ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ

(ಅನಾಹಿತಾಗ್ನೇಃ ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಗಃ)

ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟ

ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ

(ಅನಾಹಿತಾಗ್ನೇಃ ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಗಃ)

ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ
ಋಗ್ವೇದ ಸಲಕ್ಷಣ ಘನಪಾಠೀ
ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು 560 050

ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ
ಲೇಖಕರು : ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟ
582, 22ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ , ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, 46, 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ
ಅಶೋಕನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 050. ✆ 652 60 27

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ಮಾರ್ಚ್ 2002
ಪ್ರತಿಗಳು : 2000

ಬೆಲೆ : ರೂ. 70/-

ಮುದ್ರಕರು
ಬಿ. ಎನ್. ನಟರಾಜ್
ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
46, 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ , ಅಶೋಕನಗರ
ಬೆಂಗಳೂರು 560 050. ✆ 652 60 27

✆ 3491418
3497899

Sri Sri Avani Sringeri Jagadguru Shankaracharya Maha Samsthanam
Sharada Peetham
West of Chord Road, M. L. Puram, Bangalore 560 086. Karnataka

ಪೂಜ್ಯ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಚನ

ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಠದ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿತರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿ ಬಹುಜನಪ್ರಿಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಮನೆತನವೇ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನರಾದ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳಿಂದ ವಿಭೂಷಿತವಾದುದು. ಇವರೂ ಸಹ ಜಟಾ, ಘನ ಮುಂತಾದ ವಿಕೃತಿಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತವಾದ ಋಗ್ವೇದವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪನಮಾಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪರಂಪರೆಗೆ ಚ್ಯುತಿಬಾರದಂತೆ ಬೋಧಿಸಿ, ಋಗ್ವೇದ ಪೂರ್ವಪ್ರಯೋಗ, ವಿವಾಹ ಮಂತ್ರಾರ್ಥದೀಪಿಕಾ ಮುಂತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಕೀರ್ತಿಭಾಜನರಾಗಿರುವುದು ವೇದ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ.

ಈಗ "ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ" ಎಂಬ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿಯನ್ನೇ, ಅಪರಕರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡೆಯದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ತೃಗಳಿಗೂ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೂ ತಾತ್ಸಾರ ಸರ್ವಥಾಕೂಡದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅಲ್ಪವೇ. ಇದರ ಮಹಿಮೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಅತಿಶಯವಾದುದು. ಇದು ಉಭಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕ ಕರ್ಮ. ಈ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಗತಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾದ ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಮರ್ಥವಾದುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನಾಚರಿಸಿದ ಕರ್ತೃಗಳು ಪಿತೃಋಣದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಲವನ್ನೇ ಪಾವನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕಾರವು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಗತಿಸಿದವರಿಗೆ ಪ್ರೇತತ್ವವು ತಪ್ಪಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆಯಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಆಚರಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ಆಚಾರ್ಯರು ದಿನೇ ದಿನೇ ವಿರಳವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ತೃಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಪಾರಂಪರಿಕವೂ ಹಸ್ತಲಿಖಿತವೂ ಆಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಅನೇಕ ವಿವರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಜನತೆಗೆ ಬಹೂಪಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ

ಪುರೋಹಿತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ಪಡೆದು, ಕರ್ತೃಗಳನ್ನು ಋಣಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿ, ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಋಗ್ವೇದಾಪರಪ್ರಯೋಗದ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬರಲೆಂದು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವರಾದ ಶಾರದಾಚಂದ್ರಮೌಳೀಶ್ವರರನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಆವನಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನಂ
ಆವನಿ-ಮುಳಬಾಗಿಲು-ತಾಲ್ಲೂಕ್
ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಅನೇಕ ನಾಸ್ತಿಕವಾದಿಗಳು ಆಸ್ತಿಕರು ಮಾಡುವ ಸತ್ಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೂರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರುಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಲೋಕೋಪಕಾರವಾದೀತೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ವೇದಭಾಷ್ಯ, ಗೃಹ್ಯಸೂತ್ರ, ಸ್ಮೃತಿಗಳು, ಆಶ್ವಲಾಯನ ಸ್ಮೃತಿರತ್ನ, ಶ್ರಾದ್ಧಮಂಜರಿ, ಗರುಡಪುರಾಣ, ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಯಥಾಮತಿ ಯಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಜನರು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಹಂಸಕ್ಷೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಗುಣಗ್ರಹಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವು ದಲ್ಲದೇ ನಾನು ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಶಿಷ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶರ್ಮರ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ಮಹೋಪಕಾರಮಾಡಿದ ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ ಪ್ರಯೋಗರತ್ನಾಕರ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

—ಲೇಖಕ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಪಯಣದಲ್ಲೂ ಅಂತ್ಯ ಎಂಬುದೊಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಹಿತವೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಹುಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಅವನ ನಿರ್ಗಮನವೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ, ಷೋಡಶಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿಯೂ ಅನಿವಾರ್ಯಸಂಸ್ಕಾರವೆನಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಆವಶ್ಯಕ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿ 'ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ' ಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

'ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್' ಈಗ ಪುಸ್ತಕಪ್ರಕಾಶನರಂಗಕ್ಕೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಯುತ-ಸಂಸ್ಕಾರಯುತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಬಯಕೆ. ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಸ್ವಾಮೀ ಹರ್ಷಾನಂದಜೀ ಮಹಾರಾಜ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾನಂದಜೀ ಮಹಾರಾಜ್ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು ಜನಾದರಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾರಸ್ವತಲೋಕದ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದಂತಿದ್ದ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯವರ ಜನಪ್ರಿಯಕೃತಿ 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ'ದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾದ 'ಕಗ್ಗಕ್ಕೊಂದು ಕೈಪಿಡಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಧನ್ಯತೆಯ ಕ್ಷಣ. ಈ ಕೃತಿಯು ವಿಶಾಲವಾದ ಜನಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ-ಉತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಎತ್ತರಕ್ಕೇರಿಸಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ, ನೀಡಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಈ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ 'ಜೀವ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ ದೀಪಿಕೆ' ಮತ್ತು 'ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯವರು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮದಾಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ', 'The Philosophy of Viśiṣṭādvaita' ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿ 'ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ.' ಇದಕ್ಕೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕುವುದೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ.

ಈ ಕೃತಿಯ ಕೃತಿಕಾರರಾದ ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟರು ಮಹಾಪಂಡಿತರು. ಈಗಾಗಲೇ 'ಋಗ್ವೇದ ಪೂರ್ವಪ್ರಯೋಗ' ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆಸ್ತಿಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮಹನೀಯರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಹಾವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶರ್ಮಾ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

—ಪ್ರಕಾಶಕ

ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕುರಿತು

ಶ್ರೀ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವೇ ಋಗ್ವೇದ ಮಹಾಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಋಗ್ವೇದ 'ಪೂರ್ವಪ್ರಯೋಗ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದು ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಹೊರತರುತ್ತಿರುವ "ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ" ಪುಸ್ತಕವು ಬಹಳ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಧರ್ಮಸಿಂಧು, ನಿರ್ಣಯಸಿಂಧು ಹಾಗೂ ಯಲ್ಲಾಜೀಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದ ದೇಶಾಚರಣೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಕಲ ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶಂಕರಮಠ
ಚಿಂತಾಮಣಿ

ಇಂತಿ
ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಋಗ್ವೇದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಮೃತಾಶೌಚ ಪ್ರಕರಣ

೧. ದೇವದತ್ತನೆಂಬುವನು ಒಬ್ಬನಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಗಂಡು ಸಂತತಿಯು ಹಿಂದಿನ ಏಳು ತಲೆಗಳವರೆಗೂ ಸಪಿಂಡರೆಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಹೆತ್ತರೂ, ಸತ್ತರೂ ಹತ್ತುದಿನಗಳು ಪೂರ್ತ ಜಾತಾಶೌಚ, ಮೃತಾಶೌಚಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಮಾಡಬೇಕು. ಏಳು ತಲೆಗಳಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ತಲೆಗಳವರೆಗೂ ಸಮಾನರೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವರ ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಮೃತಾಶೌಚ. ಈ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ತಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ತಲೆಗಳವರೆಗೆ ಸಗೋತ್ರರೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವರ ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ.

೨. ದೇವದತ್ತನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೆತ್ತರೆ ಪ್ರಥಮ ಜನನದಲ್ಲಿ ಗಂಡಾಗಲೀ ಹೆಣ್ಣಾಗಲೀ ಮೂರುದಿನ ಜಾತಾಶೌಚವುಂಟು. ದ್ವಿತೀಯ ಗರ್ಭ ಜನನದಿಂದ ಪುಂಶಿಶುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾತಾಶೌಚವು. ಸ್ತ್ರೀಜನನಕ್ಕೆ ಆಶೌಚವಿಲ್ಲ.

೩. ಜಾತಾಶೌಚ ಮೃತಾಶೌಚಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಪಿತ್ರಾದಿ ಸರ್ವಜ್ಞಾತಿಗಳಿಗೂ ಜನನ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಹತ್ತು ದಿನ ಪೂರ್ತ ಆಶೌಚಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಧ್ಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದರೆ (ಹತ್ತುದಿನದೊಳಗೆ) ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದು.

೪. ಗಂಡಾಗಲೀ, ಹೆಣ್ಣಾಗಲೀ ಶಿಶುವು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ ಸತ್ತು ಜನಿಸಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಜನನವಾದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಮೃತಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಪಿತ್ರಾದಿ ಸರ್ವಜ್ಞಾತಿಗಳಿಗೂ ಜನನಾಶೌಚವೇ ವಿನಾ ಮೃತಾಶೌಚವಿಲ್ಲ. ಶಿಶುವು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಸರ್ವರೂ ತತ್ಕಾಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಮೃತಾ ಶೌಚಾನುಷ್ಠಾನ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ಮಾತಾಮಹಾದಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ತಾಯಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತು ದಿನ ಮೃತಾಶೌಚ.

೫. ಮೂರು ಮಾಸಗಳೊಳಗೆ ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾದರೆ ತಾಯಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತ್ರಿದಿನಾಶೌಚ. ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಆರನೇ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಮಾಸಸಂಖ್ಯಾಕ ದಿನಾಶೌಚವು. ಪಿತ್ರಾದಿ ಜ್ಞಾತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ನಾನಮಾತ್ರವು. ಏಳನೇ ಮಾಸ ಮೊದಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಾಶೌಚವು, ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗಳು ಪ್ರಸವಿಸಿದರೆ ಮಾತಾಮಹ ಮಾತಾಮಹೀ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೂ ಮೂರು ದಿನ ಜಾತಾಶೌಚವು.

೬. ಹತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕನ್ಯಾಬಾಲರ ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ. ಆರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಒಂದು ದಿನಾಶೌಚ. ಆಗಲೇ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಚೌಲವಾಗಿದ್ದರೆ ತ್ರಿದಿನಾಶೌಚ. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತುದಿನಾಶೌಚ.

೭. ಏಳನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಕನ್ಯಾಬಾಲಕರು ಸಂಸ್ಕಾರಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ (ವಿವಾಹ ಉಪನಯನ) ಹತ್ತು ದಿನ ಪೂರ್ತಾಶೌಚ. ಈ ಮೃತರಿಗೆ ಕೇವಲ ದಹನ ಸಂಸ್ಕಾರವು. ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿಯಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡು ಅಥವಾ ಹದಿಮೂರನೇ ದಿನ ಅದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ಯಥೋಚಿತ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದು. ಇಷ್ಟೇ ಸಂಸ್ಕಾರವು. ಅಸಂಸ್ಕಾರಿಗಳಾದ ದೊಡ್ಡವರು ಸತ್ತರೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡವರಿಗೇ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಸಂಸ್ಕಾರವೆಂದರೆ ಉಪನಯನ ವಿವಾಹಗಳೇ. ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷೇ ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

೮. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗಾಗಲೀ, ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೀ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಲೀ ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠರು ಮುಂಚೆ ಸತ್ತು ನಂತರ ಹಿರಿಯರು ಸತ್ತರೆ ಏಕ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ದಿನದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ, ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿರಿಯರದ್ದನ್ನು ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಕಿರಿಯರ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕ ಕುಟುಂಬವಲ್ಲದೇ ವಿಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೂ ಇದೇ ಕ್ರಮ.

೯. ದೇವದತ್ತನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವನ ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾತಂದಿರು ಯಾರೋ ಮೃತರಾಗಿದ್ದು ಕಾಲ ಶ್ರಾದ್ಧವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ತಾಯಿಯು ಮೃತಳಾದರೆ ಇವಳ ಸತ್ತ ಹತ್ತನೇ ದಿನ ಆ ತಂದೆಯ ಕಾಲಶ್ರಾದ್ಧವು ಬಂದರೆ ಆ ದಿನ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು. ದಾಯಾದಿಗಳದ್ದಾದರೂ ಇದೇ ಕ್ರಮ.

೧೦. ದೇವದತ್ತನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಜ್ಞಾತಿಗಳ ಕುಮಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ದೇವದತ್ತನು ಸತ್ತರೆ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಪಾಲಿತ ಪುತ್ರನಿಗೇ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಆ ಪುತ್ರನೇ ಪಾಲಕ ಪಿತುಃ ಎಂದು ಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುತ್ರನು ಜೀವತ್ಪಿತನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೧೧. ದೇವದತ್ತನು ಪುತ್ರವಂತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಜ್ಞಾತಿಗಳಿಗೆ ದತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ದೇವದತ್ತನು ಮೃತನಾದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ವರ್ಷ ಮಧ್ಯೆ ದತ್ತುಪುತ್ರನ ವಿನಹ ಉಳಿದೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅನ್ಯರಿಗೆ ದತ್ತಕನಾದ ಪುತ್ರನೇ ಜನಕಪಿತುಃ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉಳಿದ ಮಾಸಿಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ವರ್ಷಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಅವನಿರುವವರೆಗೂ ಕಾಲ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

೧೨. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಒಂದೇ ದಿನ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಮೃತರಾದಲ್ಲಿ ದ್ವಿವಚನಾಂತವಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮ ಪೂರ್ತ ಮಾಡಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ತಂದೆಯ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನೂ ಆ ಮಾರನೇ ದಿನ ತಾಯಿಯ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಸಿಕಾದಿಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಪೃಥಕ್ಪಾಕದೊಡನೆ ಒಂದೇ ದಿನ ಬೇಕಾದರೂ ನಡೆಯಬಹುದು.

ಸಪಿಂಡಿಯ ದಿನ ಪಿಂಡೋದ್ವಾಸನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ದಿನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವಾದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬರದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ದಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರುವುದರಿಂದಲೂ ಅಂದೇ ದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

೧೩. ಅಪುತ್ರವಂತರಾದ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಮುಂಚೆ ಹೋದರೂ ಉಳಿದವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಕರ್ಮಾದಿಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀ ಕರ್ತೃಕವಾದಾಗ ಅವಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ದೇವದತ್ತನೆಂಬುವನ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಕೇಳಕಂಡವರಿಗೆ ಮೂರು ದಿನ ಆಶೌಚ

ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಇವರ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು
ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ಇವರ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು
ಸೋದರತ್ತೆ, ಇವಳ ಗಂಡ, ಇವರ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು
ಸೋದರಮಾವ ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ಇವರ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು
ಹೆಣ್ಣುಕೊಟ್ಟ ಅತ್ತೆ ಮಾವ
ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು (ವಿವಾಹಿತ) ಇವರ ಗಂಡಂದಿರು ಇವರ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು
ತಾಯಿಯ ತಾಯಿ, ತಂದೆ.

ದೇವದತ್ತನೆಂಬುವನ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ದಿನ ಆಶೌಚ

(ಆಯಾಯ ಸಮೀಪ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಉಳಿದವರು ಸಂಬಂಧವಾದ್ದರಿಂದ ಸಮೀಪಬಂಧುವಲ್ಲದವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ದಿನಾಶೌಚ (ಪಕ್ಷಿಣ್ಯಾಶೌಚ)—**ಇದೂ ಕಳೆದರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ.**)

ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರ ಗಂಡಂದಿರು
ಗಂಡನ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು
ತಂದೆಯ ಸೋದರತ್ತೆ, ತಂದೆಯ ಸೋದರಮಾವ
ತಾಯಿಯ ಸೋದರತ್ತೆ, ತಾಯಿಯ ಸೋದರಮಾವ
ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಂದಿರು
ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಂದಿರ ವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು

ದೇವದತ್ತನೆಂಬುವನ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಸ್ನಾನಮಾತ್ರ

ಭಾವಮೈದುನನ ಮಗ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಮ್ಮಂದಿರ ಗಂಡ.

ಗೌರಿ ಎಂಬುವಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡವರ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ. ತಂದೆಯ ಸೋದರತ್ತೆ, ತಾಯಿಯ ಸೋದರತ್ತೆ, ಸೋದರಮಾವನ ಮಗ, ತಾಯಿಯ ಸೋದರಮಾವನ ಮಗ.

ಯಾರೇ ಮೃತರಾಗಿದ್ದರೂ ಶವವಿರುವ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋದದ್ದೇ ಆದರೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಅಥವಾ ಎದುರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತರಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಶವವು ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಸ್ನಾನ ದೇವತಾರ್ಚನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ಸೋದರತ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂತಾನವೇ ಇಲ್ಲದೇ ಯಾರೋ ಬಳಗದವರು ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಭರ್ತೃಸಾಪಿಂಡವೆಂದು ಗಂಡನ ಜೊತೆಗೇ ಆ ಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೃತರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಾಗಲೀ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಮೃತಳಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಾಗಲೀ ಆಗ ಕ್ರಮ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳು ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ದೇವದತ್ತನಿಗೆ ಅನೇಕ ಪತ್ನಿಯರಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂತಾನ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಮೃತರಾದಾಗ ಆ ಮಾತೆಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇವನೇ ಕರ್ತೃವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಪುತ್ರವತಿಯರಲ್ಲದೇ ಪುತ್ರವತಿಯರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಔರಸಪುತ್ರನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೋ ಅದೇ ಅಭಿಮಾನವು ಇವನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಾಲಕನು ಉಳಿದ ಮಾತೆಯರನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧ.

ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲಿ, ಪುರುಷನಾಗಲಿ, ವಿವಾಹೋಪನಯನಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅತೀತ ವಯಸ್ಕರಾಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿಯಿಲ್ಲದೇ ತೂಷ್ಣಿಂ ಎಂದರೆ ದಹನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಹನ್ನೆರಡು ಅಥವಾ ಹದಿಮೂರನೇ ದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ವಸ್ತ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ದಶರಾತ್ರ ಮೃತಾಶೌಚವು ಹತ್ತು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ತಿಳಿದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಮೂರು ದಿನ, ಆರುತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಪಕ್ಷಿಣಿ. ವರ್ಷವು ಕಳೆದರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ದಶರಾತ್ರ ಮೃತಾಶೌಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು

ಮೃತಾಶೌಚವು ಹತ್ತನೇ ದಿನ ತಿಳಿದರೂ ಸಹ ಹಿಂದಿನ ದಶರಾತ್ರಾಶೌಚದಿಂದಲೇ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ದಶರಾತ್ರ ಜನನಾಶೌಚದಲ್ಲಿ ದಶರಾತ್ರ ಮೃತಾಶೌಚವು ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಶಾಹ ಮೃತಾಶೌಚದಲ್ಲಿ ದಶರಾತ್ರ ಜನನಾಶೌಚವು ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ದಶಾಹ ಜನನಾಶೌಚದಲ್ಲಿ ತ್ರಿರಾತ್ರ ಮೃತಾಶೌಚವು ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ತ್ರಿರಾತ್ರ ಮೃತಾಶೌಚದಲ್ಲಿ ದಶಾಹಜಾತಾಶೌಚವು ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇತರ ಆಶೌಚ ಪ್ರಕರಣಗಳು

ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾದಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣಾಂಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾದ ಹೆಂಗಸು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬಹಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಋತುಧರ್ಮವು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದು. ಬಾಣಂತಿಯನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಬಾರದು.

ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾದ ಹೆಂಗಸು ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನದ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಶುದ್ಧಳಾಗುವಳು. ಪತಿ ಶುಶ್ರೂಷಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶುದ್ಧಳು. ಪೂಜಾಕೈಂಕರ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಐದನೇ ದಿನದ ಸ್ನಾನದಿಂದಲೇ ಶುದ್ಧಳು. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನವೇ ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಪೂಜಾಕೈಂಕರ್ಯಾದಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ.

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ 119 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀಃ

॥ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಶಾರದಾ ನೃಸಿಂಹ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ॥

ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಅನಾಹಿತಾಗ್ನೇಃ ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಗಃ

ದಕ್ಷಿಣಾದಾನ ಸಂಕಲ್ಪ

ಆಸನ್ನ ಮರಣೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುತ್ರಃ (ಪುತ್ರಾದಯಃ) ಸ್ನಾತ್ವಾ । ಆಘ್ರ್ಯಾಂತಂ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಆಚಮ್ಯ

ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಮಾಧವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ। ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ। ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ। ವಾಮನಾಯ ನಮಃ। ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ। ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ। ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ। ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ। ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ। ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ। ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ। ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ। ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ। ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ ನಮಃ। ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ। ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ। ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ। ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ। ಹರಯೇ ನಮಃ। ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ।

ಏಕದರ್ಭ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ।

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ

ದೈವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ

ಓಂ ಭೂಃ। ಓಂ ಭುವಃ। ಓಂ ಸ್ವಃ। ಓಂ ಮಹಃ। ಓಂ ಜನಃ। ಓಂ ತಪಃ। ಓಂ ಸತ್ಯಮ್। ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ। ಧಿಯೋ ಯೋ ನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್। ಓಂ ಆಪೋ ಜ್ಯೋತೀರಸೋಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವರೋಮ್।

ಸಂಕಲ್ಪಃ

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಗೋವಿಂದ। ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣೋರಾಜ್ಞಯಾ ಪ್ರವರ್ತಮಾನಸ್ಯ ಆದ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ದ್ವಿತೀಯ ಪರಾರ್ಧೇ ಶ್ವೇತವರಾಹಕಲ್ಪೇ ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ವಂತರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಥಮಪಾದೇ ಜಂಬೂದ್ವೀಪೇ ಭಾರತವರ್ಷೇ ಭರತಖಂಡೇ ದಂಡಕಾರಣ್ಯೇ ಗೋದಾವರ್ಯಾಃ ದಕ್ಷಿಣೇ ತೀರೇ ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕೇ ಬೌದ್ಧಾವತಾರೇ ರಾಮಕ್ಷೇತ್ರೇ ಅಸ್ಮಿನ್ ವರ್ತಮಾನೇ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಚಾಂದ್ರಮಾನೇನ ಪ್ರಭವಾದಿ ಷಷ್ಠಿ ಸಂವತ್ಸರಾಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರೀಮತ್ ....ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರೇ, ದಕ್ಷಿಣಾಯನೇ/ಉತ್ತರಾಯಣೇ, ...ಋತೌ, ...ಮಾಸೇ, ಶುಕ್ಲ/ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷೇ, ...ತಿಥೌ, ...ವಾಸರೇ, ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತಿ ಏತದ್ದಿನ ಮರಣಪರ್ಯಂತಂ ಬಾಲ್ಯ ಕೌಮಾರ ಯೌವನ ವಾರ್ಧಕೇಷು ಜ್ಞಾನಾಽಜ್ಞಾನ ಕೃತಾನಾಂ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯ ಕರ್ಮಜಾನಾಂ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಉಪಪಾತಕ ನಿವೃತ್ತಿದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ।
ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮ್ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ॥
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದ್ಯಾತ್।
ಅನೇನ ಹಿರಣ್ಯ ದಾನೇನ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್॥

ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ

ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಜೀವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪಂಚಗವ್ಯ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗೋದಾನ ತಿಲದಾನ ದಶದಾನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಮರಣ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮೃತ ಶರೀರ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕರ್ಮಾಂಗತಯಾ ಪುನಃ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುನಃ ತತ್ತತ್ಕರ್ಮ ಕರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲೋ ಭೂತ್ವಾ ಮಮ ಅಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಅಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಕ್ತಿಃ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಏವಂಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ಉಪವೀತಿ॥

ಮಾ ಪ್ರಗಾಮ ಪಥೋ ವಯಂ ಮಾ ಯಜ್ಞಾದಿಂದ್ರ ಸೋಮಿನಃ। ಮಾಂತಸ್ಥುರ್ನೋ ಅರಾತಯಃ॥ ಯೋ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಪ್ರಸಾಧನಸ್ತಂತುರ್ದೇವೇಷ್ವಾತತಃ। ತ

ಮಾ ಹುತಂ ನಶೀಮಹಿ ॥ ಮ ನೋ ನ್ವಾಹು ವಾಮಹೇ ನಾರಾಶಂಸೇನ ಸೋಮೇನ । ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಮನ್ಮಭಿಃ ॥ ಆ ತ ಏತು ಮನಃ ಪುನಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ । ಜ್ಯೋಕ್ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ ॥ ಪುನರ್ನಃ ಪಿತರೋ ಮನೋ ದದಾತು ದೈವ್ಯೋ ಜನಃ । ಜೀವಂ ವ್ರಾತಂ ಸಚೇಮಹಿ ॥ ವಯಂ ಸೋಮ ವ್ರತೇತವ ಮನಸ್ತನೂಷು ಬಿಭ್ರತಃ । ಪ್ರಜಾವಂತಃ ಸಚೇಮಹಿ ॥

ಯತ್ತೇಯಮಂ ವೈವಸ್ವತಂ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ದಿವಂ ಯತ್ಪೃಥಿವೀಂ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಭೂಮಿಂ ಚತುರ್ಭೃಷ್ಟಿಂ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಚತ ಸ್ರಃ ಪ್ರದಿಶೋ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಸಮುದ್ರಮರ್ಣವಂ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಮರೀಚೀಃ ಪ್ರವತೋ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಅಪೋ ಯದೋಷಧೀರ್ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಸೂರ್ಯಂ ಯದುಷಸಂ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಪರ್ವತಾನ್ ಬೃಹತೋ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ವಿಶ್ವಮಿದಂ ಜಗನ್ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಪರಾಃ ಪರಾವತೋ ಮನೋ ಜಗಾಮದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ

ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ ಯತ್ತೇ ಭೂತಂ ಚ ಭವ್ಯಂ ಚ ಮನೋ ಜಗಾಮ-ದೂರಕಮ್ । ತತ್ತ ಆ ವರ್ತಯಾಮಸೀಹ ಕ್ಷಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥

ಪ್ರತಾರ್ಯಾಯುಃ ಪ್ರತರಂ ನವೀಯಃ ಸ್ಥಾತಾರೇವ ಕ್ರತು ಮತಾ ರಥ ಸ್ಯ । ಅಧ ಚ್ಯ ವಾನ ಉತ್ತವೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪರಾ ತರಂ ಸು ನಿರ್ಋತಿರ್ಜಿಹೀತಾಮ್ ॥ ಸಾಮನ್ನುರಾಯೇ ನಿಧಿಮನ್ವನ್ನಂ ಕರಾಮಹೇ ಸುಪುರುಧಶ್ರವಾಂಸಿ । ತಾ ನೋ ವಿಶ್ವಾನಿ ಜರಿತಾ ಮಮತ್ತು ಪರಾತರಂಸು ನಿರ್ಋತಿರ್ಜಿಹೀತಾಮ್ ॥ ಅಭೀಷ್ವಾ (ಅ) ೧ ರ್ಯಃ ಪೌಂಸ್ಯೈರ್ಭವೇಮ ದ್ಯೌರ್ನ ಭೂಮಿಂ ಗಿರಯೋ ನಾಜ್ರಾನ್ । ತಾನೋ ವಿಶ್ವಾನಿ ಜರಿತಾ ಚಿಕೇತ ಪರಾತರಂ ಸು ನಿರ್ಋತಿರ್ಜಿಹೀತಾಮ್ ॥ ಮೋಷುಣಃ ಸೋಮ ಮೃತ್ಯವೇ ಪರಾ ದಾಃ ಪಶ್ಯೇಮ ನು ಸೂರ್ಯಮುಚ್ಚ-ರಂತಮ್ । ದ್ಯುಭಿರ್ಹಿತೋ ಜರಿಮಾ ಸೂನೋ ಅಸ್ತುಪರಾತರಂ ಸು ನಿರ್ಋತಿ-ರ್ಜಿಹೀತಾಮ್ ॥ ಅಸುನೀತೇ ಮನೋ ಅಸ್ಮಾಸು ಧಾರಯ ಜೀವಾತವೇ ಸು ಪ್ರತಿರಾ ನ ಆಯುಃ । ರಾರಂಧಿ ನಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಸಂದೃಶಿ ಘೃತೇನ ತ್ವಂ ತನ್ವಂ ವರ್ಧಯಸ್ವ ॥ ಅಸುನೀತೇ ಪುನರಸ್ಮಾಸು ಚಕ್ಷುಃ ಪುನಃಪ್ರಾಣಮಿಹ ನೋ ಧೇಹಿ ಭೋಗಮ್ । ಜ್ಯೋಕ್ಪಶ್ಯೇಮ ಸೂರ್ಯಮುಚ್ಚರಂತ ಮನು ಮತೇ ಮೃಳಯಾನಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ ಪುನರ್ನೋ ಅಸುಂ ಪೃಥಿವೀ ದದಾತು ಪುನರ್ದ್ಯೌರ್ದೇವೀ ಪುನರಂತ-ರಿಕ್ಷಮ್ । ಪುನರ್ನಃಸೋಮಸ್ತನ್ವಂ ದದಾತು ಪುನಃ ಪೂಷಾಪಥ್ಯಾ ೩ ೦ಯಾ ಸ್ವಸ್ತಿಃ ॥ ಶಂರೋದಸೀ ಸುಬಂಧವೇ ಯಹ್ವೀಋತಸ್ಯ ಮಾತರಾ । ಭರತಾಮಪ ಯದ್ರಪೋ-ದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವಿ ಕ್ಷಮಾರಪೋಮೋಷುತೇ ಕಿಂಚನಾಮಮೃತ್ ॥ ಅವದ್ವಕೇ ಅವತ್ರಿಕಾ ದಿವಶ್ಚರಂತಿ ಭೇಷಜಾ । ಕ್ಷಮಾಚರಿಷ್ಣ್ವೇಕಕಂ ಭರತಾಮಪ ಯದ್ರಪೋದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವಿ ಕ್ಷಮಾರಪೋಮೋಷುತೇ ಕಿಂಚನಾಮಮೃತ್ ॥ ಸಮೀಂದ್ರೇರಯ ಗಾಮನಡ್ವಾಹಂ ಯ ಆವಹ ದುಶೀನರಾಣ್ಯಾ ಅನಃ । ಭರತಾಮಪ ಯದ್ರ-

ಪ್ರೋದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವಿ ಕ್ಷಮಾರಪೋಮೋಷುತೇ ಕಿಂಚನಾಮಮೃತ್ ॥

ಆಜನಂ ತ್ವೇಷಸಂದೃಶಂ ಮಾಹೀನಾನಾಮುಪಸ್ತುತಮ್ । ಅಗನ್ಮ ಬಿಭ್ರತೋ ನಮಃ ॥ ಅಸಮಾತಿಂ ನಿತೋಶನಂತ್ವೇಷಂ ನಿಯಯಿನಂ ರಥಮ್ । ಭಜೇ ರಥಸ್ಯ ಸತ್ಪತಿಮ್ ॥ ಯೋಜನಾನ್ಮಹಿಂಷಾಜಶ್ ಇವಾತಿತಸ್ಥೌಪವೀರವಾನ್ । ಉತಾಪವೀರವಾನ್ ಯುಧಾ ॥ ಯಸ್ಯೇಕ್ಷ್ವಾಕುರುಪವ್ರತೇರೇವಾನ್ಮರಾಯ್ಯೇಧತೇ । ದಿವೀವಪಂಚಕೃಷ್ಟಯಃ ॥ ಇಂದ್ರಕ್ಷತ್ರಾ ಸಮಾತಿಷು ರಥಪ್ರೋಷ್ಠೇಷು ಧಾರಯ । ದಿವೀವಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ ॥ ಅಗಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ನದ್ಭ್ಯಃ ಸಪ್ತೀಯುನಕ್ಷಿರೋಹಿತಾ । ಪಣೀನ್ನ್ಯಕ್ರಮೀರಭಿ ವಿಶ್ವಾನ್ ರಾಜನ್ನರಾಧಸಃ ॥ ಅಯಂ ಮಾತಾಯಂ ಪಿತಾಯಂ ಜೀವಾತು ರಾಗಮತ್ । ಇದಂ ತವ ಪ್ರಸರ್ಪಣಂ ಸುಬಂಧವೇ ಹಿ ನಿರಿಹಿ ॥ ಯಥಾ ಯುಗಂ ವರತ್ರಯಾ ನಹ್ಯಂತಿ ಧರುಣಾಯ ಕಮ್ । ಏವಾ ದಾಧಾರ ತೇ ಮನೋ ಜೀವಾತವೇ ನ ಮೃತ್ಯವೇಽಥೋ ಅರಿಷ್ಟತಾತಯೇ ॥ ಯಥೇಯಂ ಪೃಥಿವೀ ಮಹಿ ದಾಧಾರೇಮಾನ್ ವನಸ್ಪತೀನ್ । ಏವಾ ದಾಧಾರ ತೇ ಮನೋ ಜೀವಾತವೇ ನ ಮೃತ್ಯವೇಽಥೋ ಅರಿಷ್ಟತಾತಯೇ ॥ ಯಮಾದಹಂ ವೈವಸ್ವತಾತ್ಸುಬಂಧೋರ್ಮನ ಆ ಭರಮ್ । ಜೀವಾತವೇ ನ ಮೃತ್ಯವೇಥೋ ಅರಿಷ್ಟತಾತಯೇ ॥ ನ್ಯಾ ೧ ಅಗ್ವಾತೋವ ವಾತಿ ನ್ಯಕ್ತಪತಿ ಸೂರ್ಯಃ । ನೀಚೀನ ಮಘ್ನ್ಯಾದುಹೇ ನ್ಯಗ್ಭವತುತೇ ರಪಃ ॥ ಅಯಂ ಮೇ ಹಸ್ತೋ ಭಗವಾನಯಂ ಮೇ ಭಗವತ್ತರಃ । ಅಯಂ ಮೇ ವಿಶ್ವಭೇಷಜೋಽಯಂ ಶಿವಾಭಿಮರ್ಶನಃ ॥

ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತವಾರಂ ನಾರಾಯಣ ಸ್ಮರಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮ್ ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯ ಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಿತಾಯ ಚ ।
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಜನ್ಮಾಭ್ಯಾಸವಶಾತ್, ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತಿ ಏತತ್ಕ್ಷಣಪರ್ಯಂತಂ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕಾಲೇ, ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶರೀರ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ, ಸರ್ವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಪರಿಷದುಪಸ್ಥಾನ ಪುರಸ್ಸರಂ ಪರಿಷದುಪದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನ ರೂಪೇಣ ಕರ್ತುಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲೋ ಭೂತ್ವಾ ಮಮ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದ ಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ। ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ! ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕಾಲೇ, ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಸ್ತಪಾಪ-ಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪರಿಷದುಪಸ್ಥಾನಂ ಪರಿಷದ್ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಉತ್ಥಾಯ। ಅಶೇಷೇ ಹೇ ಪರಿಷತ್ ಭವತ್ಪಾದ ಮೂಲೇ ಮದೀಯಾಂ ವಿಜ್ಞಾಪನಾಂ ಅವಧಾರ್ಯ। ಮಯಾ ಸಮರ್ಪಿತಾಂ ಇಮಾಂ ಸೌವರ್ಣೀಂ ಪರಿಷದ್ದಕ್ಷಿಣಾಮ್ ಅಲ್ಪೀಯಸೀಮಪಿ ಯಥೋಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾಮಿವ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಜನ್ಮಾಭ್ಯಾಸವಶಾತ್, ಜನ್ಮ ಪ್ರಭೃತಿ ಏತತ್ಕ್ಷಣಪರ್ಯಂತಂ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿನಿ ಕಾಲೇ ಬಾಲ್ಯ ಕೌಮಾರ ಯೌವ್ವನ ವಾರ್ಧಕೇಷು ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತ್ಯ-ವಸ್ಥಾಸು ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮಾತ್ಸರ್ಯೈಃ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯ ಕರ್ಮಭಿಃ ಜ್ಞಾನತಃ ಅಜ್ಞಾನತಶ್ಚಕಾಮತಃ ಅಕಾಮತಶ್ಚ ಸ್ವತಃ ಪರಪ್ರೇರಣಯಾ ಚ, ರಹಸಿ ಪ್ರಕಾಶೇ ಚ, ಮಹಾಪಾತಕ ಅತಿಪಾತಕ, ಅನುಪಾತಕ, ಉಪಪಾತಕ, ಸಂಕಲೀಕರಣ, ಮಲಿನೀಕರಣ, ಅಪಾತ್ರೀಕರಣ, ಜಾತಿಭ್ರಂಶಕರ ಪ್ರಕೀರ್ಣಾತ್, ಆ ನವವಿಧಾನಾಂ ಪಾಪಾನಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಸಂಭಾವಿತಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪಾತಕಾನಾಂ ಅಪನೋದನ ದ್ವಾರಾ ಶರೀರ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ, ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಮಾತರಮ್, ಅನುಗೃಹಾಣ।

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ।
ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮ್ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಇದಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪರಿಷದ್ದಕ್ಷಿಣಾ ದಾನಮ್। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥

ಪಂಚಗವ್ಯ

ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಸಕಲ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ, ದೇಹ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಶ್ಚೈವ ಗೋಮೂತ್ರಮ್। ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ...ಶ್ರಿಯಮ್। ಇತಿ ಗೋಮಯಮ್। ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ .... ಸಂಗಥೇ। ಇತಿ ಗೋಕ್ಷೀರಮ್। ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ....ತಾರಿಷತ್। ಇತಿ ವೈ ದಧಿ। ಶುಕ್ರಮಸಿ ....ರಶ್ಮಿಭಿಃ। ಇತ್ಯಾಜ್ಯಮ್। ದೇವಸ್ಯತ್ವಾ...। ಇತಿ ಕುಶೋದಕಮ್। ತತ್ರನ್ಮಂತ್ರೈಃ ಪಲಾಶಪರ್ಣೇನ ಸಂಯೋಜ್ಯ। ಪ್ರಣವೇನಾ-ಲೋಡ್ಯ। ಪ್ರಣವೇನ ಶವಸ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್।

ಅಥ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗೋದಾನಮ್

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯ ....ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ॥ ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ.... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಸಕಲ ಪಾಪಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಸುಖೇನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗೋದಾನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಮಾಮನುಗೃಹ್ಣಂತು ಭವಂತಃ।

ಸುಖೇನ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು। ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಕ್ತಿಃ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ.... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗೋದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಅತ್ಯುತ್ಕ್ರಾಂತೌ ಪ್ರವೃತ್ತಸ್ಯ ಸುಖೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಯೇ। ತುಭ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ಧೇನುಂ ಇಮಾ-ಮುತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಸಂಜ್ಞಿಕಾಮ್॥ ಅನೇನ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿಗೋದಾನೇನ (ಅಥವಾ ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗೋದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಗೋಮೂಲ್ಯ ದಾನೇನ) ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ, ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ।

ಅಥ ತಿಲಪಾತ್ರ ದಾನಮ್

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯ ....ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ॥ ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ.... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಮರಣಕಾಲೇ ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಕ್ಷಯ ದ್ವಾರಾ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ತಿಲಪಾತ್ರದಾನಂ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರೇ ತಿಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಸುವರ್ಣಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ವಾ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತಿ ಮರಣಾಂತಂ ಕೃತ ನಾನಾವಿಧ ಪಾಪಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ತಿಲಪಾತ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ।

ತಿಲಾಃ ಪುಣ್ಯಾಃ ಪವಿತ್ರಾಶ್ಚ ತಿಲಾಃ ಪಾಪಹರಾಃ ಶುಭಾಃ।
ತಿಲಪಾತ್ರಪ್ರದಾನೇನ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಸದಾ ॥
ಯೋ ದೇವಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಹವ್ಯಕವ್ಯಭುಗವ್ಯಯಃ।
ತಿಲಪಾತ್ರ ಪ್ರದಾನೇನ ಸಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥
ಯಾನಿಪಾಪಾನ್ಯನೇಕಾನಿಕಾಮೋತ್ಥಾನಿ ಕೃತಾನಿ ವೈ।
ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರ ಪ್ರದಾನೇನ ತಾನಿ ನಶ್ಯಂತು ಮೇ ಸದಾ ॥

ಅನೇನ ತಿಲಪಾತ್ರದಾನೇನ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಮರಣಕಾಲೇ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತು॥ ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ॥

ಅಥ ದಶದಾನಾನಿ

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯ ....ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಸಮಸ್ತಪಾಪಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ದಶದಾನಾನಿ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ.... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ದಶದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಗೋಭೂತಿಲಹಿರಣ್ಯಾಜ್ಯ ವಾಸೋಧಾನ್ಯ ಗುಡಾನಿ ಚ।
ರೌಪ್ಯಂ ಲವಣಮಿತ್ಯಾಹುಃ ದಶದಾನಾನ್ಯನುಕ್ರಮಾತ್ ॥

ಅನೇನ ಗೋಭೂತಿಲಾದಿ ದಶದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಸಮಸ್ತ-ಪಾಪಕ್ಷಯ ದ್ವಾರಾ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ವಿಷ್ಣುಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ ॥

ಅಥ ಕರ್ಣಸೂಕ್ತ ಜಪಃ

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ.... ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಸಮಸ್ತಪಾಪಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶಾಶ್ವತ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕರ್ಣಸೂಕ್ತ ಜಪಂ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಶಾಶ್ವತ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು ಇತಿ

ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ। ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಓಮ್। ಓಮ್। ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಸಮಸ್ತಪಾಪ-ಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ಶವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಕರ್ಣೇ ಕರ್ಣಸೂಕ್ತಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ತಿಲದರ್ಭದಕ್ಷಿಣಾಂಶ್ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶವಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣಕರ್ಣೇ ಜಪೇತ್ ॥

ನಾ ನಾ ನಂ ವಾ ಉ ನೋಧಿಯೋ ವಿವ್ರತಾನಿ ಜನಾನಾಮ್। ತಕ್ಷಾರಿಷ್ಟಂ ರುತಂ ಭಿಷಗ್ಬ್ರಹ್ಮಾಸುನ್ವಂತಮಿಚ್ಛತೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಜರತೀ-ಭಿರೋಷಧೀಭಿಃ ಪರ್ಣೇಭಿಃ ಶಕುನಾನಾಮ್। ಕಾರ್ಮಾರೋ ಅಶ್ಮಭಿರ್ದ್ಯುಭಿ-ರ್ಹಿರಣ್ಯವಂತಮಿಚ್ಛತೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಕಾರುರಹಂ ತತೋ ಭಿಷಗುಪಲ ಪ್ರಕ್ಷಿಣೇನನಾ। ನಾನಾಧಿಯೋ ವಸೂಯವೋಽನುಗಾ ಇವತಸ್ಥಿ-ಮೇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಅಶ್ವೋವೋಳ್ಹಾ ಸುಖಂರಥಂ ಹಸನಾಮುಪ-ಮಂತ್ರಿಣಃ। ಶೇಪೋರೋಮಣ್ವಂತೌ ಭೇದೌ ವಾರಿನ್ಮಂಡೂಕ ಇಚ್ಛತೀಂದ್ರಾ-ಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಶರ್ಯಣಾವತಿ ಸೋಮಮಿಂದ್ರಃ ಪಿಬತು ವೃತ್ರಹಾ। ಬಲಂದಧಾನ ಆತ್ಮನಿ ಕರಿಷ್ಯ ವೀರ್ಯಂ ಮಹದಿಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಆಪವಸ್ವ ದಿಶಾಂಪತ ಆರ್ಜಿಕಾತ್ಸೋಮಮೀಢ್ವಃ। ಋತವಾಕೇನ ಸತ್ಯೇನ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ತಪಸಾ ಸುತ ಇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಪರ್ಜನ್ಯವೃದ್ಧಂ ಮಹಿಷಂ ತಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯದುಹಿತಾಽಭರತ್। ತಂ ಗಂಧರ್ವಾಃ ಪ್ರತ್ಯಗೃಭ್ಣನ್ ತಂ ಸೋಮೇ ರಸಮಾದಧುರಿಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಋತಂ ವದನ್ ಋತದ್ಯುಮ್ನ ಸತ್ಯಂ ವದನ್ತ್ಸತ್ಯಕರ್ಮನ್। ಶ್ರದ್ಧಾಂ ವದನ್ ತ್ಸೋಮರಾಜನ್ ಧಾತ್ರಾ ಸೋಮಪರಿಷ್ಕೃತ ಇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಸತ್ಯಮುಗ್ರಸ್ಯ ಬೃಹತಃ ಸಂಸ್ರವಂತಿ ಸಂಸ್ರವಾಃ। ಸಂಯಂತಿ ರಸಿನೋ ರಸಾಃ ಪುನಾನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹರ ಇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾಪವಮಾನ ಛಂದಸ್ಯಾ೩ ಂ ವಾಚಂ ವದನ್। ಗ್ರಾವ್ಣಾಸೋಮೇ ಮಹೀಯತೇ ಸೋಮೇನಾನಂದಂಜನಯನ್ನಿಂದ್ರಾಯೇಂದೋ

ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರಜ್ಯೋತಿರಜಸ್ರಂ ಯಸ್ಮಿಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ವರ್ಹಿತಮ್। ತಸ್ಮಿ ಮಾಂಧೇಹಿ ಪವಮಾನಾಮೃತೇ ಲೋಕೇ ಅಕ್ಷಿತ ಇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರರಾಜಾ ವೈವಸ್ವತೋ ಯತ್ರಾವರೋಧನಂ ದಿವಃ। ಯತ್ರಾಮೂರ್ಯ್ರ ಹ್ವತೀರಾಪಸ್ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರಾನು-ಕಾಮಂ ಚರಣಂ ತ್ರಿನಾಕೇ ತ್ರಿದಿವೇ ದಿವಃ। ಲೋಕಾಯತ್ರ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂತ-ಸ್ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರ ಕಾಮಾನಿಕಾಮಶ್ಚ ಯತ್ರ ಬ್ರಧ್ನಸ್ಯ ವಿಷ್ಟಪಮ್। ಸ್ವಧಾ ಚ ಯತ್ರತೃಪ್ತಿಶ್ಚ ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರಾನಂದಾಶ್ಚ ಮೋದಾಶ್ಚ ಮುದಃ ಪ್ರಮುದ ಆಸತೇ। ಕಾಮಸ್ಯಯತ್ರಾಪ್ತಾಃ ಕಾಮಾಸ್ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯ ಇಂದೋಃ ಪವಮಾನಸ್ಯಾನುಧಾಮಾನ್ಯಕ್ರಮೀತ್। ತಮಾಹುಃ ಸುಪ್ರಜಾ ಇತಿ ಯಸ್ತೇಸೋಮಾವಿಧನ್ಮನ ಇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಋಷೇ-ಮಂತ್ರಕೃತಾಂ ಸ್ತೋಮೈಃ ಕಶ್ಯಪೋದ್ವರ್ಧಯ್ರ ಗಿರಃ। ಸೋಮಂ ನಮಸ್ಯ ರಾಜಾನಾಂ ಯೋಜಜ್ಞೇ ವೀರುಧಾಂ ಪತಿರಿಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಸಪ್ತ-ದಿಶೋ ನಾನಾಸೂರ್ಯಾಃ ಸಪ್ತಹೋತಾರ ಋತ್ವಿಜಃ। ದೇವಾ ಆದಿತ್ಯಾಯೇ ಸಪ್ತತೇಭಿಃ ಸೋಮಾಭಿರಕ್ಷ ನ ಇಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ತೇ ರಾಜರ್ಛೃತಂ ಹವಿಸ್ತೇನ ಸೋಮಾಭಿರಕ್ಷನಃ। ಅರಾತೀ ವಾ ಮಾನಸ್ತಾರೀನ್ಮೋಚನಃ ಕಿಂಚನಾಮಮದಿಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರ ತತ್ಪರಮಂ ಪದಂ ವಿಷ್ಣೋ-ರ್ಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ। ದೇವೈಃ ಸುಕೃತ ಕರ್ಮಭಿಃಸ್ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರ ತತ್ಪರಮಾಯ್ಯಂ ಭೂತಾನಾಮಧಿ-ಪತಿಮ್। ಭಾವಭಾಮಿಚ ಯೋಗೀಚ ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ॥ ಯತ್ರ ಗಂಗಾ ಚ ಯಮುನಾ ಯತ್ರಪ್ರಾಚೀಸರಸ್ವತೀ। ಯತ್ರ

ಸೋಮೇಶ್ವರೋ ದೇವಸ್ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ ॥
ಯತ್ರ ದೇವೋ ಜಗನ್ನಾಥೋ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯ ಮಹೋದಧೇಃ । ಸುಭದ್ರಾ ಬಲಭದ್ರಶ್ಚ
ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀಂದ್ರಾಯೇಂದೋ ಪರಿಸ್ರವ ॥

ಗೀತಾಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ ಸಹಸ್ರನಾಮಾನಿ ಅನ್ಯಾನಿ ಪುಣ್ಯಸೂಕ್ತಾನಿ ಚ ಜಪೇತ್ ।
ನಾರಾಯಣಸ್ಮರಣಂ ಚ ॥

ವಪನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕ ಕರ್ಮಾ ಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವಪನಂ ಕಾರಯಿತುಂ ಮುಖ್ಯಕಾಲೋ ಭೂತ್ವಾ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು ॥

ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತಕರ್ಮಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವಪನಂ ಕಾರಯಿಷ್ಯೇ ।

ನಿವೀತೀ ಭೂತ್ವಾ ।

ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಽಯುತಾನಿಚ ।
ಕೇಶಾನಾಶ್ರಿತ್ಯತಿಷ್ಠಂತಿ ಕೇಶಾದೀನ್ವಾಪಯಾಮ್ಯಹಮ್ ।
ಆತ್ಮನಃ ಶುದ್ಧಿಕಾಮೋವಾ ಪಿತೃಣಾಂ ಮುಕ್ತಿಹೇತವೇ ।
ವಪನಂ ಕಾರಯಾಮ್ಯದ್ಯ ಪಿತೃಣಾಂ ಸನ್ನಿಧಾವಹಮ್ ॥

ಇತಿ ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಕಂ ಕಂಠಾದುಪರಿ ವಾಪಯೇಯುಃ । ಸ್ನಾತ್ವಾ ।

ಸವ್ಯ । ಆಚಮ್ಯ ।

ಅಥ ವಪನಕರ್ತ್ಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮ್ ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೈಧಿಕ ಕರ್ಮಾಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾ ಯತ್ವೇನ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ॥ ಸವ್ಯ ।

ಕೃಚ್ಛ್ರಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಹಿರಣ್ಯದಾನ

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಮ ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೈಧಿಕ ಕರ್ಮಾಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾ ಯತ್ವೇನ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಹಿರಣ್ಯ ಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ....ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ। ಅನೇನ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಮಮ ಶರೀರಶುದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೈಧಿಕ ಕರ್ಮಾಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪೈತೃಮೈಧಿಕಕರ್ಮಾಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು॥

ಅಥ ಪ್ರೇತಾಧಾನ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಪ್ರೇತಾಧಾನಾಂಗ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನ

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೈಧಿಕ ಕರ್ಮಾರ್ಥಂ ವಿಚ್ಛಿನ್ನೌಪಾಸನಾಗ್ನೌಪ್ರೇತಾಧಾನ ವಿಧಿನಾ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾಸ್ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತಾಧಾನ ವಿಧಿನಾ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು। ಸವ್ಯ।

ದಕ್ಷಿಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಪಾತ್ರಾ ಸಾಧನೆ

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯ ಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ। ಏಕಾಂ ರೇಖಾ ಮಾಲಿಖ್ಯ। ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ಅಪ್ರದಿಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿ ಸಮೂಹ್ಯ। ಪ್ರಾಗಗ್ರೈಃ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೈಶ್ಚ ದರ್ಭೈರಗ್ನಿಂ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ। ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ। ಅಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ। ತತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವಾವಾಜ್ಯಪಾತ್ರಾಣಿ। ಏಕೈಕಶ ಆಸಾದ್ಯ। ಏಕಪವಿತ್ರೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ। ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಮಾಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ। ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವೌ ಸಂಮೃಜ್ಯ। ತೂಷ್ಣಿಂ ಅಲಂಕೃತ್ಯ। ದ್ವಾದಶಗೃಹಿತೇನ ಸ್ರುಚಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ। ಲೌಕಿಕಾಗ್ನೇಃ ಔಪಾಸನ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಆಜ್ಯ ಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಪುನಸ್ಸಂಧಾನ ಹೋಮ

ಅಯಾಶ್ಚಾಗ್ನೇಸ್ಯನಭಿಶಸ್ತೀಶ್ಚ ಸತ್ಯಮಿತ್ವಮಯಾ ಅಸಿ। ಅಯಾಸಾ ವಯಸಾಕೃತೋಽಯಾಸರ್ಗ, ಹವ್ಯಮೂಹಿಷೇಽಯಾನೋ ಧೇಹಿಭೇಷಜಂ ಸ್ವಾಹಾ॥

ಅಗ್ನಯೇ ಅಯಸ ಇದಂ ನಮಮ॥

ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ।

ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ। ಓಮ್। ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ। ವಾಯವ ಇದಂ ನಮಮ। ಓಮ್। ಸ್ವಾ ೧ ಅಸ್ವಾಹಾ। ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನಮಮ॥ ಓಮ್। ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಾ ೧ ಅಸ್ವಾ ವ್ಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ॥

ದ್ವಾದಶಗೃಹೀತೇನ ಸ್ರುಚಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂಜುಹುಯಾತ್ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ॥

ಪುನಃ ಪರಿಸಮೂಹನಪರ್ಯುಕ್ಷಣೇ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋ ಹೋಮ ಕ್ರಿಯಾದಿಷು।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್॥

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಹುತಾಶನ।
ಯದ್ಹುತಂತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತುಮೇ॥

ಅನೇನ ಪುನಸ್ಸಂಧಾನ ಹೋಮೇನ ಭಗವಾನ್ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಶ್ರೀ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಣಾತು॥

ಅಥ ಪ್ರೇತೌಪಾಸನಹೋಮಃ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯ ಮಯಾ .... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಕರ್ಮಾರ್ಥಂ ಮೃತಾಗ್ನಿ ಹೋತ್ರ ವಿಧಾನೇನ ಪ್ರೇತೌಪಾಸನ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪ್ರೇತಹಸ್ತೇ ಅಶ್ವತ್ಥಸಮಿಧಂ ನಿಧಾಯ।

ಪ್ರತ್ಯವರೋಹಜಾತವೇದಃ ಪುನಸ್ತ್ವಂದೇವೇಭ್ಯೋಹವ್ಯಂ ವಹನಃ ಪ್ರಜಾನರ್ನ। ಪ್ರಜಾಂಪುಷ್ಟಿಂರಯಿಮಸ್ಮಾಸು ಧೇಹ್ಯಥಾಧತ್ತಂ ಯಜಮಾನಾಯ ಶಂಯೋಸ್ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ।

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತತ್ಸಮಿಧಂ ತೂಷ್ಣಿಂ ಅಗ್ನೌಪ್ರಮೃಜ್ಯ। ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ। ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ। ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ತತಃ ಪರಿಸಮೂಹನ ಪರ್ಯುಕ್ಷಣೇ ಕುರ್ಯಾತ್॥

ಅನೇನ ಪ್ರೇತೌಪಾಸನಹೋಮೇನ ಶ್ರೀ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಣಾತು॥

ಅಥ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಪ್ರಯೋಗಃ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯ ಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಔಪಾಸನಾಗ್ನೌ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಕರ್ಮಣಾ ಸಂಸ್ಕರಿಷ್ಯೇ।

ತತಃ ಪ್ರೇತಾಂ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯಹರಿದ್ರಾ ಕುಂಕುಮಪುಷ್ಪಮಾಲಾ ವಾಯನಾದಿಭಿಃ ಭೂಷಯಿತ್ವಾ (ಅಲಂಕೃತ್ಯ)। ಶುದ್ಧವಸ್ತ್ರಂ ಚ ಆಚ್ಛಾದ್ಯ। ಅಹತಂ ದೀರ್ಘಂ ವಾಸಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ತಸ್ಯ ಮೂಲತಃ ಚತುರ್ಥಂ ಭಾಗಂ ಛಿತ್ವಾ। ಅವಶಿಷ್ಟೇನ ಪ್ರತ್ಯಗಗ್ರೇಣ ಅವಿಷ್ಪಾದಂ ಸಮುಖ ಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ। ಶೇಷ ಖಂಡ ವಸ್ತ್ರಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರಃ ಸ್ವಯಂ ಬಿಭೃಯಾತ್।

ಅಥ ವಾಸೋಧಾರಣಂ

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯ ಮಯಾ..ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಕರ್ಮಾಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮ್, ಆದಶಾಹಾಂತಂ ವಾಸೋದಕ ದಾನಾರ್ಥಂ ಚ ವಾಸೋಧಾರಣಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಮಾಮ್ ಅನುಗೃಹ್ಣಂತು ಭವಂತಃ। ವಾಸೋಧಾರಣ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು॥ ಸವ್ಯ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ .....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ .....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಕರ್ಮಾಚರಣಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮ್। ದಶಾಹಾಂತಂ ವಾಸೋದಕ ದಾನಾರ್ಥಂ ವಾಸೋಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ತತ್ ವಸ್ತ್ರಾಂಚಲೇ ಹಿರಣ್ಯಂ ತಿಲಂ ಚ ಸಂಬಧ್ಯ। ಸ್ವಯಂ ಬಿಭೃಯಾತ್॥

ಇತಿ ವಾಸೋಧಾರಣಮ್॥

ಆಧಿಷಮಾಣಾಯಾಃ ಪತಿಃ ಶುಚಾಯಾಶ್ಚಶುಚಸ್ಯ ಚ। ವಾಸೋವಾಯೋ ವೀನಾಮಾವಾಸಾಂಸಿಮರ್ಮೃಜತ್ ॥

ಶವದೊಡನೆ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ

ಶುಕ್ಲಸೂತ್ರೇಣ ಪಾದಯೋಃ ಹಸ್ತಯೋಃ ಅಂಗುಷ್ಠೌಬಧ್ವಾ। ತತಃ ಕರ್ತಾ ಅಯುಜಾ೯ ವೃದ್ಧಾ೯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ೯ ವಾಹಕಾ೯ ವೃಣುಯಾತ್। ವಾಹಕೇಭ್ಯಃ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಕೈಃ ವಿತ್ತಾನುಸಾರೇಣಸಂಪೂಜ್ಯ,। ತೇವಾಹಕಾಃ ನಿವೀತಿ ನೋಭೂತ್ವಾ ಪ್ರೇತಾಂ ದಹನದೇಶಂ ನಯಂತಿ।

ಕರ್ತಾತು ತಸ್ಯಪುರತಃ ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ನಯಂತಿ ॥

ಪರಿಚಾರಕಾಃ ಉಪಕಲ್ಪಿತಂ ಬರ್ಹಿಃ ಆಜ್ಯಮ್। ಪೃಷದಾಜ್ಯಮ್। ಸ್ರುವಮ್। ಕೃಷ್ಣಾಜಿನಮ್। ಚಮಸಂ ತಿಲಾ೯। ಉದಕಮಂಡಲುಮ್। ಅಪಃ। ಹಿರಣ್ಯಮ್। ಶಕಲಾನಿ। ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಮ್। ಶಮೀಶಾಖಾಮ್ ಅವಕಾಃ ಶೀಪಾಲಾನಿ ಚ। ಅವ್ಯವಾಯೇನ। ಅಗ್ನೇಃ ಪೃಷ್ಠತೋ ನಯಂತಿ। ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪೃಷ್ಠತಃ ಪುತ್ರಾದಯಃ ಅಮಾತ್ಯಾಃ ಅಧಃ ಕೃತೋತ್ತರೀಯಾಃ ಅಧೋಪವೀತಾಃ।

ಅಗ್ನೇರ್ವರ್ಮ ಪರಿಗೋಭಿರ್ವ್ಯಯಸ್ವಸಂಪ್ರೋರ್ಣುಷ್ವಪೀವಸಾ ಮೇದಸಾ ಚ। ನೇತ್ವಾಧೃಷ್ಣುರ್ಹರಸಾ ಜರ್ಹೃಷಾ ಣೋದಧೃಗ್ವಿಧಕ್ಷ್ಯ೯ ಪರ್ಯಂಖಯಾತೇ ॥

ಮುಕ್ತಶಿರೋರುಹಾಃ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪ್ರಥಮಾಃ ಕನಿಷ್ಠಜಘನ್ಯಾಃ ಗಚ್ಛೇಯುಃ ॥

ಪ್ರೇತಾಗ್ನ್ಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಅನ್ಯೈರ್ನಗಂತವ್ಯಮ್। ನಗರ ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರೇಣ ನಯೇಯುಃ ॥

ಪ್ರೇತವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

[ಅಧ್ವನಃ ಅರ್ಧಭಾಗಂ ಗತ್ವಾ। ಭೂಮಿಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಪ್ರೇತಾಂ ನಿಧಾಯ। ಮುಖಂ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಅವೇಕ್ಷ್ಯ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಶಿರೋದೇಶೇ ಕಾಕ ಪದವದುಲ್ಲಿಖ್ಯ। ತದುಪರಿ ತಿಲದರ್ಭಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತ್ಯ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತ್ರೇ। ...ಗೋತ್ರಾಯೈ .....ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಏಷ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಅಧ್ವಾನ ಮಧ್ಯೇ ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ಯಾಮಾಯ। ವಾಮಭಾಗೇ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಶಬಲಾಯ ತದುಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಕ್ತುಪಿಂಡವನ್ನು ಹಾಕಿ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.) ಇತಿ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನೀಯ।]

ಪರೇಯಿವಾಂಸಂ ಪ್ರವತೋ ಮಹೀರನುಬಹುಭ್ಯಃ ಪಂಥಾಮನುಪ-ಸ್ಪಶಾನಮ್। ವೈವಸ್ವತಂ ಸಂಗಮನಂ ಜನಾನಾಂ ಯಮಂ ರಾಜಾನಂ ಹವಿಷಾದುವಸ್ಯ ॥

ಅಥ ದಹನ ಪ್ರಯೋಗಃ।

ಆದೌಭೂ ಶುದ್ಧಿಃ।

ಸವ್ಯ। ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಆಚಮ್ಯ। ಏಕದರ್ಭಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು। ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯ ತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಭೂ ಶುದ್ಧಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಭೂಖನನಮ್।

ಗ್ರಾಮಸ್ಯ ಆಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ವಾದಿಶಿ ಯಾವಾನುದ್ವಾಹುಃ ಪುರುಷ ಸ್ತಾವದಾಯಾಮಮ್। ದಕ್ಷಿಣಾ ಪ್ರಾಕ್ಪ್ರವಣಮ್। ಪಂಚಾರತ್ನ್ಯಾಯಾಮಮ್। ಚತುರರತ್ನಿಸ್ತಿರ್ಯಕ್। ದ್ವಾದಶಾಂಗುಳಮರ್ವಾಗಧಃ। ಏವಂ ವಿಧಂ ಗರ್ತಂ ಖಾತ್ವಾ। ತದೀಶಾನ್ಯಾಂ ಜಾನು ಮಾತ್ರಂ ಗರ್ತಂ ಖಾತ್ವಾ। ತತ್ರಾಪೋನಿಷಿಚ್ಯ। ಅವಕಾಂ ಶೀಪಾಲಂ ಚೋಪರಿದಧ್ಯಾತ್। ಉಪಸರ್ಪಮಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಭೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಉಪಸರ್ಪಮಾತರಂ ಭೂಮಿಮೇತಾ ಮುರುವ್ಯಚಸಂಪೃಥಿವೀಂ ಸುಶೇವಾಮ್। ಊರ್ಣ ಮ್ರದಾ ಯುವತಿರ್ದಕ್ಷಿಣ ವತ ಏಷಾತ್ವಾಪಾತು ನಿರ್ಋತೇರುಪಸ್ಥಾತ್।

ಇತಿ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಖಾತ್ವಾ। ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ।

ಆಯತನ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮ್।

ಅಪೇತವೀತ ವಿಚ ಸರ್ಪತಾತೋಽಸ್ಮಾ ಏತಂ ಪಿತರೋ ಲೋಕಮಕ್ರನ್। ಅಹೋಭಿರದ್ಭಿರಕ್ತುಭಿರ್ವ್ಯಕ್ತಂ ಯ ಮೋದದಾ ತ್ಯವಸಾನಮಸ್ಮೈ।

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಆಯತನಮ್ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ।

ಮೃತ್ಯೋಃ ಪದಂಯೋಪಯಂ ತೋ ಯದ್ರೈತದ್ರಾಘೀಯ ಆಯುಃ ಪ್ರತರಂ ದಧಾನಾಃ। ಆಪ್ಯಾಯಮಾನಾಃ ಪ್ರಜಯಾ ಧನೇನ ಶುದ್ಧಾಃ ಪೂತಾಭವತ ಯಜ್ಞಿಯಾಸಃ ॥

ಇತಿ ಭೂಸಮ್ಮಾರ್ಜನಮ್ ಕೃತ್ವಾ। ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯ। ತನ್ಮಧ್ಯೇ ಗರ್ತತ್ರಯಂ ಆಗ್ನೇಯಾಪವರ್ಗಂ ಖಾತ್ವಾ। ತೇಷು ಗರ್ತೇಷು।

ಕಾಲಾಯದಹನ ಪತಯೇ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥
ಯಮಾಯದಹನ ಪತಯೇ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥
ಮೃತ್ಯವೇ ದಹನ ಪತಯೇ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥

ಇತಿ ಗರ್ತತ್ರಯೇಷು ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ। ಹಿರಣ್ಯಶಕಲಾನಿ ನಿಧಾಯ। ತಿಲಾನವಕೀರ್ಯ। ಸಜಾತೀಯಾಽಹೃತಾಃ ಕಾಷ್ಠಾಃ ಶ್ರೀಖಂಡತುಳಸೀ ಕಾಷ್ಠಾಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರಾಹೃತಾಃ। ಅನ್ಯತಮ ಯಜ್ಞಿಯ ಕಾಷ್ಠಾಶ್ಚ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಶವ ದಹನ ಸಮರ್ಥಾಂ ಚಿತಿಂ ಚಿನುಯಾತ್।

ಕರ್ತಾ ತಸ್ಯಾಂ ಬರ್ಹಿರಾಸ್ತೀರ್ಯ। ಸವ್ಯ। ಕೃಷ್ಣಾಜಿನಂ ಚೋರ್ಧ್ವ ಲೋಮಾ-ಸ್ತೀರ್ಯ। ಉತ್ತರ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶೇ ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ನಿಧಾಯ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಹೋಮಂ ಕರ್ತುಮ್। ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಹೋಮಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ। ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ತತ್ರ ದೇವತಾ ಪರಿಗ್ರಹಾರ್ಥಂ ಅನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಚಿತಿರಿಧ್ಮಮ್। ಪ್ರೇತೋಹವಿಃ। ಅಗ್ನಿಃ ಕಾಮೋಲೋಕೋಽನುಮತಿಶ್ಚ ಪ್ರಧಾನ ದೇವತಾಃ। ಸ್ವರ್ಗೋಲೋಕೋ ಹೃದಯಾಹುತಿ ದೇವತಾ। ಆಜ್ಯಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಏವಂ ಸಾಂಗೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ।

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವ ೧ ಅಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ।

ಪರಿಸಮೂಹನ ಪರಿಸ್ತರಣ ಪರ್ಯುಕ್ಷಣಾನಿ ಚಿತ್ಯಾ ಸಹ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕೃತ್ವಾ। ಅಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಉತ್ತರತೋ ವಾ।

ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಸ್ರುವಂ ಚಮಸಮ್ ಆಜ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀಮ್। ಏಕೈಕಶಃ ಸಾದಯಿತ್ವಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ್ಯಾಮ್ ಏಕದರ್ಭಪವಿತ್ರಂ ನಿಧಾಯ। ಅಪ ಆಸಿಚ್ಯ। ತಿಲಾನೋಪ್ಯ। ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ ಉತ್ತಾನಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತೇ ಚಮಸೇ ಪವಿತ್ರಂ ನಿಧಾಯ। ತತೋಽಗ್ನೇರುತ್ತರತಃ ಚಮಸೇನ ಅಪಃ ಪ್ರಣೀಯ ದರ್ಭೈಃಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ।

ತತಃ ಪ್ರೇತ ಚಿತ್ಯಾರೋಹಣಮ್

ತತಃ ಪ್ರೇತಾಂ ಅಗ್ನೇರುತ್ತರೇಣ ನೀತ್ವಾ। ಚಿತಿಸ್ಥೇ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನೇ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪ್ರಾಕ್ಶಿರಸಮ್ ಉತ್ತಾನಂ ಸಂವೇಶ್ಯ। ರಜ್ಜೂರಪಕೃಷ್ಯ ಅಂಗುಷ್ಠಸೂತ್ರೇ ಛಿತ್ವಾ। ಆಸಂಧೀಮಪವಿಧ್ಯ ಶವವಾಹನ ಸ್ಥೂಣಾಂ ಅನ್ಯತ್ರ ನಿಧಾಯ।

ಅಥಾಽಸ್ಯ ಆಸ್ಯೇ ನಾಸಿಕಯೋಃ। ಅಕ್ಷ್ಣೋಃ ಶ್ರೋತ್ರಯೋಃ। ಸಪ್ತಚ್ಛಿದ್ರೇಷು। ಹಿರಣ್ಯಶಕಲಾನಿ ನಿಧಾಯ। ತದಭಾವೇ ಆಜ್ಯ ಬಿಂದೂನ್ನಿಷಿಚ್ಯ। ಏತಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಪುತ್ರಾದಯಃ ಪ್ರೇತ ಮುಖೇ ತಿಲಮಿಶ್ರ ತಂಡುಲಾನ್ ಪ್ರಕ್ಷಿಪಂತಿ।

ಅಥ ಚಮಸಾನುಮಂತ್ರಣಮ್।

ಇಮಮಗ್ನೇಚಮಸಂ ಮಾ ವಿಜಿಹ್ವರಃ ಪ್ರಿಯೋ ದೇವಾನಾ ಮುತ ಸೋಮ್ಯಾ ನಾಮ್। ಏಷಯಶ್ಚಮಸೋ ದೇವ ಪಾನಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾ ಅಮೃತಾ ಮಾದಯಂತೇ॥

ಇತಿ ಪೂರ್ವಪ್ರಣೀತ ಚಮಸಮನುಮಂತ್ರ್ಯ। ತತ್ಪವಿತ್ರಂ ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯ। ಆಜ್ಯಮಾಸಿಚ್ಯ ತೂಷ್ಣೀಮ್ ಆಜ್ಯ ಮುತ್ಪೂಯ। ವಾಮಂ ಜಾನ್ವಾಚ್ಯ।

ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಹೋಮಃ

ಅಸಂ ಮೃಷ್ಟೇ ನ ಸ್ರುವೇಣ।

ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ।

ಕಾಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಕಾಮಾಯೇದಂ ನಮಮ।

ಲೋಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಲೋಕಾಯೇದಂ ನಮಮ।

ಅನುಮತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅನುಮತಯ ಇದಂ ನಮಮ।

ಇತಿ ಚತಸ್ರ ಆಜ್ಯಾಹುತೀಶ್ಚ ಔಪಸನಾಗ್ನೌ ಜುಹುಯಾತ್॥

ಸ್ರುವೇಣ ಪೃಷದಾಜ್ಯಮಾದಾಯ। ('ದಧನಿಸರ್ಪಿರ್ಮಿಶ್ರಣಂ' ಅಂದರೆ ಮೊಸರಿಗೆ ಆಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಪೃಷದಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರು.)

ಅಸ್ಮಾದ್ವೈ ತ್ವ ಮಜಾಯಥಾ ಅಯಂ ತ್ವದಧಿ ಜಾಯತಾಮ್। ದೇವಿದೇ ಸ್ವರ್ಗಾಯ ಲೋಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ।

ಇತಿ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಉರಸಿಹೋತವ್ಯಮ್। ಅಗ್ನಿರಹಿತಂ ಜಾನ್ವಾ ಚೈವ ಪಂಚಮೀ ಮಾಹುತಿಂ ಜುಹುಯಾತ್।

ಸ್ವರ್ಗಾಯ ಲೋಕಾಯೇದಂ ನಮಮ॥

(ಆಹಿತಾಗ್ನಿ ವಿಷಯೇ ಶ್ರೋತ್ರಿಯ ವಿಷಯೇ ಚ)

ಅಥ ತೂಷ್ಣೀಮ್ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ಸ್ರುವಮಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀಂ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಹೃದಯೇ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರೇತಸ್ಯೋಪರಿ ಚಿತಿಂ ಚಿನೋತಿ।

ಚಿತ್ತಮಾಜ್ಯಮಾಸೀತ್। ಕೇತೋ ಅಗ್ನಿರಾಸೀತ್। ವಿಜ್ಞಾತ ಮಗ್ನಿರಾಸೀತ್। ವಾಚಸ್ಪತಿರ್ಹೋತಾಸೀತ್। ಮನ ಉಪವಕ್ತಾ ಸೀತ್। ಪ್ರಾಣೋ ಹವಿರಾ ಸೀತ್। ಸಾಮಾಧ್ವರ್ಯುರಾಸೀತ್।

ಅಥ ಅಗ್ನಿಪ್ರದಾನಮ್

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂಗುಣ ...ಪುಣ್ಯ ತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ, ಪ್ರೇತತ್ವ-ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ಅಗ್ನಿಪ್ರದಾನಂ ಕರ್ತುಮ್। ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಅಗ್ನಿ ಪ್ರದಾನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ,

ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ, ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ಅಗ್ನಿಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಔಪಾಸನಾಗ್ನೇಃ ಉಲ್ಮುಕಮಾದಾಯ ಚಿತೇಃ ಪುರಸ್ತಾತ್। ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಸ್ತಿಷ್ಠನ್। ಕ್ರವ್ಯಾದ ಮಗ್ನಿಮಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಗ್ನಿಪ್ರದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಕ್ರವ್ಯಾದ ಮಗ್ನಿಂ ಪ್ರಹಿಣೋಮಿ ದೂರಂ ಯಮರಾಜ್ಞೋ ಗಚ್ಛತು ರಿಪ್ರವಾಹಃ। ಇಹೈವಾಯ ಮಿತರೋ ಜಾತವೇದಾ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವ್ಯಂ ವಹತುಪ್ರಜಾನನ್ ॥

ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತ್ರೇಃ ....ಗೋತ್ರೇ ....ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್, ಅಯಮೌಪಾಸನಾಗ್ನಿಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಶಿರಃ ಸಮೀಪೇ ತಂ ಜ್ವಲಯೇತ್। ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಂ ತೂಷ್ಣೀಮ್। ಚಿತೌ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ।

ಅಥ ಪ್ರೇತಾನುಮಂತ್ರಣಮ್ ಅಥೈನಮ್। ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ, ದಹ್ಯಮಾನಾಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಅನುಮಂತ್ರಯತೇ। ಉಪಾಂಶು ಸ್ವರೇಣ।

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣ ....ಪುಣ್ಯ ತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ದಹನ ಜನಿತಧೂಮೇನ ಸಹ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ದಹ್ಯಮಾನ ಪ್ರೇತಾನುಮಂತ್ರಣಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭ್ರುವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ.... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ ....ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ದಹ್ಯಮಾನ ಪ್ರೇತಾನುಮಂತ್ರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಚಿತೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ। ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಮ್ ಕುಶತೃಣಮಾದಾಯ। ಚಿತೇಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ತೂಷ್ಣೀಂ ತೃಣಂ ನಿರಸ್ಯ। ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯಸವ್ಯೋತ್ತರ ಮುಪಸ್ಥಂ ಕೃತ್ವಾ। ಕುಶಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ಪ್ರಣವಾಂತೇ ದಹ್ಯಮಾನ ಪ್ರೇತೋಪರಿ ಕುಶ ಖಂಡಾನ್ ನಿಕ್ಷಿಪನ್ ಪ್ರೇತಾನುಮಂತ್ರಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ದಹ್ಯಮಾನ ಪ್ರೇತೋಪರಿ ಕುಶಖಂಡ ನಿಕ್ಷೇಪಃ।

ಪ್ರೇಹಿ ಪ್ರೇಹಿ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೇಭಿರ್ಯತ್ರಾ ನಃ ಪೂರ್ವೇಪಿತರಃ ಪರೇಯುಃ। ಉಭಾರಾಜಾನಾ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಾ ಯಮಂ ಪಶ್ಯಾಸಿ ವರುಣಂ ಚ ದೇವಮ್ ಓಮ್ ॥ ೧ ॥ ಸಂಗಚ್ಛಸ್ವ ಪಿತೃಭಿಃ ಸಂ ಯಮೇನೇಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇನ ಪರಮೇ ವ್ಯೋರ್ಮ। ಹಿತ್ವಾಯಾವದ್ಯಂ ಪುನರಸ್ತಮೇಹಿ ಸಂ ಗಚ್ಛಸ್ವ ತನ್ವಾ-ಸುವರ್ಚಾಃ ಓಮ್ ॥ ೨ ॥ ಅತಿದ್ರವ ಸಾರಮೇಯೌ ಶ್ವಾನೌ ಚತುರಕ್ಷೌ ಶಬಲೌ ಸಾಧುನಾ ಪಥಾ। ಅಥಾ ಪಿತೄನ್ತ್ಸುವಿದ ತ್ರಾಙ್ ಉಪೇಹಿ ಯಮೇನ ಯೇ ಸಧಮಾದಂ ಮದಂತಿ ಓಮ್ ॥ ೩ ॥ ಯೌತೇ ಶ್ವಾನೌ ಯಮ ರಕ್ಷಿ ತಾರೌ ಚತುರಕ್ಷೌ ಪಥಿರಕ್ಷೀ ನೃಚಕ್ಷಸೌ। ತಾಭ್ಯಾಮೇನಂ ಪರಿದೇಹಿ ರಾಜನ್ತ್ಸ್ವಸ್ತಿ ಚಾಸ್ಮಾ ಅನಮೀವಂ ಚ ಧೇಹಿ ಓಮ್ ॥ ೪ ॥ ಮೈನಮಗ್ನೇ ವಿದಹೋಮಾಭಿ ಶೋಚೋ ಮಾಸ್ಯತ್ವ ಚಂ ಚಿಕ್ಷಿಪೋಮಾ ಶರೀರಮ್। ಯದಾ ಶೃತಂ ಕೃಣವೋಜಾತ-ವೇದೋಥೇಮೇನಂ ಪ್ರಹಿಣುತಾತ್ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಓಮ್ ॥ ೫ ॥ ಶೃತಂ ಯದಾ ಕರಸಿ ಜಾತವೇದೋಥೇ ಮೇನಂ ಪರಿದತ್ತಾ ತ್ಪಿತೃಭ್ಯಃ। ಯದಾ ಗಚ್ಛಾತ್ಯಸುನೀತಿ ಮೇತಾಮಥಾದೇವಾನಾಂ ವ ಶನೀ ರ್ಭವಾತಿ ಓಮ್ ॥ ೬ ॥ ಸೂರ್ಯಂ ಚಕ್ಷುರ್ಗಚ್ಛತುವಾತ ಮಾತ್ಮಾದ್ಯಾಂ ಚಗಚ್ಛ ಪೃಥಿವೀಂ ಚ ಧರ್ಮಣಾ। ಅಪೋ ವಾ ಗಚ್ಛ ಯದಿ ತತ್ರ ತೇಹಿತ ಮೋಷಧೀಷು ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠಾ ಶರೀರೈಃ ಓಮ್ ॥ ೭ ॥ ಅಜೋ ಭಾಗ ಸ್ತಪಸಾ ತಂ ತಪಸ್ವ ತಂತೇ ಶೋಚಿಸ್ತಪತು ತಂತೇ ಅರ್ಚಿಃ। ಯಾಸ್ತೇ ಶಿವಾಸ್ತನ್ವೋ ಜಾತವೇದ ಸ್ತಾಭಿರ್ವಹೈನಂ ಸುಕೃತಾಮು ಲೋಕಮ್ ಓಮ್ ॥ ೮ ॥ ಅವಸೃಜಪುನರಗ್ನೇ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ಯಶ್ಚ ಆಹುತಶ್ಚರತಿ ಸ್ವಧಾಭಿಃ। ಆಯುರ್ವಸಾನ ಉಪವೇತು ಶೇಷಃ ಸಂಗಚ್ಛತಾಂ ತನ್ವಾ ಜಾತವೇದಃ ಓಮ್ ॥ ೯ ॥ ಯತ್ತೇ ಕೃಷ್ಣಃ ಶಕುನ ಆತು ತೋದ ಪಿ ಪೀಲಃ ಸರ್ಪ ಉತ ವಾ ಶ್ವಾಪದಃ।

ಅಗ್ನಿಷ್ವದ್ವಿಶ್ವಾದಗದಂ ಕೃಣೋತು ಸೋಮಶ್ಚ ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಙ್ ಆವಿವೇಶ ಓಮ್ ॥ ೧೦ ॥ ಪೂಷಾತ್ವೇತ ಶ್ಚ್ಯಾವಯತು ಪ್ರವಿದ್ವಾನ ನಷ್ಟಪಶುರ್ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪಾಃ । ಸತ್ವೈತೇಭ್ಯಃ ಪರಿದದ ತ್ಪಿತೃಭ್ಯೋಽಗ್ನಿರ್ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸುವಿ ದತ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಓಮ್ ॥ ೧೧ ॥ ಆಯುರ್ವಿಶ್ವಾಯುಃ ಪರಿಪಾಸತಿ ತ್ವಾ ಪೂಷಾ ತ್ವಾಪಾತು ಪ್ರಪಥೇಪುರಸ್ತಾತ್ । ಯತ್ರಾಽಸತೇ ಸುಕೃತೋ ಯತ್ರತೇ ಯಯು ಸ್ತತ್ರತ್ವಾದೇವಃ ಸವಿತಾ ದಧಾತು ಓಮ್ ॥ ೧೨ ॥ ಪೂಷೇಮಾ ಆಶಾ ಅನುವೇದ ಸರ್ವಾಃ ಸೋ ಅಸ್ಮಾಙ್ ಅಭಯತ ಮೇನನೇಷತ್ । ಸ್ವಸ್ತಿದಾ ಆಘೃಣಿಃ ಸರ್ವವೀರೋ ಪ್ರಯಚ್ಛನ್ ಪುರ ಏತು ಪ್ರಜಾನನ್ ಓಮ್ ॥ ೧೩ ॥ ಪ್ರಪಥೇ ಪಥಾ ಮಜನಿಷ್ಟ ಪೂಷಾ ಪ್ರಪಥೇ ದಿವಃ ಪ್ರಪಥೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ । ಉಭೇ ಅಭಿಪ್ರಿಯತಮೇ ಸಧಸ್ಥೇ ಆ ಚ ಪರಾಚ ಚರತಿ ಪ್ರಜಾನನ್ ಓಮ್ ॥ ೧೪ ॥ ಉಪಸರ್ಪ ಮಾತರಂ ಭೂಮಿಮೇ ತಾಮುರು ವ್ಯಚಸಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಸುಶೇವಾಮ್ । ಊರ್ಣಮ್ರದಾ ಯುವತಿರ್ದಕ್ಷಿಣಾವತ ಏಷಾತ್ವಾಪಾತು ನಿರ್ಋತೇ ರುಪಸ್ಥಾತ್ ಓಮ್ ॥ ೧೫ ॥ ಉಚ್ಛ್ವಂಚಸ್ವ ಪೃಥಿವಿ ಮಾನಿಬಾಧಥಾಃ ಸೂಪಾಯ ನಾಸ್ಮೈಭವ ಸೂಪವಂಚನಾ । ಮಾತಾಪುತ್ರಂ ಯಥಾ ಸಿಚಾಽಭ್ಯೇನಂ ಭೂಮ ಊರ್ಣುಹಿ ಓಮ್ ॥ ೧೬ ॥ ಉಚ್ಛ್ವಂಚಮಾನಾ ಪೃಥಿವೀಸುತಿಷ್ಠತು ಸಹಸ್ರಂ ಮಿತ ಉಪಹಿಶ್ರಯಂತಾಮ್ । ತೇ ಗೃಹಾಸೋಘೃತಶ್ಚುತೋ ಭವಂತು ವಿಶ್ವಾಹಾಸ್ಮೈ ಶರಣಾಃ ಸಂತ್ವತ್ರ ಓಮ್ ॥ ೧೭ ॥ ಉತ್ತೇಸ್ತಭ್ನಾಮಿ ಪೃಥಿವೀಂ ತ್ವತ್ಪರೀಮಂ ಲೋಗಂ ನಿದಧನ್ಮೋ ಅಹಂರಿಷಮ್ । ಏತಾಂಸ್ಥೂಣಾಂ ಪಿತರೋ ಧಾರಯಂತು ತೇಽತ್ರಾಯಮಃ ಸಾದನಾತೇ ಮಿನೋತು ಓಮ್ ॥ ೧೮ ॥ ಸೋಮ ಏಕೇಭ್ಯಃ ಪವತೇ ಘೃತಮೇಕ ಉಪಾಸತೇ । ಯೇಭ್ಯೋ ಮಧು ಪ್ರಧಾವತಿ ತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ ಓಮ್ ॥ ೧೯ ॥ ತಪಸಾಯೇ ಅನಾಧೃಷ್ಯಾ ಸ್ತಪಸಾ ಯೇ

ಸ್ವರ್ಯಯುಃ। ತಪೋ ಯೇ ಚಕ್ರಿರೇ ಮಹಸ್ತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ ಓಮ್ ॥ ೨೦ ॥ ಯೇ ಯು ಧ್ಯಂತೇ ಪ್ರಧನೇಷು ಶೂರಾಸೋ ಯೇತ ನೂತ್ಯಜಃ। ಯೇವಾಸಹಸ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾ ಸ್ತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ ಓಮ್ ॥ ೨೧ ॥ ಯೇಚಿ ತ್ಪೂರ್ವ ಋತಸಾಪ ಋತಾವಾನ ಋತಾವೃಧಃ। ಪಿತೄ ತಪಸ್ವತೋ ಯಮ ತಾಂಶ್ಚಿದೇವಾಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ ಓಮ್ ॥ ೨೨ ॥ ಸಹಸ್ರಣೀಥಾಃ ಕವಯೋ ಯೇ ಗೋಪಾಯಂತಿ ಸೂರ್ಯಮ್। ಋಷೀಣತಪಸ್ವತೋ ಯಮ ತಪೋಜಾಙ್ ಅಪಿ ಗಚ್ಛತಾತ್ ಓಮ್ ॥ ೨೩ ॥ ಉರೂಣಸಾವಸುಕೃಪಾ ಉದುಂಬಲೌ ಯಮಸ್ಯ ದೂತೌ ಚರತೋ ಜನಾಙ್ಅನು। ತಾವಸ್ಮಭ್ಯಂ ದೃಶಯೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ಪುನರ್ದಾತಾಮಸು ಮದ್ಯೇಹ ಭದ್ರಂ ಓಮ್ ॥ ೨೪ ॥

ಏವಂ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮಂತ್ರೈಃ ಅನುಮಂತ್ರ್ಯ।

ಅಥ ಘಟಸ್ಫೋಟನಮ್

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ......ನಮೋ ನಮಃ॥

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ, ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ .....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಅಮೃತಪಾನ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮ್। ಪುಣ್ಯಗಂಧವಾಹ ಜನಿತ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪೋಪಶಮನ ದ್ವಾರಾ ಅಕ್ಷಯ ಪುಣ್ಯಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕಲಶ ಛಿದ್ರೋದಕ ಧಾರಾಭಿಃ ಸಹ ತ್ರಿರಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು॥

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ, ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ .....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಅಮೃತಪಾನಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮ್। ಕಲಶ ಛಿದ್ರೋದಕ ಧಾರಾಭಿಃ ಸಹ ತ್ರಿರಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ತತಃ ಕರ್ತಾ ಚಮಸೋದಕುಂಭಂ ದಕ್ಷಿಣೇಂಸೇ ನಿಧಾಯ। ಅಸ್ಫುಟಿತ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಶ್ಮಶ್ರಾ ಸಪಿಂಡೇನ ಕುಂಭ ಪಶ್ಚಾದ್ಭಾಗೇ ಛಿದ್ರೇಕೃತೇ ಉದಕಧಾರಾಂ ಸ್ರಾವಯನ್।

ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಪಥಿಪುಣ್ಯ ಗಂಧಾ ಮನಸ್ಸುಖಾಗಾತ್ರ ಸುಖಾನು-ಲೋಮಾಃ। ತ್ವಚಸ್ಸುಖಾಮಾಂಸಾಽಸ್ಥಿ ಸೌಖ್ಯಾವಹಂತು ತ್ವಾಂ ಮರುತಃ ಸುಕೃತಾಂ ಯತ್ರ ಲೋಕಾಃ। ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮತ್ಯೋಸ್ಸ್ವರ್ಗೇ ತೇ ಲೋಕ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾ ಮಕ್ಷೀಯಮಾಣಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ।

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಮ್। ಏಕವಾರಂ ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ। ಪಾದದೇಶ ಏವ ಸ್ಥಿತ್ವಾ। ಅಶ್ಮಾ ಚಮಸ ಪಾತ್ರೇ ದ್ವಿತೀಯಚ್ಛಿದ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ವ್ರಜಂ ಜಪೇತ್।

ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಪಥಿಪುಣ್ಯ ಗಂಧಾ ಮನಸ್ಸುಖಾಗಾತ್ರ ಸುಖಾನು-ಲೋಮಾಃ। ತ್ವಚಃ ಸುಖಾಮಾಂಸ ಸುಖಾಸ್ಥಿ ವಹಂತು ತ್ವಾಂ ಮರುತಃ ಸುಕೃತಾಂ ಯತ್ರ ಲೋಕಾಃ॥ ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮತ್ಯೋಽಸ್ಸ್ವರ್ಗೇ ಲೋಕ ಉಪ-ದುಹ್ಯಂತಾಮಕ್ಷೀಯಮಾಣಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ।

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯ ವಾರಂ ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ ಪುನಃ ತೃತೀಯ ವಾರೇ ಸಂಪಿಂಡೇನ ಛಿದ್ರೇಕೃತೇ ಪುನಃ ವಾತಾಸ್ತೇ ವಾಂತು ಇತಿ ಮಂತ್ರಂ ಜಪಿತ್ವಾ।

ಇಮಾ ಆಪೋ ಮಧುಮತ್ಯಃ ಸ್ವರ್ಗೇ ವೈ ಲೋಕ ಉಪ ದುಹ್ಯಂತಾಮಕ್ಷೀಯ ಮಾಣಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ।

ಇತಿ ತೃತೀಯ ವಾರಂ ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ। ಸಪಿಂಡಾನುಯಾತಃ ತ್ರಿರಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿವ್ರಜ್ಯ। ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಶಿರಃ ಪ್ರದೇಶೇ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಃ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ, ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ....ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಅಮೃತಪಾನ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುಣ್ಯಗಂಧ ದಾಹ ಜನಿತ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪೋಪಶಮನ ದ್ವಾರಾ ಅಕ್ಷಯ ಪುಣ್ಯ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಏತಚ್ಚಮಸ ಪಾನೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ತಂ ಕುಂಭಂ ಪೃಷ್ಠತೋ ವಿಸೃಜ್ಯ। ಇತಿ ಘಟಸ್ಫೋಟನಮ್।

ಇಮೇಜೀವಾ ವಿ ಮೃತೈ ರಾವ ವೃತ್ರನ್ನ ಭೂದ್ಭದ್ರಾ ದೇವ ಹೂತಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ। ಪ್ರಾಂಚೋ ಅಗಾಮ ನೃತಯೇ ಹಸಾಯ ದ್ರಾಘೀಯ ಆಯುಃ ಪ್ರತರಂ ದಧಾನಾಃ॥

ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ। ಆಚಾಮೇತ್।

ಇತಿ ಸವ್ಯಾವೃತೋ ವ್ರಜಂತ್ಯನವೇಕ್ಷಮಾಣಾಃ। ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಕಂ ಬಹೂದಕದೇಶಂ ಗಚ್ಛೇಯುಃ। ಜ್ಞಾತಿ ಬಾಂಧವೈಃ ಸಹ ರೋದನಂ ಕುರ್ಯುಃ। ತತೋ ಕಪಾಲ ಸ್ಫೋಟನಪರ್ಯಂತಂ ತತ್ರೈವ ಸ್ಥಿತ್ವಾ। ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಸ್ವಗೃಹಾಣಿ ಗಚ್ಛೇಯುಃ॥

ರಾತ್ರೌ ಮರಣಂಚೇತ್ ದಹನಪರ್ಯಂತಂ ಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ। ಪ್ರಭಾತೇ ವಪನಮ್। ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಚ ಕುರ್ಯಾತ್। ಪ್ರಥಮೇಽಹನ್ಯೇವ ದಾಹಾದಿಕರ್ಮ ಸಮಾಪ್ಯ। ನಿತ್ಯ ವಿಧಿಕರ್ಮ ಚ ಆರಭೇತ್।

ಅಸ್ಮಾದ್ಧರ್ಮಾದೇವ ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಸಹೈವ ಧೂಮೇನ ಸ್ವರ್ಗಂ ಲೋಕ ಮೇತೀತಿಹ ವಿಜ್ಞಾಯತೇ॥

ಇತ್ಯಾಶ್ವಲಾಯನ ಯಲ್ಲಾಜೀಯಾನುಸಾರಿಣಿ ಅಪರ ಪ್ರಯೋಗೇ
ಪಿತೃಮೇಧ ಪ್ರಯೋಗೇ ದಹನ ವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ॥

ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧಂ

[ಕೂರ್ಚೇ ಏವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಾವಾಹ್ಯ]

ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ। ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಗೋವಿಂದ। ಏವಂಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ (ಅಸ್ಮತ್) ಮಾತುಃ, ...ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ...ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಹನಿ ದಹನ ಜನಿತ ಅಂಧತ್ವ ಮೂಕತ್ವಬಧಿರತ್ವ ಪಂಗುತ್ವ ಪೈಶಾಚಿಕತ್ವ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ. ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧಮ್। ಆಮದ್ರವ್ಯೇಣ। ಆಮಪಿಂಡಪ್ರದಾನೇನ। ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನೇನ। ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶೇನ ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಆಧೀಷಮಾಣಾಯಾ ಇತಿವಾಸೋಧಾರಣಮ್। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ। ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ-ಅಯಂತೇಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಗೋಮಯೇನ ವೃತ್ತ ಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ। ಪ್ರೇತಪಾದ್ಯಮಂಡಲಸ್ಥಾನೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಗಂಧಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ದರ್ಭ ಪತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠಂತು। ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ ನಾಮ್ನಿ ಪ್ರೇತೇ ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಪವಿತ್ರವಿಸರ್ಜನಮ್। ಸವ್ಯ।

ಕರ್ತಾ ಪಾದೌಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ। ಪುನಃ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಆದ್ಯಮಯಾ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಸರ್ವತ್ರ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ।

ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ತೂಷ್ಣೀಂ ದರ್ಭೇಣ ಸಂಮೃಜ್ಯ ನಿರಸ್ಯ। ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ತಿಲೋದಕೇನ ಅವೋಕ್ಷ್ಯ। ಸತಿಲದರ್ಭೋದಕೇನ ಆಮದ್ರವ್ಯಮ್। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್। ಆತ್ಮಾನಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ದೇಶತಃ ಕಾಲತಶ್ಚಶ್ರಾದ್ಧಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಓಂ ತಥಾ ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ। ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾರ್ನ್। ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ। ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ। ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ಏಕಂ ದರ್ಭಂ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ನಿಧಾಯ। ತದುಪರ್ಯೇಕಮುಕ್ತಾನಂ ಅರ್ಘ್ಯ-ಪಾತ್ರಮಾಸಾದ್ಯ। ತದುಪರ್ಯೇಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ಉದಕಂ ನಿನೀಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಂ ಮಾತರಂ ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ।

ಇಹ ಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತಾಽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಕುಶೇತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ ಪ್ರೇತೇ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ವಿಚ್ಛಿದ್ಯ ಪಶ್ಚಾದ್ವಿಸೃಜೇತ್। ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ ಪ್ರೇತೇ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥಂ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಂತಃ ಪ್ರವರಣಾರ್ಥಂ ಬಹಿಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ಇದಮಾಚ್ಛಾದನ ದ್ವಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಮಯಂ ದರ್ಭಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಸವ್ಯ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ..ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯೇ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಸ್ತೇ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ। ತಿಲಮಿಶ್ರತಂಡುಲಾನಾದಾಯ ಮಾತ್ರೇ ಗೋತ್ರಾಯೈ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ ಇತಿ ಪಾಣೌ ಹುತ್ವಾ ತಾನಗ್ನೌ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ। ತತಸ್ತೂಷ್ಣೀಂದೇಯದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ವಿಷ್ಣೋ ಆಮಂ ರಕ್ಷಸ್ವ। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ ಪ್ರೇತೇ ಏತತ್ತೇ ಆಮಂ ಸಪರಿಕರಂ ಮಾತಾ, ಗೋತ್ರಾ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತಾ ಇದಮಾಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಮಾತೃಪ್ತೇಃ ತತ್ಸರ್ವಂ ಗಯೇಯಂ ಭೂಃ ಗದಾಧರೋಭೋಕ್ತಾ ಆಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ। ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮ। ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಮ್। ಅಕ್ಷಯ ವಟ ಛಾಯೇಯಮ್। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಇದಮಾಮಂ ಸಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದ ಕುಂಭಂ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ..ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತರಂ ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾ ಕ್ರಿಯಮಾಣೇನ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನತ್ವ ಅಂಧತ್ವ ಮೂಕತ್ವ ಬಧಿರತ್ವ ಪಿಶಾಚತ್ವ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆಮಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ಪಿಂಡಸ್ಯಾಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು । ತದುಪರ್ಯೇತತ್ತಿಲೋದಕಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಏಷ ಆಮಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು । ವೀರ್ಯ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜಂನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್ । ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । (ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧೇ) ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾಕೃತೇನ ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೇನ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ನಗ್ನತ್ವ ಅಂಧತ್ವ ಮೂಕತ್ವ ಬಧಿರತ್ವ ಪಿಶಾಚತ್ವಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಸವ್ಯ ।

ಅನಾದಿನಿಧನೋ ದೇವಃ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರಃ ।
ಅಕ್ಷಯ್ಯಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಃ ಪ್ರೇತ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದೋಽಸ್ತುವೈ ।

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ।

ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಮ್ ।

ಸವ್ಯ । ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮ್ । ಅಭಿರಮತಾಸ್ಮ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಿಸೃಜ್ಯಪಿಂಡಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ಆಚಾಮೇತ್ ।

॥ ಇತಿ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥ ನಿತ್ಯವಿಧಿಃ

ತತಃ ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ। (ತಾಮ್ರಮಯಮೃಣ್ಮಯೇವಾ ಭಾಂಡೇ ತಂಡುಲೈರ್ಮುದ್ಗಶಾಕಫಲಸಹಿತೈಃ ಪಿಂಡಾರ್ಥಂ ಹವಿಃ ಶ್ರಪಯಿತ್ವಾ ಪೂರ್ವಮುದ ಕುಂಭಸ್ಯ ಯೇನಾಽಶ್ಮನಾ ಛಿದ್ರಾಣಿ ಕೃತಾನಿ ತತ್ಪಾಷಾಣಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ದರ್ಭೈ-ಸ್ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯ) ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಶ್ರೀಗೋವಿಂದೇತ್ಯಾದಿ ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣದಿನಾ-ದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪತೃಷ್ಣಾಪಿಪಾಸಾಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪುನಃ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪೂರ್ವಸ್ಥೂಲ ಶರೀರ ತ್ಯಾಗಮಾರಭ್ಯ। ಆಗಾಮಿ ದಿವ್ಯಸ್ಥೂಲಶರೀರಧಾರಣಪರ್ಯಂತಂ, ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಕರ್ಮಪರಿಕಲ್ಪಿತ ಯಾತನಾ ಶರೀರೇ ಭೋಗ ಶರೀರಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ ಮೃದಾಸ್ನಾನ ವಾಸೋದಕ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾನಿ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ। ಆಧೀಷಮಾಣಾಯಾ ಇತಿ ವಾಸೋಧಾರಣಮ್ ॥

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಏವಂಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪತೃಷ್ಣಾಪಿಪಾಸಾಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪುನಃ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪೂರ್ವಸ್ಥೂಲ ಶರೀರ ತ್ಯಾಗಮಾರಭ್ಯ। ಆಗಾಮಿ ದಿವ್ಯಸ್ಥೂಲಶರೀರಧಾರಣಪರ್ಯಂತಂ, ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಕರ್ಮಪರಿಕಲ್ಪಿತ ಯಾತನಾ ಶರೀರ ಭೋಗ ಶರೀರಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ ಮೃದಾಸ್ನಾನ ವಾಸೋದಕ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾನಿ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅತ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನಮ್

ತದಂಗ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಅತ್ರಸ್ಥಲೇ ಶ್ವಚಂಡಾಲ ಗರ್ದಭ ಸೂಕರ ಸೃಗಾಲಾದ್ಯ ಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸ್ಪರ್ಶಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರದ್ವಾರಾ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕೃಛ್ರಾಚರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ.... ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ। ಅನೇನ ಕೃಛ್ರತ್ರಯ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಅತ್ರಸ್ಥಲೇ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನ ಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಶುಚೌದೇಶೇ ಅವಟಂ ಖಾತ್ವಾ। ತತ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ। ತಸ್ಮಿನ್ನವಟೇ ಶಿಲಾಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ।

ಪ್ರೇತಾವಾಹನಂ-ಸ್ತ್ರೀಮಂತ್ರ।

ಆ ಯಾಹಿ ಪ್ರೇತೇ ಸೋಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ। ಪ್ರಜಾಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದಧತೋರಯಿಂ ಚ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಂಚ ಶತಶಾರದಂ ಚ।

ಪುರುಷಮಂತ್ರ

ಆಯಾಹಿ ಪ್ರೇತ ಸೋಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ। ಪ್ರಜಾ ಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದಧದ್ರಯಿಂ ಚ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಂಚ ಶತಶಾರದಂ ಚ॥

ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಅಸ್ಯಾಂ ಶಿಲಾಯಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ। ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್।

ಶಿಲಾಸ್ನಾನಮ್

ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ, ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ, ಮಾದವ, ಗೋವಿಂದ, ವಿಷ್ಣೋ, ಮಧುಸೂದನ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಾಮನ, ಶ್ರೀಧರ, ಹೃಷೀಕೇಶ, ಪದ್ಮನಾಭ, ದಾಮೋದರ, ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಏತಚ್ಛಿಲಾಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಏವಂ ತ್ರಿವಾರಂ ಬ್ರೂಯಾತ್।

ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇತು ಸಂಕರ್ಷಣ, ವಾಸುದೇವ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಅಧೋಕ್ಷಜ, ನಾರಸಿಂಹ, ಅಚ್ಯುತ, ಜನಾರ್ದನ, ಉಪೇಂದ್ರ, ಹರೇ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಏತಚ್ಛಿಲಾಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಏವಂ ತ್ರಿವಾರಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಮೃದಾಸ್ನಾನಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಮೃದಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ

ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ। ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್।

ಉದುತ್ಯಮಿತಿ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ।

ಉದುತ್ಯಂ ಜಾತ ವೇದಸಂ ದೇವಂ ವಹಂತಿ ಕೇತವಃ। ದೃಶೇ ವಿಶ್ವಾಯ ಸೂರ್ಯಮ್ ॥

ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷೇತಿ ಶಿರಸಿ ಲೇಪಯಿತ್ವಾ

ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್।
ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾಽತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಮ್।

ಅಕ್ಷೀಭ್ಯಾಮಿತಿಮುಖೇ

ಅಕ್ಷೀಭ್ಯಾಂ ತೇ ನಾಸಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಕರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಚ್ಛುಬುಕಾದಧಿ।
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಶೀರ್ಷಣ್ಯಂ ಮಸ್ತಿಷ್ಕಾಜ್ಜಿಹ್ವಾಯಾ ವಿ ವೃಹಾಮಿ ತೇ ॥

ಅಂಗಾದಂಗಾದಿತಿ ಸರ್ವಾಂಗೇಷು ಲಿಂಪೇತ್।

ಅಂಗಾದಂಗಾತ್ಸಂಭವಸಿ ಹೃದಯಾ ದಧಿ ಜಾಯಸೇ।
ಆತ್ಮಾ ವೈ ಪುತ್ರನಾಮಾಸಿ ಸಜೀವ ಶರದಃ ಶತಮ್।
ಅಂಗಾದಂಗಾಲ್ಲೋಮ್ನೋ ಲೋಮ್ನೋ ಜಾತಂ ಪರ್ವಣಿಪರ್ವಣಿ।
ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸರ್ವಸ್ಮಾದಾ ತ್ಮನಸ್ತಮಿದಂ ವಿವೃಹಾಮಿ ತೇ।

ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಆಚಮ್ಯ। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನ ಜನಿತ ಮಲಾಪಕರ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಏತನ್ಮೃದಾಸ್ನಾನ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಏವಂ ಪಂಚವಾರಂ ಕೃತ್ವಾ। ಆದಶಾಹಾಂತಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ದದ್ಯಾತ್।

ಅಥ ವಾಸೋದಕಮ್

ವಾಸಸ್ತ್ರಿಗುಣೀಕೃತ್ಯ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನಜನಿತ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ.... ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಏತದ್ವಾಸೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಏವಂ ಸಕೃತ್।

ಅಥ ತಿಲೋದಕಂ

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನಜನಿತ ತೃಷ್ಣೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಏವಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ದಶ ದಶ ದದ್ಯಾತ್॥

ಅಥ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ

ಪಿಂಡಸ್ಯಾಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನಜನಿತ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಪುನಃ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಏಷಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ವೀರ್ಯನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್। ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ದಹನಜನಿತ ತಾಪತೃಷ್ಣಾಪಿಪಾಸಾಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪುನಃ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪೂರ್ವಸ್ಥೂಲ ಶರೀರ ತ್ಯಾಗಮಾರಭ್ಯ। ಆಗಾಮಿ ದಿವ್ಯಸ್ಥೂಲ ಶರೀರಧಾರಣಪರ್ಯಂತಂ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಕರ್ಮ ಪರಿಕಲ್ಪಿತ ಯಾತನಾ ಶರೀರೇ ಭೋಗ ಶರೀರಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾಕೃತೈಃ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ, ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ವಾಸೋದಕ, ತಿಲೋದಕ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೈಃ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ದಹನ ಜನಿತ ತಾಪತೃಷ್ಣಾ ಪಿಪಾಸಾ ಕ್ಷುದುಪಶಮನ ದ್ವಾರಾ ಸ್ವಕರ್ಮಪರಿಕಲ್ಪಿತ ಯಾತನಾ ಶರೀರೇ ಭೋಗಶರೀರಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಸವ್ಯ।

ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ದೇವಃ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರಃ।
ಅಕ್ಷಯ್ಯಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಃ ಪ್ರೇತೇ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದೋಽಸ್ತುವೈ।

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಉದಕಪೂರಿತ ಪಾತ್ರದ್ವಯಂ ನಿಧಾಯ

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಅತ್ರ ಸ್ನಾಹಿ। ಅತ್ರಪಿಬ। ಅತ್ರ ಭುಂಕ್ಷ್ವ। ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ಗರುಡ ಗೃಧ್ರ ವಾಯಸ ಜಲಚರಾಚರ ರೂಪೇಣ ಪ್ರೇತೇ ಭುಜ್ಯತಾಮ್।

ಇತಿ ಪಿಂಡಂ ವಾಯಸೇಭ್ಯೋದದ್ಯಾತ್। ಭುಂಜತಾಂ। ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಭಿರಮ್ಯತಾ ಅಭಿರಮತಾಸ್ಮೆ। ಕಾಕಾದ್ಯಭಾವೇ ಉದಕೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್।

ಸವ್ಯ। ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ। ಕನಿಷ್ಠ ಪುರಸ್ಸರಂ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶೇಯುಃ। ಸರ್ವಪ್ರವೇಶನೇಷ್ವೇವಮ್। ನಿರ್ಗಮನೇತು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುರಸ್ಸರಂ ನಿರ್ಗಚ್ಛೇಯುಃ॥

ಇತ್ಯಾಶ್ವಲಾಯನ ಯಲ್ಲಾಜೀಯಾನುಸಾರಿಣಿ ಪಿತೃಮೇಧಪ್ರಯೋಗೇ ನಿತ್ಯವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ॥

ಅಥ ನವ ಶ್ರಾದ್ಧಂ

ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಆಚಮ್ಯ। ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಶ್ರೀಗೋವಿಂದೇತಿ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಥಮಾಽಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ತಿಲದರ್ಭ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಸಮಸ್ತ ಸಂಪದಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ। ವಾಸೋ-ಧಾರಣಮ್।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ನವಶ್ರಾದ್ಧಂ, ಆಮದ್ರವ್ಯೇಣ, ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೇನ, ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟವಿಧಾನೇನ, ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶೇನ, ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಗೋಮಯೇನ ವೃತ್ತಂ ಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ। ತತ್ರ ತಿಲದರ್ಭಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಪ್ರಥಮಾಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ। ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಥಲೇ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ತೂಷ್ಣೀಂ ದರ್ಭೇಣ ಸಂಮೃಜ್ಯ। ನಿರಸ್ಯ। ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ತಿಲೋದಕೇನಾವೋಕ್ಷ್ಯ। ದರ್ಭೋದಕೇನ ಆಮದ್ರವ್ಯಮ್। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್। ಆತ್ಮಾನಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ದೇಶತಃ ಕಾಲತಶ್ಚ। ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿ-ರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಅಮುಕದಿನೇ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್। ಪ್ರಾಪ್ನವಾನೀತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ। ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ಏಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ತದುಪರಿ ಏಕಮುತ್ತಾನಮರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಮಾಸಾದ್ಯ। ತದುಪರಿ ಏಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ತಿಲಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ಉದಕಂ ನಿನೀಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್। ಉಪತಿಷ್ಠತಾ ಮರ್ಘ್ಯಮ್।

ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ।

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತಾಽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಕುಶೇತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ತೃತೀಯ / ಪಂಚಮ / ಸಪ್ತಮ / ನವ (ಇದು ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ) ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರಂ ಛಿತ್ವಾ। ಪಶ್ಚಾದ್ವಿಸೃಜೇತ್। ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ, ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಪ್ರಥಮಾಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಪ್ರಥಮಾಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥಂ ದರ್ಭಪತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ದರ್ಭಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರಥಮಾಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯೇ।

ತಿಲಮಿಶ್ರತಂಡುಲಾನಾದಾಯ। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ। ಇತಿ ಪಾಣೌಹುತ್ವಾ। ತಾನಗ್ನೌಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ। ತತಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ದೇಯದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ವಿಷ್ಣೋ ಆಮಂ ರಕ್ಷಸ್ವ। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಏತತ್ತೇ ಆಮಂ ಸಪರಿಕರಂ ಮಾತಾ, ಗೋತ್ರಾ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತಾ, ಇದಮ್ ಆಮಮ್। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ। ದತ್ತ ಮಾತೃಪ್ತೇಃ ತತ್ಸರ್ವಮ್। ಗಯೇಯಂ ಭೂಃ ಗದಾಧರೋ ಭೋಕ್ತಾ। ಆಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ। ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮ। ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಂ, ಅಕ್ಷಯ ವಟ ಛಾಯೇಯಂ ಮಾತ್ರೇ ಗೋತ್ರಾಯೈ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಇದ ಮಾಮಂ ಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸತಿಲಾ ಪಿಧಾನೋದ ಕುಂಭಂ ಪ್ರಥಮಾಽಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರಥಮಾಽಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆಮಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಪಿಂಡಸ್ಯಾಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು । ತದುಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು । ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಪ್ರಥಮಾಽಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಏಷ ಆಮಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ತಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು । ವೀರ್ಯನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್ । ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರಥಮಾಽಹ್ನಿಕ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾಕೃತೇನ ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೇನ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ, ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ । ಸವ್ಯ ।

ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ದೇವಃ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾಧರಃ ।
ಅಕ್ಷಯ್ಯಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಃ ಪ್ರೇತೇ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದಾಽಸ್ತುವೈ ॥

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮ್ ॥

ಸವ್ಯ । ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ । ಅಭಿರಮ್ಯತಾಸ್ಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ತಮಪ್ಸು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ಆಚಾಮೇತ್ ॥

ಇತಿ ನವಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ

ಇತ್ಯಾಶ್ವಲಾಯನ ಯಲ್ಲಾಜೀಯಾನು ಸಾರಿಣಿ ಪಿತೃಮೇಧ ಪ್ರಯೋಗೇ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ಕೃತ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್

॥ ಅಥ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನ ಕ್ರಮಃ ॥

ಕರ್ತಾ ಬಂಧು ಬಾಂಧವೈಸ್ಸಹ ಕ್ಷೀರಮಿಶ್ರಮುದಕಂ ಶಮೀಶಾಖಾಂ ಅಲಕ್ಷಣ ಕುಂಭಂ ಶೂರ್ಪಂ ಖನಿತ್ರಂ ಪಿಧಾನಾರ್ಥಕಪಾಲಂ ಬಲ್ಯರ್ಥಾನ್ ಲಾಜೋಪಹಾರಾದೀನ್ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾರ್ಥ ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಉದಕಮಂಡಲು ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಶ್ಮಶಾನ ದೇಶಂ ಗತ್ವಾ । ಶುಚೌ ದೇಶೇ ನಿಧಾಯ । ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ । ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ । ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ । ವಾಸೋಧಾರಣಮ್ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾರಭ್ಯ (ಅಮುಕೇಽಹನಿ)

ದ್ವಿತೀಯೇಽಹನಿ ತೃತೀಯೇಹನಿ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಂ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಿತೀಯೇಽಹನಿ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಸ್ಥಿಭಸ್ಮನೋಃಶ್ಚಂಡಾಲ ಗರ್ದಭಸೃಗಾಲಾದಿಸ್ಪರ್ಶಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ, ಕೃಛ್ರಾಚರಣಪುರಸ್ಸರಂ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ....ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ। ಅನೇನ ಕೃಛ್ರತ್ರಯ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಅಸ್ಥಿಭಸ್ಮನೋಃಶ್ವಚಂಡಾಲ ಗರ್ದಭ ಸೃಗಾಲಾದಿ ಸ್ಪರ್ಶಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರೋಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥

ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರೋಸ್ತು।

ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ವಾರಿಣಾ ಪಂಚಗವ್ಯೇನ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾದಿ ದಹನ ಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಕೃಛ್ರಾಚರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ....ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ। ಅನೇನ ಕೃಛ್ರತ್ರಯ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾದಿ ದಹನಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು।

ಅಥ ಅಗ್ನಿಶಮನಮ್। ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾ-ದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಅಸ್ತಿಸಂಚಯನಾರ್ಥಂ ಅಸ್ಥ್ಯಗ್ನಿಶಮನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು।

ಅಸ್ಥ್ಯಗ್ನಿಶಮನ ಕರಣ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು। ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಿತೀಯೇಽಹನಿ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಾರ್ಥಂ ಅಸ್ಥ್ಯಗ್ನಿಶಮನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಶೀತಿಕೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಆಯತನ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಶಿತಿಕೇ ಶೀತಿಕಾ ವತಿ ಹ್ಲಾದಿಕೇ ಹ್ಲಾದಿಕಾವತಿ ।

ಮಂಡೂಕ್ಯಾ ಆಸುಸಂಗಮ ಇಮಂ ಸ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಹರ್ಷಯ ॥

ಅನಯಾ ಶಮೀಶಾಖಯಾ ಕ್ಷೀರಮಿಶ್ರೋದಕೇನ ಶ್ಮಶಾನಾಯತನಂ ತ್ರಿರಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿವ್ರಜನ್ ಪ್ರೋಕ್ಷತಿ । ಪ್ರತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಮಂತ್ರಾವೃತ್ತಿಃ । ತತಃ ಉದಕುಂಭೈಃ ಅಪ ಆನೀಯ ಸ್ವಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಮವೋಕ್ಷ್ಯ । ಅಸ್ಥಾಂ ಸಂಚಯನಂ ಅಸ್ಥಿಭಾಂಡೇ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ತಿಲದರ್ಭ ಸ್ವರ್ಣ ರತ್ನಾನಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ಅಯುಜೋ ಮಿಥುನಾಃ ಪ್ರವಯಸಃ ಪುರುಷಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವಾ ಸಂಚೇತಾರಃ ।

ಪಾದತ ಆರಭ್ಯ ಶಿರಃ ಪರ್ಯಂತಂ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತ್ಯಂಗಂ ಅಂಗುಷ್ಠೋಪ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಏಕೈಕಮಸ್ಥಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಶಬ್ದಮಕುರ್ವಂತಃ ಲಕ್ಷಣ ರಹಿತೇ ಕುಂಭೇ ಅವದಧ್ಯುಃ । ಏವಂ ಸ್ಥೂಲಾನಿ ಅಸ್ಥೀನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕುಂಭೇ ನಿಧಾಯ । ಶೂರ್ಪೇಣ ಭಸ್ಮ ಸಂಶೋಧ್ಯ । ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣ್ಯಪ್ಯಸ್ಥೀನಿ ಕುಂಭ ಏವ ದಧ್ಯುಃ । ತತಃ ಸರ್ವಂ ಭಸ್ಮ ಶೂರ್ಪೇಣಾದಾಯ ಜಲೇ ಸ್ಥಲೇವಾ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ।

ಅಥ ವೇದಿಕಾರಾಧನಮ್

ಅಥ ದಹನ ದೇಶೇ ಮೃದಾ ಪುರುಷಾಕೃತಿಂ ವೇದಿಂ ಕೃತ್ವಾ । ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್ । ಸಂಚಯನಾಂಗ ವೇದಿಕಾರಾಧನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಸಂಚಯನಾಂಗ ವೇದಿಕಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ತ್ರೀನುಪಲಾನಾದಾಯ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯವೇದಿಕಾಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣಾಪವರ್ಗಂ ನಿಧಾಯ ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಇಯಂ ಶಿಲಾ ಉಪತಿಷ್ಠತು ।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನ ವಾಸಿಭ್ಯಃ ಇಯಂ ಶಿಲಾ ಉಪತಿಷ್ಠತು ।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಇಯಂ ಶಿಲಾ ಉಪತಿಷ್ಠತು ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು ।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು ।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಅಭ್ಯಂಜನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಅಭ್ಯಂಜನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಅಭ್ಯಂಜನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಲಜ್ಜಾನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಲಜ್ಜಾನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಲಜ್ಜಾನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮುಖಾಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಗಂಧಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಮುಖಾಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಅಕ್ಷತಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ರಕ್ತಪುಷ್ಪಾಣಿ ಅಕ್ಷತಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಕಂಟಕೋಚ್ಛಿಷ್ಟಪಾಷಾಣ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।
(ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ವರ್ಷಾತಪನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಛತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ವಾಯುಸಂಚಲನಾರ್ಥಂ ಪತಾಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಪೂರ್ವಂ ಪಕ್ವಮನ್ನಂ ಪುರತೋ ನಿಧಾಯ।
ಪಿಂಡತ್ರಯಾರ್ಥಂ ಕಿಂಚಿದನ್ನಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ಯ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಕ್ಷುನ್ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಏಷಬಲಿರುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಕ್ಷುನ್ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಏಷಬಲಿರುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತ ಸಖಿಭ್ಯಃ ಕ್ಷುನ್ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಏಷಬಲಿರುಪತಿಷ್ಠತು।

ಜಿಹ್ವಾಚಾಪಲ್ಯ ನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಅಪೂಪಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಮುಖವಾಸನಾರ್ಥಂ ತಾಂಬೂಲಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಪೂರ್ವಂ ಪಿಂಡಾರ್ಥಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತಾನ್ನೇನ ಪಿಂಡತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ವೇದಿಕಾರಾಧನಾಂಗ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪಿಂಡಸ್ಯಾದಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಸ್ಥಲತ್ರಯೇಽಪಿ।

ತದುಪರ್ಯೇತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನ ವಾಸಿಭ್ಯಃ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ವೀರ್ಯ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಶ್ಮಶಾನ ವಾಸಿಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯಃ ಇಮಂ ಬಲಿಂ ದದಾಮಿ। ಇತಿ ಶ್ಮಶಾನ ದೇಶೇ ಸರ್ವತೋ ಲಾಜಾ ಪ್ರಕೀರ್ಯ। ಶಿಲಾನಾಂ ಪಶ್ಚಾದ್ಭಾಗೇ ಉದಕುಂಭಂ ನಿಧಾಯ। ಛಿದ್ರತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ಸ್ರಾವದೂದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಶ್ಮಶಾನ ವಾಸಿಭ್ಯಃ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ಸ್ರಾವದೂದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಪ್ರೇತಸಖಿಭ್ಯಃ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ಸ್ರಾವದೂದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಅತ್ರಸ್ನಾಹಿ। ಅತ್ರ ಪಿಬ। ಅತ್ರ ಭುಙ್ಕ್ಷ್ವ ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾಕೃತ್ಯೈಃ ಸಂಚಯನಾಂಗವೇದಿಕಾರಾಧನ ತಿಲೋದಕಪಿಂಡಪ್ರದಾನೈಃ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನ ಮಸ್ತು।

ಅಥ ಗೋದಾನಂ

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಾಂಗ ವೇದಿಕಾರಾಧನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಗೋದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಥವಾ ಗೋಮೂಲ್ಯದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಗವಾಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ।
ತಸ್ಮಾದಸ್ಯ ಪ್ರದಾನೇನ ಅತಃ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ।

ಅನೇನ ಗೋದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನಾಂಗವೇದಿಕಾರಾಧನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾಂಗತಾ ಫಲ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ದಶದಾನಾನಿ

ತದಂಗ ದಶ ದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಗೋ ಭೂ ತಿಲ ಹಿರಣ್ಯಾಜ್ಯ ವಾಸೋ ಧಾನ್ಯ ಗುಡಾನಿ ಚ।
ರೌಪ್ಯಂ ಲವಣಮಿತ್ಯಾಹುಃ ದಶದಾನಾನ್ಯನುಕ್ರಮಾತ್॥

ಅನೇನ ದಶದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಾಂಗ ವೇದಿಕಾರಾಧನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾಂಗತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಸಾಂಗತಾಫಲ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ। ಪಿಂಡಾನ್ ವಾಯಸೇಭ್ಯೋ ದದ್ಯಾಜ್ಜಲೇ ವಾ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್॥

ಕ್ಷೀರೇಣ ಹಸ್ತಂಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಅಸ್ಥಿಭಾಂಡಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಗಂಗಾಯಾಂ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್। ಅಥವಾ ಭೂಮೌ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್।

ಇತ್ಯಸ್ಥಿಸಂಚಯನ ಪ್ರಯೋಗಃ।

ಅಥ ಭೂಮಾವಸ್ಥಿ ನಿಕ್ಷೇಪಣಮ್

ಕ್ಷೀರೇಣ ಹಸ್ತಂಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಅಸ್ಥಿಭಾಂಡಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಯತ್ರ ವರ್ಷಕಾಲಾದನ್ಯತ್ರ ಕಾಲೇಜಲಂ ನಾಗಚ್ಛತಿ। ತಾದೃಶಂ ಶಮೀ ಮೂಲಂ ಪಲಾಶ ಮೂಲಂ ವಾ ಗತ್ವಾ। ತತ್ರಗರ್ತಂ ಖಾತ್ವಾ। ಗರ್ತಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಸಲಿಲದರ್ಭಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಭೂಮೌ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಅಸ್ಥಿ ನಿಕ್ಷೇಪಕರಣ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು॥

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಭೂಮೌ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಉಪಸರ್ಪ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕುಂಭ ನಿಧಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಉಪ ಸರ್ಪ ಮಾತರಂ ಭೂಮಿ ಮೇತಾ ಮುರು ವ್ಯಚಸಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಸುಶೇವಾಮ್ । ಊರ್ಣಮ್ರದಾ ಯುವತಿರ್ದಕ್ಷಿಣಾವತ ಏಷಾತ್ವಾಪಾತು ನಿರ್ಋತೇರುಪಸ್ಥಾತ್ ॥ ಇತಿ ಕುಂಭಂ ನಿಧಾಯ

ಉಚ್ಛ್ವಂಚಮಾನಾ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪಾಂಸುಭಿಃ ಗರ್ತಪೂರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಉಚ್ಛ್ವಂಚಮಾನಾ ಪೃಥಿವೀ ಸುತಿಷ್ಠತು ಸಹಸ್ರಂ ಮಿತ ಉಪಹಿ-ಶ್ರಯಂತಾಮ್ । ತೇ ಗೃಹಾಸೋ ಘೃತ ಶ್ಚುತೋ ಭವಂತು ವಿಶ್ವಾಹಾಸ್ಮೈ ಶರಣಾಃ ಸಂತ್ವತ್ರ ॥ ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ ।

ಉತ್ತೇಸ್ತಭ್ನಾಮೀತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕುಂಭ ಪಿಧಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಉತ್ತೇ ಸ್ತಭ್ನಾಮಿ ಪೃಥಿವೀಂ ತ್ವತ್ಪರೀಮಂ ಲೋಕಂ ನಿದಧನ್ಮೋ ಅಹಂರಿಷಮ್ । ಏತಾಂ ಸ್ಥೂಣಾಂ ಪಿತರೋ ಧಾರಯಂತು ತೇಽತ್ರಾ ಯಮಃ ಸಾದನಾತೇ ಮಿನೋತು ।

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕಪಾಲೇನ ಕುಂಭಂ ಪಿಧಾಯ । ಯಥಾ ಕುಂಭೋ ನದೃಶ್ಯತೇ ತಥಾಪಾಂಸುಭಿಃ ಗರ್ತ ಶೇಷಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ । ಪಶ್ಚಾದನವೇಕ್ಷಮಾಣಃ ಯತ್ರೋದಕಂ ಮಹದ್ಭವತಿ ತತ್ರಸ್ನಾತ್ವಾ । ನಿತ್ಯವಿಧಿಂ ಪೂರ್ವದತ್ಕೃತ್ವಾ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶೇತ್ ॥

ಇತಿ ಭೂಮೌ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣವಿಧಿಃ

ಅಥ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿ ನಿಕ್ಷೇಪಣ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಅಸ್ಥೀನ್ಯಾದಾಯ । ಗಂಗಾತೀರೇ ಸ್ಥಾಪ್ಯ । ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಚಮ್ಯ । ಅಸ್ಥೀನ್ಯಪಿ ಕೇಶವಾದಿ ನಾಮಭಿಃ ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮಜ್ಜಯಿತ್ವಾ । ಪುನಸ್ತೀರೇ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ । ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾ....ನಮೋ ನಮಃ । ವಾಸೋಧಾರಣಮ್ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ಸ

ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಅಕ್ಷಯ ಪುಣ್ಯ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥

ಪಲಾಶಪರ್ಣಪುಟೇ ಅಸ್ಥೀನಿ ನಿಧಾಯ। ವಿಧಿವನ್ಮಿಳಿತೇನ ಪಂಚಗವ್ಯೇನ ಶುದ್ಧೋದಕೇನ ಸಂಸ್ನಾಪ್ಯ। ಶುದ್ಧದೇಶೇ ಮೃದ ಮಾದಾಯ। ಶರಾವಾಕೃತಿಂ ಕೃತ್ವಾ। ತತ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರ್ರಾ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ। ತಿಲಾನವಕೀರ್ಯ। ತತ್ರ ಅಸ್ಥೀನಿ ನಿಧಾಯ। ಹಿರಣ್ಯರೂಪ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಹಿರಣ್ಯ ಶಕಲಂ ನಿಧಾಯ। ಮಧುವಾತಾ....ಭವಂತು ನಃ। ಘೃತಂ ಮಿಮಿಕ್ಷೇ....ಹವ್ಯಮ್। ಆಭ್ಯಾಂ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಮಧು ಘೃತಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ನಾನಮ್। ತಿಲೋಽಸೀತಿ ತಿಲಾ್। ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಶರ್ಕರಾಮ್। ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ ಇತಿ ದಧಿ। ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವೇತಿ ಕ್ಷೀರಮ್। ದೇವಸ್ಯತ್ವೇತಿ ಕುಶೋದಕೇನ ಚ ಸ್ನಾಪ್ಯ। ರುದ್ರ ಸೂಕ್ತ ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಾದಿಭಿರಪಿ ಅಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಮೃತ್ತಿಕಯಾ ಶರಾವಾಕೃತಿಂ ಕೃತ್ವಾ। ತೇನ ಅಸ್ಥೀನ್ಯಪಿಧಾಯ। ಏವಂ ಮೃತ್ಪಿಂಡ-ತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ। ಮೃತ್ಪಿಂಡ ಮೇಕಮಾದಾಯ ಗಂಗಾಜಲಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ। ಭೂತಲ ಪರ್ಯಂತಂ ನಿಮಜ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖೋ ಭೂತ್ವಾ।

ಯಾವದಸ್ಥಿ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಗಂಗಾ ತೋಯೇಷು ತಿಷ್ಠತಿ।
ತಾವದ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ॥

ನಮೋಸ್ತು ಧರ್ಮರಾಜಾಯ ಸಮ್ಮೇ ಪ್ರೀತಃ।

ಇತಿ ಮೃತ್ಪಿಂಡಂ ಪೃಷ್ಠತೋ ಜಲೇ ವಿಸೃಜ್ಯ। ನಿಮಜ್ಯ। ಉತ್ತೀರ್ಯ।

ಪೃಥಿವೀಂ ಗಚ್ಛಾಂತರಿಕ್ಷಂ ಗಚ್ಛ ದಿವಂ ಗಚ್ಛ ದಿಶೋ ಗಚ್ಛ ಸುವರ್ಗಚ್ಛ ಸುವರ್ಗಚ್ಛ ದಿಶೋ ಗಚ್ಛ ದಿವಂ ಗಚ್ಛಾಂತರಿಕ್ಷಂ ಗಚ್ಛ ಪೃಥಿವೀಂ ಗಚ್ಛಾ ಪೋಗಚ್ಛ ಯದಿ ತತ್ರತೇ ಹಿತ ಮೋಷಧೀಷು ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠಾ ಶರೀರೈಃ। ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ।

ಏವಮೇವ ಅವಶಿಷ್ಟ ಮೃತ್ಪಿಂಡದ್ವಯಂ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್। ಪಿಂಡವಿಸರ್ಜನ ಕಾಲೇ ಪೃಥಿವೀಂ ಗಚ್ಛೇತಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಃ ಕಾರ್ಯಃ।

ಅಸ್ಥೀನಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯಪಿ ಅಂಭಸಿ ಪೃಷ್ಠತೋ ವಿಸೃಜ್ಯ। ಪಯಸಾ ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಸ್ನಾತ್ವಾ। ವಾಸಃ ಪರಿಧಾಯ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಗೋದಾನಂ ಅಥವಾ ಗೋಮೂಲ್ಯದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಗವಾ ಮಂಗೇಷು....ಮೇ। ಇತಿ ಗೋದಾನಂ ಕೃತ್ವಾ। ತದಂಗ ದಶದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಗೋಭೂತಿಲ....ದಾನಾನ್ಯನುಕ್ರಮಾತ್ । ಇತಿ ದಶದಾನಾನಿ ಕೃತ್ವಾ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಿಂಡಾನ್ವಿಸೃಜೇತ್ ॥

ಇತಿ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಅಥ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧಮ್

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಹಿರಣ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಮ್। ಹಿರಣ್ಯಸಹಿತಾಮದ್ರವ್ಯೇಣ। ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೇನ ಏಕೋದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನೇನ ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶೇನ ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು ।

ಗೋಮಯೇನ ವೃತ್ತಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ। ತತ್ರ ತಿಲದರ್ಭ ಗಂಧಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ, ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಇದಂ ಪಾದ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ। ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಸರ್ವತ್ರ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ತೂಷ್ಣಿಂ ದರ್ಭೇಣ ಸಂಮೃಜ್ಯಂ ನಿರಸ್ಯ। ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ತಿಲೋದಕೇನಾವೋಕ್ಷ್ಯ। ಸಲಿಲದರ್ಭೋದಕೇನ ಸಹಿರಣ್ಯ ಆಮದ್ರವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾತ್ರಾನ್ನಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ದೇಶತಃ ಕಾಲತಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿ ರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಇದಂತೇ ಆಸನ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ಏಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ತದುಪರಿ ಏಕಮುತ್ತಾನಮರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಮಾಸಾದ್ಯ। ತದುಪರ್ಯೇಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ತಿಲಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಮ್ ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಮುದಕಂ ನಿನೀಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್। ಉಪತಿಷ್ಠತಾಮರ್ಘ್ಯಮ್।

ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಹಿರಣ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆವಾಹಯಾಮಿ।

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತಾऽಸಿ ಪರಮಾಂಗತಿಮ್ ।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಕುಶೇತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇऽಹನಿ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ವಿಚ್ಛಿದ್ಯ। ಪಶ್ಚಾದ್ವಿ ಸೃಜೇತ್। ಕೃಷ್ಣ, ಕೃಷ್ಣ, ನಾರಾಯಣ, ನಾರಾಯಣ।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇऽಹನಿ ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ಅಮುಕೇऽಹನಿ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪ್ರೇತಾರ್ಥೇ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥಂ ದರ್ಭಪತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ದರ್ಭಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇऽಹನಿ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯೇ।

ತಿಲಮಿಶ್ರ ತಂಡುಲಾನಾದಾಯ। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಸ್ವಾಹಾ ಇತಿ ಪಾಣೌ ಹುತ್ವಾ। ತಾನಗ್ನೌ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ। ತತಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ದೇಯ ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ವಿಷ್ಣೋ ಹಿರಣ್ಯಸಹಿತಂ ಆಮಂ ರಕ್ಷಸ್ವ। ಮಾತಾ ಗೋತ್ರಾ ನಾಮ್ನೀ ಪ್ರೇತಾ ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯ ಸಹಿತಂ ಆಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ವಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಮಾತೃಪ್ತೇಃ। ತತ್ಸರ್ವಂ ಗಯೇಯಂ ಭೂಃ ಗದಾಧರೋ ಭೋಕ್ತಾ। ಆಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಮ್। ಅಕ್ಷಯವಟ ಛಾಯೇಯಮ್। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಇದಮಾಮಮ್। ಸೋಪಸ್ಕರಮ್। ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದ ಕುಂಭಮ್। ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇऽಹನಿ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ। ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ। ಮಯಾ ಕ್ರಿಯಮಾಣೇನ ಹಿರಣ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತಪ್ಯಾಯನ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನ ಮಸ್ತು॥

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ। ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಸಹಿರಣ್ಯಂ ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪಿಂಡಸ್ಯಾಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ತದುಪರ್ಯೇತತ್ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ಏಷ ಆಮಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕ ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ವೀರ್ಯ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್। ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಮುಕೇಽಹನಿ ಗಂಗಾಂಭಸಿ ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ। ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾಕೃತೇನ ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೇನ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತು। ಸವ್ಯ।

ಅನಾದಿ ನಿಧನೋ ದೇವಃ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾಧರಃ।
ಅಕ್ಷಯ್ಯಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಃ ಪ್ರೇತೇ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದಾಸ್ತುವೈ॥

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಉಪತಿಷ್ಠತಾಮ್।

ಸವ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ। ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮ್। ಅಭಿರಮತಾಸ್ಮಃ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಪಿಂಡ ಮಪ್ಸು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಆಚಾಮೇತ್।

ಇತ್ಯಸ್ಥಿ ನಿಕ್ಷೇಪಣಾಂಗ ಹಿರಣ್ಯಶ್ರಾದ್ಧ ಪ್ರಯೋಗಃ।

ಅಥ ತೃತೀಯ ದಿನಕರ್ಮ ನಿತ್ಯವಿಧಿಃ

ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ತೃತೀಯೇಽಹನಿ

ಕಂಠ ಭುಜ ಮುಖ ವಕ್ಷೋ ವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಶೇಷಂ ಪೂರ್ವ ವತ್ ನವಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಇತಿ ತೃತೀಯದಿನ ಕರ್ಮ॥

ಅಥ ಚತುರ್ಥ ದಿನ ಕರ್ಮ

(ಲಿಂಗಶಬ್ದಸ್ತು ಪುರುಷ ವಿಷಯೇ)

ಚತುರ್ಥ ದಿನೇ ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ, ನಾಮ್ನೈ ಶ್ರೀ, ಪ್ರೇತಾಯ್ಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಚತುರ್ಥೇಽಹನಿ ಪಾರ್ಷ್ಣಿ ಕುಕ್ಷಿ ನಾಭಿ ಗುದ ಅವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಸ್ನಾನಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್।

ಇತಿ ಚತುರ್ಥದಿನ ಕೃತ್ಯಮ್॥

ಅಥ ಪಂಚಮದಿನ ಕರ್ಮ

ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ, ನಾಮ್ನೈ ಶ್ರೀ, ಪ್ರೇತಾಯ್ಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಪಂಚಮೇಽಹನಿ ಊರೂ ಜಾನು ಜಂಘಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ವವತ್। ಪಂಚಮದಿನ ವಿಹಿತ ನವ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಇತಿ ಪಂಚಮದಿನ ಕೃತ್ಯಮ್॥

ಅಥ ಷಷ್ಠೇಽಹನಿ ಕೃತ್ಯಂ

ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ, ನಾಮ್ನೈ ಶ್ರೀ, ಪ್ರೇತಾಯ್ಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಷಷ್ಠೇಽಹನಿ ಗುಲ್ಫ ಪಾದಾಂಗುಳೀ ಚರ್ಮಾದ್ಯವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಶೇಷಂ ಪೂರ್ವವತ್।

ಇತಿ ಷಷ್ಠೇಽಹನಿ ಕೃತ್ಯಮ್॥

ಅಥ ಸಪ್ತಮದಿನ ಕೃತ್ಯಂ

ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ, ನಾಮ್ನೈ ಶ್ರೀ, ಪ್ರೇತಾಯ್ಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಸಪ್ತಮೇಽಹನಿ

ಅಸ್ಥಿ ಮಜ್ಜಾ ಶಿರೋವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಶೇಷಂ ಪೂರ್ವವತ್। ಸಪ್ತಮದಿನ ವಿಹಿತಂ ನವಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಇತಿ ಸಪ್ತಮದಿನ ಕೃತ್ಯಮ್।

ಅಥ ಅಷ್ಟಮದಿನ ಕೃತ್ಯಂ

ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಅಷ್ಟಮೇಽಹನಿ ನಖರೋಮಾದ್ಯವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಶೇಷಂ ಪೂರ್ವವತ್।

ಇತ್ಯಷ್ಟಮದಿನ ಕೃತ್ಯಮ್।

ಅಥ ನವಮದಿನ ಕೃತ್ಯಂ

ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ನವಮೇಽಹನಿ ಮರ್ಮ ವೀರ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಸ್ನಾನಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್। ನವಮದಿನ ವಿಹಿತಂ ನವಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಇತಿ ನವಮದಿನ ಕೃತ್ಯಂ॥

ಅಥ ದಶಮದಿನ ವಿಧಿಃ

ಸ್ನಾನಾದಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವತ್ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡದಾನ ಕಾಲೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಪಿಂಡಂ ದತ್ವಾ। ಸ್ನಾತ್ವಾ। ದಶಾಹವಿಧಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್॥

ಇತಿ ದಶಮ ದಿನ ಕೃತ್ಯಮ್॥

ಅಥ ದಶಾಹವಿಧಿಃ

ಅಥ ದಶಮೇಽಹನಿ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲೇ ದೀಪಾದೀನ್ ಮೃತದೇಶಾದುದ್ವಾಸ್ಯ। ಗೃಹಂ ಸಂಶೋಧ್ಯ। ಜ್ಞಾತಿಭಿಃ ಸಹ ಜಲಾಶಯಂ ಗತ್ವಾ। ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ। ನಿತ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ ಮೃದಾಸ್ನಾನ ವಾಸೋದಕ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಮ್, ಅತಿಪನ್ನ ಪ್ರಥಮ ದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದಶಾಹಾಂತಂ ಕೃತ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ ಮೃದಾಸ್ನಾನ ವಾಸೋದಕ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಾಂಗತಾ ಫಲ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮ್। ಗೋದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಗವಾಮಂಗೇಷು.....ಮೇ। ಅನೇನ ಗೋದಾನೇನ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸಾಂಗತಾ ಫಲ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ತದಂಗ ದಶದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಗೋಭೂತಿಲಹಿರಣ್ಯಾಜ್ಯ ವಾಸೋಧಾನ್ಯ ಗುಡಾನಿ ಚ। ರೌಪ್ಯಂ ಲವಣ ಮಿತ್ಯಾಹುಃ ದಶದಾನಾನ್ಯನುಕ್ರಮಾತ್। ಅನೇನ ದಶದಾನೇನ ಕೃತಂ ಕರ್ಮಸಾಂಗತಾ ಫಲ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ।

ಅಥ ವೇದಿಕಾರಾಧನಂ

ಪ್ರೇತ ಶಿಲಾವಟಂ ಮೃದಾ ಪೂರಯಿತ್ವಾ। ತದುಪರಿ ಮೃದಾ ಚತುರಶ್ರ ವೇದಿಕಾಂ ಕೃತ್ವಾ। ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತಪಾಷಾಣಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ। ಉತ್ತರತೋ ದಕ್ಷಿಣತಶ್ಚ ಅನ್ಯತ್ಪಾಷಾಣ ದ್ವಯಂ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ।

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.....ನಮೋ ನಮಃ। ವಾಸೋಧಾರಣಂ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ, ವೇದಿಕಾ ಶಿಲಾರಾಧನಂ ಕರ್ತುಂ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ವೇದಿಕಾ ಶಿಲಾರಾಧನ ಕರಣ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಶಿಲಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಇಯಂ ಶಿಲಾ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರತೋ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಭ್ಯಃ ಇಯಂ ಶಿಲಾ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣತೋ ಪ್ರೇತ ಸಖಿಭ್ಯಃ ಇಯಂ ಶಿಲಾ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಅಭ್ಯಂಜನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಅಭ್ಯಂಜನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಅಭ್ಯಂಜನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಸ್ನಾನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಲಜ್ಜಾನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಲಜ್ಜಾನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣ ಲಜ್ಜಾನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಮುಖಾಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಗಂಧಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಮುಖಾಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಗಂಧಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಮುಖಾಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಗಂಧಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಅಕ್ಷತಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಅಕ್ಷತಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಅಕ್ಷತಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಪುಷ್ಪಾಣ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಕಂಟಕೋಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಾಷಾಣ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಕಂಟಕೋಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಾಷಾಣ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಕಂಟಕೋಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಾಷಾಣ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಪಾದುಕಾದ್ವಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ವರ್ಷಾತಪನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಛತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ವರ್ಷಾತಪನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಛತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ವರ್ಷಾತಪನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಛತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ವಾಯುಸಂಚಲನಾರ್ಥಂ ಪತಾಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ವಾಯುಸಂಚಲನಾರ್ಥಂ ಪತಾಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ವಾಯುಸಂಚಲನಾರ್ಥಂ ಪತಾಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಪೂರ್ವಂ ಪಕ್ವಮನ್ನಂ ಪುರತೋ ನಿಧಾಯ ಪಿಂಡಾರ್ಥಂ ಕಿಂಚಿದನ್ನಂ ಪೃಥಕೃತ್ಯ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಕ್ಷುನ್ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಏಷ ಬಲಿರುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಕ್ಷುನ್ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಏಷ ಬಲಿರುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಕ್ಷುನ್ನಿವಾರಣಾರ್ಥಂ ಏಷ ಬಲಿರುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯ ನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಅಪೂಪಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯ ನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಅಪೂಪಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯ ನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಅಪೂಪಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಮುಖವಾಸನಾರ್ಥಂ ತಾಂಬೂಲಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಮುಖವಾಸನಾರ್ಥಂ ತಾಂಬೂಲಮುಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಮುಖವಾಸನಾರ್ಥಂ ತಾಂಬೂಲಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಬಲಿಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಬಲಿಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಬಲಿಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।
ಪೂರ್ವಂ ಪಿಂಡಾರ್ಥಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತಾನ್ನೇನ ಪಿಂಡ ತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ (ಕಿಂಚಿದನ್ನಂವಿನಾ)

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ, ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ವೇದಿಕಾರಾಧನಾಂಗ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪಿಂಡಸ್ಯಾಽಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ತದುಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)
ವೀರ್ಯವತ್ತಾರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)
ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। (ಏವಂ ತ್ರಿಃ)

ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಶ್ಮಶಾನ ವಾಸಿಭ್ಯೋ ಭೂತೇಭ್ಯಃ ಇಮಂ ಬಲಿಂ ದದಾಮಿ।

ಇತಿ ಶ್ಮಶಾನ ದೇಶೇ ಸರ್ವತೋ ಲಾಜಾ‌ನ್ ಪ್ರಕೀರ್ಯ। ಶಿಲಾನಾಂ ಪಶ್ಚಾದ್ಭಾಗೇ ಉದಕುಂಭಂ ನಿಧಾಯ। ಛಿದ್ರತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರೇತರಾಜಾಯ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ಸಾ್ವದೂದಕಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ಉತ್ತರೇ ಪ್ರೇತಸಖಾಯ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ಸಾ್ವದೂದಕಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಯಮಾಯ ಪಿಪಾಸೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಏತತ್ಸಾ್ವದೂದಕಂ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ ಅತ್ರಸ್ನಾಹಿ। ಅತ್ರ ಪಿಬ। ಅತ್ರ ಭುಙ್‌ಕ್ಷ್ವ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದಶಮೇ ಹನಿ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯಮಯಾಕೃತೈಃ ವೇದಿಕಾರಾಧನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೈಃ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನ ಮಸ್ತು।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಮಯಾಕೃತ ವೇದಿಕಾರಾಧನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಗೋದಾನ ದಶದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಭಾವೇ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ವಾ ದದ್ಯಾತ್। ಅತ್ರೈವ ಪ್ರೇತ ಶಿಲಾ ಸಮೀಪೇ ಪ್ರೇತಪತ್ನೀ ಕರ್ಣ ಪತ್ರ ಕಂಠ ಸೂತ್ರಾದಿ ವಿಸರ್ಜನಂ ಕೃತ್ವಾ ಶಿರೋವಾಪಯೇತ್।

ಇತಿ ದಶಾಹ ವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ। ಅತ್ರ ವೇದಿಕಾರಾಧನ ಕರ್ಮಾರಂಭಪರ್ಯಂತಂ ಪ್ರೇತ ಪತ್ನೀ ಸುವಾಸಿನ್ಯೇವೇತಿ ॥

ಪ್ರಥಮ ದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಯಾವತ್ಕಂಠಸೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನ ಪರ್ಯಂತಂ ಸುವಾಸಿನ್ಯೇವೇತಿ ಗ್ರಾಹ್ಯಃ ತಾವತ್ಕಂಠಸೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನಾನಂತರಂ ಅಮಂಗಲೀ ಭವತೀತಿ ಆಶ್ವಲಾಯನ ಕಾರಿಕಾಯಾಮ್।

ಅಥ ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನಮ್

ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಅದ್ಯಮಯಾ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾ-ದಾರಾಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನಂ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರೇತ ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪ್ರಸೀದ ಕರ ಮೇ ದೇವಿ ಪ್ರೇತ ರೂಪಿ ಶಿಲೇ ಮಯಿ।
ಅಸ್ಮನ್ಮಾತುಃ ಪ್ರಯಚ್ಛಾದ್ಯ ಗತಿಂ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ಶಾಶ್ವತೀಮ್॥

ಇತಿ ಶಿಲಾಂ ಜಲೇ ವಿಸೃಜ್ಯ। ಸ್ನಾತ್ವಾ।

ಪೃಥಿವೀಂ ಗಚ್ಛಾಂತರಿಕ್ಷಂಗಚ್ಛ ದಿವಂಗಚ್ಛ ದಿಶೋಗಚ್ಛ ಸುವರ್ಗಚ್ಛ ಸುವರ್ಗಚ್ಛ ದಿಶೋಗಚ್ಛ ದಿವಂಗಚ್ಛಾಂತರಿಕ್ಷಂ ಗಚ್ಛ। ಪೃಥಿವೀಂ ಗಚ್ಛಾಪೋಗಚ್ಛ ಯದಿ ತತ್ರತೇ ಹಿತ ಮೋಷಧೀಷು ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠಾ ಶರೀರೈಃ। ಇತಿ ಜಪಿತ್ವಾ।

ತ್ರಿಂ ಶಚ್ಛತಂ ವರ್ಮಿಣ ಇಂದ್ರ ಸಾಕಂ ಯವ್ಯಾವತ್ಯಾಂ ಪುರುಹೂತ ಶ್ರವಸ್ಯಾ। ಋಚೀವಂತಃ ಶರವೇಪತ್ಯಮಾನಾಃ ಪಾತ್ರಾಭಿಂದಾನಾಃ ನ್ಯರ್ಥಾ-ನ್ಯಾಯರ್ನ॥

ಇತಿ ಶಿಲಯಾ ಪಾತ್ರಂ ಸ್ಫೋಟಯಿತ್ವಾ। ಜಲೇ ವಿಸೃಜೇತ್॥

ಶಿಲಾಪಾತ್ರೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಾಸಸ್ಸನ್ನೂ ಸಹ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದು.

ಅಥ ಧರ್ಮೋದಕ ಪ್ರದಾನಮ್।

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ದಹನಜನಿತ ತಾಪತೃಷ್ಣೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಇಹಲೋಕ ಋಣಾನುಬಂಧ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಇಷ್ಟೈಃ ಶಿಷ್ಟೈಃ ಜ್ಞಾತಿ ಬಾಂಧವೈಃ ಸಹ ಧರ್ಮೋದಕಂ ಪ್ರದಾತುಮ್ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಧರ್ಮೋದಕಂ ಪ್ರದಾತುಮ್ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಇಹಲೋಕೇ ಋಣಾನುಬಂಧ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಇಷ್ಟೈಃ ಶಿಷ್ಟೈಃ

ಜ್ಞಾತಿಬಾಂಧವ್ಯೈಃ ಸಹ ಧರ್ಮೋದಕಂ ಪ್ರದಾತುಂ ತದಂಗ ಕೂರ್ಚಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಕೂರ್ಚಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ।

ಮಂತ್ರ

ಆಯಾಹಿ ಪ್ರೇತೇ ಸೋಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ।
ಪ್ರಜಾಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದಧತೀರಯಿಂ ಚ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಂ ಚ ಶತಶಾರದಂಚ॥

ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಅಸ್ಮಿನ್ ಕೂರ್ಚೇ ಆವಾಹಯಾಮಿ ಇತ್ಯಾವಾಹ್ಯ।

ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಇಷ್ಟೈಃ ಶಿಷ್ಟೈಃ ಜ್ಞಾತಿಬಾಂಧವ್ಯೈಃ ಸಹ ಧರ್ಮೋದಕಂ ದೀಯತಾಮ್। ಬಾಂಧವಾಃ ಜನಾಃ ಸ್ನಾತ್ವಾಚಮ್ಯಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ ಪ್ರಾಣನಾಯಮ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ದಹನಜನಿತ ತೃಷ್ಣೋಪಶಮನಾರ್ಥಂ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನಾರ್ಥಂ ಇಹಲೋಕ ಋಣಾನುಬಂಧ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಏತದ್ಧರ್ಮೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ತ್ರೀಂ ಸ್ತ್ರೀನ್ ಉದಕಾಂಜಲೀನ್ ದದ್ಯುಃ। ಅಂತೇ ಕರ್ತಾ ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಕಂ ದದ್ಯಾತ್॥ ತತಃ ಕರ್ತಾ ಪುನಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಜ್ಞಾತಿಬಾಂಧವ್ಯೈಃ ಸಹ ಆಮಲಕ ಸ್ನಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ತಿಲಾಮಲಕ ಸರ್ಷಪಕಲ್ಕಾನಾಂ ಅನ್ಯತಮೇನ ಶರೀರ ಮುದ್ವರ್ತ್ಯ। ಸ್ನಾತ್ವಾ। ವರುಣಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ಕರ್ತಾಮಾತ್ರಂ ಚಣಕ ಭಕ್ಷಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ನಾನ್ಯೇ।

ಅಥ ವಾರುಣ ಕಲಶಪೂಜಾ

ಸಪಲ್ಲವಂ ಕಲಶಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ಅಲಂಕೃತ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದಶಮೇಽಹನಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜ್ಞಾತೀನಾಂ ಮಮ ಚ ಆಶೌಚ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಮ್।

ಸವ್ಯ। ವಾರುಣಕಲಶಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥

ತತ್ವಾಯಾಮೀತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕಲಶೇ ವರುಣಮಾವಾಹ್ಯ। ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ। ನಿವರ್ತಧ್ವಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಮಾರ್ಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ನಿವರ್ತಧ್ವಂ ಮಾನುಗಾತಾಸ್ಮಾಕ್ತ್ರಿಷಕ್ತ ರೇವತೀಃ। ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಪುನರ್ವಸೂ ಅಸ್ಮೇ ಧಾರಯತಂ ರಯಿಮ್॥ ಪುನರೇನಾ ನಿವರ್ತಯ ಪುನರೇನಾ ನ್ಯಾಕುರು। ಇಂದ್ರ ಏಣಾ ನಿಯಚ್ಛತ್ವಗ್ನಿರೇನಾ ಉಪಾಜತು॥ ಪುನರೇತಾ ನಿವರ್ತಂತಾಮಸ್ಮಿನ್ಪುಷ್ಯಂತು ಗೋಪತೌ। ಇಹೈವಾಗ್ನೇ ನಿಧಾರಯೇಹ ತಿಷ್ಠತು ಯಾ ರಯಿಃ॥ ಯನ್ನಿಯಾನಂ ನ್ಯಯನಂ ಸಂಜ್ಞಾನಂ ಯತ್ಪರಾಯಣಮ್। ಆವರ್ತನಂ ನಿವರ್ತನಂ ಯೋ ಗೋಪಾ ಅಪಿತಂ ಹುವೇ॥ ಯ ಉದಾನಡ್ವ್ಯಯನಂ ಯ ಉದಾನತ್ಪರಾಯಣಮ್। ಆವರ್ತನಂ ನಿವರ್ತನಮಪಿ ಗೋಪಾ ನಿವರ್ತತಾಮ್॥ ಆನಿವರ್ತ ನಿವರ್ತಯ ಪುನರ್ನ ಇಂದ್ರ ಗಾದೇಹಿ। ಜೀವಾಭಿರ್ಭುನ ಜಾಮಹೈ॥ ಪರಿವೋ ವಿಶ್ವತೋ ದಧ ಊರ್ಜಾ ಘೃತೇನ ಪಯಸಾ। ಯೇ ದೇವಾಃ ಕೇಚ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತೇರ ಯ್ಯಾಸಂ ಸೃಜಂತುನಃ॥ ಆನಿವರ್ತನ ವರ್ತಯ ನಿ ನಿವರ್ತನ ವರ್ತಯ। ಭೂಮ್ಯಾಶ್ಚತಸ್ರಃ ಪ್ರದಿಶಸ್ತಾಭ್ಯ ಏನಾ ನಿವರ್ತಯ॥ ಭದ್ರಂ ನೋ ಅಪಿವಾತಯ ಮನಃ। ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ। ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟಶಾಂತಿರಸ್ತುಃ।

ವಾರುಣ ಕಲಶಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಗೃಹಮಾಗತ್ಯ। ಜನಿಷ್ಠಾ ಉಗ್ರಸ್ಸಹಸ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಮೃತಸ್ಥಲೇ ಮಾರ್ಜಯೇತ್॥

ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟ ಶಾಂತಿರಸ್ತು।

ತದುದಕೇನ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ। ಜ್ಞಾತಿಭಿಃ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಕಂ ಗೃಹಂ ಗಚ್ಛೇಯುಃ॥ ಮೃತಸ್ಥಳಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್॥

ಇತ್ಯಾಶ್ವಲಾಯನ ಯಲ್ಲಾಜೀಯಾನುಸಾರಿಣಿ
ಪಿತೃಮೇಧ ಪ್ರಯೋಗೇ ದಶಾಹ ವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ।

ಅಥ ಏಕಾದಶಾಹ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಗೃಹಸ್ಥಾಃ ಗೃಹಸ್ಯ ಆಶೌಚ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಗೃಹಕುಡ್ಯಾದೀನ್ಯುಪಲಿಪ್ಯ ವಸ್ತ್ರಪಾತ್ರಾದೀನಿಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಕಾರಯೇತ್। ತತೋ ಕರ್ತಾತು ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾರ್ಥಂ ಏಕೋದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮಕರ್ತುಂ ಚ ತದುಪಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥೈಃ ಸಹ ಶ್ಮಶಾನ ದೇಶಂ ಗಚ್ಛೇತ್।

ತತ್ರ ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಆಚಮ್ಯ। ಪುಣ್ಯಾಹಂ ವಾಚಯೇತ್। ತತ್ಸಂಕಲ್ಪಃ ಉಚ್ಯತೇ। ಏವಂ ಗುಣ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ।

ಅಗ್ನಾವೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ ದೇಶಕಾಲ ದೇಹ ಧರ್ಮ ವೈಪರೀತ್ಯ ಶಂಕಯಾ ಶ್ವಃ ಸಪಿಂಡಿಕರಣಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ವಕಾಲ ವಿಹಿತೇನ ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕೇನ ಸಹ ಅಪಕೃಷ್ಯ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ತತ್ತತ್ಕಾಲ ವಿಹಿತಾನಿ ಊನಮಾಸಿಕಾದ್ಯೂನಾಬ್ದಿ-ಕಾಂತಾನಿ ಪಂಚದಶೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ (ಅಧಿಕಮಾಸಿಕೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಷೋಡಶೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟ-ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ) ವಸುಗಣಾಖ್ಯ ರುದ್ರ ಗಣಾಖ್ಯ ಅವಶಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವೃಷೋತ್ಸ-ರ್ಜನಾಂಗ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ ತದಾದೌ ಗೃಹಭೂಭಾಂಡ ಭಾಜನ ಆತ್ಮದ್ರವ್ಯಸ್ಥಲ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ, ಅಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂ ಚ ಮಹಾಜನೈಃ ಸಹ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹ ವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಸವ್ಯ। ಪುಣ್ಯಾಹಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಸವ್ಯ। ತಿಲದರ್ಭ ದಕ್ಷಿಣಾಂಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಸಮಸ್ತಸಂಪದಿತಿ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯೇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ।

ಸಮಸ್ತಸಂಪತ್ಸಮ ವಾಪ್ತಿ ಹೇತವಃ ಸಮುತ್ಥಿತಾಪತ್ಕುಲಧೂಮಕೇತವಃ।
ಅಪಾರ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರಸೇತವಃ ಪುನಂತು ಮಾಂ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಾದಪಾಂಸವಃ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರಾಣಾ-ನಾಯಮ್ಯ। ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ

ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಸವ್ಯ। ತತಃ ಏಕಹಾಯನಂ ದ್ವಿಹಾಯನಂ ವಾ ಅಸ್ಖಲಿತ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ, ನೀಲಂ, ಬಭ್ರುಂ, ಕಪಿಲಂ, ಲೋಹಿತಂ, ಕೃಷ್ಣಂ, ಶ್ವೇತಂ, ಅಷಂಡಂ, ಪಿಂಗಳಂ, ವಾ ಜೀವ ವತ್ಸಾಯಾಃ ಪುತ್ರಂ ಚತುಸ್ಸಭಿಃ ವತ್ಸತರೀಭಿಃ ಸಹಿತಮ್।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಚತುರಶ್ರಂ ಗೋಮಯೇ ನೋಪಲಿಪ್ಯ। ತದಂಗ-ಸ್ಥಂಡಿಲೇ ಏಕಾಂರೇಖಾಂ ವಿಲಿಖ್ಯ। ತದುಪರಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ। ಅಪಃ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ। ಏಹ್ಯಗ್ನ ಇತ್ಯಗ್ನಿಂ ಜುಷ್ಟೋದಮೂನಾ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ಆಹ್ವಾನಂ ಕೃತ್ವಾ। ನತ್ವಾ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವರೋಮಿತ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ಇಂಧನಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗೇತಿ ಮೂರ್ತಿಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ। ಅಗ್ನಿನಾಗ್ನಿಸ್ಸಮಿಧ್ಯತ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಹೇ ಅಗ್ನೇ....ಮಮ ಅಭಿಸನ್ಮುಖೋಭವ ಇತ್ಯಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗ ವೃಷಭ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಷೋಡಶೋಪ-ಚಾರ ಪೂಜಾಕಾಲೇ ಸ್ನಾನ ಸ್ಥಾನೇ ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇತಿ ತೃಚೇನ, ಕಯಾನ ಇತಿ ತೃಚೇನ ಚ ವೃಷಭಸ್ಯ ಸ್ನಾನಂ ಕಾರಯೇತ್।

ವೃಷಭೋಪಸ್ಥಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಋಷಭಂ ಮೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ।

ಋಷಭಂ ಮಾಸಮಾನಾನಾಂ ಸಪತ್ನಾನಾಂ ವಿಷಾಸಹಿಮ್। ಹಂತಾರಂ ಶತ್ರೂಣಾಂ ಕೃಧಿ ವಿರಾಜಂ ಗೋಪತಿಂ ಗವಾಮ್॥ ಅಹಮಸ್ಮಿ ಸಪತ್ನಹೇಂದ್ರ ಇವಾಽರಿಷ್ಟೋ ಅಕ್ಷತಃ। ಅಧಸ್ಸಪತ್ನಾ ಮೇ ಪದೋ ರಿಮೇ ಸರ್ವೇ ಅಭಿಷ್ಠಿತಾಃ॥ ಅತ್ರೈವವೋಽಪಿ ನಹ್ಯಾಮ್ಯುಭೇ ಆರ್ತ್ನೀ ಇವಜ್ಯಯಾ। ವಾಚಸ್ಪತೇ ನಿ ಷೇಧೇ ಮಾನ್ ಯಥಾ ಮದಧರಂ ವದಾನ್॥ ಅಭಿಭೂರಹಮಾಗಮಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮೇಣ-ಧಾಮ್ನಾ। ಆವಶ್ಚಿತ್ತಮಾವೋ ವ್ರತಮಾವೋಹಂ ಸಮಿತಿಂ ದದೇ॥ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವ ಆದಾಯಾಹಂ ಭೂಯಾಸಮುತ್ತಮ ಆವೋ ಮೂರ್ಧಾನಮಕ್ರಮೀಮ್।

ಅಥಸ್ಪದಾನ್ಮ ಉದ್ವದತ ಮಂಡೂಕಾ ಇವೋದಕಾನ್ಮಂಡೂಕಾ ಉದಕಾದಿ ವ ॥

ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ವೃಷಭಮುಪಸ್ಥಾಯ, ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗ ರುದ್ರಕಲಶ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಇತಿ ರುದ್ರಕಲಶ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಇತಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕೃತ್ವಾ। ಕದ್ರುದ್ರಾಯೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಉಪಸ್ಥಾಯ। ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ। ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮಂ ಕರ್ತುಂ ತದಂಗ ಮನ್ವಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಸಮಿದ್ವಯಮಾದಾಯ.... ಚಕ್ಷುಷೀ ಆಜ್ಯೇನ ಅತ್ರ ಪ್ರಧಾನಂ ರುದ್ರಂ, ಸೋಮಂ, ಇಂದ್ರಂ, ಪ್ರಧಾನದೇವತಾಃ ಕ್ರಮೇಣ ಚರು ಪಾಯಸ ಯಾವಕ ದ್ರವ್ಯೈಃ ಶೇಷೇಣೇತ್ಯಾದ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಅನ್ವಾಧಾಯ ಪರಿಸಮೂಹನಾದಿ ಪರಿಷೇಚನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ। ಚರುಸ್ಥಾಲೀತ್ರಯಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರಂ ದ್ವಂದ್ವಂ ಪ್ರಯುಜ್ಯ। ಸ್ರುಕ್ಸ್ರುವಾದಿ ಮುಸಲಾಂತಾನಿ ಚರುತಂತ್ರವ ತ್ಪ್ರಯುಜ್ಯ। ದ್ವಾದಶ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವತ್ ತೂಷ್ಣೀಂ ದೇವತಾತ್ರಯಸ್ಯ ನಿರ್ವಾಪ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾದಿ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕವತ್ ಸರ್ವಂ ಕೃತ್ವಾ। ಸ್ಥಾಲೀ ತ್ರಯೇ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಶ್ರಪಯೇತ್।

ಸ್ಥಾಲೀನಾಂ ಚಿಹ್ನಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ಸೋಮ್ಯೇತು ಪಯೋನಿಕ್ಷಿಪ್ಯಪಾಯ ಸಂಕುರ್ಯಾತ್। ಐಂದ್ರೇತು ಬಹೂದಕಂ ನಿಷಿಚ್ಯ ಯವಾಗೂ ಪ್ರಚುರಮೋದನಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ಆಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾದ್ಯಾಜ್ಯ ಭಾಗಾಂತೇ ಅವದಾನ ಧರ್ಮೇಣ ನಾಮ ಮಂತ್ರೇಣ ಜುಹುಯಾತ್। ನಿರ್ವಾಪಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಕಾಲೇಪಿ ನಾಮ ಮಂತ್ರೈರೇವ ಕುರ್ಯಾತ್। ಇತಿ ಗೃಹ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟಮತೇ। ಮಂತ್ರಾಣಾಂ ಹೋಮ ಕಾಲೇತು ತೂಷ್ಣೀಂ ನಿರ್ವಾಪ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ಕೃತ್ವಾ ಮಂತ್ರೈರೇವ ಜುಹುಯಾತ್॥

ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಕಣ್ವೋರುದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ। ರುದ್ರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಅವದಾನ ಧರ್ಮೇಣ ಚರುಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಕದ್ರುದ್ರಾಯ... ಹೃದೇ ಸ್ವಾಹಾ, ರುದ್ರಾಯೇದಂ ನಮಮ ॥ ೧ ॥

ಸೋಮೋಧೇನುಂ ಗೌತಮಃ ಸೋಮಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್। ಸೋಮ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಪಾಯಸ ಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಸೋಮೋಧೇನುಂ...ದದಾಶದಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಹಾ, ಸೋಮಾಯೇದಮ್ ॥೨॥

ಇಂದ್ರಂವೋ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ಇಂದ್ರೋ ಗಾಯತ್ರೀ। ಇಂದ್ರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಐಂದ್ರ ಯಾವಕ ಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಇಂದ್ರಂ ವೋ... ಕೇವಲಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇಂದ್ರಾಯೇದಮ್ ॥

ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಹೋಮ ಶೇಷಂ ಸಮಾಪ್ಯ ವೃಷಭಸ್ಯ ರುದ್ರಕಲಶೋದಕೇನ ಸಮುದ್ರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಃ ಇತಿ ಚತುಸೃಭಿಃ ತ್ರಾಯಂ ತಾಮಿತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ಕಯಾನಶ್ಚಿತ್ರ ಇತಿ ತೃಚೇನ, ಶಾಂತಾ ಪೃಥಿವೀ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ಮಾರ್ಜಯೇತ್।

ವೃಷಭಸ್ಯ ಹುತ ಶೇಷೇಣ ಹರಿದ್ರಾ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಶ್ರೋಣ್ಯಾಂ ಶೂಲಂ ಪರಶುಂ ಅಂಕಂ ಲಿಂಗಲಾಂಛನಂ ಕೃತ್ವಾ। ಪುನಃ ಋಷಭಂ ಮೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಉಪಸ್ಥಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ವೃಷಭಂ ವತ್ಸತರೀಸಹಿತಂ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾವರ್ತ್ಯ।

ಪ್ರಾಂಚಮುತ್ಸೃಜೇತ್। ವ್ರಜಂತ ಮನುಮಂತ್ರಯೇತ್।

ಏತಂ ಯುವಾನಂ ಪರಿವೋದದಾಮಿ ತೇನ ಕ್ರೀಳಂತೀಶ್ಚರಂತಿ ಪ್ರಿಯೇಣ। ಮಾನಃ ಶಾಪ್ತಜನುಷಾ ಸುಭಾಗಾ ರಾಯಸ್ಪೋಷೇಣ ಸಮಿಷಾ ಮದೇಮ ॥

ಶಾಂತಾ ಪೃಥಿವೀ...ಸರ್ವತಃ। ಸರ್ವತಃ ಪರಿವೃಜ್ಯ ತ್ರಿರ್ಬ್ರೂಯಾತ್ ॥ ತತೋವೃಷಭಂ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಂ ಕೃತ್ವಾ ಪೂರ್ವದಿಗುಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಓಂ ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಪ್ರಚೇತಸೇ ಮೀಳ್ಹುಷ್ಟಮಾಯ ತವ್ಯಸೇ। ವೋಚೇಮ ಶಂತಮಂ ಹೃದೇ ॥ ಯಥಾ ನೋ ಅದಿತಿಃ ಕರತ್ಪಶ್ವೇ ನೃಭ್ಯೋ ಯಥಾ ಗವೇ। ಯಥಾ ತೋಕಾಯ ರುದ್ರಿಯಮ್ ॥ ಯಥಾ ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಯಥಾ ರುದ್ರಶ್ಚಿಕೇತತಿ। ಯಥಾ ವಿಶ್ವೇ ಸಜೋಷಸಃ ॥ ಗಾಥಪತಿಂ ಮೇಧಪತಿಂ ರುದ್ರಂ ಜಲಾಷಭೇಷಜಮ್। ತಚ್ಛಂಯೋಃ ಸುಮ್ನಮೀಮಹೇ ॥ ಯಃ ಶುಕ್ರ ಇವ ಸೂರ್ಯೋ ಹಿರಣ್ಯಮಿವ ರೋಚತೇ। ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ದೇವಾನಾಂ ವಸುಃ ॥ ಶಂ ನಃ ಕರತ್ಯರ್ವತೇ ಸುಗಂ ಮೇಷಾಯ ಮೇಷ್ಯೇ। ನೃಭ್ಯೋ ನಾರಿಭ್ಯೋ ಗವೇ ॥ ಅಸ್ಮೇ ಸೋಮ ಶ್ರಿಯಮಧಿ ನಿ ಧೇಹಿ ಶತಸ್ಯ ನೃಣಾಮ್। ಮಹಿ ಶ್ರವಸ್ತುವಿನೃಮ್ಣಮ್ ॥ ಮಾ ನಃ ಸೋಮಪರಿಬಾಧೋ ಮಾರಾತಯೋ ಜುಹುರಂತ। ಆ ನ ಇಂದ್ರೋ

ವಾಜೇ ಭಜ ॥ ಯಾಸ್ತೇ ಪ್ರಜಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಪರಸ್ಮಿನ್ ಧಾಮನ್ ಋತಸ್ಯ ಮೂರ್ಧಾ ನಾಭಾ ಸೋಮ ವೇನ ಆ ಭೂಷಂತೀಃ ಸೋಮ ವೇದಃ ॥

ಹೇ ವೃಷಭರಾಜ ಆಭಿಃ ವತ್ಸತರೀಭಿಃ ಸಹ ಪೂರ್ವದೇಶಂ ಗತ್ವಾ। ಪೂರ್ವ ಪರ್ವತೇಷು ತೃಣಾನಿ ಖಾತ್ವಾ। ಪೂರ್ವ ಸಮುದ್ರೋದಕಂ ಪೀತ್ವಾ। ತತ್ರಸ್ಥಗವಾಂ ಅಧಿಪತಿರ್ಭೂತ್ವಾ। ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಣಿ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ। ಅನ್ಯತ್ರ ಯಥೇಚ್ಛಂ ವಿಹರ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಏಷ ವೃಷಭ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಃ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಸಹಿತಂ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನಯೇತ್। ಸವ್ಯ। ತತೋ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಂ ಕೃತ್ವಾ ಇಮಾ ರುದ್ರಾ ಯೇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಗುಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಇಮಾ ರುದ್ರಾಯ ತವಸೇ ಕಪರ್ದಿನೇ ಕ್ಷಯದ್ವೀರಾಯ ಪ್ರ ಭರಾಮಹೇ ಮತೀಃ। ಯಥಾ ಶಮಸದ್ದ್ವಿಪದೇ ಚತುಷ್ಪದೇ ವಿಶ್ವಂ ಪುಷ್ಟಂ ಗ್ರಾಮೇ ಅಸ್ಮಿನ್ನ-ನಾತುರಮ್ ॥ ಮೃಳಾ ನೋ ರುದ್ರೋತ ನೋ ಮಯಸ್ಕೃಧಿ ಕ್ಷಯದ್ವೀರಾಯ ನಮಸಾ ವಿಧೇಮ ತೇ। ಯಚ್ಛಂ ಚ ಯೋಶ್ಚ ಮನುರಾಯೇಜೇ ಪಿತಾ ತದಶ್ಯಾಮ ತವ ರುದ್ರ ಪ್ರಣೀತಿಷು ॥ ಅಶ್ಯಾಮ ತೇ ಸುಮತಿಂ ದೇವಯಜ್ಯಯಾ ಕ್ಷಯದ್ವೀರಸ್ಯ ತವ ರುದ್ರ ಮೀಢ್ವಃ। ಸುಮ್ನಾಯನ್ನಿದ್ವಿಶೋ ಅಸ್ಮಾಕಮಾ ಚರಾರಿಷ್ಟವೀರಾ ಜುಹವಾಮ ತೇ ಹವಿಃ ॥ ತ್ವೇಷಂ ವಯಂ ರುದ್ರಂ ಯಜ್ಞಸಾಧಂ ವಂಕುಂ ಕವಿಮವಸೇ ನಿ ಹ್ವಯಾಮಹೇ। ಆರೇ ಅಸ್ಮದ್ದೈವ್ಯಂ ಹೇಳೋ ಅಸ್ಯತು ಸುಮತಿಮಿದ್ವಯಮಸ್ಯಾವೃಣೀಮಹೇ ॥ ದಿವೋ ವರಾಹಮರುಷಂ ಕಪರ್ದಿನಂ ತ್ವೇಷಂ ರೂಪಂ ನಮಸಾ ನಿ ಹ್ವಯಾಮಹೇ। ಹಸ್ತೇ ಬಿಭ್ರದ್ಭೇಷಜಾ ವಾರ್ಯಾಣಿ ಶರ್ಮವರ್ಮಚ್ಛರ್ದಿ ರಸ್ಮಭ್ಯಂ ಯಂಸತ್ ॥ ಇದಂ ಪಿತ್ರೇ ಮರುತಾಮುಚ್ಯತೇ ವಚಃ ಸ್ವಾದೋಃ ಸ್ವಾದೀಯೋ ರುದ್ರಾಯ ವರ್ಧನಮ್। ರಾಸ್ವಾ ಚ ನೋ ಅಮೃತ ಮರ್ತಭೋಜನಂ ತ್ಮನೇ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಮೃಳ ॥ ಮಾ ನೋ

ಮಹಾಂತಮುತ ಮಾ ನೋ ಅರ್ಭಕಂ ಮಾ ನ ಉಕ್ಷಂತಮುತ ಮಾ ನ ಉಕ್ಷಿತಮ್। ಮಾ ನೋ ವಧೀಃ ಪಿತರಂ ಮೋತ ಮಾತರಂ ಮಾ ನಃ ಪ್ರಿಯಾಸ್ತನ್ವೋ ರುದ್ರ ರೀರಿಷಃ॥ ಮಾ ನ ಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾ ನ ಆಯೌ ಮಾನೋ ಗೋಷು ಮಾನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ। ವೀರಾನ್ಮಾನೋ ರುದ್ರ-ಭಾಮಿತೋ ವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮಂತಃ ಸದ ಮಿತ್ವಾ ಹವಾಮಹೇ॥ ಉಪ ತೇ ಸ್ತೋಮಾನ್ ಪಶುಪಾ ಇವಾಽಕರಂ ರಾಸ್ವಾ ಪಿತರ್ಮರುತಾಂ ಸುಮ್ನಮಸ್ಮೇ। ಭದ್ರಾ ಹಿ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಮೃಳಯತ್ತಮಾಥಾ ವಯಮವ ಇತ್ತೇ ವೃಣೀಮಹೇ॥ ಆರೇ ತೇ ಗೋಘ್ನಮುತ ಪೂರುಷಘ್ನಂ ಕ್ಷಯದ್ವೀರ ಸುಮ್ನಮಸ್ಮೇ ತೇ ಅಸ್ತು। ಮೃಳಾ ಚ ನೋ ಅಧಿ ಚ ಬ್ರೂಹಿ ದೇವಾಽಧಾ ಚ ನಃ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛ ದ್ವಿಬರ್ಹಾಃ॥ ಅವೋಚಾಮ ನಮೋ ಅಸ್ಮಾ ಅವಸ್ಯವಃ ಶೃಣೋತು ನೋ ಹವಂ ರುದ್ರೋ ಮರುತ್ವಾನ್। ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ॥

ಹೇ ವೃಷಭರಾಜ! ಆಭಿಃ ವತ್ಸತರೀಭಿಃ ಸಹ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಂ ಗತ್ವಾ। ದಕ್ಷಿಣದೇಶಸ್ಥ ತೃಣಾನಿ ಖಾತ್ವಾ। ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರೋದಕಂ ಪೀತ್ವಾ। ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಣಿ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ। ತತ್ರಸ್ಥ ಗವಾಮಧಿಪತಿರ್ಭೂತ್ವಾ। ಅನ್ಯತ್ರ ಯಥೇಚ್ಛಂ ವಿಹರ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಏಷಃ ವೃಷಭಃ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಃ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾ ಸಹಿತಂ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನಯೇತ್।

ಸವ್ಯ। ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗುಪಸ್ಥಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ತತಃ ವತ್ಸತರೀ ಸಹಿತಂ ವೃಷಭಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖಂ ಕೃತ್ವಾ

ಆತೇ ಪಿತರಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗುಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಓಮ್। ಆ ತೇ ಪಿತರ್ಮರುತಾಂ ಸುಮ್ನಮೇತು ಮಾ ನಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ

ಸಂದೃಶೋ ಯುಯೋಥಾಃ। ಅಭಿ ನೋ ವೀರೋ ಅರ್ವತಿ ಕ್ಷಮೇತ ಪ್ರ ಜಾಯೇಮಹಿ ರುದ್ರ ಪ್ರಜಾಭಿಃ॥ ತ್ವಾದತ್ತೇಭೀ ರುದ್ರ ಶಂತಮೇಭಿಃ ಶತಂ ಹಿಮಾ ಅಶೀಯ ಭೇಷಜೇಭಿಃ। ವ್ಯ(ಅ) ೧ ಸ್ಮದ್ವೇಷೋ ವಿತರಂ ವ್ಯಂಹೋ ವ್ಯಮೀವಾಶ್ಚಾತಯಸ್ವಾ ವಿಷೂಚೀಃ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಜಾತಸ್ಯ ರುದ್ರ ಶ್ರಿಯಾಽಸಿ ತವಸ್ತ-ಮಸ್ತವಸಾಂ ವಜ್ರಬಾಹೋ। ಪರ್ಷಿಣಃ ಪಾರಮಂಹಸಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ವಿಶ್ವಾ ಅಭೀತೀ ರಪಸೋ ಯುಯೋಧಿ॥ ಮಾತ್ವಾ ರುದ್ರ ಚುಕ್ರುಧಾಮಾ ನಮೋಭಿರ್ಮಾ ದುಷ್ಟುತೀ ವೃಷಭ ಮಾ ಸಹೂತೀ। ಉನ್ನೋ ವೀರಾಙ್ ಅರ್ಪಯ ಭೇಷಜೇಭಿ-ರ್ಭಿಷಕ್ತಮಂ ತ್ವಾ ಭಿಷಜಾಂ ಶೃಣೋಮಿ॥ ಹವೀಮಭಿರ್ಹವತೇ ಯೋ ಹವಿ-ರ್ಭಿರವ ಸ್ತೋಮೇಭೀ ರುದ್ರಂ ದಿಷೀಯ। ಋದೂದರಃ ಸುಹವೋ ಮಾ ನೋ ಅಸ್ಯೈ ಬಭ್ರುಸ್ಸುಶಿಪ್ರೋ ರೀರಧನ್ಮನಾಯೈ॥ ಉನ್ಮಾ ಮಮಂದ ವೃಷಭೋ ಮರುತ್ವಾನ್ ತ್ವಕ್ಷೀಯಸಾ ವಯಸಾ ನಾಧಮಾನಮ್। ಘೃಣೀವಚ್ಛಾಯಾಮರಪಾ ಅಶೀಯಾಽಽವಿವಾಸೇಯಂ ರುದ್ರಸ್ಯ ಸುಮ್ನಮ್॥

ಕ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಯ ತೇ ರುದ್ರ ಮೃಳಯಾಕುರ್ಹಸ್ತೋ ಯೋ ಅಸ್ತಿ ಭೇಷಜೋ ಜಲಾಷಃ। ಅಪಭರ್ತಾರಪಸೋ ದೈವ್ಯಸ್ಯಾ ಭೀನು ಮಾ ವೃಷಭ ಚಕ್ಷಮೀಥಾಃ॥ ಪ್ರ ಬಭ್ರವೇ ವೃಷಭಾಯ ಶ್ವಿತೀಚೇ ಮಹೋ ಮಹೀಂ ಸುಷ್ಟುತಿ ಮೀರಯಾಮಿ। ನಮಸ್ಯಾ ಕಲ್ಮಲೀಕಿನಂ ನಮೋಭಿರ್ಗೃಣೀ ಮಸಿ ತ್ವೇಷಂ ರುದ್ರಸ್ಯ ನಾಮ॥ ಸ್ಥಿರೇಭಿ ರಂಗೈಃ ಪುರುರೂಪ ಉಗ್ರೋಬಭ್ರುಃ ಶುಕ್ರೇಭಿಃ ಪಿಪಿಶೇ ಹಿರಣ್ಯೈಃ। ಈಶಾನಾದಸ್ಯ ಭುವನಸ್ಯ ಭೂರೇರ್ನ ವಾ ಉಯೋ ಷದ್ರುದ್ರಾದ ಸುರ್ಯಮ್॥ ಅರ್ಹನ್ ಬಿಭರ್ಷಿ ಸಾಯಕಾನಿ ಧನ್ವಾಽರ್ಹನ್ನಿಷ್ಕಂ ಯಜತಂ ವಿಶ್ವರೂಪಮ್। ಅರ್ಹನ್ನಿದಂ ದಯಸೇ ವಿಶ್ವಮಭ್ವಂ ನ ವಾ ಓಜೀಯೋ ರುದ್ರ ತ್ವದಸ್ತಿ॥ ಸ್ತುಹಿ ಶ್ರುತಂ ಗರ್ತಸದಂ ಯುವಾನಂ ಮೃಗಂ ನ ಭೀಮ ಮುಪಹತ್ನುಮುಗ್ರಮ್। ಮೃಳಾ

ಜರಿತ್ರೇ ರುದ್ರ ಸ್ತವಾ ನೋಽನ್ಯಂ ತೇ ಅಸ್ಮನ್ನಿ ವಪಂತು ಸೇನಾಃ॥ ಕುಮಾರಶ್ಚಿ-ತ್ಪಿತರಂ ವಂದಮಾನಂ ಪ್ರತಿ ನಾನಾಮ ರುದ್ರೋಪಯಂತಮ್। ಭೂರೇ-ರ್ದಾತಾರಂ ಸತ್ಪತಿಂ ಗೃಣೀಷೇ ಸ್ತು ತಸ್ತ್ವಂ ಭೇಷಜಾ ರಾಸ್ಯಸ್ಮೇ॥ ಯಾವೋ ಭೇಷಜಾ ಮರುತಃ ಶುಚೀನಿ ಯಾ ಶಂತ ಮಾ ವೃಷಣೋ ಯಾ ಮಯೋಭು। ಯಾನಿ ಮನುರ ವೃಣೀತಾ ಪಿತಾನಸ್ತಾಶಂ ಚ ಯೋಶ್ಚ ರುದ್ರಸ್ಯ ವಶ್ಮಿ॥ ಪರಿಣೋ ಹೇತೀ ರುದ್ರಸ್ಯ ವೃಜ್ಯಾಃ ಪರಿ ತ್ವೇಷಸ್ಯ ದುರ್ಮತಿರ್ಮಹೀ ಗಾತ್। ಅವ ಸ್ಥಿರಾ ಮಘವದ್ಭ್ಯಸ್ತನುಷ್ವ ಮೀಢ್ವ ಸ್ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಮೃಳ॥ ಏವಾ ಬಭ್ರೋ ವೃಷಭ ಚೇಕಿತಾನ ಯಥಾ ದೇವ ನ ಹೃಣೀಷೇ ನ ಹಂಸಿ। ಹವನಶ್ರುನ್ನೋ ರುದ್ರೇಹಬೋಧಿ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ॥

ಹೇ ವೃಷಭರಾಜ! ಆಭಿಃ ವತ್ಸತರೀಭಿಃ ಸಹ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಂ ಗತ್ವಾ। ಪಶ್ಚಿಮದೇಶಸ್ಥ ತೃಣಾನಿ ಖಾತ್ವಾ। ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರೋದಕಂ ಪೀತ್ವಾ। ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಣಿ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ। ತತ್ರಸ್ಥ ಗವಾಮಧಿಪತಿರ್ಭೂತ್ವಾ। ಅನ್ಯತ್ರ ಯಥೇಚ್ಛಂ ವಿಹರ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಏಷ ವೃಷಭ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಃ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಸಹಿತಂ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನಯೇತ್।

ಸವ್ಯ। ಉತ್ತರ ದಿಗುಪಸ್ಥಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್।

ವತ್ಸತರೀಸಹಿತಂ ವೃಷಭಂ ಉದಙ್ಮುಖಂ ಕೃತ್ವಾ। ಇಮಾರುದ್ರಾಯ ಸ್ಥಿರಧನ್ವನ ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಉತ್ತರ ದಿಗುಪಸ್ಥಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಓಮ್। ಇಮಾ ರುದ್ರಾಯ ಸ್ಥಿರಧನ್ವನೇ ಗಿರಃ ಕ್ಷಿಪ್ರೇಷವೇ ದೇವಾಯ ಸ್ವಧಾವ್ನೇ। ಅಷಾಳ್ಹಾಯ ಸಹಮಾನಾಯ ವೇಧಸೇ ತಿಗ್ಮಾಯುಧಾಯ ಭರತಾ ಶೃಣೋತು ನಃ॥ ಸಹಿ ಕ್ಷಯೇಣ ಕ್ಷಮ್ಯಸ್ಯ ಜನ್ಮನಃ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೇನ ದಿವ್ಯಸ್ಯ ಚೇತತಿ। ಅವನ್ನವಂತೀರುಪ ನೋ ದುರಶ್ಚರಾಽನಮೀವೋ ರುದ್ರ ಜಾಸು ನೋ ಭವ॥

ಯಾ ತೇ ದಿದ್ಯುದವಸೃಷ್ಟಾ ದಿವಸ್ಪರಿ ಕ್ಷ್ಮಯಾ ಚರತಿ ಪರಿ ಸಾ ವೃಣಕ್ತು ನಃ।
ಸಹಸ್ರಂ ತೇ ಸ್ವಪಿವಾತ ಭೇಷಜಾ ಮಾ ನಸ್ತೋಕೇಷು ತನಯೇಷು ರೀರಿಷಃ॥
ಮಾ ನೋ ವಧೀ ರುದ್ರ ಮಾ ಪರಾ ದಾ ಮಾ ತೇ ಭೂಮ ಪ್ರಸಿತೌ ಹೀಳಿತಸ್ಯ।
ಆ ನೋ ಭಜ ಬರ್ಹಿಷಿ ಜೀವಶಂಸೇ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ॥

ಹೇ ವೃಷಭರಾಜ! ಆಭಿಃ ವತ್ಸತರೀಭಿಃ ಸಹ ಉತ್ತರ ದೇಶಂ ಗತ್ವಾ। ಉತ್ತರದೇಶಸ್ಥ ತೃಣಾನಿ ಖಾತ್ವಾ। ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರೋದಕಂ ಪೀತ್ವಾ। ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಣಿ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ। ತತ್ರಸ್ಥ ಗವಾಮಧಿಪತಿರ್ಭೂತ್ವಾ। ಅನ್ಯತ್ರ ಯಥೇಚ್ಛಂ ವಿಹರ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ ನಾಮ್ನೀಂ ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಏಷ ವೃಷಭ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಃ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಸಹಿತಂ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನಯೇತ್।

ಸವ್ಯ। ವೃಷಭ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ।

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಪೋದಧಿಮಾರಭ್ಯ ಪ್ರಾಗಬ್ಧೇರ್ಗೋಽಧಿಪೋ ಭವ।
ತಥೈವ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಭೋಧಿಂ ಸೋಮ್ಯಾಬ್ಧೇರಧಿಪೋ ಭವ।
ಹಿತ್ವಾ ದೇವ ದ್ವಿಜಕ್ಷೇತ್ರಂ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಚರ ಗೋಽಧಿಪ।
ಗವಾಮಧಿಪತಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಅಭೀಷ್ಟ ಫಲದೋ ಭವ॥

ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್॥ ತತೋ ದೇವಾನ್ ಋಷೀನ್ ಪಿತೃಂಶ್ಚ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿ॥ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಉದಕ ಸಹಿತಂ ಲಾಂಗೂಲಮುದ್ಧರೇತ್। ಇತಿ ತರ್ಪಣಂ ಕೃತ್ವಾ। ತ್ವಗ್ಲೋಮ ದಹನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮ್। ವೃಷಭಸ್ಯತ್ವಗ್ಲೋಮದಹನ ಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ....ಮೇ। ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವೃಷಭಸ್ಯ ತ್ವಗ್ಲೋಮದಹನ ಜನಿತ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ। ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ನಮಮ॥ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ತಿಲಾನುದಕುಂಭಂ ವಾಸೋ ಗಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಕಾಂಸ್ಯಂ ಚ ವಿಪ್ರೇಭ್ಯೋ ದದ್ಯಾತ್॥

ತಿಲದಾನಂ

ಮಹರ್ಷೇರ್ಗೋತ್ರ ಸಂಭೂತಾಃ ಕಾಶ್ಯಪಸ್ಯತಿಲಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ।
ತಿಲದಾನೇನ ಸರ್ವಂ ಮೇ ಪಾಪಂ ನಾಶಯ ಕೇಶವ॥ ಇತಿ ತಿಲದಾನಮ್॥

ಉದಕಕುಂಭದಾನಂ

ವಾರಿಣಾಪೂರಿತಂ ಪಾತ್ರಂ ತಾಪತ್ರಯ ನಿವಾರಣಮ್ ।
ಪಿತೃಣಾಂ ಪುಷ್ಟಿದಂ ಸ್ವಸ್ಯ ಗೃಹಾಣತ್ವಂ ಸುಖಾಯ ಮೇ ॥ ಇತಿ ಉದಕಕುಂಭಮ್ ॥

ವಸ್ತ್ರದಾನಂ

ಶೀತ ವಾತೋಷ್ಣ ಸಂತ್ರಾಣಂ ಲಜ್ಜಾಮಾರಕ್ಷಣಂ ಪರಮ್ ।
ದೇಹಾಲಂಕರಣಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಅತಃ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥ ಇತಿ ವಸ್ತ್ರದಾನಮ್ ॥

ಗೋದಾನಂ

ಗವಾಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶಃ ।
ತಸ್ಮಾದಸ್ಯ ಪ್ರದಾನೇನ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥ ಇತಿ ಗೋದಾನಮ್ ॥

ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ ।
ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮ್ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ॥ ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನಮ್ ॥

ಕಾಂಸ್ಯದಾನಂ

ಕನ್ಯಾದೂಷಣತಃ ಪಾಪಂ ಪರದಾರಾಭಿಮರ್ಶನಾತ್ ।
ಕಾಂಸ್ಯಪಾತ್ರ ಪ್ರದಾನೇನ ಪಾಪಂ ಗಚ್ಛತು ಮೇ ಸದಾ ॥ ಇತಿ ಕಾಂಸ್ಯದಾನಮ್ ॥

ಅನೇನ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥

ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದ್ಯಾತ್ ॥

ವೃಷಭಾಽಲಾಭೇ ಅಶಕ್ತೌ ವಾ ದರ್ಭಮಯಂ ವೃಷಭಂ ಕೃತ್ವಾ ।
ಮಂತ್ರ ಪಾಠ ಮಾತ್ರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

॥ ಇತ್ಯಾಶ್ವಲಾಯನ ಯಲ್ಲಾಜೀಯಾನುಸಾರಿಣಿ
ಪಿತೃಮೇಧ ಪ್ರಯೋಗೇ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥಾऽಗ್ನೌ ಆದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟಶ್ರಾದ್ಧ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಭೋಜನ ಪರ್ಯಾಪ್ತ ತಂಡುಲಾನ್ ಮುದ್ಗ ವ್ಯಂಜನೈಃ ಸಹ ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಭಾಂಡೇ ಶ್ರಪಯಿತ್ವಾ। ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ। ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಧ್ಯಾಂ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ।

ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.... ನಮೋ ನಮಃ। ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಶ್ರೀಗೋವಿಂದೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇऽಹನಿ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾ ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಆದ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನೇನ ಅನ್ನಾದಿ ದ್ರವ್ಯೇಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಾವಾತ್ ಅಗ್ನೌಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥

ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ-ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾ ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇऽಹನಿ ಆದ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟವಿಧಾನೇನ ಅನ್ನಾದಿ ದ್ರವ್ಯೇಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಾವಾತ್ ಅಗ್ನೌ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ನದೀತೀರೇ ಕುಂಡಂ ಖಾತ್ವಾ। ಸವ್ಯ। ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಶನ್ನೋದೇವಿ....ನಃ। ಇತ್ಯದ್ಭಿರ ವೋಕ್ಷ್ಯ।

ಅಪೇತ ವೀತ ವಿಚಸರ್ಪತಾತೋऽಸ್ಮಾ ಏತಂ ಪಿತರೋ ಲೋಕ ಮಕ್ರನ್।

ಅಹೋಭಿರದ್ಭಿರಕ್ತುಭಿರ್ವ್ಯಕ್ತಂ ಯಮೋ ದದಾತ್ಯವಸಾನಮಸ್ಮೈ॥

ಇತಿ ಕುಂಡ ಮಧ್ಯೇ ಪಲಾಶ ಶಾಖಯಾ ದರ್ಭೇಣ ವಾ ಭೂಮಿಂ ಸಂಮೃಜ್ಯ। ಶಾಖಾಂ ನಿರಸ್ಯ। ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಶನ್ನೋದೇವೀ...ನಃ। ಇತ್ಯದ್ಭಿರವೋಕ್ಷ್ಯ ಲೌಕಿಕಾऽಗ್ನಿಮಾನೀಯ ಕುಂಡ ಸಮೀಪೇ ನಿಧಾಯ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಅಗ್ನೌ ಆದ್ಯೇಕೋऽದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಅವಟಸಮೀಪೇ ಪಾದ್ಯಂ ದತ್ವಾ। ಸ್ವಯಂ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ। ಮಾತಃ ಪ್ರೇತೇ, ಅಯಂತೇ ವಿಷ್ಟರ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಇತಿ ಕುಂಡಮಧ್ಯೇ ವಿಷ್ಟರಂ ದತ್ವಾ। ತತ್ರ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಪರಿಸಮುಹ್ಯ। ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ। ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ।

ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ। (ಪುರುಷಸ್ಯ ಮಂತ್ರಃ)

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾಯೇ ಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು।
ಅನ್ಯತ್ರೇತೋಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸ್ಯ ಗತಂ ಮನಃ॥

(ಸ್ತ್ರಿಯಸ್ತು ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ....ಯತ್ರಾಸ್ಯಾ ಗತಂ ಮನಃ)

ಉದ್ಧೃತ್ಯ—ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಅವೋಕ್ಷ್ಯ। (ಪುರುಷಸ್ಯ ಮಂತ್ರಃ)

ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರ ಉನ್ಮಧ್ಯ ಮಃ ಪ್ರೇತಃಸ್ಸೋಮ್ಯಃ। ಅಸುಂಯ
ಈಯುರವೃಕ ಋತಜ್ಞಸ್ಸ ನೋ ವತು ಪ್ರೇತೋಹವೇ॥

ಸ್ತ್ರಿಯಸ್ತು : ಉದೀರತಾಮವರೋತ್ಪರೋನ್ಮಧ್ಯಮಾ ಪ್ರೇತಾ ಸೋಮ್ಯಾ।
ಅಸುಂಯೇ ಯಾದವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸಾನೋ ಹವ ಪ್ರೇತಾ ಹವೇ॥

ಇತಿ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ।

ಸವ್ಯ। ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಪವಿತ್ರಃಪವಿತ್ರೋವೇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂಚ ಸರ್ವಮನ್ನಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ದೇಶತಃ ಕಾಲತಶ್ಚ ಶ್ರಾದ್ಧ ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಭ್ರುವಂತು।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್। ಪ್ರಾ ಪ್ನವಾನಿ। ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ಏಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ತದುಪರಿ ಏಕಂ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಮಾಸಾದ್ಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ತದುಪರಿ ಏಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ಅಪ ಆಸಿಚ್ಯ। ಶಂನೋ ದೇವೀ....ಸ್ರವಂತುನಃ। ಇತ್ಯಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮದೇವತ್ಯೋ ಗೋಸವೇ ದೇವ ನಿರ್ಮಿತಃ। ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ತಪ್ರೇತೇ ಇಮಾಲ್ಲೋಕಾನ್ಪ್ರೀಣಯಾಹಿನಃ। ಇತಿ ತಿಲಾನೋಪ್ಯ। ಅರ್ಘ್ಯ-ಪಾತ್ರೇ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್। ಉಪತಿಷ್ಠತಾಮರ್ಘ್ಯಮ್।

ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ. ಪ್ರೇತಾಂ, ಆವಾಹಯಾಮಿ।

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋಽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಅಗ್ನೌ ತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮಹ್ಯಮ್॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ ಅಗ್ನಾವೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ।

ಯಾದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪೃಥಿವೀ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ್ಯಾ ಉತ ಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ ।

ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಃ ಶಂ ಸ್ಯೋನಾಭವಂತು ।

ಪ್ರಸೃಷ್ಟಾ ಆಪೋಽನು ಮಂತ್ರ್ಯ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಪೃಷ್ಠಭಾಗೇ ಛಿತ್ವಾ । ವಿಸೃಜೇತ್ । ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ।

ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ ।

ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತ ಪುರಂ ನ ಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ ॥

ಇತ್ಯಗ್ನೌ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ । ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು । ಆಯನೇತೇ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು । ಅಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿಹಿರಣ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು । ಯುವಾಸು ವಾಸಾ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ, ಅಗ್ನಾವೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಂತಃಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ಬಹಿಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ಆಚ್ಛಾದನದ್ವಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತು । ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ದರ್ಭಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ಅರ್ಚನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ । ಯಥಾ ವಿಧ್ಯರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಮಂಡಲೋದ್ವರ್ತನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಕುಂಡಸ್ಯೋತ್ತರತಃ ಭುಕ್ತ ಸ್ಥಾನಂ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯ । ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ । ಭೋಜನ ಪಾತ್ರಂ ನಿಧಾಯ । ಹೋಮಾರ್ಥಾದನ್ನಾ ದುದ್ಧೃತ್ಯ । ಘೃತಾಕ್ತಂ ಕೃತ್ವಾ ॥

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಅಗ್ನಾವೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿ ಮುಪಸಮಾಧಾಯ । ದಕ್ಷಿಣಾ ಪ್ರಾಗಗ್ರೈಃ ದರ್ಭೈಃ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ । ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ।

ಉದ್ಧೃತಾನ್ನಾತ್ಕಿಂಚಿದ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಇತಿ ಹುತ್ವಾ ಅಮುಕ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯಾ ಇದಂ ನಮಮ । ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಭೋಜನಪಾತ್ರಮುಪಸ್ತೀರ್ಯ ತತ್ರ ಹುತಶೇಷಂ ಕಿಂಚಿನ್ನಿಧಾಯ । ಅನ್ನ ಪರಿವೇಷಣಂ ಕೃತ್ವಾ । ಅಭಿಘಾರ್ಯ । ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದಕುಂಭ ತಾಂಬೂಲಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಚ ನಿಧಾಯ । ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ । ತೂಷ್ಣೀಂ ಅಪಸವ್ಯಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ । ಹಸ್ತದ್ವಯೇನ ಪಾತ್ರಮವಲಂಬ್ಯ ।

ಪೃಥಿವೀತೇಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಮಗ್ನೇಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ಅಗ್ನೇಸ್ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಃ ಪ್ರಾಣಾಽಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯ ಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾಸ್ಯಾಃ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ ಅಮುತ್ರಾಽಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ।

ಇದಂ ವಿಷ್ಣುಃ....ಪಾಂಸುರೇ। ವಿಷ್ಣೋ ಅನ್ನಂ ರಕ್ಷಸ್ವ। ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಏತತ್ತೇ ಅನ್ನಂ ಸಪರಿಕರಮ್। ಮಾತಾ, ಗೋತ್ರಾ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತಾ, ಇದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಮ್। ಅಗ್ನಿಸ್ತು ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ, ದತ್ತಮಾತೃಪ್ತೇಃ, ತತ್ಸರ್ವಮ್। ಗಯೇಯಂ ಭೂಃ। ಗದಾಧರೋ ಭೋಕ್ತಾ। ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭೋಕ್ತಾಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಮ್। ಅಕ್ಷಯ ವಟ ಛಾಯ್ಯೈಯಮ್। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಇದಮನ್ನಮ್ ಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದಕುಂಭಮ್। ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ಮಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಉದ್ದಿಶ್ಯ, ಮಯಾಕ್ರಿಯಮಾಣೇನ ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತತ್ವವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತು।

ಪರಿವಿಷ್ಟಮನ್ನಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಪರಿಷಿಚ್ಯ। ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ। ಇತ್ಯಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ। ಓಮ್। ಪ್ರಾಣಾಯಸ್ವಾಹೇತ್ಯಾದಿ ಪಂಚ ಪ್ರಾಣಾಹುತೀಃ ಅಗ್ನೌ ಹುತ್ವಾ ಹವಿಶ್ಚತುರ್ಧಾ ವಿಭಜ್ಯ। ಘೃತಾಕ್ತಮನ್ನಂ ಕಬಳಮಾತ್ರಮಾದಾಯ ಉದೀರತಾಮಿತ್ಯಷ್ಟಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಪ್ರಣವಾದ್ಯೈಃ ಸ್ವಾಹಾಕಾರಾಂತೈಃ ಚತುರ್ವಾರಾವೃತ್ಯಾ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಾಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್।

ಉದೀರತಾಮಿತ್ಯಷ್ಟಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಅಗ್ನೌ ಮಹೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟಾನ್ನಹೋಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ॥

ಕ್ಷೀರ, ದಧಿ, ಘೃತ, ಗುಡಂ ಇತಿ ಏಕೈಕಸ್ಯ ಭಾಗಸ್ಯ ಅನ್ನಸ್ಯ ಏಕೈಕಂ ಮಿಶ್ರೀಕೃತ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಜುಹುಯಾತ್॥

ಓಂ। ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ। ಅಸುಂಯ ಈಯುರವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸ್ತೇನೋಽವಂತು ಪಿತರೋಹವೇಷು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೧ ॥

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಇದಂ ನಮಮ ॥ ೧ ॥

ಓಂ। ಇದಂ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವದ್ಯ ಯೇ ಪೂರ್ವಾಸೋ ಯ ಉಪರಾಸ ಈಯುಃ। ಯೇ ಪಾರ್ಥಿವೇ ರಜಸ್ಯಾನಿಷತ್ತಾ ಯೇವಾ ನೂನಂಸು ವೃಜನಾ ಸುವಿಕ್ಷು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೨ ॥

ಓಂ ಆಹಂ ಪಿತ್ರ್ನ್ಸುವಿದತ್ರಾಙ್ ಅವಿತ್ಸಿನಪಾತಂ ಚ ವಿಕ್ರಮಣಂ ಚ ವಿಷ್ಣೋಃ। ಬರ್ಹಿಷದೋಯೇಸ್ವಧಯಾ ಸುತಸ್ಯ ಭಜಂತ ಪಿತ್ವಸ್ತ ಇಹಾಗಮಿಷ್ಠಾಃ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೩ ॥

ಓಂ ಬರ್ಹಿಷದಃ ಪಿತರ ಊತ್ಯಾ ೧ ಅರ್ವಾಗಿಮಾವೋಹವ್ಯಾಚ ಕೃಮಾ-ಜುಷಧ್ವಮ್। ತ ಆಗತಾ ವಸಾ ಶಂತಮೇನಾ ಥಾ ನಃ ಶಂಯೋರರಪೋ ದಧಾತ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೪ ॥

ಓಂ ಉಪಹೂತಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸೋ ಬರ್ಹಿಷ್ಯೇಷು ನಿಧಿಷು ಪ್ರಿಯೇಷು। ತ ಆಗಮಂತು ತ ಇಹ ಶ್ರುವಂತ್ವಧಿಬ್ರುವಂತು ತೇವಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೫ ॥

ಓಂ ಆಚ್ಯಾಜಾನು ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿಷದ್ಯೇಮಂ ಯಜ್ಞಮಭಿಗೃಣೀತ ವಿಶ್ವೇ। ಮಾಹಿಂಸಿಷ್ಟಪಿತರಃ ಕೇನ ಚಿನ್ನೋ ಯದ್ವ ಆಗಃ ಪುರುಷತಾಕರಾಮ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೬ ॥

ಓಂ ಆಸೀನಾಸೋ ಅರುಣೀನಾಮುಪಸ್ಥೇರಯಿಂಧತ್ತದಾಶುಷೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ। ಪುತ್ರೇಭ್ಯಃ ಪಿತರಸ್ತಸ್ಯ ವಸ್ವಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತ ತ ಇಹೋರ್ಜಂ ದಧಾತ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೭ ॥

ಓಂ ಯೇನಃ ಪೂರ್ವೇ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸೋಽನೂಹಿರೇಸೋಮಪೀಥಂ ವಸಿಷ್ಠಾಃ। ತೇಭಿರ್ಯಮಃ ಸಂರರಾಣೋ ಹವೀಂಷ್ಯುಶನ್ನುಶದ್ಭಿಃ ಪ್ರತಿಕಾಮಮತ್ತು ಸ್ವಾಹಾ ॥ ೮ ॥ ಸರ್ವತ್ರ ತ್ಯಾಗೋ ವಕ್ತವ್ಯಃ ॥

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ತೃಷ್ಣಾ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಭೋಜನ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಾದೂದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಹಸ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಕಿಂಚಿತ್ಪೃಥಗನ್ನ ಮಾದಾಯ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತಿಃ ॥ ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ। ಇತಿ ಭೂಮೌ ವಿಸೃಜ್ಯ।

ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ। ಇತ್ಯುತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ। ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಹುತ ಶೇಷಂ ಭುಕ್ತಶೇಷಂ ಸಂಸೃಜ್ಯ। ಪಿಂಡಂ ಕೃತ್ವಾ। ಪಿಂಡಸ್ಯಾಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ತಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು। ವೀರ್ಯ ನಿಷ್ಪತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನೇ ಉಪತಿಷ್ಠೇತಾಮ್। ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾ ಕೃತೇನ ಅಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೇನ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತು ॥

ಸವ್ಯ। ಅನಾದಿನಿಧನೋ ದೇವಃ ಶಂಖ ಚಕ್ರಗದಾಧರಃ।
ಅಕ್ಷಯ್ಯಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಃ ಪ್ರೇತ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದೋಽಸ್ತುವೈ ॥

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಮ್ ॥ ಸವ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ಅಭಿರಮ್ಯತಾಂ ಇತಿ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ॥ ಅಭಿರತಾಸ್ಮಹೇ। ಪಿಂಡಮಪ್ಸು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸ್ನಾಯಾತ್ ॥

॥ ಇತ್ಯಗ್ನಾವಾದ್ಯೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಅಥ ಷೋಡಶ ಶ್ರಾದ್ಧ ಪ್ರಯೋಗಃ

ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಽಚಮ್ಯ।

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಸಮಸ್ತ ಸಂಪದಿತಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ।

ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ದೇಶ ಕಾಲ ದೇಹ ಧರ್ಮ ವೈಪರಿತ್ಯ ಶಂಕಯಾ ಶ್ವಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ವಕಾಲವಿಹಿತೇನ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕೇನ ಸಹ ಅಪಕೃಷ್ಯ ಸ್ವಸ್ವಕಾಲೇ ಕರ್ತವ್ಯಾನಿ ಊನಮಾಸಿಕಾದ್ಯೂನಾಬ್ದಿಕಾಂತಾನಿ ಪಂಚದಶೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ರುದ್ರ ಗಣಾಖ್ಯ ವಸುಗಣಾಖ್ಯ ಅವಶಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಚ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು। ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ.....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ದೇಶ ಕಾಲ ದೇಹ ಧರ್ಮ ವೈಪರಿತ್ಯ ಶಂಕಯಾ ಶ್ವಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಂ ಕರ್ತುಂ ಸ್ವಕಾಲವಿಹಿತೇನ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕೇನ ಸಹ ಅಪಕೃಷ್ಯ ಆಸಂವತ್ಸರಾಂತಾತ್ ಸ್ವೇಸ್ವೇಕಾಲೇ ಕರ್ತವ್ಯಾನಿ ಊನಮಾಸಿಕ, ದ್ವಿತೀಯ ಮಾಸಿಕ, ತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕ, ತೃತೀಯ ಮಾಸಿಕ, ಚತುರ್ಥ ಮಾಸಿಕ, ಪಂಚಮ ಮಾಸಿಕ, ಷಾಣ್ಮಾಸಿಕ, ಊನಷಾಣ್ಮಾಸಿಕ, ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಿಕ, ಅಷ್ಟಮಮಾಸಿಕ, ನವಮಮಾಸಿಕ, ದಶಮ ಮಾಸಿಕ, ಏಕಾದಶ ಮಾಸಿಕ, ಆಬ್ದಿಕ ಮಾಸಿಕ, ಊನಾಬ್ದಿಕ ಮಾಸಿಕಾಖ್ಯಾನಿ, ಪಂಚದಶೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಆಮದ್ರವ್ಯೇಣ, ಆಮಪಿಂಡಪ್ರದಾನೇನ, ರುದ್ರ ಗಣಾಖ್ಯ ವಸುಗಣಾಖ್ಯ ಅವಶಿಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಚ ಸಂಕಲ್ಪವಿಧಾನೇ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶೇನ ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಊನಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ದ್ವಿತೀಯಮಾಸಾನು-ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃತೀಯಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಚತುರ್ಥ (ತುರೀಯ) ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪಂಚಮಮಾಸಾನು-ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಷಾಣ್ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಊನಷಾಣ್ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಾನು-ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಅಷ್ಟಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ನವಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ದಶಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಏಕಾದಶ ಮಾಸಾನು-ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಆಬ್ದಿಕ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಊನಾಬ್ದಿಕ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

(ಈ ಮಧ್ಯೇ ಅಧಿಕ ಮಾಸವೇನಾದರೂ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಗೋಮಯೇನ ಮಂಡಲಮುಪಲಿಪ್ಯ। ಪ್ರೇತ ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಗಂಧಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ದರ್ಭಪತ್ರ-ಮುಪತಿಷ್ಠತು। ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ, ಆದ್ಯಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ, ಊನಮಾಸಿಕಾದ್ಯೂನಾಬ್ದಿಕಾಂತೇಷು ಪಂಚದಶಮಾಸಿಕೇಷು ಶ್ರಾದ್ಧೇಷು ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಸ್ವಯಂ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಳ್ಯಾಚಮ್ಯ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಊನಮಾಸಿಕಾದಿ ಊನಾಬ್ದಿಕಾಂತಾನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು। ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸ್ಯ ಗತಂ ಮನಃ॥

ಸರ್ವತ್ರ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ।

ಉದೀರತಾ ಮ ವತ್ವ ರೋನ್ಮಧ್ಯ ಮಾ ಪ್ರೇತಾಸೋಮ್ಯಾ। ಅಸುಂಯೇ ಯಾದ ವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾ ಸಾ ನೋ ವತು ಪ್ರೇತಾಹವೇ॥

ಉದ್ಧೃತ್ಯ। ಆಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಅವೋಕ್ಷ್ಯ। ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರೇಣ ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋವೇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ। ಆಮಾದೀನಾಂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮ್

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್।
ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತಯೇ॥

ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ದೇಶತಃ ಕಾಲತಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು।

ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತು॥

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಊನಮಾಸಿಕಾದಿ ಊನಾಬ್ದಿಕಾಂತಾದಿ ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇಷು ಇದಂ ತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಆದ್ಯಮಾಸಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರತಃ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ।

ತದುಪರಿ ಷೋಡಶಾರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರಾಣಿ ನ್ಯಗ್ಬಿಲಾನಿ ಕೃತ್ವಾ। ಉದ್ಧೃತ್ಯ। ಉತ್ತಾನಾನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ತದುಪರಿ ಏಕೈಕಂ ದರ್ಭಂ ನಿಧಾಯ। ತಿಲಾನೋಪ್ಯ ಉದಕಮಾಪೂರ್ಯ। ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ಉದಕಂ ನಿನೀಯ। ಶಂ ನೋ ದೇವೀ.... ಸ್ರವಂತು ನಃ। ಇತಿ ಸರ್ವ ಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕಾನಿ ಸಕೃದೇವಾನು ಮಂತ್ರ್ಯ। ತಿಲೋಸಿ ಸೋಮೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತಿಲಾನೋಪ್ಯ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇಷು ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಂಪನ್ನಾನಿ। ಉಪತಿಷ್ಠಂತಾಮರ್ಘ್ಯಾಃ। ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಭವತ್ಸು। ಆವಾಹಯಾಮಿ।

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋಽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಕುಶೇತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಆದ್ಯಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಯಾದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ...ಸ್ರವಂತು॥ ಅರ್ಘ್ಯ ದಾನಾಂತೇ ತತ್ತ ದರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪಶ್ಚಾತ್ ವಿಚ್ಛಿದ್ಯ ವಿಸೃಜೇತ್॥ ಏಮಮೇವ ಸರ್ವತ್ರ।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಊನಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ದ್ವಿತೀಯ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ತ್ರೈಪಕ್ಷಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ತೃತೀಯ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಚತುರ್ಥ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಪಂಚಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಷಾಣ್ಮಾಸಿಕ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಊನಷಾಣ್ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಅಷ್ಟಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ನವಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ದಶಮ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಏಕಾದಶ ಮಾಸಾನುಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಆಬ್ದಿಕ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ....ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಸರ್ವತ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಇತಿ ವಿಸರ್ಜನಮ್।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಗಂಧದ್ವಾರಾ....। ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಊನಮಾಸಿಕಾದಿ ಊನಾಬ್ದಿಕಾಂತೇಷು ಮಾಸಿಕೇಷು ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಊನಾದಿಷೋಡಶ ಪುಷ್ಪಾರ್ಥೇ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಲಂಕರಣಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠಂತು॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯುವಾಸು ವಾಸಾ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಆಚ್ಛಾದ ನಾರ್ಥಂ ದರ್ಭಪತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠಂತು॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಇಮೇಕುಶಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಅರ್ಚನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು। ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಸಂಕಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು। ಯಥಾವಿಧ್ಯರ್ಚಿತಮ್। ಅಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಆದ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶಮಾಸಿಕೇಷು

ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯಾಮಿ। ತಿಲಮಿಶ್ರತಂಡುಲಾನಾದಾಯ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಸ್ವಾಹಾ। ಇತಿ ಪಾಣೌ ಹುತ್ವಾ। ತಾನಗ್ನೌಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ।

ಷೋಡಶಸು ಪಾತ್ರೇಷು ಪಾಕಂ ಪರಿವೇಷ್ಯ। ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರೇಣ ಏಕೈಕಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ಉಪವಿಶ್ಯ। ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ।

ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ-ಜುಹೋಮಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿಮಾ-ಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ ಅಮುತ್ರಾಽಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಇದಂ ವಿಷ್ಣು....ಪಾಂಸುರೇ। ವಿಷ್ಣೋ ಆಮಂ ರಕ್ಷಸ್ವ।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಏತತ್ತೇ ಆಮಂ ಸಪರಿಕರಂ ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶೇನ ಇದಮಾಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ಅತೃಪ್ತೇ ಸ್ತತ್ಸರ್ವಂ ಗಯೇಯಂ ಭೂಮಿಃ। ಗದಾಧರೋ ಭೋಕ್ತಾ। ಆಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ। ಅಹಂಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಮ್। ಅಕ್ಷಯ ವಟ ಛಾಯೇಯಮ್। ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಇದಮಾಮಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದ ಕುಂಭಂ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಏವ ಮೇವ ಸರ್ವತ್ರಾಽಪಿ ತತ್ತನ್ಮಾಸಿಕ ಶಬ್ದಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಅನ್ನ ದತ್ತಂ ದದ್ಯಾತ್॥

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಉದ್ದಿಶ್ಯಸ್ವಕಾಲ ವಿಹಿತೇನ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕೇನ ಸಹ ಅಪಕೃಷ್ಯ। ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕ್ರಿಯಮಾಣೈಃ ಊನಮಾಸಿಕಾದ್ಯೂನಾಬ್ದಿಕಾಂತೈಃ ಪಂಚದಶ ಶ್ರಾದ್ಧೈಃ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಆದ್ಯಮಾಸಿಕಾದ್ಯೂನಾಬ್ದಿ-ಕಾಂತೇಷು ಷೋಡಶ ಮಾಸಿಕೇಷು ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪಿಂಡಾನಾಮಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನಾನ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು। ತದುಪರಿ ಏತ್ತಿಲೋದಕಾ-ನ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಆದ್ಯಮಾಸಿಕೇ ಆಮಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಏವಮೇವ ಷೋಡಶ ಮಾಸಿಕ ನಾಮಾನ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಷೋಡಶಪಿಂಡಾನ್ ದತ್ವಾ ತತ್ತನ್ಮಾಸಿಕ ನಾಮಪಿಂಡಾನ್ ದತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಪವರ್ಗಾನ್ ದದ್ಯಾತ್। ಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಾನಿ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ವೀರ್ಯನಿಷ್ಪತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನಾನ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು। ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ವಕಾಲ ವಿಹಿತೇನ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕೇನ ಸಹ ಅಪಕೃಷ್ಯ। ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕೃತೇಷು ಊನಮಾಸಿಕಾದ್ಯೂನಾಬ್ದಿಕ ಪರ್ಯಂತೇಷು ಷೋಡಶ ಮಾಸಿಕೇಷು ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯಮಯಾಕೃತೈಃ ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನೈಃ, ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಆದ್ಯಮಾಸಿಕಾದಿ ಊನಾಬ್ದಿಕಾಂತ ಷೋಡಶ ಮಾಸಿಕಾನಿ ಮಯಾದತ್ತಾನಿ ಉಪತಿಷ್ಠಂತಾಮ್। (ಈ ಷೋಡಶ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಸುಗಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಗಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಷೋಡಶವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನಂತರ ಆ ಎರಡು ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಸವ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ। ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮ್। ಇತಿ ವಿಸೃಜೇತ್। ಅಭಿರಮತಾ-ಸ್ಮಹೇ। ತತಃ ಪಿಂಡಾನ್ ಜಲೇಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ, ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ।

ಇತಿ ಷೋಡಶ ಶ್ರಾದ್ಧ ಪ್ರಯೋಗಃ

ವಸುಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧಮ್

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ। ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಧರಾದಿ ಸಂಜ್ಞಕ ಅಷ್ಟವಸುಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಧರಾದಿ ಸಂಜ್ಞಿಕ ವಸುರೂಪ ಪ್ರೇತ ಸ್ಥಾನೇ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಸ್ವಯಂ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಉದಙ್ಮುಖಮುಪವೇಶ್ಯ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀ ಮನು। ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸ್ಯ ಗತಂ ಮನಃ ॥

ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ .... ಪ್ರೇತಾ ಹವೇ ॥

ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ ।
ಯಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥

ಅನ್ನಾದೀನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ।

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್ ।
ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೃಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥ ಪ್ರವರ್ತಯ ॥

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಧರಾದಿ ಸಂಜ್ಞಕ ವಸುಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು ।

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋಽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಕುಶೇ ತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಏತದ್ವಸುಗಣಪ್ರೇತಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗಂಧಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು । ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ವಸುಗಣ ಪ್ರೇತ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಸ್ತ್ರಮುಪ ತಿಷ್ಠತು । ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ ಉಪತಿಷ್ಠತು । ಮಂಡಲಾದಿ ಪರಿವೇಷಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಪಾತ್ರಮವಲಂಬ್ಯ ।

ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋ ಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಽಮುತ್ರಾಽಮುಷ್ಮಿಁಲೋಕೇ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ .....ಪಾಂ ಸುರೇ ॥ ಮಾತಃ ರಕ್ಷಸ್ವ ।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಏತತ್ತೇ ಆಮಾದಿಕಂ ಸಪರಿಕರಂ ಚ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಇದಮನ್ನಂ ಸಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದಕುಂಭಂ ಧರಾದಿ ಸಂಜ್ಞಕ ಅಷ್ಟವಸುರುದ್ರ ರೂಪ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಚೋಪತಿಷ್ಠತು ॥

॥ ಇತಿ ವಸುಗಣಶ್ರಾದ್ಧಮ್ ॥

ಅಥ ರುದ್ರಗಣಶ್ರಾದ್ಧಮ್

ಅಥ ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ। ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ನಿಧಾಯ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮುಖ್ಯಕಾಲೋ ಭೂತ್ವಾ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥

ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ।

ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ರುದ್ರಗಣಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಂಕಲ್ಪವಿಧಾನೇನ ಆಮಾದಿದ್ರವ್ಯೇಣ ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಜ್ಯೈಕಪದಿ ರುದ್ರಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಅಯಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಅಜ್ಯೈಕಪಾತ್ಸಂಜ್ಞಕ ರುದ್ರರೂಪ ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು। ಸ್ವಯಂ ಚ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯಾಽಚಮ್ಯ। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಉದಙ್ಮುಖಂ ಉಪವೇಶ್ಯ।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಠಾಯಾಂ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು।
ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸ್ಯ ಗತಂ ಮನಃ॥

ಉದೀರತಾ ಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ....ಪ್ರೇತೇಸೋಮ್ಯಾ।

ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ.....ಶುಚಿಃ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್।
ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ॥ ಪ್ರವರ್ತಯ॥

ಇತ್ಯಾಮಾದೀನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಅಜ್ಯೈಕ ಪದಿ ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು। ರುದ್ರಗಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋಽಸಿ ಪರಮಾಂಗತಿಮ್ ।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ಕುಶೇ ತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ ನಾಮ್ನಿ ಪ್ರೇತೇ ಏತದ್ರುದ್ರಗಣ ಪ್ರೇತಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗಂಧಮುಪತಿಷ್ಠತು । ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು ।

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ರುದ್ರಗಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು । ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು । ಮಂಡಲಾದಿ ಪರಿವೇಷಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ । ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಪಾತ್ರಮವಲಂಬ್ಯ ।

ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತ ಮಸಿಮಾ ಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಽಮೃತಾಽಮುಷ್ಮಿಂಲೋಕೇ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುಃ ....ಪಾಂ ಸುರೇ । ಆಮಂ ರಕ್ಷಸ್ವ । ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ ನಾಮ್ನಿ ಪ್ರೇತೇ ಏತತ್ತೇ ಆಮಾದಿಕಂ ಸಪರಿಕರಂ ಚ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ ಇದಮಾಮಂ ಸಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದಕುಂಭಂ ಅಜೈಕಪಾತ್ಸಂಜ್ಞಕರುದ್ರರೂಪ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಚೋಪತಿಷ್ಠತು ।

ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮಿತಿವಿಸೃಜೇತ್ ।

॥ ಇತಿ ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಃ ॥

ಅಥ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧಮ್

ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ । ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ । ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ಏಕಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತಲೋಕ ನಿವಾಸ ಜನಿತ ಕ್ಷುತ್ತೃಷ್ಣೋಪ ಶಾಂತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ ದೇಶಕಾಲ ದೇಹ ಧರ್ಮ ವೈಪರಿತ್ಯ ಶಂಕಯಾ ಶ್ವಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಂ ಕರ್ತುಮ್ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಹ ಪ್ರಭೃತಿ ಯಾವದಬ್ದಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಕರ್ತವ್ಯಾನಿ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಸ್ವಕಾಲ ವಿಹಿತೇನ ಅದ್ಯತನಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಸಹ ಅಪಕೃಷ್ಯ ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶೇನ ಉದಕುಂಭ ಸಹಿತಾಮದ್ರವ್ಯೇಣ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಧಿನಾಕರ್ತುಂ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು ।

ಸವ್ಯ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಪಾದ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು।

ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರಾಸ್ಯ ಗತಂ ಮನಃ।

ಇತಿ ಸರ್ವತ್ರ ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ।

ಉದೀರತಾ ಮವರೋತ್ಪರೋನ್ಮಧ್ಯ ಮಾ ಪ್ರೇತಾ ಸೋಮ್ಯಾ।

ಅಸುಂಯೇ ಯಾದ ವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸಾನೋಽವತು ಪ್ರೇತಾಹವೇ॥

ಉದ್ಧೃತ್ಯ। ಅವೋಕ್ಷ್ಯ। ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ। ಅಪವಿತ್ರಃ ಇತಿ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂಚ ಆಮಪ್ರೋಕ್ಷಣಮ್।

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್।
ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ॥

ಮಯಾ ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿ ರ್ಯೋಗ್ಯಾಭವಂತು ಸರ್ವೇ।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂತೇ ಆಸನ ಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಯಂತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್। ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ।

ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ....ಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನಿ, ಪ್ರೇತೇ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗಂಧಾರ್ಥೇ ಆಪಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು।

ಆಯನೇತೇ....ಇಮೇ। ಮಾತುಃ,ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುಷ್ಪಾರ್ಥಂ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು। ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥಂ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ....ದೇವಯಂತಃ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥಂ ದರ್ಭಪತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಅಯಂ ಕುಶಃ ಉಪತಿಷ್ಠತ್।

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ....ಪ್ರಚೋದಯಾತ್।

ಪೃಥಿವೀತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ ಅಮುತ್ರಾ....ಮುಷ್ಮಿಂಲೋಕೇ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುಃ.... ಪಾಂಸುರೇ। ವಿಷ್ಣೋ ಸೋದಕುಂಭ ಮಾಮಂ ರಕ್ಷಸ್ವ। ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತೇ, ಏತತ್ತೇ ಸೋದಕುಂಭಂ ಆಮಂ ಸಪರಿಕರಂ ಮಾತಾ, ಗೋತ್ರಾ ನಾಮ್ನೀ, ಪ್ರೇತಾ, ಇದಂ ಸೋದಕುಂಭಮಾಮಮ್। ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತ ಮಾತೃಪ್ತೇಸ್ತತ್ಸರ್ವಂ ಗಯೇಯಂ ಭೂಃ ಗದಾಧರೋ ಭೋಕ್ತಾ ಸೋದಕುಂಭಮಾಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ। ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ಭೋಕ್ತಾಚ ಬ್ರಹ್ಮ। ರಾಜತಂ ಪಾತ್ರಮ್। ಅಕ್ಷಯ ವಟ ಛಾಯೇಯಮ್।

ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ನಾಮ್ನ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಇದಂ ಸೋದಕುಂಭಮಾಮಂ ಸೋಪಸ್ಕರಮ್। ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಮ್। ಸತಾಂಬೂಲಮ್। ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದ ಕುಂಭಮ್। ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ಲೋಕ ನಿವಾಸಜನಿತ ಕ್ಷುತೃಷ್ಣೋಪ-ಶಾಂತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥ ಮುಪತಿಷ್ಠತು।

ಸವ್ಯ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಪ್ರೇತಲೋಕ ನಿವಾಸಜನಿತಕ್ಷುತ್ತೃಷ್ಣೋಪಶಾಂತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ನಾಮ್ನೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಉದ್ದಿಶ್ಯ, ಸ್ವಕಾಲವಿಹಿತೇನ ಅದ್ಯತನ ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಸಹ। ಅಪಕೃಷ್ಯ। ಸಮಾನ ತಂತ್ರೇಣ ಕೃತ್ಯೈಃ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಮರಣಾದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಹ ಪ್ರಭೃತಿ ಯಾವದಬ್ದಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಕರ್ತವ್ಯೈಃ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧೈಃ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತಲೋಕ ನಿವಾಸಜನಿತಕ್ಷುತ್ತೃಷ್ಣೋಪಶಾಂತಿದ್ವಾರಾ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿರಸ್ತು।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದತ್ತಂ, ಶ್ರಾದ್ಧಂ, ಉಪತಿಷ್ಠತಾಮ್। ಸವ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮ್। ಇತಿ ವಿಸೃಜೇತ್। ಅಭಿರತಾಸ್ಮಹೇ।

॥ ಇತಿ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಃ

ಕರ್ತಾ ಆಚಮ್ಯ। ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಪವಿತ್ರವಂತ ಇತ್ಯನಯೋರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿ-ರ್ಜಗತೀ। ಪವಿತ್ರ ಧಾರಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಪವಿತ್ರವಂತಃ ಪರಿವಾಚಮಾಸತೇ ಪಿತೈಷಾಂ ಪ್ರತ್ನೋ ಅಭಿರಕ್ಷತಿ ವ್ರತಮ್।
ಮಹಸ್ಸಮುದ್ರಂ ವರುಣಸ್ತಿರೋ ದಧೇ ಧೀರಾ ಇಚ್ಛೇಕುರ್ಧರುಣೇಷ್ವಾರಭಮ್॥

ಪವಿತ್ರಂ ತೇ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿ ಪರ್ಯೇಷಿ ವಿಶ್ವತಃ।
ಅತಪ್ತತನೂರ್ನತ ದಾಮೋ ಅಶ್ನುತೇ ಶೃತಾಸ ಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ಸಮಾಶತ॥

ಆಭ್ಯಾಂ ಮಂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದೇತ್ಯಾದಿ .....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮೋಕಾರ್ಥಂ, ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ಆದೌ ಆತ್ಮಸ್ಥಳ ಭಾಂಡ ಭಾಜನ ಕರ್ತೃ ಭೋಕ್ತೃ ಹವಿರ್ದ್ರವ್ಯ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕಾಲಾತೀತ ದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಸವ್ಯೇನ। ವೈಶ್ವದೇವ ಸೂಕ್ತ ಮಂತ್ರ ಪಠನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ತದಂಗ ಯವೋದಕಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ತಿಲೋದಕಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಸವ್ಯ।

ಸ್ಯೋನಾ ಪೃಥಿವಿ ಭವಾಽನೃಕ್ಷರಾ ನಿವೇಶನೀ। ಯಚ್ಛಾ ನಃ ಶರ್ಮ ಸಪ್ರಥಃ॥ ಇದಂ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ಸನವಿತ್ತಮಿಂದ್ರ ಪಿಬಾ ಸೋಮಮೇನಾ ಶತಕ್ರತೋ। ಪೂರ್ಣ ಆಹಾವೋ ಮದಿರಸ್ಯ ಮಧ್ವೋ ಯಂ ವಿಶ್ವ ಇದಭಿಹರ್ಯಂತಿ ದೇವಾಃ॥ ಯೇನ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಧಾನ್ಯ ೧ ಬೀಜಂ ಮಹದ್ವೇ, ಅಕ್ಷಿತಮ್। ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತದ್ಧತ್ತನ ಯದ್ವ ಈಮಹೇ ರಾಧೋ ವಿಶ್ವಾಯು ಸೌಭಗಮ್॥ ಆ ಕಲಶೇಷು ಧಾವತಿ ಶ್ಯೇನೋ ವರ್ಮ ವಿ ಗಾಹತೇ। ಅಭಿ ದ್ರೋಣಾ ಕನಿಕ್ರದತ್॥ ಇಮಂ ಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ ಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿ-ಸ್ತೋಮಂ ಸಚತಾ ಪರುಷ್ಣ್ಯಾ। ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾ ಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾಽರ್ಜೀಕೀಯೇ

ಶೃಣುಹ್ಯಾ ಸುಷೋಮಯಾ ॥ ಶರಾಸಃ ಕುಶರಾಸೋ ದರ್ಭಾಸಸ್ಸ್ಯೈರ್ಯಾ ಉತ। ಮೌಂಜಾ ಅದೃಷ್ಟಾ ಭೈರಿಣಾಸ್ಸರ್ವೇ ಸಾಕಂನ್ಯ ಲಿಪ್ಸತ। ಯವೋಽಸಿ ಧಾನ್ಯ ರಾಜೋ ವಾ ವಾರುಣೋ ಮಧು ಸಂಯುತಃ। ನಿರ್ಣೋದಸ್ಸರ್ವ ಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರ ಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮ ದೇವತ್ಯೋ ಗೋಸವೇ ದೇವ ನಿರ್ಮಿತಃ। ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ತಃ ಸ್ವಧಯಾ ॥ ಸವ್ಯ ॥

ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್।
ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥

ಸ ಹಿ ರತ್ನಾನಿ ದಾಶುಷೇ ಸುವಾತಿ ಸವಿತಾ ಭಗಃ।
ತಂ ಭಾಗಂ ಚಿತ್ರಮೀಮಹೇ ॥

ದರ್ಭ ಶ್ರೀತುಳಸೀಪತ್ರೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ ॥

ಓಮ್। ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ.... ದೇವಾಃ ॥

ಅತೋ ದೇವಾಃ.... ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥

ಮಮಾಗ್ನೇ ವರ್ಚೋ.... ಮೇ ದಿನಂ ತ್ವಾ ॥

ತರತ್ಸಮಂದೀ ಧಾವತಿ....ಧಾವತಿ ॥

ಹಂಸಶ್ಶುಚಿಷದ್ವಸುಃ....ಋತಮ್ ॥

ತತ್ತ್ವಾಯಾಮಿ....ಪ್ರಮೋಷೀಃ ॥

ಯತ್ಕಿಂಚೇದಂ....ರೀರಿಷಃ ॥

ಕಿತವಾಸೋ....ಪ್ರಿಯಾಸಃ ॥

ತಮುಷ್ಟುಹಿ....ದುವಸ್ಯ ॥

ನ ತ ಮಂಹೋ ನ ದುರಿತಂ....ನ ಆಯುಃ ॥

ಯದಂತಿ ಯಚ್ಚ....ಮಾಂ ಪುನೀಹಿ ವಿಶ್ವತಃ ॥

ದಶ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯ

ಶಾರೀರಮಂತಃ ಕರಣೋಪಘಾತಂ ವಾಚಶ್ಚ ವಿಷ್ಣುರ್ಭಗವಾನ ಶೇಷಃ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವಾಶು ಮಮೇಹ ಶರ್ಮ ಪಾಪಾದನಂತೇ ಹೃದಿ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟೇ ॥

ಅಂತಶ್ಶುದ್ಧಿಂ ಬಹಿಶ್ಶುದ್ಧಿಂ ಶುದ್ಧೋ ಧರ್ಮಮಯೋ ಚ್ಯುತಃ ।
ಸ ಕರೋತ್ವಮರೇತಸ್ಮಿನ್ ಶುಚಿರೇವಾಸ್ಮಿ ಸರ್ವದಾ ॥

ಬಾಹ್ಯೋಪಘಾತಾ ನನಘೋ ಚಾದ್ಧಾಂಶ್ಚ ಭಗವಾನಜಃ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವನಂತಾತ್ಮಾ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚೇತಸಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ॥

ಶಾರೀರಂ ಮೇ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಮಾನಸಮ್ ।
ಪಾಪಂ ಪ್ರಶಮಯಾ ದ್ಯತ್ವ ವಾಕ್ಕೃತಂ ಮಮ ಮಾಧವ ॥

ಯದ್ಯ ಪ್ಯುಪಹತ್ಯೈಃ ಪಾಪ್ಯೈಃ ಯದಿವಾತ್ಯಂತ ದುಷ್ಕೃತ್ಯೈಃ ।
ತಥಾಪಿ ಸಂಸ್ಮರೇದ್ವಿಷ್ಣುಂ ಸರ್ವ ಪಾಪ್ಯೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥

ಅಪವಿತ್ರ.....ಶುಚಿಃ ॥

ಅಗ್ನಿಶ್ಶುಚಿವ್ರತತಮಃ ಶುಚಿರ್ವಿಪ್ರಃ ಶುಚಿಃಕವಿಃ । ಶುಚಿರೋಚತ ಆಹುತಃ ॥
ಉದಗ್ನೇ ಶುಚಯಸ್ತವಶುಕ್ರಾಭ್ರಾಜಂತ ಈರತೇ । ತವ ಜ್ಯೋತೀಂಷ್ಯರ್ಚಯಃ ॥

ಏತೋನ್ವಿಂದ್ರಂಸ್ತವಾಮ.....ಸಿಷಾಸಸಿ ॥

ಸರ್ವಾಣಿ ಸ್ಥಲಾನಿ ಶುಚೀನಿ ಭವಂತು ॥

ಭವಂತು ಶುಚೀನಿ ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಕ್ತಿಃ ॥

ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಾರ್ಥಂ ಸತಿಲಕುಶಹಿರಣ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ರಿಃಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಓಮ್। ಓಮ್।

ಸಮಸ್ತಸಂಪತ್ಸಮವಾಪ್ತಿಹೇತವಃ
ಸಮುತ್ಥಿತಾಪತ್ಕುಲ ಧೂಮಕೇತವಃ।
ಅಪಾರ ಸಂಸಾಹ ಸಮುದ್ರಸೇತವಃ
ಪುನಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥ ೧ ॥

ಆಪದ್ಘನ ಧ್ವಾಂತ ಸಹಸ್ರಭಾನವಃ
ಸಮೀಹಿತಾರ್ಥಾರ್ಪಣ ಕಾಮಧೇನವಃ।
ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥಾಂಬು ಪವಿತ್ರಮೂರ್ತಯಃ
ರಕ್ಷಂತು ತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥ ೨ ॥

ಸರ್ವಾಗಮಾಮ್ನಾಯ ಫಲೈಕಹೇತವಃ
ಸಪ್ತಾರ್ಥರಕ್ಷೋಗಣ ಧೂಮಕೇತವಃ।
ಅನಾದ್ಯ ವಿದ್ಯಾಘನ ಸಿಂಧು ಸೇತವಃ
ಪುನಂತು ತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥ ೩ ॥

ಏತೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಇಮೇ ಕುಶಾಃ॥ ಸುಕುಶಾಃ॥ ಏಷ ಹಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಃ॥ ಅಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಃ॥ ಸವ್ಯ॥

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್।
ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರ ಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್॥

ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ।
ವಂದನಾನ್ಮಂಗಳಾ ವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಿತಾಯ ಚ।
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ॥

ಯಾವತೀರ್ವೈ ದೇವತಾಸ್ತಾಸ್ಸರ್ವಾ ವೇದವಿದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ವಸಂತಿ ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ವೇದ ವಿದ್ಭ್ಯೋದಿ ವೇದಿವೇ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾ ನ್ನಾಶ್ಲೀಲಂ ಕೀರ್ತಯೇ ದೇತಾ ಏ ವ ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ॥ ಪ್ರೀಣಾತು॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇ ಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲೋಭೂತ್ವಾ ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು। ಕಾಲಶ್ಚ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲೋಸ್ತು॥ ಸವ್ಯ॥

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯಾ ಉತ್ತಮ-ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇ ಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಮಾತುಃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭೀಃ ದಾಯೀಭಿಃ ಗೋತ್ರಾಭಿಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭಿಃ ಸಹ ಸಮಾನೋದಕ ಸಾಪಿಂಡ್ಯ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ವಸ್ವಾದಿ ಪಿತೃಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮ್। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವನಿವೃತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾ-ದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇ ಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ದಾಯೀನಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ ಸವ್ಯ। ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇ ಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಏಕೋದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನೇನ ಇತರೇಷಾಂ ಪಾರ್ವಣವಿಧಾನೇನ ಏವಂ ಪಾರ್ವಣೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟೋ-ಭಯಾತ್ಮಕಂ ದೇಶಕಾಲ ವೈಪರಿತ್ಯ ಶಂಕಯಾ ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಸದ್ಯೈವಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಅನ್ನಾದಿ ದ್ರವ್ಯೇಣ ಅದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಕ್ರಿಯತಾಮ್। ಸವ್ಯ। ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ। ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಂ ಧೃತ್ವಾ ಭವದ್ಭಿಃ ಕ್ಷಣಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರಣೀಯಃ। ಓಂ ತಥಾ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ॥ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ। ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ-ನಿವೃತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಇದಂ ತೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು। ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ದಾಯೀನಾಂ, ಗೋತ್ರಾಣಾಂ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ, ಸ್ಥಾನೇ, ಆಹವನೀಯಾರ್ತೇ ಕ್ಷಣಂ ಧೃತ್ವಾ ಭವದ್ಭಿಃ ಕ್ಷಣಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಓಮ್। ತಥಾ॥ ಸವ್ಯ॥ ದೇವಾನಾಂ ಚ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ॥

ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಸ್ವಾಗತಮ್॥ ಸುಸ್ವಾಗತಮ್॥ ಸವ್ಯ॥ ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷೇ ವಿಷ್ಣುಸ್ಥಾನಂ॥

ಅಕ್ರೋಧನೈಶ್ಶೌಚಪರೈಃ ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ।
ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚ ಮಯಾ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮಣಿ॥ ತಥಾಹಿ॥

ಸಪಿಂಡೀ ಮಂಡಲಂ ತ್ರೀಣಿ। ಉತ್ತರೇ ಚತುರಶ್ರಕಮ್। ತ್ರಿಕೋಣ ಮಂಡಲಂ ಕುಂಡಂ ದಕ್ಷಿಣಂ ವರ್ತುಳಂ ಭವೇತ್॥ ಏವಂ ರೀತ್ಯಾ ಮಂಡಲತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ॥ ಕಾಲಕಾಮಕಸಂಜ್ಞಕ ವಿಶ್ವೇದೇವ ಪಾದ್ಯ ಮಂಡಲ ಸ್ಥಾನೇ ಇದಮಿದಮಾಸನಮ್॥ ಸುಖಾಸನಮ್॥ ಪಾದ್ಯಾಸ್ಥಾನೇ ಇಮಾ ಆಪಃ॥ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಇಮೇ ಗಂಧಾಃ। ಇಮೇ ಯವಾಃ। ಇಮೌ ದರ್ಭೌ॥ ಉದಕೇನೈವ ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯೈಃ ಸಂಪೂರ್ಣಾರ್ಚನಮ್॥

ಅಸ್ತು॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಪಿತೃಪಾದ್ಯ ಮಂಡಲಸ್ಥಾನೇ ಇದಮಿದಮಾಸನಂ। ಸುಖಾಸನಮ್ ॥

ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮಾ ಆಪಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಇಮೇ ಗಂಧಾಃ। ಸುಗಂಧಾಃ॥ ಇಮೇ ತಿಲಾಃ। ಸುತಿಲಾಃ॥ ಉದಕೇನೈವ ಅಷ್ಟಾಷ್ಟೈರ್ಃ ಸಂಪೂರ್ಣಾರ್ಚನಮ್ ॥ ಅಸ್ತು॥ ಸವ್ಯ। ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಾಗತಮ್। ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ ॥ ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸುಗಂಧಕುಶಯವೋದಕೇನ ಸ್ವಾಗತಾನಂತರಮಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸ್ವಾಗತಾ ನಂತರ ಮಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್। ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮ್ ॥ ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ॥

ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ। ಶಂಯೋರಭಿ-ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ....ನಮೋ ನಮಃ ॥ ಪುನಃ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇ ಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ನಿಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನೇ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಇತ್ಯೇಕ ವಾರಮೇವ ನಿಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನಂ ಕೃತ್ವಾ ॥

ಸವ್ಯ। ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಸ್ವಾಗತಮ್। ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ದೇವಿದಾಃ ಗೋತ್ರಾಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸ್ವಾಗತಾನಂತರ-ಮಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ಸ್ವಾಗತಾನಂತರ ಮಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್। ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಮ್ ॥ ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ॥

ಶಂ ನೋ ....ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ.....ನಮೋ ನಮಃ। ಸವ್ಯ ॥ ಪುನಃ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ ॥

ಯದೀಪ್ಸ್ಯಸಿ ಮಹಾರಾಜ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾವಗಾಹನಮ್।
ವಿಪ್ರಪಾದ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ತೋಯಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯ ॥

ಮಂಡಲಾತ್ಪೂರ್ವತೋ ದೇವಾಃ ಪಿತರಸ್ತು ತದುತ್ತರೇ।
ಕರ್ತಾ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗೇತು ಏವಮಾಚಮನಂ ವಿಧಿಃ ॥

ಕರ್ತುರಾಚಮನಂ ಪೂರ್ವಂ ಭೋಕ್ತುರಾಚಮನಂ ಪರಮ್।
ಯಾಜುಷೀ ಸಾಮಗಾನಾಂ ಚ ಭೋಕ್ತುರಾಚಮನಂ ಪರಮ್ ॥

ಪುನಃ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ। ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಅದ್ಯಮಯಾ ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕ್ರಿಯತಾಮ್।

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇ ಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀ ಮನು।
ಅನ್ಯ ತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರೈತೇಷಾಂ ಗತಂ ಮನಃ ॥

ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಸ್ಸೋಽಮ್ಯಾಸಃ।
ಅಸುಂಯ ಈಯು ರವೃಕಾ ಋತ್ತಜ್ಞಾಸ್ತೇನೋಽವಂತು ಪಿತರೋ ಹವೇಷು ॥

ಇತಿ ಪಿತೃಸ್ಥಾನೇ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಚ ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ। ಸವ್ಯ। ಕಾಲ ಕಾಮ ಸಂಜ್ಞಕ ವಿಶ್ವೇದೇವಸ್ಥಾನೇ ಚ ತೂಷ್ಣೀಂ ಭೂಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ। ದ್ವಾರ ವಿದ್ವೇಷ ಹನನಾರ್ಥಂ ಸತಿಲ ಕುಶ ಮೂಲಾನಿ ದ್ವಾರದೇಶೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ಸ್ವರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಪರಿಧಾನೀಯ ವಸ್ತ್ರದಶಾಂ ಬಧ್ವಾ ॥

ಸಹೋಪವೀತ ವದ್ಧಾರ್ಯಂ ವಾಸಸ್ಸಕಲಕರ್ಮಸು।
ಸಹ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೇನ ಬಧ್ನಿಯಾ ಚ್ಛಾ ್ರದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ॥

ಇತಿ ವಾಸಸಾ ಬಧ್ವಾ ॥

ಉದೀರತಾಮಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪಾಕಾದಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಉದೀರತಾಮವರ.....ಹವೇಷು ॥

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ.....ಪ್ರಚೋದಯಾತ್। ಅಪವಿತ್ರಂ....ಶುಚಿಃ ॥

ಸರ್ವೇ ಪಾಕಾಃ ಶುಚಯೋ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಸರ್ವೇ ಪಾಕಾಃ ಶುಚಯೋ ಭವಂತು ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್।
ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥

ಮಯಾ ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ದೇಶತಃ ಕಾಲತಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಪಾಕಾದೀನಾಂ ಪವಿತ್ರತಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಸರ್ವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾಭವಂತು। ಪಾಕಾದೀನಾಂ ಪವಿತ್ರತಾಽಸ್ತು ॥

ದೇವಸಮೀಪೇ ಉದಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ। ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥ ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಭೋಜನ ಸ್ಥಾನೇ ಇದಮಿದಮಾಸನಮ್ ॥ ಸುಖಾಸನಮ್ ॥ ಆಸ್ಯತಾಂ ಧರ್ಮೋಽಸಿ ಆಪಃ। ಸು ಆಪಃ ॥ ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವದೇವ್ಯೈಃ ಕ್ಷಣಃ

ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ॥ ಓಂ ತಥಾ ॥ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತು ಭವಂತಃ ಪ್ರಾಪ್ನವಾಮಃ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇ ಆಸಾದ್ಯ । ನೈರ್ಋತ್ಯಾದೀಶಾನಾಂತಮ್ । ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ದ್ವೌ ದ್ವೌದರ್ಭೌ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾ-ವಾಸ್ತೀರ್ಯ । ಪಾತ್ರದ್ವಯಂ ನ್ಯಗ್ಬಿಲಮಾಸಾದ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಉದ್ಧೃತ್ಯ । ಉತ್ತಾನೇ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ತದುಪರಿ ದ್ವೌ ದ್ವೌ ದರ್ಭೌ ಪ್ರಾಗಗ್ರೌ ನಿಧಾಯ । ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ । ಉದಕಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ॥

ಶಂನೋ.... ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ಇತಿ ದ್ವಿರಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ॥

ಯವೋಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋ ವಾ ವಾರುಣೋ ಮಧು ಸಂಯುತಃ ।
ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವ ಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥

ಇತಿ ಯವಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ ॥ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರಯೋಃ ಅಯಮಯಂ ಗಂಧಃ । ಇಮಾನಿ ವಃ ಶ್ರೀ ತುಳಸೀ ಭೃಂಗ ರಾಜ ಯೂಥಿಕಾ ಕುಸುಮ ಕುಶಾಗ್ರಾಣಿ ಚ । ಸ್ವಾಹಾ ನ ಮಮ । ದೇವ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್ । ವಿಶ್ವೇದೇವ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಪಾತ್ರಯೋಃ ಸ್ವಾಹಾರ್ಘ್ಯೌ ಸ್ವಾಹಾರ್ಘ್ಯೌ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ । ಕುಶಯವಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ತತಸ್ತಿಷ್ಠನ್ ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । ಆವಾಹಯ ॥

ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸ ಆ ಗತ ಶೃಣುತಾ ಮ ಇಮಂ ಹವಮ್ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಶೃಣುತೇ ಮಂ ಹವಂ ಮೇ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯ ಉಪದ್ಯವಿಷ್ಠ । ಯೇ ಅಗ್ನಿ ಜಿಹ್ವಾ ಉತ ವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಮ್ ॥

ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆವಾಹಯ ॥

ಉಪವಿಶ್ಯ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥

ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವೋ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ ।

ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ ॥

ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪೃಥಿವೀ ಸಂಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ್ಯಾ ಉತ ಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾ ಸ್ತಾನ ಆಪಶ್ಯಂ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ॥ ತತಶ್ಶುದ್ಧೋದಕಮ್ ॥

ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪಾತ್ರಯೋಃ ಸ್ಥಾನೇಸ್ಥ॥ ಸ್ವಸ್ಥಾನಮಸಿ॥ ಇತಿ ನಿಧಾಯ॥

ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ॥

ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ.................ಶ್ರಿಯಮ್॥

ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಅನುಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಭಾಗಶಃ ಅಮೀ ವೋ ಗಂಧಾಃ॥ ಸುಗಂಧಾಃ।

ಆಯನೇ ತೇ....ಇಮೇ॥

ಅಲಂಕರಣಾರ್ಥಾಃ ಇಮೇ ಯವಾಃ। ಸುಯವಾಃ।

ಮಾಲಾರ್ಥೇ ಇಮಾನಿ ವಃ ಶ್ರೀತುಳಸೀ ಭೃಂಗರಾಜ ಯೂಥಿಕಾಕುಸುಮ ಕುಶಾಗ್ರಾಣಿ ಚ। ಸ್ವಾಹಾ ನಮಮ॥

ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವತಂ ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ ಧೂರ್ವತಿ ತಂ ಧೂರ್ವಯಂ ವಯಂ ಧೂರ್ವಾಮಃ॥

ಉದಕೇನೈವ ಸಂಕಲ್ಪಿತೋವೋ ಧೂಪಃ। ಸುಧೂಪಃ॥

ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಽಪಘ್ನಂ ನಿರ್ಋತಿಂ ಮಮ॥ ಪಶೂಗ್ಂಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವಹ ಜೀವನಂ ಚ ದಿಶೋ ದಶ॥

ಜ್ವಾಲಾಽಲಾಭೇನ ಸೂರ್ಯ ಸ್ಥಿತಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ। ಸುಜ್ಯೋತಿಃ॥

ಯುವಾ ಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾ ತ್ಸ ಉ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ। ತಂ ಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ ಸ್ವಾಧ್ಯೋ ೩ ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ॥

ಅಂತಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ಬಹಿಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮಾ-ಚ್ಛಾದನಮ್। ಅಸ್ತ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್॥

ಸರ್ವಾಲಂಕರಣಾರ್ಥೇ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಾವಿಮೌ ಕುಶೌ । ಸುಕುಶೌ ॥

ಅರ್ಚನ ವಿಧೇಸ್ಸಂಪೂರ್ಣತಾಸ್ತು ॥ ಯಥಾ ವಿಧ್ಯರ್ಚಿತಂ ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮ್ । ಅಸ್ತು ॥

ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಅಸ್ಮತ್ ಮಾತೃಣಾಮರ್ಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ-ನಿವೃತ್ತ್ಯಾಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಾಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀ-ಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಇದಂ ತೇ ಆಸನಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ಕ್ಷಣಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು ॥

ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ದಾಯೀನಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ಇದಮಿದಮಾಸನಂ । ಸುಖಾಸನಮ್ ॥

ಆಸ್ಯತಾಮ್ । ಧರ್ಮೋಽಸಿ ಆಪಃ । ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತ್ರರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಓಂ ತಥಾ ॥ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತು ಭವಂತಃ । ಪ್ರಾಪ್ನವಾಮ ॥

ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರತಃ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಮಾಸಾದ್ಯ । ಪ್ರೋಕ್ಷಿತಭೂಮೌ ಏಕಂ ದರ್ಭಮಾಸ್ತೀರ್ಯ ದರ್ಭಸ್ಯೋಪರಿ ಏಕಪಾತ್ರಮಾಸಾದ್ಯ । ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ತದುಪರಿ ಚತುರೋ ದರ್ಭಾನ್ನಿಧಾಯ । ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ । ಉದಕಮಾಸಿಚ್ಯ । ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮದೇವತ್ಯೋ ಗೋಸವಃ ಪ್ರೇತನಿರ್ಮಿತಃ । ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ತಃ ಪ್ರೇತೇ । ಪ್ರೇತೇ ಇಮಾಲ್ಲೋಕಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿ ॥

ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಗಂಧಮುಪತಿಷ್ಠತು । ಕುಶಪತ್ರಭೃಂಗರಾಜ ಉಪತಿಷ್ಠತು ॥

ತತ್ಪಶ್ಚಿಮತಃ ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ದಾಯೀನಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಾಣ್ಯಾಸಾದ್ಯ ॥ ವಾಯವ್ಯಾದಾಗ್ನೇಯಾಂತಮ್ । ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಭೂಮೌ ತ್ರೀಂಸ್ತ್ರೀಁದರ್ಭಾಁ ದಕ್ಷಿಣಾ-ಗ್ರಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ । ಪಾತ್ರ ತ್ರಯಂ ನ್ಯಗ್ಬಿಲಮಾಸಾದ್ಯ । ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಉದ್ಧೃತ್ಯ । ಉತ್ತಾನಾನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ತದುಪರಿ ತ್ರೀಂ ಸ್ತ್ರೀಁ ದರ್ಭಾಁ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾಁ ನಿಧಾಯ । ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ । ಉದಕಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ॥

ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋ ರಭಿ ಸ್ರವಂತು ನಃ ಇತಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಕೃದಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ॥

ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮದೇವತ್ಯೋ ಗೋಸವೇ ದೇವ ನಿರ್ಮಿತಃ। ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ತಃ ಸ್ವಧಯಾ। ಪಿತೄನ್ನಿಮಾ್ಁ ಲೋಕಾ್ಁ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿ ನ ಸ್ವಧಾನಮಃ ॥

ಇತಿ ತ್ರಿವಾರಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪಾತ್ರೇಷು ತಿಲಾನ್ವಿಕೀರ್ಯ। (ಪ್ರತಿಪಾತ್ರಂ ಮಂತ್ರಾ ವೃತ್ತಿಃ)। ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರೇಷು ಅಯಮಯಂ ಗಂಧಃ। ಇಮಾನಿವಃ ಶ್ರೀತುಳಸೀಭೃಂಗರಾಜಯೂಥಿಕಾ ಕುಸುಮ ಕುಶಾಗ್ರಾಣಿ ಚ। ಸ್ವಧಾ ನಮಮ ಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್। ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್। ವೃದ್ಧ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಮ್। ಪಾತ್ರೇಷು ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ ॥

ಕುಶತಿಲಾ್ಁ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ದಾಯೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಆವಾಹನಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

ಇಹಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋಽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ವಿಪ್ರೇ ತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಇತಿ ತಿಲೈರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ॥

ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ತ್ವಾ। ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ದೇವಿದಾಃ, ಗೋತ್ರಾಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ। ಆವಾಹಯ ॥

ಉಶಂತಸ್ತ್ವಾ ನಿಧಿಮಹ್ಯುಶಂತಸ್ಸಮಿಧೀಮಹಿ। ಉಶನ್ನುಶತ ಆ ವಹ ಪಿತೄ್ಁ ಹವಿಷೇ ಅತ್ತವೇ॥ ಆಯಂತು ನಃ ಪಿತರ ಸ್ಸೋಮ್ಯಾಸೋಽಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ। ಅಸ್ಮಿ್ಁ ಯಜ್ಞೇ ಸ್ವಧಯಾಮದಂತ್ವಧಿ ಬ್ರುವಂತು ತೇಽವಂತ್ವಸ್ಮಾ್ಁ ॥

ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ಆವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಆವಾಹಯ ॥

ಪಾತ್ರೇಷು ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ ॥ ಸಂತ್ವರ್ಘ್ಯಾಃ ॥

ಸವ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ।

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ವಸ್ವಾದಿ ಪಿತೃಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭಿಃ, ದಾಯೀಭಿಃ, ಗೋತ್ರಾಭಿಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭಿಸ್ಸಹ ಸಮಾನೋದಕ ಸಿದ್ಧಿದ್ವಾರಾ ಪಿತೃಲೋಕಾ ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ತತ್ಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕಂ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭಿಃ ದಾಯೀಭಿಃ, ಗೋತ್ರಾಭಿಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭಿಃ ಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕೈಃ ಸಹ ಸಂಯೋಜಯಿಷ್ಯೇ ॥

ಅರ್ಘ್ಯ ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸಂಯೋಜನಕಾಲೇ ಗೋಭೂಹಿರಣ್ಯವಸ್ತ್ರಾದಿ ವಿತ್ತಾನುಸಾರೇಣ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಸಂಯೋಜಯೇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರನುಜ್ಞಾತಃ ।

ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರಸ್ಥ ಕುಶಪತ್ರತ್ರಯಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರತ್ರಯೇ ಯೋಜಯಿತ್ವಾ ॥ ಮಧುವಾತಾಋತಾಯತ ಇತಿ ಮಂತ್ರತ್ರಯೇಣ ಪ್ರೇತಪಾತ್ರೇ ಕಿಂಚಿನ್ಮಧು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥ ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣ ತತ್ಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕಂ ಕಿಚಿದ್ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರಸ್ಥ ಪ್ರಥಮ ಗೃಹೀತೋದಕಂ ತತ್ಪಿತಾಮಹ್ಯಾ ನಾಮ್ನ್ಯಾ ಗೋತ್ರಯಾ, ವಸುರೂಪಯಾ

ಸಹೈಷತೇ ಅರ್ಘ್ಯಭಾಗಃ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ಮಧುವಾತಾಃ.... ಭವಂತು ನಃ ॥

ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದಧ್ವಂ ಸಂವೋ ಮನಾಂಸಿ ಜಾನತಾಮ್ । ದೇವಾ ಭಾಗಂ ಯಥಾಪೂರ್ವೇ ಸಂಜಾನಾನಾ ಉಪಾಸತೇ ॥ ಸಮಾನೋ ಮಂತ್ರಸ್ಸಮಿತಿ-ಸ್ಸಮಾನೀಸಮಾನಂ ಮನಸ್ಸಹ ಚಿತ್ತಮೇಷಾಮ್ । ಸಮಾನಂ ಮಂತ್ರಮಭಿಮಂತ್ರ-ಯೇವಸ್ಸಮಾನೇನ ವೋ ಹವಿಷಾ ಜುಹೋಮಿ । ಸಮಾನೀವ ಆಕೂತಿಸ್ಸಮಾನಾ ಹೃದಯಾನಿ ವಃ । ಸಮಾನಮಸ್ತುವೋ ಮನೋ ಯಥಾ ವಸ್ಸುಸಹಾಸತಿ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರ ತ್ರಯೇಣ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ ಸಾಯುಜ್ಯಂ ಗಚ್ಛೇತ್ ॥ ಇತಿ ತಜ್ಜಲಂ ಪಿತಾಮಹೀಪಾತ್ರೇ ನಿಷಿಂಚೇತ್ ॥ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ॥

ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತ ಇತಿ ತೃಚೇನ ಪ್ರೇತಪಾತ್ರೇ ಕಿಂಚಿನ್ಮಧು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥ ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣ ತತ್ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕಂ ಕಿಂಚಿದ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇऽಹನಿ ಸಪಿಂಡಿಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರಸ್ಥ ದ್ವಿತೀಯ ಗೃಹೀತೋದಕೇನ ತತ್ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಾ, ನಾಮ್ನ್ಯಾ, ಗೋತ್ರಯಾ, ರುದ್ರರೂಪಯಾ

ಸಹೈಷತೇ ಅರ್ಘ್ಯಭಾಗಃ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ಮಧುವಾತಾಃ.... ಭವಂತು ನಃ ॥ ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದದ್ಧ್ವಂ...ವಸ್ಸುಸಹಾಸತಿ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತತ್ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಸಾಯುಜ್ಯಂ ಗಚ್ಛೇತ್ ॥ ತಜ್ಜಲಂ ತತ್ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರೇ ನಿಷಿಂಚೇತ್ ॥ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ....ನಾರಾಯಣ ॥

ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತ ಇತಿ ತೃಚೇನ ಪ್ರೇತಪಾತ್ರೇ ಕಿಂಚಿನ್ಮಧು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥ ಮಧುವಾತಾಃ....ಭವಂತು ನಃ ॥

ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣ ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕಂ ಕಿಂಚಿದ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ॥

ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ, ದ್ವಾದಶೇऽಹನಿ ಸಪಿಂಡಿಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ, ತತ್ಪ್ರೇತಪಾತ್ರಸ್ಯ ತೃತೀಯ ಗೃಹೀತೋದಕೇನ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಾ, ನಾಮ್ನ್ಯಾ, ಗೋತ್ರಯಾ, ಆದಿತ್ಯರೂಪಯಾ

ಸಹೈಷತೇ ಅರ್ಘ್ಯಭಾಗಃ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ಮಧುವಾತಾಃ.... ಭವಂತು ನಃ ॥ ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದದ್ಧ್ವಂ....ಸುಸಹಾಸತಿ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಸಾಯುಜ್ಯಂ ಗಚ್ಛೇತ್ ॥ ತಜ್ಜಲಂ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರೇ ನಿಷಿಂಚೇತ್ ॥ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ....ನಾರಾಯಣ ॥

ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ, ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇऽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

ಇಹ ಲೋಕಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗತೋऽಸಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ।
ಮನಸಾ ವಾಯುರೂಪೇಣ ವಿಪ್ರೇ ತ್ವಾಂ ಯೋಜಯಾಮ್ಯಹಮ್ ॥

ಇತಿ ಗೃಹೀತಾರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ನೇಕ್ಷಮಾಣಂ ಛಿತ್ವಾ ಪೃಷ್ಠದೇಶೇ ವಿಸೃಜೇತ್ ॥ ಇತರತ್ರ ದರ್ಶವತ್ ॥

ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ಸ್ಥಾನೇ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಪಿತಾಮಹೀದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ ॥

ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪೃಥಿವೀ ಸಂ ಬಭೂವುರ್ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ್ಯಾ ಉತ ಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ। ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಶ್ಯಂ ಸ್ಯೋನಾ-ಭವಂತು ॥

ತತಶ್ಮುದ್ಧೋದಕಮ್ ॥

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ। ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ ॥

ಯಾ ದಿವ್ಯಾ....ಭವಂತು ॥ ತತಶ್ಮುದ್ಧೋದಕಮ್ ॥ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ। ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಮ್ ॥ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ.....ಭವಂತು ॥ ತತಶ್ಮುದ್ಧೋದಕಮ್ ॥

ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ಪಾತ್ರೋದಕ ಶೇಷಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರೇ ಆಸಿಚ್ಯ ॥ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರೋದಕ ಶೇಷಂ ಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರೇ ಆಸಿಚ್ಯ ॥

ಸಂಸ್ರವಾರ್ತ್ಸಮವನೀಯ ತಾಭಿರದ್ಭಿಃ ಪುತ್ರಕಾಮೋ ಮುಖಮನಕ್ತಿ ॥ ಪುತ್ರರ್ವಾ ಭವ ಇತಿ ॥ ಪ್ರತಿವಚನಮ್ ॥

ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ಥಾನಮಸಿ ಇತಿ ನಿಧಾಯ ॥ ವೃದ್ಧ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರಂ ಪಿತಾಮಹೀ ಪಾತ್ರೇ ಪಿಧಾಯ ॥

ನೋದ್ಧರೇತ್ಪ್ರಥಮಂ ಪಾತ್ರಂ ಪಿತೃಣಾಮರ್ಘ್ಯ ಪಾತಿತಮ್ ।
ಆವೃತಾಸ್ತತ್ರ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಪಿತರಶ್ಶೌನಕೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥ ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯಾ, ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೇ ಗಂಧಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಅಲಂಕರಣಾರ್ಥೇ ತಿಲಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು ॥

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದೀನಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ....ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಅನುಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಭಾಗಶಃ ಅಮೀ ವೋ ಗಂಧಾಃ ॥ ಸುಗಂಧಾಃ ॥

ಆಯನೇ ತೇ....ಇಮೇ ॥ ಅಲಂಕರಣಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ತಿಲಾಃ ॥ ಸುತಿಲಾಃ ॥

ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಧೂಪ ದೀಪೌ ನ ಸ್ತಃ ॥

ಪಿತಾಮಹೀಸ್ಥಾನೇ

ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವತಂ ಯೋಽಸ್ಮಾನ್ ಧೂರ್ವತಿತಂ ಧೂರ್ವಯಂ ವಯಂ ಧೂರ್ವಾಮಃ ||

ಉದಕೇನೈವ ಸಂಕಲ್ಪಿತೋ ವೋ ಧೂಪಃ | ಸುಧೂಪಃ ||

ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಽಪಘ್ನಂ ನಿರ್ಋತಿಂ ಮಮ || ಪಶೂಗ್ಂಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವಹ ಜೀವನಂ ಚ ದಿಶೋ ದಶ ||

ಜ್ವಾಲಾಽಲಾಭೇನ ಸೂರ್ಯಸ್ಥಿತಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ || ಸುಜ್ಯೋತಿಃ ||

ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ದಾಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಅಂತಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ಬಹಿಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ, ವಸ್ತ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತು ||

ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಅಂತಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ಬಹಿಃ ಪ್ರಾವರಣೀಯಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಮಾಚ್ಛಾದನಮ್ || ಅಸ್ತ್ವಾಚ್ಛಾದನಮ್ ||

ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ದಾಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಯಥಾ ವಿಭವಮಲಂಕಾರ ಅಂಗುಳ್ಯಾಭರಣ ಕರ್ಣಕುಂಡಲದ್ವಯ ಹಸ್ತಾಭರಣ ಪಾದುಕೋಪಾನಹಚ್ಛತ್ರ ಜಲಪಾತ್ರದ್ವಯ ಮಣಿ ಸುವರ್ಣ ದಂಡ ಕಿರೀಟ ಕಂಬಲಾನ್ಯುಪತಿಷ್ಠಂತು.

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಭ್ಯಃ

ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ | ದಾಯೀಭ್ಯಃ, ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭ್ಯಃ, ಅಂಗುಳ್ಯಾಭರಣ, ಕರ್ಣಕುಂಡಲದ್ವಯ, ಹಸ್ತಾಭರಣ, ಪಾದುಕೋಪಾನಹಚ್ಛತ್ರ, ಜಲಪಾತ್ರದ್ವಯ, ಮಣಿ, ಸುವರ್ಣ, ದಂಡ, ಕಿರೀಟ, ಕಂಬಲ, ವ್ಯಜನಾದಿ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದತ್ವಾ |

ಅಶಕ್ತೌ ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯಂ ದತ್ವಾ ||
ಪ್ರೇತೇ ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ದರ್ಭಮುಪತಿಷ್ಠತು ||

ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ, ಪವಿತ್ರಾರ್ಥಾಃ ಇಮೇ ಕುಶಾಃ || ಸುಕುಶಾಃ ||

ಅರ್ಚನ ವಿಧೇಃ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಸ್ತು || ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿಃ ||

ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಸರ್ವತ್ರ ಮಂಡಲೋದ್ವರ್ತನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ॥

ಸವ್ಯ ॥ ದೇವೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಂ ಚತುರಶ್ರಮ್ ॥ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಂ ತ್ರಿಕೋಣ ಮಂಡಲಮ್ । ಉತ್ತರೇ ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಾನೇ ವರ್ತುಳಂ ಮಂಡಲಮ್ ॥

ಪಿಶಂಗ ಭೃಷ್ಟಿಮಂಭೃಣಂ ಪಿಶಾಚಮಿಂದ್ರ ಸಂಮೃಣ । ಸರ್ವಂ ರಕ್ಷೋ ನಿಬರ್ಹಯ ॥

ವಿಶ್ವೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಂಡಲೇ ಕುಶಯವಾ‌ನ್ ವಿಕೀರ್ಯ ॥

ರಕ್ಷಾಣೋ ಅಗ್ನೇ ತವ ರಕ್ಷಣೇಭೀ ರಾರಕ್ಷಾಣ ಸ್ಸುಮಖ ಪ್ರೀಣಾನಃ । ಪ್ರತಿಷ್ಫುರ ವಿರುಜ ವೀಡ್ವಂಹೋ ಜಹಿ ರಕ್ಷೋಮಹಿ ಚಿದ್ವಾವೃಧಾನಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ತೇ ಜಾತವೇದೋ ನಮಶ್ಚೇಯಂ ಚ ಗೀ ಸ್ಸ ದಮಿದ್ವರ್ಧನೀ ಭೂತ್ । ರಕ್ಷಾಣೋ ಅಗ್ನೇ ತನಯಾನಿ ತೋಕಾ ರಕ್ಷೋತನಸ್ತನ್ವೋತ ಓ ಆ ಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ ॥

ಬೃಹತ್ಸಾಮಕ್ಷತ್ರ ಭೃದ್ವದ್ಧವೃಷ್ಣ್ಯಂತ್ರಿಷ್ಟು ಭೋಜಶ್ಶುಭಿತ ಮುಗ್ರವೀರಂ ಇಂದ್ರಸ್ತೋಮೇನ ಪಂಚದಶೇನ ಮಧ್ಯಮಿದಂ ವಾತೇನ ಸಗರೇಣ ರಕ್ಷ ॥

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಾನೇ ತಿಲದರ್ಭಾನ್ ವಿಕೀರ್ಯ । ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ॥

ಪಾಣಿ ಹೋಮಃ

ಪಾಣಿಹೋಮಾರ್ಥಂ ಭೋಜನಾರ್ಥಂ ಅನ್ನಂ ಕಿಂಚಿತ್ಕಿಂಚಿತ್ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಾತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಆದಾಯ ॥ ಕುಶೋಪರಿ ನಿಧಾಯ ॥ ಸವ್ಯ ॥

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಏವಂಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ......ಪುಣ್ಯತಿಥೌ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ, ಪ್ರೇತತ್ವನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಪ್ರೇತಾ-ಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯೇ ॥ ಅಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ದಾಯ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಅಮುಷ್ಯೈ ಯಮಾಯ ಚ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರೇತಾಯಾ ಮುಷ್ಯೈ ಯಮಾಯೇದಂ ನಮಮ ॥

ಹಸ್ತೇಹುತಂತು ನಾಶ್ನೀಯಾ ದಬ್ದಂ ಮುಕ್ತ್ವಾಽನುಮಾಸಿಕಂ ।
ಅಗ್ನೌ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸಪಿಂಡೀ ಪ್ರೇತಕರ್ಮಸು ॥ ೧

ಲೌಕಿಕಾಗ್ನೌ ಕ್ಷಿಪೇದನ್ನಂ ಪ್ರೇತ ಶ್ರಾದ್ಧೇಷು ಯದ್ಧುತಮ್ ।
ಪಾರ್ವಣಾದೌ ತದಶ್ನೀಯಯಾದಿತ್ಯುಕ್ತಂ ಸ್ಮೃತಿಕಾರ ಕೈಃ ॥ ೨

ನೂತನಾಗ್ನಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತಪಾಣಿ ಹೋಮದ ಅನ್ನವನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಸವ್ಯ ॥

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ...ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ತತ್ಪಶ್ನಿಮತಃ। ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಭವತ್ಪಾಣಾಮೇವ ಪಾಣಿಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ॥ ಅವದಾನ ಧರ್ಮೇಣ ಪಾಣಿಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಸೋಮಂ ಪಿತೃಮಂತಂ ಅಗ್ನಿಂ ಕವ್ಯವಾಹನಂ ಗೃಹ ಸಿದ್ಧಾನ್ನ ದ್ರವ್ಯೇಣ ಸದ್ಯೋ ಯಕ್ಷ್ಯೇ ॥ ಮೇಕ್ಷಣೇನ ಅನ್ನಂ ದ್ವೇಧಾ ವಿಭಜ್ಯ। ಭಾಗದ್ವಯ ಮಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಇದಂ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತೇ ॥ ಇದ ಮಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯ ವಾಹನಾಯ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಸ್ತೇ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥ ಪೂರ್ವಭಾಗಮನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ॥ ಸವ್ಯ ಪಾಣಿಂ ಹೃದಿ ನಿಧಾಯ ॥ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನಮಮ ॥

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗಮಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಅನ್ನಮಾದಾಯ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯ ವಾಹನಾಯ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯೇದಂ ನಮಮ ॥ ತೂಷ್ಣೀಂ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾಂ, ಮೇಧಾಂ, ಯಶಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ, ವಿದ್ಯಾಂ, ಬುದ್ಧಿಂ, ಶ್ರಿಯಂ, ಬಲಮ್। ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಕವ್ಯವಾಹನ। ಶ್ರಿಯಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಕವ್ಯವಾಹನೋಂ ನಮ ಇತಿ । ಚತುಸ್ಸಾಗರ ಪರ್ಯಂತಂ....ಅಭಿವಾದಯೇ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಪ್ರೇತ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೇ ಅಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ, ದಾಯ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯ್ಯೈಚೋಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಇತ್ಯೇಕಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ॥ ಪುನರಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕರೇ ಹುತಮನ್ನಂ ಸ ಏವ ಲೌಕಿಕಗ್ನೌಪ್ರಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥

(ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ಸ್ಥಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕರೇ ಹುತಮನ್ನಂ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೇಷು ನಿಧಾಯ) (ನಾಗ್ನೌ ಪ್ರಕ್ಷಿಪೇತ್)

ಪೂರ್ವ ಪುಟ ಪಾತ್ರಮಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಂ ಸರ್ವಮನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ॥ ಸವ್ಯೇನ ಪಾತ್ರಮವಲಂಬ್ಯ ॥ ಶೇಷಮನ್ನಂ ಸ್ವಧೇಯಂ-ಸ್ವಧೇಯಂ ಸ್ವಧೇಯಂ ಇತಿ ತ್ರಿರುಕ್ತ್ವಾ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ॥ ಪುನರಭಿಘಾರ್ಯ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಸ್ತಸ್ಥಿತಮನ್ನಂ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ॥ ಅವತ್ತಂ ಚಾಭಿಘಾರ್ಯ ॥

ಏತಸ್ಮಿನ್ ಸಮಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಸ್ವಾಸನಸ್ಥಾತ್ ಅನ್ಯತ್ರ ಉಪವಿಷ್ಯ ॥ ಆಚಮ್ಯ ॥ ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ಉಪವಿಶೇತ್ ॥

ಅನ್ನಂ ಚ ಪಾಯಸಂ ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಘೃತಂ ಸವ್ಯಂಜನಾದಿಕಮ್ ।
ಸೂಪಮಂತೇ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ವಿನಾಜ್ಯಂ ದೇವಪೂರ್ವಕಮ್ ॥

ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಓಮ್ । ಅನ್ನ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಅನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಆಘ್ರಾಣ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ರಕ್ಷೋ ನಿರ್ಹರಣಾರ್ಥಂ ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರೇಣ ಅನ್ನಶುದ್ಧಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಃ.....ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ । ವಿಶ್ವೇದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರತಃ ಉಪವಿಶ್ಯ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಅನ್ನಾಭಿಮರ್ಶನಮ್ ॥ ಸತ್ಯಂತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ॥ ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ ॥ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ ॥

ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಸ್ವಾಹಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಽಪಾನಯೋ-ರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃಽಮುತ್ರಾಽಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ॥ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ....ಪಾಂಸುರೇ ॥

ಸ್ವಾಹಾ ವಿಷ್ಣೋ ಹವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ ॥ ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಏತದ್ವೋ ಹವ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ಸಪರಿಕರಂ ಚ । ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ರೂಪಾದೇವಾ ದೇವತಾಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಹವಿಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಆಹವನಿಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತುಷ್ಟೇ ರೇತತ್ಸರ್ವಮಿಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ ಭೋಕ್ತಾ ದೇವೋ ಗದಾಧರಃ । ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮ ॥ ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ॥ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ । ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ॥ ಕಲ್ಪಿತ ಸ್ವರ್ಣಮಯ ಪಾತ್ರಸ್ಥಿತ ಮನ್ನಮಕ್ಷಯ್ಯಾ ವಟವೃಕ್ಷ ಚ್ಛಾಯೇಯಂ ಕಾಲಕಾಮಕಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಹವಿಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ॥

ಆತುಷ್ಟೇರ್ದಾಸ್ಯಮಾನಮಕ್ಷಯ್ಯ ತುಷ್ಟ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಭಾಗಂ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನಮಮ ನಮಮ ॥ ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಗಯಾಯಾಂ ದತ್ತಮ್ ॥ ಅಸ್ತು ॥ ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯಾತಾಂ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ಗದಾಧರಃ ॥ ಪಾನೀಯಾರ್ಥಮಿದಮುದ-ಕುಂಭಮ್ ॥

ಯೇ ದೇವಾಸೋ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧ್ಯೇಕಾ ದಶಸ್ಥ । ಅಪ್ಸು ಕ್ಷಿತೋ ಮಹಿ ನೈಕಾದಶಸ್ಥತೇ ದೇವಾಸೋ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ ॥

ಆಗಚ್ಛಂತು ಮಹಾಭಾಗಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಯೇ ಅತ್ರ ವಿಹಿತಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಾವಧಾನ ಭವಂತು ತೇ॥

ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಸ್ಸಾವಧಾನಾ ಸ್ಸಂತುಷ್ಟಾ ವರದಾ ಭವಂತು। ಸಾವಧಾನೋಽಸ್ಮಿ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ। ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ। ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ। ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇ ಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಸ್ವಧಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಽಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋ-ಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾ ಮುತ್ರಾಽಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಇದಂ ವಿಷ್ಣು....ಪಾಂಸುರೇ॥ ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ ಕವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ॥ ಮಾತಃ, ಗೋತ್ರೇ, ದಾಯಿ, ಪ್ರೇತೇ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಂ ಕವಿಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇ ರೇತತ್ಸರ್ವ ಮಿಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ ಭೋಕ್ತಾ ದೇವೋ ಗದಾಧರಃ। ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಕಲ್ಪಿತ ರಜತಮಯ ಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಮನ್ನಮಕ್ಷಯ್ಯಾ ವಟವೃಕ್ಷ-ಚ್ಛಾಯೇಯಮ್॥ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ ದಾಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಇದಮನ್ನಂ ಸಸೋಪಸ್ಕರಂ ಸತಾಂಬೂಲಂ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಸತಿಲಾಪಿಧಾನೋದಕುಂಭಂ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತಿಂ ಚೋಪತಿಷ್ಠತು॥

ಸವ್ಯ॥ ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಾನೇ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಋಷಿಃ....ತ್॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ॥ ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ। ಹಸ್ತೋದಕಂ ದತ್ವಾ।

ಪೃಥಿವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವಾ ಮುಖೇಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾಸ್ವಧಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿ ಮಾ ಮೇ ಕ್ಷೇಷ್ಠಾಽಮುತ್ರಾಽಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಇದಂ ವಿಷ್ಣು....ಪಾಂಸುರೇ ಸ್ವಧಾ ಮಾತಃ ಕವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ॥ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಏತದ್ವಃ ಕವ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ ಸಪರಿಕರಂ ಚ॥ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ರೂಪಾ ದೇವ ದೇವತಾಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಂ ಕವಿಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇ ರೇತತ್ಸರ್ವಮಿಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ ಭೋಕ್ತಾ ರೋ ಗದಾಧರಃ॥ ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ॥ ಕಲ್ಪಿತ ರಜತಮಯ ಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಮನ್ನಮಕ್ಷಯ್ಯಾ ವಟವೃಕ್ಷಚ್ಛಾಯೇಯಂ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದೇವಿದಾಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭ್ಯಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಅಮೃತ-ಸ್ವರೂಪಂ ಆತೃಪ್ತೇ....ತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾಭಾಗಂ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ಸ್ವಧಾ ಕವ್ಯಂ ನಮಮ ನಮಮ। ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥

ಗಯಾಯಾಂ ದತ್ತಮ್ । ಅಸ್ತು ॥ ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥
ಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ ॥ ಪಾನೀಯಾರ್ಥಮಿದಮುದಕುಂಭಮ್ ॥

ಯೇ ಚೇಹ ಪಿತರೋ ಯೇ ಚ ನೇಹ ಯಾಂಶ್ಚ ವಿದ್ಮಯಾಙ್ ಉಚನ ಪ್ರವಿದ್ಮ ॥ ತ್ವಂ ವೇತ್ಥ ಯತಿತೇ ಜಾತವೇದಃ ಸ್ವಧಾಭಿರ್ಯಜ್ಞಂ ಸುಕೃತಂ ಜುಷಸ್ವ ॥

ಸಪ್ತವ್ಯಾಧಾದಶಾರ್ಣ್ಯೇಷು ಮೃಗಾಃ ಕಾಳಾಂ ಜನೇ ಗಿರೌ ಚಕ್ರವಾಕಾಶ್ಶರದ್ವೀಪೇ ಹಂಸಾಸ್ಸರಸಿ ಮಾನಸೇ ।

ತೇಽಪಿ ಜಾತಾ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವೇದಪಾರಗಾಃ ।
ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ದೀರ್ಘ ಮಧ್ವಾನಂ ಯೂಯಂ ತೇಭ್ಯೋವಸೀದಥ ॥
ಅಮೂರ್ತಾನಾಂ ಚ ಮೂರ್ತಾನಾಂ ಪಿತೃಣಾಂ ದೀಪ್ತ ತೇಜಸಾಮ್ ।
ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಸದಾ ತೇಷಾಂ ಧ್ಯಾಯಿನಾಂ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷಾ ।
ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಂಚಭಿ ರೇವಚ ।
ಹೂಯತೇ ಚ ಪುನರ್ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥

ಆಶ್ರಾವಯ ॥ ಅಸ್ತು ಶ್ರೌಷಟ್ ॥ ಯಜ ॥ ಯೇ ಯಜಾಮಹೇ ವೌಷಟ್ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಹವಿಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಹುತಮ್ ॥
ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾಧಿನಾ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ॥ ಯಾಸಾಮುದ್ದಿಷ್ಟಂ ತಾಸಾಮಕ್ಷಯ್ಯಾ ತೃಪ್ತಿಃ ॥ ಅಸ್ತು ॥ ಸವ್ಯ ॥ ದೇವಾಶ್ಚ ಅಕ್ಷಯ್ಯ ತುಷ್ಟಿಃ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ರೂಪೀ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ॥

ಪ್ರೀಯತಾಂ ಜನಾರ್ದನಃ ॥ ಸವ್ಯ ॥

ದೇಶಕಾಲಪಾತ್ರ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಕರ್ತೃ ಭೋಕ್ತೃಹವಿರ್ದ್ರವ್ಯಾದಿಭ್ಯಃ ಸರ್ವಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಇದಂ ಕರ್ಮ ಅಚ್ಛಿದ್ರಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಸರ್ವಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಇದಂ ಕರ್ಮ ಅಚ್ಛಿದ್ರಮಸ್ತು

ಓಂ ಓಂ ವರ್ತಮಾನೇ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತರಂ, ಗೋತ್ರಾಂ, ದಾಯೀಂ, ಪ್ರೇತಾಂ, ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡಿಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ದಾಃ, ಗೋತ್ರಾಃ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಃ, ಸವ್ಯ ಕಾಲಕಾಮಕ । ಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವಾಃ

ದೇವಾಂಶ್ಚ, ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾ ಕ್ರಿಯಮಾಣೇನ ಅನೇನ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಂಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ಯಾ ಪುಣ್ಯಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾ-ಮಹೀನಾಂ ದಾಯೀನಾಂ, ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ, ಏತಾಸಾಂ, ಸರ್ವಂ ಸಗುಣೇ ಭೂತ್ವಾ, ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಕೋಟಿಶಃ ಕೃತೇನೈವ ಅಕ್ಷಯ್ಯ ತೃಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ರಹಿತ ಶಾಶ್ವತ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾವಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥

ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ರಹಿತ ಶಾಶ್ವತ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾ ವಾಪ್ತಿರಸ್ತು ॥

ಸವ್ಯ ॥ ನಮೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಸ್ವಧಾ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಉಭಯತೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ॥

ಮಧು ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ, ಮಧು ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ, ಮಕ್ಷಿಕಾಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮಧು ಸೂಕ್ತಮಂತ್ರ ಪಠನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಮಧುವಾತಾಃ....ಭವಂತು ನಃ ॥ ಮಧು ಮಧು ಮಧು ॥

ಸರ್ವಂ ಮಧ್ವಸ್ತು ॥ ಆಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ ॥ ನಿವೀತೀ ಭೂತ್ವಾ ॥

ಈಶಾನ ವಿಷ್ಣು ಕಮಲಾಸನ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ರಜನೀಶ ಗಣೇಶ್ವರಾಣಾಮ್ ।
ಕ್ರೌಂಚಾಮರೇಂದ್ರ ಕಲಶೋದ್ಭವ ಕಶ್ಯಪಾನಾಮ್ ।
ಸಭ್ಯಾವಸಥ್ಯದಧಿ ಕಣ್ವ ಮತಂಗಜಾನಾಂ ।
ಪಾದಾನ್ನಮಾಮಿ ಸತತಮ್ ಮಾತೃ ಮುಕ್ತಿಹೇತೂಃ ।

ಗಯೇ ಗಯೇ ಸ್ವಗೃಹೇ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಗಂಗಾ ಕಾವೇರ್ಯೋರ್ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶೇ ಛಾಯಾ ಸಂಜ್ಞಾಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧೌ, ಇಷ್ಟ ದೇವತಾ ಸನ್ನಿಧೌ, ದೇವಾಃ ಅಮೃತಮಸ್ತು ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ, ಅಮೃತಮಸ್ತು ॥ ಪ್ರೇತೇ ॥ ಭುಂಜತಾಂ। ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಅಮೃತಮಸ್ತು ॥ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಪಿತೃಣಾಂ ಚ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮಕಾಲೇ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥ ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಪ್ರಾಣೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ
ಶಿವೋಮಾವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಪಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ
ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ವ್ಯಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ
ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾ ಮುದಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ
ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಗ್ಂ ಸಮಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ
ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಸಚ್ಚಿದಾತ್ಮನೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಮ ಆತ್ಮಾಽಮೃತತ್ವಾಯ ॥ ಯಥಾ ಸುಖಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ ॥

ಯಾವಚ್ಛಕ್ತಿ ರಾಕ್ಷೋಘ್ನಾನ್ ಪೈತೃಕಾನ್ ಪಾವಮಾನೀಶ್ಚ ಸುಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ ॥ ಸುಶ್ರಾವಯ ॥

ಯದಶ್ವಸ್ಯ ಕ್ರವಿಷೋ ಮಕ್ಷಿಕಾಶ ಯದ್ವಾ ಸ್ವರೌ ಸ್ವಧಿತೌ ರಿಪ್ತ ಮಸ್ತಿ ।
ಯದ್ಧಸ್ತಯೋಶ್ಶಮಿತುರ್ಯನ್ನ ಖೇಷು ಸರ್ವಾತಾ ತೇ ಅಪಿ ದೇವೇಷ್ವಸ್ತು ॥

ಮಕ್ಷಿಕಾ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಮಕ್ಷಿಕಾ ಬಾಧಾ ನಿವೃತ್ತಿರಸ್ತು ॥

ಅಪೇಕ್ಷಿತಂ ಯಾಚಿತವ್ಯಮ್ । ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚೈವ ಅನಪೇಕ್ಷಿತಮ್ ॥

ಉಪವಿಶ್ಯ ಸುಖೇನೈವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸೈಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮಾಃ ಪಾಚಿತ ಪದಾರ್ಥೇಷು ಯದ್ರೋಚತೇ ತದ್ಗ್ರಾಹ್ಯಮ್ । ಯನ್ನ ರೋಚತೇ ತತ್ತ್ಯಾಜ್ಯಮ್ ॥

ಸುಖೇನ ಮೌನೇನ ಭೋಕ್ತವ್ಯಮ್ । ತಥಾಹಿ ॥

ಭೋಜನಾಂತೇ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಃ ಗಂಗಾಮೃತಂ ಗಂಗಾಮೃತಮ್ । ದಧ್ಯೋದನಂ ಪಾನೀಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

ಮಧುವಾತಾಃ..ಭವಂತು ನಃ ॥ ಅಕ್ಷನ್ನಮೀಮದಂತ್ಯವ ಪ್ರಿಯಾ ಅಹೂಷತ ।
ಅಸ್ತೋಷತ ಸ್ವಭಾನವೋ ವಿಪ್ರಾನ ವಿಷ್ಠಯಾ ಮತೀ ಯೋಜಾನ್ವಿಂದ್ರತೇ ಹರೀ ॥

ಮಧು ಮಧು ಸಂಪನ್ನಮ್ । ಏತತ್ ಚ್ಛ್ರಾದ್ಧಾರ್ಥೇಷು ಪಾಚಿತ ಪದಾರ್ಥೇಷು ಯದಿಷ್ಟಂ ತದ್ಯಾಚ್ಯ ತಾಮ್ ॥ ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

ವಿಕಿರ ಮತ್ತು ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡದ ವಿಚಾರ

ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾನಂತರ ವಿಕಿರ ಮತ್ತು ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದೊಂದು ಪಕ್ಷ.

ವಿಕಿರ ಮತ್ತು ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡ, ಉತ್ತರಾಪೋಶನ, ನಂತರ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷ.

ಇಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಾನಂತರ ವಿಕಿರ ಮತ್ತು ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡಗಳ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಭುಕ್ತ ಶೇಷಾತ್ಸಾರ್ವ ವರ್ಣಿಕಮನ್ನಮಾದಾಯ ॥ ಮಧು ಘೃತ ತಿಲ ಮಿಶ್ರ ಪಿಂಡ ಚತುಷ್ಟಯಂ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ॥ ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇऽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ॥

ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖೋ ವಾಮಂ ಜಾನ್ವಾಚ್ಯ ॥ ಉಲ್ಲಿಖ್ಯ ॥ ಪಿಂಡ ಸ್ಯಾಧಃ ಏತದ್ದರ್ಭಾಸನ ಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ ದರ್ಭಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೋದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಮಾತ್ರೇ, ಗೋತ್ರಾಯೈ, ದಾಯ್ಯೈ, ಪ್ರೇತಾಯೈ, ಏಷಃ ಪಿಂಡಃ ಉಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಪಿಂಡಸ್ಯೋಪರಿ ಏತತ್ತಿಲೇದಕಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನಂ ಚ ಉಪತಿಷ್ಠತು ॥ ವೀರ್ಯವತ್ತಾರ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಉಪತಿಷ್ಠಂತು ॥ ತದ್ದಕ್ಷಿಣತಃ। ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಾನೇ, ಪಿತಾಮಹಿ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ ॥ ಸವ್ಯ ॥

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ವೇದಿಷದಃ ಗಾಮ ಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ (ತಾಮಿತಿ ವಾ ಪಾಠಃ) ಸಕೃದಾಚ್ಛಿನ್ನೈರ್ದರ್ಭೈರವಸ್ತೀರ್ಯ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥

ಶುಂಧಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ। ಶುಂಧಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ। ಶುಂಧಂತಾಂ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ॥ ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹಿ ದೇವಿದೇ ಗೋತ್ರೇ ವಸುರೂಪೇ ಯೇ ಚ ತ್ವಾ ಮತ್ರಾನು ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹ್ಯೈ ದೇವಿದಾಯ್ಯೈ ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ ವಸುರೂಪಾಯ್ಯೈ ಯೇ ಚ ತಾಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತೇಭ್ಯಶ್ಚಾಯಂ ಪಿಂಡಃ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾನಮಃ ಗಯಾಯಾಂ ದತ್ತಮ್ ॥ ಅಸ್ತು ॥

ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ ದೇವಿದೇ ಗೋತ್ರೇ ರುದ್ರರೂಪೇ ಯೇ ಚ ತ್ವಾ ಮತ್ರಾನು ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೈ ದೇವಿದಾಯ್ಯೈ ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ ರುದ್ರರೂಪಾಯ್ಯೈ ಯೇ ಚ ತಾಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಗಯಾಯಾಂ ದತ್ತಮ್ ॥ ಅಸ್ತು ॥

ಏತತ್ತೇ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ ದೇವಿದೇ ಗೋತ್ರೇ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇ ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮತ್ರಾನು ಏತತ್ತೇ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯೈ ದೇವಿದಾಯ್ಯೈ ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಯ್ಯೈ ಯೇ ಚ ತಾಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಗಯಾಯಾಂ ದತ್ತಮ್ ॥ ಅಸ್ತು ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ॥ ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾ-ವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ, ದಾಯೀನಾಂ, ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸು-ರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ ಸಹ ಸಾಪಿಂಡ್ಯ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡಿಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡಂ ತತ್ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭಿಃ, ದಾಯೀಭಿಃ, ಗೋತ್ರಾಭಿಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭಿಃ ಸಪಿಂಡ್ಯೈಃ ಸಹ ಸಂಯೋಜಯಿಷ್ಯೇ ॥ ಸಂಯೋಜಯೇತಿ ವಿಪ್ರೈಃ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತೇ । ಪಿಂಡ ಸಂಯೋಜನ-ಕಾಲೇ ಕೃಚ್ಛ್ರತ್ರಯ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಗೋದಾನ ದಶದಾನ ಭೂರಿದಾನಾನಿ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಕುಶರಜ್ವಾ ಪ್ರೈತ ಪಿಂಡಂ ಸಮಂ ತ್ರಿಭಾಗಂ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಭಾಗತ್ರಯೇ ಮಧು ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥ ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡಸ್ಯ ಪ್ರಥಮ ಶಕಲ ಮಾದಾಯ । ಮಧುವಾತಾ....ಭವಂತು ನಃ ॥ ಮಧು ಮಧು ಮಧು ॥

ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮ-ಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡ ಪ್ರಥಮ ಶಕಲಂ ತತ್ಪಿತಾಮಹ್ಯಾ, ದಾಯ್ಯಾ ಗೋತ್ರಯಾ, ವಸುರೂಪಯಾ, ಸಹೈಷತೇ ಪಿಂಡಭಾಗಃ ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಮಧುವಾತಾಃ.... ಭವಂತು ನಃ ।

ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದಧ್ವಂ ಸಂವೋ ಮನಾಂಸಿ ಜಾನತಾಮ್ । ದೇವಾ ಭಾಗಂ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇ ಸಂಜಾನಾನಾ ಉಪಾಸತೇ ॥ ಸಮಾನೋ ಮಂತ್ರಸ್ಸಮಿತಿ-ಸ್ಸಮಾನೀ ಸಮಾನಂ ಮನಸ್ಸಹ ಚಿತ್ತಮೇಷಾಮ್ । ಸಮಾನಂ ಮಂತ್ರಮಭಿ-ಮಂತ್ರಯೇ ವ ಸ್ಸಮಾನೇನ ವೋ ಹವಿಷಾ ಜುಹೋಮಿ ॥ ಸಮಾನೀ ವ

ಆಕೂತಿಸ್ಸಮಾನಾ ಹೃದಯಾನಿ ವಃ। ಸಮಾನಮಸ್ತುವೋಮನೋ ಯಥಾ ವಸ್ಸುಸಹಾಸತಿ ॥

ಯೇಸ ಮಾನಾಃ ಸಮನಸಃ ಪಿತರೋ ಯಮರಾಜ್ಯೇ। ತೇ ಷಾಂ ಲೋಕಃ ಸ್ವಧಾ ನಮೋ ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞೇಷು ಕಲ್ಪತಾಮ್ ॥ ಯೇ ಸಜಾತಾಃ ಸಮನ ಸೋ ಜೀವಾ ॥

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ। ಪಿಂಡಂ ಪೂರ್ವಸ್ಥಲೇ ನಿಧಾಯ ॥ ಪುನರೇಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ॥

ಮಧುವಾತಾ....ಭವಂತು ನಃ ॥

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡ ದ್ವಿತೀಯ ಶಕಲಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಾ, ದಾಯ್ಯಾ ಗೋತ್ರಯಾ, ರುದ್ರರೂಪಯಾ

ಸಹೈಷ ತೇ ಪಿಂಡಭಾಗಸ್ತಸ್ಯೈ ತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ।

ಮಧುವಾತಾಃ....ಭವಂತು ನಃ।

ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದಧ್ವಂ....ಸ್ಸುಸಹಾಸತಿ ॥

ಯೇಸ ಮಾನಾಃ ಸಮನಸಃ ಪಿತರೋ ಯಮರಾಜ್ಯೇ। ತೇ ಷಾಂ ಲೋಕಃ ಸ್ವಧಾ ನಮೋ ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞೇಷು ಕಲ್ಪತಾಮ್ ॥ ಯೇ ಸಜಾತಾಃ ಸಮನ ಸೋ ಜೀವಾ ॥

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ॥ ಪಿಂಡಂ ಪೂರ್ವಸ್ಥಲೇ ನಿಧಾಯ ॥ ಪುನರೇಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ॥

ಮಧುವಾತಾಃ....ಭವಂತು ನಃ ॥

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾ ಉತ್ತಮ-

ಲೋಕಾವಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ ತತ್ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡ ತೃತೀಯ ಶಕಲಂ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಾ, ದಾಯ್ಯಾ ಗೋತ್ರಯಾ, ಆದಿತ್ಯರೂಪಯಾ

ಸಹೈಷ ತೇ ಪಿಂಡಭಾಗಃ ತಸ್ಯೈ ತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ।

ಮಧುವಾತಾಃ....ಭವಂತು ನಃ।

ಸಂಗಚ್ಛಧ್ವಂ ಸಂವದಧ್ವಂ.....ಸ್ಸುಸಹಾಸತಿ॥

ಯೇಸ ಮಾನಾಃ ಸಮನಸಃ ಪಿತರೋ ಯಮರಾಜ್ಯೇ। ತೇ ಷಾಂ ಲೋಕಃ ಸ್ವಧಾ ನಮೋ ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞೇಷು ಕಲ್ಪತಾಮ್॥ ಯೇ ಸಜಾತಾಃ ಸಮನ ಸೋ ಜೀವಾ॥

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ॥ ಪಿಂಡಂ ಪೂರ್ವಸ್ಥಲೇ ನಿಧಾಯ॥ ಪ್ರೇತಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಉತ್ತಾರಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ॥

ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಸ್ತೇ ತೂಷ್ಣೀಂ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ॥

ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತ್ಯಾಃ ಉತ್ತಮಲೋಕಾವ್ಯಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಮರಣದಿನಾದಾರಭ್ಯ ದ್ವಾದಶೇಽಹನಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ-ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯದ್ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ತದಕ್ಷಯ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತಾಮ್॥

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ॥ ದತ್ತಾನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾನ್ಯಭಿರಮ್ಯತಾಮಿತಿ ವದೇತ್॥

ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮಿತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಕ್ತಿಃ॥

ಏಷ ವೋಽನುಗತಾ ಪ್ರೇತಾ ಪಿತೃಸಾಮ್ಯಮವಾಪ ಸಾ।
ಶುಭಂ ಭವತು ಶೇಷಾಣಾಂ ಸ್ಥಾಯತಾಂ ಚಿರಜೀವಿನಾಮ್॥

ಅಭಿರಮ್ಯತಾಮಿತಿ ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವಿಸೃಜೇತ್॥

ಏಕಪರ್ಣಕೃತಂ ಪಾತ್ರಂ ಏಕದರ್ಭ ಪವಿತ್ರಂ ಚ ವಿಸೃಜೇತ್॥

ಇತಃ ಪರಂ ಪ್ರೇತ ಶಬ್ದೋ ನಾಸ್ತಿ॥

ಪಿಂಡ ಸಂಯೋಜನಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರೇತತ್ವಸ್ಯ ನಿವೃತ್ತಿತಃ। ಮಾರ್ಜನಾದಿಷು ಸರ್ವೇಷು ಚತುರ್ಥೋಽಪಿ ನಿವರ್ತತೇ॥ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಾತ್ಪ್ರೇತಃ ಪಿತೃತ್ವಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ॥ ತತೋ ವಸ್ತ್ವಾದಿರೂಪೇಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ಯಥಾ ತಥಾ॥ ಅತ್ರೈವ ಏಕದರ್ಭ ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್।

ಸವ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ॥ ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ ಸುಖೇನ ವೈತರಿಣೀ ನದ್ಯುತ್ತಾರಕ ವೈತರಣೀ ಸಂಜ್ಞಕ ಗೋದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ತದಂಗ ಗೋಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಗೋಃ ಅಗ್ರಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।
ಗೋಃ ಪಶ್ಚಿಮಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥
ಗೋಃ ಸ್ಕಂಧಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥
ಗೋಃ ಶೃಂಗಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥
ಗೋಃ ಸ್ತನಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥
ವತ್ಸೇನ ಸಹ ಸರ್ವಾಂಗೇ ಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಸ್ಸಂಪೂಜ್ಯ ॥ ಧೂಪ ದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಾರ್ಥಂ ತಂಡುಲ ಗುಡ ಕದಳೀ ಫಲ ತಾಂಬೂಲಾನಿ ದತ್ವಾ ॥ ಗ್ರೀವಾಯಾಂ ವಸ್ತ್ರದ್ವಯಂ ಬಧ್ವಾ ॥ ಸ್ವರ್ಣಶೃಂಗಾಂ ರೌಪ್ಯ ಖುರಾಂ ಮುಕ್ತಾಹಾರಂ ಮಾಲಿಕಾಂ ತಾಮ್ರ ಪೃಷ್ಠಾಂ ಅಲಂಕೃತ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರೌ ಕೃತ್ವಾ ಗೋಸೂಕ್ತಂ ಪಠೇತ್ ॥

ಆಗಾವೋ ಅಗ್ಮನ್ನುತಭದ್ರಮಕ್ರನ್ತ್ಸೀದಂತು ಗೋಷ್ಠೇ ರಣಯಂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ ಪ್ರಜಾವತೀಃ ಪುರುರೂಪಾ ಇಹ ಸ್ಯುಃ ರಿಂದ್ರಾಯ ಪೂರ್ವೀರುಷ ಸೋ ದುಹಾನಾಃ ॥ ಇಂದ್ರೋ ಯಜ್ವನೇ ಪೃಣತೇ ಚ ಶಿಕ್ಷತ್ಯುಪೇದ್ದದಾತಿ ನ ಸ್ವಂ ಮುಷಾಯತಿ । ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ರಯಿಮಿದಸ್ಯ ವರ್ಧಯನ್ನ ಭಿನ್ನೇ ಖಿಲ್ಯೇ ನಿ ದಧಾತಿ ದೇವಯಯಮ್ ॥ ನ ತಾ ನ ಶಂತಿ ನ ದಭಾತಿ ತಸ್ಕರೋ ನಾ ಸಾ ಮಾ ಮಿತ್ರೋ ವ್ಯಥಿರಾದ ಧರ್ಷತಿ । ದೇವಾಂಶ್ಚ ಯಾಭಿರ್ಯಜತೇ ದದಾತಿ ಚ ಜ್ಯೋಗಿತ್ತಾ ಭಿಸ್ಸ ಚತೇ ಗೋಪತಿಸ್ಸಹ ॥ ನ ತಾ ಅರ್ವಾ ರೇಣು ಕಕಾಟೋ ಅಶ್ನುತೇ ನ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ರ ಮುಪಯಂತಿ ತಾ ಅಭಿ । ಉರುಗಾಯಮಭಯಂ ತಸ್ಯ ತಾ ಅನುಗಾವೋ ಮರ್ತಸ್ಯ ವಿ ಚರಂತಿ ಯ ಜ್ವನಃ ॥ ಗಾವೋ ಭಗೋ ಗಾವ ಇಂದ್ರೋ ಮೇ ಅಚ್ಛಾನ್ ಗಾವ ಸ್ಸೋಮಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಸ್ಯ ಭಕ್ಷಃ । ಇಮಾ ಯಾ ಗಾವಸ್ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರ ಇಚ್ಛಾಮೀದ್ಧೃದಾ ಮನಸಾ ಚಿದಿಂದ್ರಮ್ । ಯೂಯಂ ಗಾವೋ

ಮೇದಯಥಾ ಕೃಶಂಚಿದ ಶ್ರೀರಂಚಿ ತ್ಕೃಣುಥಾ ಸುಪ್ರತೀಕಮ್। ಭದ್ರಂ ಗೃಹಂ ಕೃಣುಥ ಭದ್ರವಾಚೋ ಬೃಹದ್ವೋ ವಯ ಉಚ್ಯತೇ ಸಭಾಸು॥ ಪ್ರಜಾವತೀ ಸ್ಸೂಯವಸಂ ರಿಶಂತೀ ಶ್ಶುದ್ಧಾ ಅಪಸ್ಸು ಪ್ರಪಾಣೇ ಪಿಬಂತೀ। ಮಾ ವ ಸ್ತೇನ ಈಶತ ಮಾಘ ಶಂಸಃ ಪರಿವೋ ಹೇತೀ ರುದ್ರಸ್ಯ ವೃಜ್ಯಾಃ॥ ಉಪೇದ ಮುಪ ಪರ್ಚನ ಮಾಸು ಗೋಷೂಪ ಪೃಚ್ಯತಾಮ್। ಉಪ ಋಷಭಸ್ಯ ರೇತಸ್ಯುಪೇಂದ್ರ ತವ ವೀರ್ಯೇ॥

ಇತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಚೋಪಸ್ಥಾಯ॥

ಭವ ಸಾಗರ ಮಗ್ನಾನಾಂ ಶೋಕ ತಾಪೋರ್ಮಿ ದುಃಖಿನಾಮ್।
ತ್ರಾತಾ ತ್ವಂ ಹಿ ಜಗನ್ನಾಥಃ ಶರಣಾಗತ ವತ್ಸಲಃ॥ ೧

ವಿಷ್ಣುರೂಪ ದ್ವಿಜ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಮುದ್ಧರ ಮಹೀಸುರ।
ಸದಕ್ಷಿಣಾ ಮಯಾ ದತ್ತಾ ತುಭ್ಯಂ ವೈತರಣೀಂ ನಮಃ॥ ೨

ಯಮ ಮಾರ್ಗೇ ಮಹಾ ಘೋರೇ ತಾಂ ನದೀಂ ಶತಯೋಜನಾಮ್।
ಕರ್ತುಕಾಮೋ ದದಾ ಮ್ಯೇತಾಂ ತುಭ್ಯಂ ವೈತರಣೀಂ ನಮಃ॥ ೩

ಧೇನುಕೇ ಮಾಂ ಪ್ರತೀಕ್ಷಸ್ವ ಯಮದ್ವಾರ ಮಹಾಪಥೇ।
ಉತ್ತಾರಣಾರ್ಥಂ ದೇವೇಶಿ ವೈತರಣ್ಯೈ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ॥ ೪

ಗಾವೋ ಮೇ ಅಗ್ರತಸ್ಸಂತು ಗಾವೋ ಮೇ ಸಂತು ಪೃಷ್ಠತಃ।
ಗಾವೋ ಮೇ ಹೃದಯೇ ಸಂತು ಗವಾಂ ಮಧ್ಯೇ ವಸಾಮ್ಯಹಮ್॥ ೫

ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ಸರ್ವ ಭೂತಾನಾಂ ಯಾ ಚ ದೇವೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ।
ಧೇನುರೂಪೇಣ ಸಾ ದೇವಿ ಮಮ ಪಾಪಂ ವ್ಯಪೋಹತು॥ ೬

ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ಸರ್ವ ದೇವಾನಾಂ ಯಾ ಚ ದೇವೇಷ್ವವ ಸ್ಥಿತಾ।
ಧೇನುರೂಪೇಣ ಸಾ ದೇವಿ ಮಮ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತು॥ ೭

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ॥ ತದಂಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥

ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಸ್ವರೂಪಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಇದಮಾಸನಮ್॥ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರೈ ರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ॥ ಸಕಲಾರಾಧನೈ ಸ್ವರ್ಚಿತಮ್॥ ಅಸ್ತು॥

ಪುಚ್ಛ ದೇಶೇ ತು ದಾತಾ ವೈ ಶುದ್ಧೋ ವೃದ್ಧಶಿಖೋ ಭವೇತ್ ॥ ಉದಙ್ಮುಖಸ್ತು ವಿಪ್ರಃ ಸ್ಯಾತ್ವಾತ್ರ ಲಕ್ಷಣ ಮೀರಿತಮ್ ॥ ಆಜ್ಯ ಪಾತ್ರಂ ಕರೇ ಧೃತ್ವಾ ಸುವರ್ಣೇನ ಸಮನ್ವಿತಮ್ । ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪುಚ್ಛಂ ತಸ್ಮಿಸ್ತು ಘೃತ ದುಗ್ಧಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಚ । ಸಕುಶಂ ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇನ ಪ್ರಾಗಗ್ರಂತು ನಿಧಾಯ ಚ । ಸತಿಲಂ ಕುಶ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದಾನಮಾಚರೇತ್ ॥

ಯಮದ್ವಾರೇ ಮಹಾಘೋರೇ ತಪ್ತಾ ವೈತರಣೀ ನದೀ । ತಾಂ ತರ್ತುಂ ಗಾಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ಉತ್ತರಾಯ ಸುಖೇನ ತು ॥ ಯಜ್ಞಸಾಧನ ಭೂತಾಯಾಃ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಘ-ಪ್ರಣಾಶಿನೀ । ವಿಶ್ವರೂಪಧರೋ ದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಮನಯಾ ಗವಾ ॥ ಗವಾ ಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ । ತಸ್ಮಾದಸ್ಯಾಃ ಪ್ರದಾನೇನ ಅತಶ್ಶಾಂತಿ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ।

ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಸ್ವರೂಪಾಯ ಗೋತ್ರಾಯ ಶರ್ಮಣೇ ಪ್ರತಿಗೃಹೀತ್ರೇ ಅಹಂ ದಾತಾ ಶಾಖಾಧ್ಯಾಯಿನೇ ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ನಮಮ ॥ ಮಾತುಃ, ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ದೇವಿದಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ ಸುಖೇನ ವೈತರಿಣೀ ನದ್ಯುತ್ಕ್ರಮಣ ದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪ್ರೀತಿಂ ಕಾಮಯಮಾನಃ ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ನಮಮ ।

(ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ತದೇಶೇ ದ್ರೋಣ ಪರಿಮಿತ ಶಾಲಿ ಶಾಮಾಕ ಗೋಧೂಮ ಯವ ಪ್ರಿಯಂಗು ತಿಲ ವ್ರೀಹಯಃ ಕೃಷ್ಣಾಃ ಇತಿ ಸಪ್ತಧಾನ್ಯಾನಿ ॥

ಕಾರ್ಪಾಸೋಪರಿ ತಾಮ್ರಪಾತ್ರೇ ಸ್ವರ್ಣಂ ಮಯೀಂ ಯಮ ಪ್ರತಿಮಾಂ ನಿಧಾಯ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮೇನ ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯ ಪಂಚಗವ್ಯ ಪಂಚಾಮೃತ ಶುದ್ಧಜಲೈಶ್ಚ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ॥ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಮ್ ಕೃತ್ವಾ ॥ ಯಮಾಯ ಸೋಮಮಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಷೋಡಶೋಪ-ಚಾರೈಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ॥ ತತ್ಪುರತೋ ದುಕೂಲಬದ್ಧೇಕ್ಷುದಂಡ ನಿರ್ಮಿತೋಪರಿ ಧೇನುಂ ನಿವೇಶ್ಯ ॥ ಯಥೋಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಪಾತ್ರೇ ತಿಲಂ ಘೃತಂ ಚ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ॥)

(ಸ್ವರ್ಣಶೃಂಗೀಂ ರೌಪ್ಯ ಖುರಾಂ ಮುಕ್ತಾ ಲಾಂಗೂಲಾಂ ತಾಮ್ರಪೃಷ್ಠಾಂ ಕಾಂಸ್ಯ ದೇಹಾಂ ಸವತ್ಸಾಂ ಗಾಂ ಪಯಸ್ವಿನೀಮ್)

ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾಮಿ ॥

ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಮಾತುಃ ಸುಖೇನ ವೈತರಣೀ ನದ್ಯುತ್ಕ್ರಮಣ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

ಪ್ರತಿಮಾದಿ ದ್ರವ್ಯಾಲಾಭೇ ಯಥಾ ಶಕ್ತ್ಯಾಧೇನು ಮಾತ್ರಂ ವಾ ದದ್ಯಾತ್ ॥ ಏತದ್ದಾನ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಅತ್ರೈವ ಸ್ವರ್ಗಪಾಥೇಯದಾನಂ ಕರ್ತವ್ಯಮ್ । ನ ಕ್ರಮೇಣ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತವ್ಯಮ್ ॥

ಅತ್ರ ಪಿತರೋ ಮಾದಯದ್ಧ್ವಮ್ ॥ ಯಥಾ ಭಾಗಮಾವೃಷಾಯದ್ಧ್ವಮ್ । ಸವ್ಯಾವೃದಾ ವೃತ್ಯ ಉದಙ್ಮುಖೋ ಭೂತ್ವಾ ಯಥಾಶಕ್ತ್ಯಾಽಯತ ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರತ್ಯಾವೃತ್ಯ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ॥ ಅಮೀ ಮದಂತ ಪಿತರೋ ಯಥಾ ಭಾಗ ವಾವೃಷಾ ಈಷತ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಉದಂಗಾವೃತ್ಯ ಚರೋಃ ಪ್ರಾಣ ಭಕ್ಷಂ ಭಕ್ಷಯೇತ್ ॥ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ ॥ ಆಚಮ್ಯ ॥

ಪವಿತ್ರಂ ಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ ॥ ಪುನಃ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಶುಂಧಂತಾಂ ಮಾತರಃ ಶುಂಧಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ॥ ಶುಂಧಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ॥

ಏತತ್ತೇ ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ ವಸುರೂಪೇ ಅಭ್ಯಂಕ್ಷ್ವ ।
ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹಿ ಗೋತ್ರೇ ರುದ್ರರೂಪೇ ಅಭ್ಯಂಕ್ಷ್ವ ॥
ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ ಗೋತ್ರೇ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇ ಅಭ್ಯಂಕ್ಷ್ವ ॥
ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ॥

ಏತತ್ತೇ ಮಾತಃ ಗೋತ್ರೇ ವಸುರೂಪೇ ಅಂಕ್ಷ್ವ ॥
ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹಿ ಗೋತ್ರೇ ರುದ್ರರೂಪೇ ಅಂಕ್ಷ್ವ ॥
ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ ಗೋತ್ರೇ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇ ಅಂಕ್ಷ್ವ ॥
ಅಜ್ಞ್ಧ್ವ ಮಜ್ಞ್ಧ್ವ ಮಜ್ಞ್ಧ್ವಂ ॥
ಏತದ್ವಃ ಪಿತರೋ ವಾಸೋ ಮಾನೋ ತೋ ನ್ಯತ್ಪಿತರೋ ಯಜ್ಞ್ಧ್ವಂ ॥

ಕುಲಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸವ್ಯೇನ ಪಾರ್ವಣಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಪಿಂಡಸ್ಥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಭ್ಯೋ ನಮಃ ದಿವ್ಯಪರಿಮಳ ಗಂಧಾನ್ ಧಾರಯಾಮಿ । ಯವಾಕ್ಷತಾತಿಲಾಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹರಿದ್ರಾಚೂರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಕುಂಕುಮಚೂರ್ಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಧೂಪಾರ್ಥೇ ಅಪಃ ॥ ದೀಪಾರ್ಥೇ ಅಪಃ ॥ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಭಕ್ಷ್ಯ ಫಲಾದೀನ್ ನೈವೇದ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ । ಪೂಗೀಫಲ ತಾಂಬೂಲಂ ನಿವೇದಯಾಮಿ ॥ ಸ್ವರ್ಣ ಪುಷ್ಪ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಪಂಚೋಪಚಾರೈಃ ಪೂಜಯಾಮಿ ॥ ಇತ್ಯರ್ಥೈ ನಾನುಪತಿಷ್ಠೇತ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥

ನಮೋ ವಃ ಪಿತರ ಇಷೇ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರ ಊರ್ಜೇ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರ ಶ್ಶುಷ್ಮಾಯ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಘೋರಾಯ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಜೀವಾಯ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ರಸಾಯ । ಸ್ವಧಾ ವಃ ಪಿತರೋ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ

ನಮ ಏತಾ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಪಿತರ ಇ ಮಾ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಜೀವಾವೋ ಜೀವಂತ ಇಹ ಸಂತ ಸ್ಸ್ಯಾಮ ॥

ಮನೋನ್ವಾಹುವಾಮಹೇ ನಾರಾಶಂಸೇ ನ ಸೋಮೇನ। ಪಿತೃಣಾಂ ಚ ಮನ್ಮಭಿಃ ॥ ಅತ ಏತು ಮನಃ ಪುನಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ । ಜ್ಯೋಕ್ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ ॥ ಪುನರ್ನ ಪಿತರೋ ಮನೋ ದದಾತು ದೈವ್ಯೋ ಜನಃ । ಜೀವಂ ವ್ರಾತಂ ಸಚೇಮಹಿ ॥ ಯದಂತರಿಕ್ಷಂ ಪೃಥಿವೀ ಮುತ ದ್ಯಾಂ ಯನ್ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ವಾ ಜಿಹಿಂಸಿಮ । ಅಗ್ನಿ ರ್ಮಾ ತಸ್ಮಾದೇನ ಸೋ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರಮುಂಚತು ದುರಿತಾ ಯಾನಿ ಚಕೃಮ ಕರೋತು ಮಾಮನೇ ಹ ಸಂ ॥ ಪರೇತನ ಪಿತರ ಸ್ಸೋಮ್ಯಾಸೋ ಗಂಭೀರೇಭಿಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವಿಣೇಭಿಃ । ದತ್ವಾ ಯಾಸ್ಮಾಭ್ಯಂ ದ್ರವಿಣೇಹ ಭದ್ರಂ ರಯಿಂ ಚ ನಃ ಸರ್ವವೀರಂ ನಿ ಯಚ್ಛಥ ॥ ವೀರಂ ಮೇ ದತ್ತ ಪಿತರಃ ॥

ಗಯಾಯಾಂ ಧರ್ಮ ಪೃಷ್ಠೇಷು ಸದಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ।
ಗಯಾಶೀರ್ಷೇ ವಟೇಚೈವ ಪಿತೃಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಮ್ ॥
ಶಮೀ ಪತ್ರ ಪ್ರಮಾಣೇನ ಪಿಂಡಂ ದದ್ಯಾದ್ಗಯಾ ಶಿರೇ ।
ಉದ್ಧರೇತ್ಸಪ್ತ ಗೋತ್ರಾಣಿ ಕುಲಮೇಕೋತ್ತರಂ ಶತಮ್ ॥

ಸವ್ಯ ॥ ಓಂ, ಓಂ, ವರ್ತಮಾನೇ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಚಾಂದ್ರಮಾನೇನ .....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತುಃ, ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ, ದಾಯೀನಾಂ, ಗೋತ್ರಾಣಾಂ, ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ, ಸವ್ಯ ॥ ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾಕೃತೇನ ಅನೇನ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೇನ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ದೇವಿದಾಃ ·ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಏತಾಃ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾ ದತ್ತಾಃ ಪಿಂಡಾಃ ಗಯಾ ಪಿಂಡೇ ನೈವ ಗಯಾ ಪಿಂಡ ಸದೃಶ ದ್ವಾರಾ, ಗಯಾ ಪಿಂಡ ಸದೃಶಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ, ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಗಯಾ ಪಿಂಡ ಸದೃಶಾ ಭವಂತು ॥ ಸವ್ಯೇನ ಪಿಂಡಾನ್ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ॥

ಕರ್ತಾಮಾತ್ರಂ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾತ್ । ನಾಽನ್ಯೇಬಾಂಧವಾಃ ॥

ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಃ ತೃಪ್ತಾಸ್ಥತೃಪ್ತಾಸ್ಥ ॥ ತೃಪ್ತಾಸ್ಮ ॥

ಅಸೋಮ ಪಾಶ್ಚ ಯೇ ದೇವಾಃ ಯಜ್ಞ ಭಾಗ ವಿವರ್ಜಿತಾಃ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಎಲೆಗಳ ಮುಂದೆ ವಿಕೀರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡವನ್ನಿಟ್ಟು ನಂತರ ಉತ್ತರಾಪೋಶನವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಇದಲ್ಲದೇ ಪಿಂಡಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ವಿಕಿರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ.

ತೇಷಾಮನ್ನಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ವಿಕಿರಂ ವೈಶ್ವದೈವಿಕಮ್ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ತೃಪ್ಯಾಸ್ಥ ತೃಪ್ಯಾಸ್ಥ॥ ತೃಪ್ಯಾಸ್ತ॥

ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಪೀತಾ ಯೇ ತ್ಯಾಗಿನೋ ಯಾಃ ಕುಲಸ್ತ್ರಿಯ। ದಾಸ್ಯಾಮಿ ತೇಭ್ಯೋ ವಿಕಿರಮನ್ನಂ ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಪೈತೃಕಮ್ ॥

ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ॥ ದೇವ ಪಿತ್ರೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ॥ ತತ್ರ ತಿಲ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ॥

ಯೇ ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಶಂಖಃ ಪಿತರ ಸ್ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮಧ್ಯೆ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಪಿಂಡಪ್ರದಾನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ।

ಯೇ ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾ ಯೇ ಅನಗ್ನಿದಗ್ಧಾ ಮಧ್ಯೇ ದಿವಃ ಸ್ವಧಯಾ ಮಾದಯಂತೇ। ತೇಭಿಃ ಸ್ವರಾಳಸು ನೀತಿ ಮೇತಾಂ ಯಥಾ ವಶಂತನ್ವಂ ಕಲ್ಪಯಸ್ವ॥

ಅಗ್ನಿದಗ್ಧೇಭ್ಯಃ ಅನಗ್ನಿದಗ್ಧೇಭ್ಯಃ ಅಸ್ಮತ್ಕುಲ ಪ್ರಸೂತ ಮೃತೇಭ್ಯಃ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವದಾ ನಮಃ॥

ಯೇ ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಯೇಽನಗ್ನಿ ದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ। ಭೂಮೌ ದತ್ತೇನ ಪಿಂಡೇನ ತೃಪ್ತಾ ಯಾಂತು ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ॥

ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಶ್ಚ ಅನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಶ್ಚ ಮಾರ್ಜಯಂ ತಾಮ್ ॥

ಏತದ್ವಸ್ತಿಲೋದಕಮ್ ॥

ಏತದುಚ್ಛಿಷ್ಟಪಿಂಡಂ ಬಹಿರ್ನಿಧಾಯ। ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಳ್ಯ। ಆಚಮ್ಯ।

ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ। ಪುನಃ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ॥ ಓಮ್। ಓಮ್। ಓಮ್। ಭವದ್ಭಿಃ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಭಾಗ್ಭ್ಯಃ ಅನ್ನಂ ದೀಯತಾಮ್ ॥

ಯಜಮಾನ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ದಾಸಾ ದಾಸ್ಯೋಽನ್ನ ಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಮಯಾ ದತ್ತೇನ ಭೂತಲೇ॥

ಇತರೇಷಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಉತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ॥

ಅಮೃತಾ ಪಿಧಾನಮಸಿ॥

ರೌರವೇಽಪುಣ್ಯ ನಿಲಯೇ ಪದ್ಮಾರ್ಬುದ ನಿವಾಸಿನಾಮ್।
ಅರ್ಥಿ ನಾಮುದಕಂ ದತ್ತಂ ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಮುಪತಿಷ್ಠತು॥

ಯಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸಯಿಷ್ಯೇ॥ ಉದ್ವಾಸಯ॥

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮಧುರಾ ಮಾಯಾ ಕಾಶೀ ಕಾಂಚೀ ಹ್ಯವಂತಿಕಾ।
ಪುರೀ ದ್ವಾರಾವತೀ ಚೈವ ಸಪ್ತೈತೇ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕಾಃ।
ವಿಶ್ವೇಶಂ ಮಾಧವಂ ಧುಂಡಿಂದಂಡಪಾಣಿಂ ಚ ಭೈರವಮ್।
ವಂದೇ ಕಾಶೀಂ ಗುಹಾಂ ಗಂಗಾಂ ಭವಾನೀಂ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾಮ್।

ಗೋಕರ್ಣ ಸೇತೋ ಹಿಮವರ್ತ ಪ್ರಯಾಗ
ಕಾಶ್ಮೀರ ಸೋಮೇಶ್ವರ ರುದ್ರಪಾದಾಃ।
ಶ್ರೀರಂಗ ಕೇದಾರ ಅನಂತಕನ್ಯೇ
ಸ್ವಾಮಿನ್ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಸದಾ ನಮಸ್ತೇ॥

ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ.....ಪರಮಂ ಪದಮ್॥

ಕಾಶಿ ಕಾಶಿ ಗಯ ಗಯ ಪ್ರಯಾಗಃ ಪ್ರಯಾಗಃ॥

ಪಿಂಡಸ್ಥಾನೇ ಚತುರಶ್ರ ಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ॥ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಯವಾನ್ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ॥ ಪಿಂಡಸ್ಥಾನೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶೋಭನಂ ಹವಿಃ॥ ಶಾಂತಿರಸ್ತು। ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು। ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು। ವೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು। ಆರೋಗ್ಯಮಸ್ತು। ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು। ಶಿವಂ ಕರ್ಮಾಽಸ್ತು। ಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಧರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಪುತ್ರ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ವೇದ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಧನಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ॥ ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ವಾಸಃ। ಪುನರಪಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನಮ್॥

ಪಿತೃಸ್ಥಾನೇ॥ ಜಲಂ, ತಿಲಂ, ಜಲಂ, ದರ್ಭಾಃ, ಜಲಂ, ತಂಡುಲಮೇವ ಚ॥ ಪುನರೇವ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ ಹಸ್ತ ಶುದ್ಧಿರುದೀರಿತಾ

ದೇವಸ್ಥಾನೇ॥ ಸವ್ಯ॥ ಜಲಂ ಯವಂ ಜಲಂ ದರ್ಭಾಃ ಜಲಂ ತಂಡುಲಮೇವ ಚ॥ ಪುನರೇವ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್ ಹಸ್ತ ಶುದ್ಧಿರುದೀರಿತಾ॥ ಗೋತ್ರೋತ್ಪನ್ನೋ

ಅಹಮಭಿವಾದಯೇ ॥ ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪ್ರಸಾದೇನ ಗೋತ್ರಂ ವರ್ಧತಾಮ್ । ವಿಶ್ವೇದೇವ ಪ್ರಸಾದೋಸ್ತು ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿ, ಪ್ರಪಿತಮಾಮಹೀನಾಂ ಪ್ರಸಾದೋಸ್ತು ॥

ಭೋಜನ ಪಾತ್ರಾಣ್ಯುಚ್ಚಾಲಯಿಷ್ಯೇ । ಉಚ್ಚಾಲಯ ॥

ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಃ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥

ಕಾಲಕಾಮಕ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮನ್ನ ಮಕ್ಷಯ್ಯೋದಕಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಬ್ರೂತ ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮನ್ನಮಕ್ಷಯ್ಯೋದಕಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಬ್ರೂತ ॥ ಅಸ್ತ್ವಕ್ಷಯ್ಯೋದಕಮ್ ॥ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾ-ಮಹೀನಾಂ ದೇವಿದಾನಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಣಾಂ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮನ್ನಮಕ್ಷಯ್ಯೋದಕಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಬ್ರೂತ ಮಯ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮನ್ನ ಮಕ್ಷಯ್ಯೋದಕಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಬ್ರೂತ ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮನ್ನ ಮಕ್ಷಯ್ಯೋದಕ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಬ್ರೂತ ॥ ಅಸ್ತ್ವಕ್ಷಯ್ಯೋದಕಮ್ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಉಪವಿಷ್ಟೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಶ್ರಾದ್ಧ-ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ ॥ ಪಾಂತು ದಕ್ಷಿಣಾಃ ॥

ಸ್ವಾಹಾಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ । ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ ।

ಧಾಮಂತೇ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಧಿಶ್ರಿತಮಂತಸ್ಸಮುದ್ರೇ ಹೃದ್ಯ ೧ತಿರಾಯುಷಿ । ಅಪಾಮನೀಕೇ ಸಮಿಧೇಯ ಆಭೃತಸ್ತಮ ಶ್ಯಾಮ ಮಧುಮಂತಂ ತ ಊರ್ಮಿಮ್ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕೂರ್ಚ ವಿಸರ್ಜನಂ ಕೃತ್ವಾ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಸ್ವಧೋಚ್ಯತಾಮಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಸಧೋಚ್ಯತಾಮ್ ॥ ಓಂ ಸ್ವಧಾ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ । ಸ್ವಧಾ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಮ್ । ಸಂಪದ್ಯಂತಾಂ ಸ್ವಧಾ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾ-ವೀತೀ ॥ ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಶ್ಚ, ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ । ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಪಿತಾಮಹೀ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಮಾತರಃ । ಸವ್ಯ ॥ ಶೇಷಗಂಧಂ ಧಾರಯಿತ್ವಾ ।

ಆಮಾ ವಾಜಸ್ಯ ಪ್ರಸವೋ ಜಗಮ್ಯಾದಾ ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಶಂಭೂಃ ।
ಆ ಮಾ ಗಂತಾಂ ಮಾತರಾ ಪಿತರಾ ಚಾ ಮಾಸೋಮೋಽಮೃತತ್ವಾಯ ಗಮ್ಯಾಃ ।
ದಾತಾರೋ ನೋಽಭಿ ವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಸ್ಸಂತತಿರೇವ ನಃ ।
ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ನೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹು ದೇಯಂ ಚ ನೋಽಸ್ತು ।

ಅನ್ನಂ ಚ ನೋ ಬಹು ಭವೇದತಿಥೀಂಶ್ಚ ಲಭೇಮಹಿ ।
ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚನಸ್ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಷ್ಮಕಂಚನ ॥

ಇತಿ ಕರ್ತಾ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥

ದಾತಾರೋ ವೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಸ್ಸಂತತಿರೇವ ವಃ ।
ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ವೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹು ದೇಯಂ ಚ ವೋಽಸ್ತು ।
ಅನ್ನಂ ಚ ವೋ ಬಹು ಭವೇದತಿಥೀಂಶ್ಚ ಲಭಧ್ವಮ್ ।
ಯಾಚಿತಾರಾಶ್ಚ ವಸ್ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಧ್ವಂ ಕಂಚನ ॥

ಸ್ವಾದುಷಂಸದಃ ಪಿತರೋ ವಯೋಧಾಃ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಶ್ರಿತಃ ಶಕ್ತೀವಂತೋ ಗಭೀರಾಃ । ಚಿತ್ರಸೇನಾ ಇಷುಬಲಾ ಅಮೃಧ್ರಾಸ್ಸತೋ ವೀರಾ ಉರವೋ ವ್ರಾತಸಾಹಾಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಶ್ಶಿವೇ ನೋ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅನೇಹಸಾ । ಪೂಷಾ ನಃ ಪಾತು ದುರಿತಾದೃತಾವೃಧೋ ರಕ್ಷಾ ಮಾಕಿರ್ನೋ ಅಘಶಂಸ ಈಶತ ॥

ಇಹೈವ ಸ್ತಂ ಮಾ ವಿ ಯೌಷ್ಟಂ ವಿಶ್ವಮಾಯುರ್ವ್ಯಶ್ನುತಮ್ । ಕ್ರೀಳಂತೌ ಪುತ್ರೈರ್ನಪ್ತೃಭಿ ರ್ಮೋದಮಾನೌ ಸ್ವೇ ಗೃಹೇ ॥

ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ಧನಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಸುಖಾನಿ ಚ ।
ಪ್ರಯಚ್ಛಂತು ತಥಾ ರಾಜಾ ಸಂತುಷ್ಟಾಃ ಪಿತರ ಸ್ತವ ॥

ಸತ್ಯಾ ಏತಾಃ ಆಶಿಷಸ್ಸಂತು । ಗೋತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ವಿಶ್ವದೇವ ಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ಪ್ರಸಾದೋಽಸ್ತು ॥

ಭುಕ್ತ್ಯುತ್ತರ ಮಿದಂ ವಸ್ತಾಂಬೂಲಮ್ ॥ ಅಸ್ತು ತಾಂಬೂಲಮ್ ॥ ಪವಿತ್ರಂ ವಿನಾ ॥

ಅದ್ಯಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಭವತ್ಪಾದಾಬ್ಜವಂದನಾತ್ ।
ಅದ್ಯಮೇ ವಂಶಜಾಸ್ಸರ್ವೇ ಯಾತಾ ವೋಽನುಗ್ರಹಾದ್ದಿವಮ್ ।
ಪತ್ರಶಾಕಾದಿದಾನೇನ ಕ್ಲೇಶಿತಾ ಯೂಯ ಮೀದೃಶಾಃ ।
ತತ್ಕ್ಲೇಶ ಜಾತಂ ಚಿತ್ತೇತು ವಿಸ್ಮೃತ್ಯ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಥ ॥

ವಸಿಷ್ಠ ಸದೃಶಾ ವಿಪ್ರಾಃ ಉಪರಾಗ ಗ್ರಹಾತಿಥಿಃ।
ಆಸನಾ ದೇವ ಸತ್ಕಾರೋ ಭವಸ್ಸತ್ಕಾರ ಏವಹಿ ॥

ಸಾಕ್ಷಾದ್ವಸಿಷ್ಠ ವಾಮದೇವ ಸದೃಶಾಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮಾಃ ಸಮಾಗತಾಃ ಸೂರ್ಯೋಪರಾಗ ಸದೃಶೀ ಮಾತುಃ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧ ತಿಥಿರಭೂತ್। ಅಸ್ಯಾಂ ತಿಥೌ ಆಸನ ಭಾಜನ ದ್ರವ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಭಿಃ ಕಿಮಪಿ ನ ಸತ್ಕೃತಂ ಭವತಾಂ ಸತ್ಕಾರ ಏವ ಸತ್ಕಾರಃ। ಯಜಮಾನ ಕೃತ ಪಾಣಿಹೋಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಾತ್ಮಕಂ ಕರ್ಮತ್ರಯಂ ಇದಂ ಕರ್ಮ ಯಥೋಕ್ತಂ ಭೂತ್ವಾ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಂ ಭೂತ್ವಾ ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ನೈವ ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಫಲದ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಯಥೋಕ್ತಮಸ್ತು। ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು। ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಫಲದಮಸ್ತು। ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ।

ವಾಜೇ ವಾಜೇಽವತ ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀರುದ್ವಾಸನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥ ಉದ್ವಾಸಯ ॥

ವಾಜೇ ವಾಜೇಽವತ ವಾಜಿನೋ ನೋ ಧನೇಷು ವಿಪ್ರಾ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ। ಅಸ್ಯ ಮದ್ವಃ ಪಿಬತ ಮಾದಯಧ್ವಂ ತೃಪ್ತಾ ಯಾತ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ॥ ಉತ್ತಿಷ್ಠತ ॥ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ॥ ಸವ್ಯ ॥ ಅನುಗಚ್ಛಂತು ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಸ್ಸಹ ॥ ಯನ್ಮಯಾ ವಿಹಿತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ತದಸ್ತುಮೇ ॥ ಅನೇನ ಪಿತೃಯಜ್ಞೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ಮಧ್ಯೇ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಸ್ವರ ವರ್ಣ ಧ್ಯಾನ ನಿಯಮ ಲೋಪದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ನಾಮತ್ರಯ ಮಂತ್ರ ಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ। ಅನಂತಾಯ ನಮಃ। ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ। ಇತಿ ತ್ರಿವಾರಂ ಜಪಿತ್ವಾ ॥ ಶ್ರೀ ಅಚ್ಯುತಾನಂತಗೋವಿಂದೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ....ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅನಾದರಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರಾಂತ ಪೂರ್ವಕಮ್।

ಉಭಯೋಃ ಕರ ಮುತ್ಥಾನ ಮಾಸೀಮಾಂತ ಮನುವ್ರಜೇ ॥

ಅನುವ್ರಜ ॥

ದ್ವಾರೇ ಕರ್ತಾ ವಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಸಾರ್ಯ ॥

ವಸಿಷ್ಠಾಸಃ ಪಿತೃವದ್ವಾಚ ಮಕ್ರತ ದೇವಾ ಈಳಾನಾ ಋಷಿವತ್ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಪ್ರೀತಾ ಇವ ಜ್ಞಾತಯಃ ಕಾಮ ಮೇತ್ಯಾಸ್ಮೇ ದೇವಾ ಸೋಽವಧೂನುತಾ ವಸು ॥

ದೇವಾಣ್ ವಸಿಷ್ಠೋ ಅಮೃತಾಣ್ ವ ವಂದೇ ಯೇ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾಭಿ ಪ್ರತಸ್ಥುಃ । ತೇ ನೋ ರಾಸಂತಾ ಮುರು ಗಾಯ ಮದ್ಯ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಸ್ಸದಾ ನಃ ॥ ಇದಂ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವ ದ್ಯೇತಿ ನಮಸ್ಕಾರವತೀಮಂ ತತ ಶ್ಶಂಸತಿ ತಸ್ಮಾದಂತತಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಸ್ಕ್ರಿಯತೇ ತದಾಹುರ್ವ್ಯಾಹಾವಂ ಪಿತ್ರ್ಯ ಶ್ಶಂಸೇ ದವ್ಯಾಹಾವಾಙ್ ಇತಿ ವ್ಯಾಹಾವಹ ಮೇವ ಶಂಸೇದ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ವೈ ಪಿತೃಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಾಧ್ವ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ವಾ ಏಷ ಪಿತೃಯಜ್ಞಂ ಸಂಸ್ಥಾಪಯತಿ ಯೋ ವ್ಯಾಹಾವಂ ಶಂಸತಿ ತಸ್ಮಾದ್ವ್ಯಾಹಾವಮೇವ ಶಂಸ್ತವ್ಯಮ್ ॥

ಯಂ ತ್ವಾ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಯಂ ತ್ವಾಪ ಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಯಂ ತ್ವಾ ಸುಜನಿಮಾ ಜಜಾನ । ಪಂಥಾಮನು ಪ್ರವಿದ್ವಾನ್ ಪಿತೃಯಾಣಂ ದ್ಯುಮದಗ್ನೇ ಸಮಿಧಾನೋ ವಿ ಭಾಹಿ ॥

ದ್ವೇ ಸ್ರುತೀ ಅಶೃಣವಂ ಪಿತೄಣಾಮಹಂ ದೇವಾನಾಮುತಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್ । ತಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ವಿಶ್ವಮೇಜತ್ಸಮೇತಿ ಯದಂತರಾ ಪಿತರಂ ಮಾತರಂ ಚ ॥

ಏಷ ಪಿತೃಯಜ್ಞಃ ತತ್ಸಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ।

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।
ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ಪ್ರಸಾದಾದ್ಭವತಾ ಮಿದಮ್ ॥

ಸಾಕ್ಷಾದ್ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಫಲದಮಸ್ತು ।

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಶ್ರಾದ್ಧ ವಿಧಿಃ ॥

॥ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ॥

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳು

ರಜಸ್ವಲಾಮೃತೌ

ಪಂಚಭಿಃ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾತು ಗವ್ಯೈಃ ಪ್ರೇತಾಂ ರಜಸ್ವಲಾಮ್ ।
ವಸ್ತ್ರಾಂತರಾವೃತಾಂ ಕೃತ್ವಾ ತಾಂ ದಹೇದ್ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕಮ್ ॥

ಸೂತಿಕಾಯಾಂ ಮೃತಾಯಾಂ ತು ಕಥಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಯಾಜ್ಞಿಕಾಃ ।
ಕುಂಭೇ ಸಲಿಲಮಾದಾಯ ಪಂಚಗವ್ಯಂ ತಥೈವ ಚ ॥

ಪುಣ್ಯರ್ಗ್ಭಿರಭಿಮಂತ್ರ್ಯಾಽಪೋ ವಾಚಾ ಶುದ್ಧಿಂ ಲಭೇತ್ತತಃ ।
ತೇನಾಽಪಿ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ತು ದಾಹಂ ಕುರ್ಯಾದ್ಯಥಾ ವಿಧಿ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯ—ರಜಸ್ವಲಾಸ್ತ್ರೀಯು ಮೃತಳಾದರೆ ಆ ಶವವನ್ನು ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಬೇರೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಡಿಸಿ ನಂತರ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಜಸ್ವಲೆಯು ಮೃತಳಾದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಕುಂಭದಲ್ಲಿ ಜಲವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು (ವರುಣ) ಪುಣ್ಯ ಋಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆ ಜಲವನ್ನು ಮಂತ್ರಪೂತ ವಾದವುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆ ಜಲದಿಂದಲೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಶವವನ್ನು ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗರ್ಭಿಣೀ ಮರಣೇ

ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕ್ರಮೇಣೈವ ಶೌನಕೋಽಹಂ ದ್ವಿಜನ್ಮನಾಮ್ ।
ಗರ್ಭಿಣ್ಯಾಂ ತು ಮೃತಾಯಾಂ ವೈ ಕಥಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಮಾನವಾಃ ॥

ಗರ್ಭಿಣ್ಯಾ ಮರಣೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಷಣ್ಮಾಸಾಭ್ಯಂತರೇ ಯದಿ ।
ಸಹೈವ ದಹನಂ ಕುರ್ಯಾದ್ಗರ್ಭಚ್ಛೇದಂ ನ ಕಾರಯೇತ್ ॥

ಪ್ರೇತಾಂ ಶ್ಮಶಾನಂ ನೀತ್ವಾಽಥ ಭರ್ತಾವಾ ಪುತ್ರ ಏವವಾ ।
ಷಣ್ಮಾಸಾಚ್ಛೇದ ಯೇದೂರ್ಧ್ವಂ ಗರ್ಭಿಣ್ಯಾ ಮರಣಂ ಯದಿ ॥

ನಾಭೇರಧೋ ವಾಮಭಾಗೇ ಗರ್ಭಚ್ಛೇದೋ ವಿಧೀಯತೇ ।
ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಗರ್ಭಸಮನ್ವಿತಾಮ್ ॥

ನೀತ್ವಾ ಶ್ಮಶಾನಂ ಷಣ್ಮಾಸಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಭರ್ತಾ ಸಮಾಹಿತಃ ।
ಶನೈಸ್ತು ಛೇದಯೇದ್ಗರ್ಭಂ ಪುತ್ರೋ ವಾಪ್ಯನ್ಯ ಏವವಾ ॥

ಶಿಶುಮಾದಾಯ ಜೀವಂತಂ ದಾಪಯೇತ್ಸ್ತನಮನ್ಯಯಾ ।
ಯಸ್ತೇಸ್ತನ ಇತ್ಯನಯಾ ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ಗೃಹಮಾನಯೇತ್ ॥

ಮೃತಶ್ಚೇದುದ್ಧೃತೋ ಗರ್ಭಃ ಘೃತಾಕ್ತಂ ನಿಖನೇದ್ಭುವಿ ।
ಉದರಂ ಚಾವ್ರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಪೃಷದಾಜ್ಯೇನ ಪೂರಯೇತ್ ॥

ಮೃದ್ಭಸ್ಮಕುಶಗೋಮೂತ್ರೈಃ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾದಿಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ।
ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ವಿಧಾಯಾನ್ಯದ್ವಸ್ತ್ರಂ ತಚ್ಛಾಧ ತಾಂ ದಹೇತ್ ॥

ಅರ್ಥ—ಗರ್ಭಿಣಿಯು ಮೃತಳಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ದಹನ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಶೌನಕರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆರು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ಮೃತಳಾದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಚ್ಛೇದನವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲಾದರೆ ಗಂಡನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಗನಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಕರ್ತನಾದರೂ ಸಹ ಗರ್ಭಿಣೀ ಶವವನ್ನು ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾಭಿಯ ಕೆಳಗೆ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೊಯ್ದು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಜೀವಂತವಾದ ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಮತ್ತಾರಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿಸಿ "ಯಸ್ತೇಸ್ತನ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಹೃತಿಯಿಂದಲೂ (ಮಂತ್ರ ಪಠನ ಮಾಡಿ) ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವುದು.

ಗರ್ಭಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ನಂತರ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಜೀವಂತ ಶಿಶುವನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಶಿಶುವೂ ಮೃತವಾದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಲೇಪನ ಮಾಡಿ ಹೂಳಬೇಕು.

ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕುಯ್ಯುವಾಗ ಗಾಯವಾಗದಂತೆ ಕೊಯ್ದು ಆಜ್ಯಮಿಶ್ರವಾದ ಮೊಸರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾದಿ ಮೂರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮೃತ್ತಿಕೆ, ಭಸ್ಮ, ಕುಶ, ಗೋಮೂತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಬೇರೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಡಿಸಿ, ನಂತರ ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು.

ದುರ್ಮರಣ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ವಿದ್ಯುತ್ತೋಯಾಗ್ನಿಚಂಡಾಲ ಸರ್ಪಪಾಶದ್ವಿಪಾದಪಿ ।
ವೃಕ್ಷವ್ಯಾಘ್ರಪಶುಭ್ಯಶ್ಚ ಮರಣಂ ಪಾಪಕರ್ಮಣಾಮ್ ॥

ಆತ್ಮಾನಂ ಘಾತಯೇದ್ಯಸ್ತು ವಿಷಶಸ್ತ್ರಜಲಾದಿಭಿಃ ।
ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಮೃತ್ಯುಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಯಾತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಮ್ ॥

ಕ್ಷಿಪೇದಸ್ಥೀನಿ ಗಂಗಾಯಾಂ ಶರೀರಂ ವಾಪ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಮ್ ।
ನದೀಷ್ವನ್ಯಾಸುವಾತೀರ್ಥೇ ದುರ್ಮೃತಸ್ಯ ನರಸ್ಯ ಚ ॥

ವರ್ಷಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ವಿಧಾನತಃ ।
ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಲಾಶವಿಧಿ ಮಾಚರೇತ್ ॥

ಪ್ರೇತಕರ್ಮ ತತಃಕುರ್ಯಾದ್ದಾಹಾದಿ ಸಕಲಂ ಹಿತತ್ ।
ಷೋಡಶಾದಿ ಸಪಿಂಡಂಚ ತದಾ ತಸ್ಯೋಪತಿಷ್ಠತೇ ॥

ದೇಶಕಾಲ ಭಯಾದ್ವಾಪಿ ಸದ್ಯಃ ಕರ್ತುಮುಪಕ್ರಮೇತ್ ।
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಹಿ ದ್ವಿಗುಣಂ ವಿಧಾಯಾಥೌರ್ಧ್ವದೈಹಿಕಮ್ ॥

ಮೃತಸ್ಯಾನಿಚ್ಛಯಾ ಸದ್ಯಃ ಕರ್ತವ್ಯಾಃ ಪ್ರೇತ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾಃ ।
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ ನೇಚ್ಛಯಾ ಚ ಮೃತಸ್ಯತು ॥

ಶಸ್ತ್ರಾದಿನಾಹತಃ ಸಪ್ತದಿನಾದರ್ವಾಙ್ಮೃತೋ ಯದಿ ।
ಭವೇದ್ದುರ್ಮರಣಂ ಪ್ರಾಹುಃ ಇತ್ಯೇವಂ ಪೂರ್ವಸೂರಯಃ ॥

ಅರ್ಥ—ಮಿಂಚು, ಸಿಡಿಲು, ಜಲ, ಅಗ್ನಿ, ಚಂಡಾಲ, ಸರ್ಪಪಾಶ, ದ್ವಿಪಾದ ಜಂತುಗಳು, ಮರ, ವ್ಯಾಘ್ರ, ಪಶು ಇವುಗಳಿಂದ ಹತನಾಗುವುದು ಮೃತನ ಪಾಪಕರ್ಮದ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮ. ವಿಷ, ಶಸ್ತ್ರ, ಜಲಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೂ ಮೃತನಾದವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನರಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಮೃತನ ಅಸಂಸ್ಕೃತವಾದ ಶರೀರವನ್ನಾಗಲೀ, ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ನದಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ದುರ್ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮೃತನ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ವರ್ಷಾನಂತರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾಲಾಶವಿಧಿಯನ್ನನುಸರಿಸ ಬೇಕು. ದಾಹಾದಿ ಸಕಲಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ (ಷೋಡಶ, ಸಪಿಂಡೀಕರಣ) ಮಾಡಬೇಕು.

ದೇಶಕಾಲ, ವರ್ತಮಾನ ಸಮಯ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಮಾನವು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮೃತನ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ತವನು ಸತ್ತ ಏಳು ದಿನಾನಂತರ ಸತ್ತನೆಂದು ತಿಳಿದು ದುರ್ಮರಣದಿಂದ ಸತ್ತನೆಂದು ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತ್ರಿಪಾದಿ ಧನಿಷ್ಠಾ ಪಂಚಕ ಮೃತೌ

ಅರ್ಥಮಾತ್ರ—ಧನಿಷ್ಠಾ ಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದವನನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ದಹನ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದರ್ಭಮಯ ಪುತ್ತಲಕ್ಕೆ ಯವಪಿಷ್ಟವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಐದು

ಕಂಬಳಿದಾರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಶವದೊಡನಿಟ್ಟು ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಬೇಕು.

ತಿಥ್ಯಾದಿ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ। ಅಮುಕಸ್ಯ ಧನಿಷ್ಠಾ ಪಂಚಕಾದಿ ಮರಣ ಸೂಚಿತ ವಂಶಾರಿಷ್ಟ ವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ಪಂಚಕ ವಿಧಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಃ।

ಪ್ರತಿಮಾ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ದಾಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತದ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಶಿರಸ್ಸು, ಎರಡು ನೇತ್ರಗಳು, ಮೂರು ವಾಮ ಕುಕ್ಷಿ, ನಾಲ್ಕು ನಾಭಿ, ಐದು ಪಾದಗಳು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಮ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆಜ್ಯ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವತೆಗಳು ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೇತವಾಹಃ। ಪ್ರೇತಸಖಃ। ಪ್ರೇತಪಃ। ಪ್ರೇತಭೂಮಿಪಃ। ಪ್ರೇತಹರ್ತಾ। ನಂತರ ಉದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಮಾಯ ಸೋಮಂ, ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ಎಂಬ ಎರಡು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತತಃ ಪ್ರೇತಮುಖದಲ್ಲಿ ಪಂಚರತ್ನಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪುತ್ತಲಗಳ ಸಹಿತ ದಹನಮಾಡಬೇಕು.

ಆಶೌಚಾಂತದಲ್ಲಿ ತಿಲ ಹೇಮ ಘೃತಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ಮೃತನಾಗಿ ಅಶ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ದಾಹ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಾಂತಿಯೆಂದರೆ ಲಕ್ಷಹೋಮ. ರುದ್ರ ಹೋಮಾದಿಗಳು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪುತ್ತಲ ವಿಧಿಯು ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಇದು ಒಂದು ವಿಧಿಯಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಿಯೆಂದರೆ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಯಮನನ್ನು ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾದಿ ಚರು ಶ್ರಪಣಾಂತ ದ್ವಾದಶ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಕಾರ ಚರುಹೋಮವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ನಾಮದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಯಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಧರ್ಮರಾಜಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಮೃತ್ಯವೇ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಅಂತಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ವೈವಸ್ವತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಕಾಲಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಸರ್ವಭೂತ-ಕ್ಷಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಔದುಂಬರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ದಧ್ನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ನೀಲಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ಸ್ವಾಹಾ॥ ವೃಕೋದರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಚಿತ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೋಮವನ್ನು ಏಕೈಕಾಹುತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು

ಮುಗಿಸಿ ಕೃಷ್ಣವಸ್ತ್ರ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಕರೀಹಸುವನ್ನು ಯಮಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ದಾನಮಾಡ ಬೇಕು.

ತ್ರಿಪಾದಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದರೂ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ದ್ವಾದಶಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಚರುವಿನಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕರೀಹಸುವನ್ನು ದಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಪಾಲಾಶ ಪ್ರತಿಕೃತಿ ವಿಧಿ

ಶವವು ಸಿಕ್ಕದೇ ಎಷ್ಟುದಿನವಾದರೂ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನವನ್ನು ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪಾಲಾಶ ಸಮಿತ್ತಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಇದರ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತುಗದ ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು.

ಈ ಮುತ್ತುಗದ ಕಡ್ಡಿಗಳ ವಿನಿಯೋಗವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಶಿರಸ್ಸಿಗೆ ೪೦, ಕಂಠಕ್ಕೆ ೧೦, ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ೧೦೦. ಕೈ ಬೇರಳುಗಳಿಗೆ ೧೦, ವಕ್ಷಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ೨೦, ಜಠರಕ್ಕೆ ೩೦, ಶಿಶ್ನಕ್ಕೆ ೪, ಅಂಡಗಳಿಗೆ ೬, ತೊಡೆಗಳಿಗೆ ೧೦೦, ಜಂಘೆಯಿಂದ ಪಾದ ತಲದವರೆಗೆ ೩೦, ಪಾದಾಂಗುಲಿಗಳಿಗೆ ೧೦ ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ೩೬೦ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಮೃತ ದೇಹದ ಆಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಜೋಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಕಂಬಳೀವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕಲಸಿ ಆ ಪಲಾಶ ಕೃತಿ ಶವಕ್ಕೆ ಲೇಪ ಮಾಡಬೇಕು ನಾರಿಕೇಳೋದಕದಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಕಲಸಿ ಲೇಪಿಸಬಹುದು. ಕಳೆಬರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು.

ಶಿರಸಿ ನಾರಿಕೇಳಫಲಮ್। ಲಲಾಟೇ ಕದಲೀಪತ್ರಮ್। ದಂತೇ ದಾಡಿಮ-ಬೀಜಾನಿ। ಕರ್ಣಯೋಃ ಕಂಕಣಮ್। ಚಕ್ಷುಷೋಃ ಕಪರ್ದೌ। ನಾಸಿಕಾಯಾಂ ತಿಲಪುಷ್ಪಮ್। ನಾಭೌ ಅಬ್ಜಮ್। ಸ್ತನಯೋಃ ಜಂಬೀರ ಫಲದ್ವಯಮ್। ವಾತೇ ಮನಃ ಶಿಲಾಮ್। ಪಿತ್ತೇ ಹರಿತಾಳಮ್। ಕಫೇ ಸಮುದ್ರಫೇನಮ್। ರುಧಿರೇ ಮಧು। ಪುರೀಷೇ ಗೋಮಯಮ್। ಮೂತ್ರೇ ಗೋಮೂತ್ರಮ್। ರೇತಸಿಪಾರದಮ್। ವೃಷಣಯೋಃ ವೃಂತಾಕದ್ವಯಮ್। ಶಿಶ್ನೇ ಗೃಂಜನಮ್। ಕೇಶೇಷುವನ ಸೂಕರ ಸಟಾವಟ ಪ್ರರೋಹಾ ವಾ। ಲೋಮಸು ಊರ್ಣಾಮ್। ಮಾಂಸೇ ಮಾಷಪಿಷ್ಟಲೇಪಃ। ಪಂಚಗವ್ಯೈಃ ಪಂಚಾ-ಮೃತೈಶ್ಚ ಸರ್ವತಃ ಸಿಂಚನಮ್॥

ಪುರ್ನರ್ನೋ ಅಸುಮ್। ಅಸುನೀತೇ ಇತಿ ಋಗ್ಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಣಪ್ರವೇಶಂ ಭಾವಯೇತ್। ಯದ್ವಾ। ಯತ್ತೇ ಯಮಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಶುಕ್ರಮಸೀತಿ ಸಾರದಂ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ಅಕ್ಷೀಭ್ಯಾಮಿತಿ ಶರೀರಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್। ಶರೀರಂ ಸ್ನಾಪಯಿತ್ವಾ ಚಂದನ ಮನುಲಿಪ್ಯ ವಸ್ತ್ರೋಪವೀತೇ ಪರಿಧಾಯ್ಯ ಅಯಂ ಸದೇವದತ್ತಃ ಇತ್ಯಭಿಮೃಶ್ಯ ಇದಂ ಚ ಅಸ್ಯ ಉಪಾಸನಮಿತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ವಿಧಿವದ್ದಾಹಾದಿ ಕಾರ್ಯಮ್।

ಅರ್ಥ—ಕಂಕಣಂ-ದಾರದ ಸುತ್ತು, ಕಪರ್ದೌ-ಕವಡೆಗಳು(೨), ಮನಃಶಿಲಾ-ಮಣ್ಣು ಶಿಲೆ, ಹರಿತಾಳಂ-ಹರಿದಾಳ, ಪಾರದಂ- ಪಾದರಸ, ವಟಪ್ರರೋಹ-ವಟವೃಕ್ಷದ (ಆಲದ ಮರದ) ಬಿಳಿಲು, ಗೃಂಜನಂ-ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ವನಸೂಕರಸಟಾ-ಕಾಡುಹಂದಿಯ ಕೂದಲು.

ನಾರಾಯಣಬಲಿ

ದುರ್ಮರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಮೃತರಾದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ನಾರಾಯಣ ಬಲಿ ಎಂಬ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರೇತಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ವಿಧಾನ.

ತತ್ರ ದುರ್ಮರಣೇಷು ಆತ್ಮಘಾತೇ ಜಲಾದಿಭಿಃ ಪ್ರಮಾದ ಮರಣೇ ಪತಿತಾದಿ ಮರಣೇಚ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥಯಾ ಅಮುಕ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ಅಮುಕಶರ್ಮಣಃ ಅಮುಕ ದೋಷ ನಾಶಾರ್ಥಂ ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕೇ ಸಂಪ್ರದಾನತ್ವ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಅಮುಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಅಮುಕ ದಾನಂ ವಾ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕಂ ತತ್ತಾತ್ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕಂ ತತ್ತತ್ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಚ ಕಾರ್ಯಮ್। ಅಶಕ್ತೌ ದಾನ ಮೇವ ಕಾರ್ಯಮ್। ತತೋ ಅಮುಕ ಗೋತ್ರಾಯ ಅಮುಕ ಶರ್ಮಣಃ ಅಮುಕ ದುರ್ಮರಣದೋಷ ನಾಶಾರ್ಥಂ ಔರ್ಧ್ವ ದೇಹಿಕ ಪ್ರದಾನತ್ವ ಯೋಗ್ಯತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ।

ಪೂರ್ವಾರ್ಧೋಕ್ತ ಸಂತತಿ ಫಲಕ ಕಾಮ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಬಲಿವತ್ ಸರ್ವಂ ಕುರ್ಯಾತ್। ಏತತ್ತು ವರ್ಷಾಂತೇ ಕರಣಪಕ್ಷೇ।

ಸದ್ಯಃ ಕರಣಪಕ್ಷೇತು ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ದ್ವಿಗುಣ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕೃತ್ವಾ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಶುಕ್ಲೈಕಾದಶ್ಯಾದಿ ಕಾಲಂ ಅನಪೇಕ್ಷ್ಯೈವ ಸುಮನಂತರೋಕ್ತ ಸಂಕಲ್ಪಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಧಿನಾ ಸ್ಥಾಪಿತೇ ಕಲಶದ್ವಯೇ ಹೇಮಯೋಃ ಪ್ರತಿಮಯೋರ್ವಿಷ್ಣುಂ ವೈವಸ್ವತ ಯಮಂ ಚ ಆವಾಹ್ಯ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಯಮಾಯ ಸೋಮಮಿತಿ ಚಕ್ರಮೇಣ ಷೋಡಶೋಪಚಾರೈಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತತ್ಪೂರ್ವ ಭಾಗೇ ರೇಖಾಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಕುಶಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ "ಶುಂಧಂತಾಂ, ವಿಷ್ಣುರೂಪ್ಯಮುಖಪ್ರೇತ" ಇತಿ ದಶಸ್ಥಾನೇಷು ಅಪೋ ನಿನೀಯ ಮಧು-ಘೃತ-ತಿಲ ಮಿಶ್ರಾನೋದನ ಪಿಂಡಾನ್ "ದಶಾಮುಕ ಗೋತ್ರ ಅಮುಕ ಶರ್ಮನ್ ಪ್ರೇತ ವಿಷ್ಣು ವೈವಸ್ವತ, ಅಯಂ ತೇ ಪಿಂಡ" ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಸಂಸ್ಥಾನ್ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀತ್ಯಾದಿ ಪೈತೃಧರ್ಮೇಣ ದದ್ಯಾತ್। ಗಂಧಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರವಾಹಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ನದ್ಯಾಂ ಕ್ಷಿಪೇತ್।

ಶ್ವಃ ಸದ್ಯೋವಾ ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತಂ ವಿಷ್ಣುಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಏಕವಿಪ್ರೇ ಲಾಭೇ ದರ್ಭವಟಾ ವಾ ಪಾದಕ್ಷಾಳನಾದಿ ತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನಾಂತಂ ವಿಷ್ಣುರೂಪ ಪ್ರೇತಾವಾಹನ ಪೂರ್ವಕಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರ ಸಮೀಪೇ ತೂಷ್ಣೀಂ ರೇಖಾಃ ಕೃತ್ವಾ ದರ್ಭಾಸ್ತರಣೇ ಅಪೋ ನಿನಯನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ।

ದರ್ಭೇಷು ಸವ್ಯೇನ ವಿಷ್ಣವೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಶಿವಾಯ ಚ ಸಪರಿವಾರಾಯ ಯಮಾಯ ಚೇತಿ ಚತುರ್ಭ್ಯಃ ಪಿಂಡ ಚತುಷ್ಟಯಂ ದತ್ವಾ। ಅಪಸವ್ಯೇನ "ವಿಷ್ಣುರೂಪಿ ಪ್ರೇತ, ಅಮುಕ ಗೋತ್ರ, ನಾಮ ಅಯಂತೇ ಪಿಂಡಃ" ಇತ್ಯೇಕಂ ಪಂಚಮಂ ಪಿಂಡಂ ದತ್ವಾ, ತಥೈವ ಅಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರವಾಹಣಾಂತೇ ವಿಪ್ರಾಚಾಂ ತತಾದಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಶೇಷ ಸಮಾಪನಾಂತೇ ಪ್ರೇತ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ವಿಪ್ರಾಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿ ದತ್ವಾ, ವಿಪ್ರೇಣ ಪ್ರೇತಾಯ ತಿಲಾಂಜಲಿಂ ದಾಪಯೇತ್। ಅಮುಕ ಗೋತ್ರಾಯ, ಅಮುಕ ಶರ್ಮಣೇ, ವಿಷ್ಣುರೂಪಿಣೇ ಪ್ರೇತಾಯ, ಅಯಂ ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿರಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ। ವಿಪ್ರಾಲಾಭೇಸ್ವಯಂ ದದ್ಯಾತ್। ತತೋ ವಿಪ್ರಾನ್ ವಾಚಯೇತ್। ಅನೇನ ನಾರಾಯಣ ಬಲಿ ಕರ್ಮಣಾ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಃ ಇಮಂ ಅಮುಕಂ ಪ್ರೇತಂ ಶುದ್ಧಂ ಅಪಾಪಮರ್ಹಂ ಕರೋತ್ವಿತಿ ಕಾಮ್ಯ ಪ್ರಯೋಗೇ ಅಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಯೋಗೇ ಚ ಸಂಕಲ್ಪೇ ನಾಮ ಗೋತ್ರೋಚ್ಚಾರೇ ಚ ವಿಶೇಷಃ ಸ್ಪಷ್ಟ ಏವ।

ಅರ್ಥ—ನಾರಾಯಣ ಬಲಿಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಬಂಗಾರದ ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ವೈವಸ್ವತ ಯಮನನ್ನೂ ಸಹ ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿ ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಿಂದಲೂ ಯಮಾಯ ಸೋಮಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಅದರ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹರಡಿ "ಶುಂಧಂತಾಂ ವಿಷ್ಣುರೂಪ್ಯಮುಕ ಪ್ರೇತ" ಎಂದು ಹತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಧು-ಘೃತ-ತಿಲ ಮಿಶ್ರವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಪಿಂಡರೂಪದಲ್ಲಿ "ದಶಾಮುಕ ಗೋತ್ರ ಅಮುಕ ಶರ್ಮನ್ ಪ್ರೇತ ವಿಷ್ಣು ವೈವಸ್ವತ ಅಯಂ ತೇ ಪಿಂಡಃ" ಎಂದು ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು.

ಪೂರ್ವಸ್ಥಾಪಿತ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಾಗಿಲೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಾವೇ ಕೂರ್ಚದಲ್ಲಾಗಲೀ ಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನಾದಿ ತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನಾಂತವಾಗಿ "ವಿಷ್ಣು ರೂಪ ಪ್ರೇತಾವಾಹನ" ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಿಪ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದರ್ಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸವ್ಯದಿಂದ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಮನಿಗೂ ಸಹ ಎಂದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಾಲ್ವರಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ "ವಿಷ್ಣುರೂಪಿ ಪ್ರೇತ, ಅಮುಕ, ಗೋತ್ರ ನಾಮ ಅಯಂತೇ ಪಿಂಡಃ" ಎಂದು ಐದನೆಯ ಪಿಂಡವೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ ಅರ್ಚಿಸಿ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ ವಿಪ್ರಾಚಮನಾದಿ ಶ್ರಾದ್ಧಶೇಷ ಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ರೇತನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಪ್ರೇತನಿಗೆ "ಅಮುಕ ಗೋತ್ರಾಯ, ಅಮುಕ ಶರ್ಮಣೇ, ವಿಷ್ಣುರೂಪಿಣೇ ಪ್ರೇತಾಯ ಅಯಂ ತಿಲತೋಯಾಂಜಲಿಃ" ಎಂದು ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಽಭಾವೇ ಯಜಮಾನನೇ ಕೊಡುವುದು.

ಆಮೇಲೆ ಕರ್ತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕುರಿತು "ನಾನು ಮಾಡಿದ ನಾರಾಯಣ ಬಲಿ ಕರ್ಮದಿಂದ ಭಗವಂತನಾದ ವಿಷ್ಣುವು ಈ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಶುದ್ಧನನ್ನಾಗಿಯೂ ಪಾಪರಹಿತನನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲಿ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು.

ಅಥ ದುಷ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರ ತಿಥಿವಾರ ಮರಣ ದಹನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮ್

೧. ನಂದಾರಿಕ್ತ ತಿಥೌ ಮರಣೇ ದಾಹೇಚ

೧-೬-೧೧ ನಂದಾಃ ೪-೯-೧೪ ರಿಕ್ತಾಃ।

ಓಂ, ಓಂ, ಓಂ, ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಪಿತುಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ, ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ರಿಕ್ತ ತಿಥೌ ವಾ ಮರಣೇ ದಾಹೇಚ ಯೋ ದೋಷಃ ಸಮಜನಿ ತದ್ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ **ಧಾನ್ಯದಾನಂ** ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಸರ್ವದೇವಮಯಂ ಧಾನ್ಯಂ ಸರ್ವೋತ್ಪತ್ತಿಕರಂ ಮಹತ್।
ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಜೀವನೋಪಾಯಂ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ॥

ಅನೇನ ಧಾನ್ಯದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯದಾನೇನ ವಾ ಪಿತುಃ ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ನಂದಾ ತಿಥೌ ರಿಕ್ತ ತಿಥೌ ವಾ ಮರಣೇ ದಾಹೇವಾ ಯೋದೋಷಃ ಸಮಜನಿ ತದ್ದೋಷ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥

೨. ಅಥ ಭದ್ರಾ ತಿಥೌ ಮರಣೇ ದಾಹೇವಾ।

೨-೭-೧೨ ಭದ್ರಾಃ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ **ಭೂದಾನಂ** ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಸರ್ವ ಭೂತಾಶ್ರಯಾ ಭೂಮಿಃ ವರಾಹೇಣ ಸಮುದ್ಧೃತಾ।
ಅನಂತ ಸಸ್ಯಫಲದಾ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ॥

ಅನೇನ ಭೂದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯ ದಾನೇನ.....ಬ್ರುವಂತು॥

೩. ದುಷ್ಟವಾರೇ ಮರಣೇ ದಾಹೇವಾ।

ಭಾನು ಭೌಮ ಭೃಗು ಶನಿವಾರೇಷು ಮೃತಸ್ಯ ದಾಹೇವಾ। **ವಸ್ತ್ರಂ ದಾನಮ್**।

ಶರಣಂ ಸರ್ವಲೋಕಾನಾಂ ಲಜ್ಜಾಯಾ ರಕ್ಷಣಂ ಪರಮ್।
ಸುವೇಷಧಾರಿ ವಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಅತಃ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ॥

ಅನೇನ ವಸ್ತ್ರದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ....ಬ್ರುವಂತು॥

೪. ದ್ವಿಪಾದ ನಕ್ಷತ್ರ ದಾಹೇವಾಮರಣೇ।

ಮೃಗಾಚಿತ್ರಾಧನಿಷ್ಠಾ ಚ ಜ್ಞೇಯ ಮೇತದ್ವಿಪಾದಭಮ್।
ದ್ವಿಪಾದೇ ನಕ್ಷತ್ರೇ ದಾಹೇವಾ ಮರಣೇ **ಗೋದಾನಮ್**॥

ಗವಾ ಮಂಗೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭುವನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ।
ಯಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾಚ್ಛಿವಂ ಮೇ ಸ್ಯಾತ್ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ॥

ಅನೇನ ಗೋದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ....ಬ್ರುವಂತು॥

೫. ತ್ರಿಪಾನ್ನಕ್ಷತ್ರೇ ಮರಣೇ ದಾಹೇವಾ।

ಪುನರ್ವಸೋತ್ತರಾಷಾಢಾ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಉತ್ತರ ಫಲ್ಗುನೀ ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ, ವಿಶಾಖಾ ಚ ಜ್ಞೇಯಮೇತತ್ರಿ ಪಾದಭಮ್॥

ಹಿರಣ್ಯ ಗರ್ಭಮಿತಿ, **ಹಿರಣ್ಯದಾನಮ್**॥

೬. ಧನಿಷ್ಠಾ ಪಂಚಕ ಮರಣೇ ದಾಹೇವಾ। ಕಾಂಸ್ಯದಾನಮ್॥

ಯಾನಿ ಪಾಪಾನ್ಯನೇ ಕಾನಿ ಕಾಮೋತ್ಥಾನಿ ಕೃತಾನಿವೈ।
ಕಾಂಸ್ಯ ಪಾತ್ರ ಪ್ರದಾನೇನ ಅತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ॥

೭. ದ್ವಿಪುಷ್ಕರೇ ತ್ರಿಪುಷ್ಕರೇ ವಾ ಮರಣೇ ದಾಹೇ ಚ

ಯದಿ ಭದ್ರಾತಿಥೀನಾಂ ಸ್ಯಾದ್ಭಾನು ಭೌಮ ಶನ್ಯೈಶ್ಚರೈಃ।
ತ್ರಿಪಾದೃಕ್ಷೈಶ್ಚ ಸಂಯೋಗಃ ತದಾ ಯೋಗ ಸ್ತ್ರಿಪುಷ್ಕರಃ॥

ತ್ರಿಪುಷ್ಕರೋದ್ವಯೋರ್ಯೋಗೇ ಧವಾಯಂ ಸ್ಯಾದ್ವಿಪಾದಭೈಃ॥

ಪಿತುಃ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ತ್ರಿಪುಷ್ಕರೇ ದ್ವಿಪುಷ್ಕರೇ ವಾ ಮರಣೇ ದಾಹೇ ವಾ ಯೋ ದೋಷಃ **ಹಿರಣ್ಯ ದಾನಂ** ಕರಿಷ್ಯೇ॥

ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿ ಸಂಧಾನ

ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿಸಂಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪ್ರಥಮ ದರ್ಭಮುಷ್ಟಿಂ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನೌ ಪ್ರದೀಪ್ಯ, ವಾಮಹಸ್ತೇನ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ದಕ್ಷಿಣೇನ ಪಾಣಿನಾ ದ್ವಿತೀಯ ಮುಷ್ಟಿಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ವಾಮಹಸ್ತ ಸ್ಥಿತಾಽಗ್ನೌ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ। ವಾಮಹಸ್ತಸ್ಥಿತಮುಷ್ಟಿಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ವಿಸೃಜೇತ್।

ಪುನಃ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತ ಸ್ಥಿತ ಮುಷ್ಟಿಂ ವಾಮಹಸ್ತೇನ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ತೃತೀಯ ಮುಷ್ಟಿಮಾದಾಯ। ವಾಮಹಸ್ತಸ್ಥಿತಂ ಅಗ್ನೌ ಪ್ರದೀಪ್ಯ। ವಾಮಹಸ್ತ ಸ್ಥಿತ ಮುಷ್ಟಿಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿರಸ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತ ಸ್ಥಿತ ದರ್ಭಮುಷ್ಟಿಂ ಅಗ್ನೌ ಧೂಳೀಭೂತಂ ಕೃತ್ವಾ, ಅಗ್ನ್ಯಾಯತನ ಮುದ್ಧೃತ್ಯ, ಅವೋಕ್ಷ್ಯ, ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ಅಲಂಕರಣಾನಂತರಂ ಪ್ರೇತದಾನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ, ತೂಷ್ಣೀಂ ಜುಹುಯಾತ್। ತೂಷ್ಣೀಂ ಶಬ್ದಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತಿರಿತಿ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ। ವ್ಯಾಹೃತಿ ಚತುಷ್ಟಯೇನ ಹುತ್ವಾ॥

ಅಥ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರಃ

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿಂ ಉತ್ಪಾದಯಿತುಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲೋಭೂತ್ವಾ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಂ, ಓಂ, ಓಂ, ಅದ್ಯಮಯಾ.....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। (ವಿಧುರಸ್ಯ) ವಿಧವಾಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿಂ ಉತ್ಪಾದಯಿಷ್ಯೇ।

ಓಂ ಇತಿ ಪ್ರಣವೇನ ದರ್ಭಮುಷ್ಟಿಂ ಪ್ರಜ್ವಾಲ್ಯ।

ಸಂಸಮಿ ದ್ಯುವ ಸೇ ವೃಷನ್ನಗ್ನೇ ವಿಶ್ವಾನ್ಯರ್ಯ ಆ।

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪುನಃ ದರ್ಭೇಷು ಸಂಯೋಜ್ಯ

ಇಳಸ್ಪದೇ ಸಮಿಧ್ಯ ಸೇ ಸ ನೋ ವಸೂನ್ಯಾ ಭರ।

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪುನಃ ಮುಷ್ಟ್ಯಂ ತರಾ ರೂಢಂ ಕೃತ್ವಾ ತಮಗ್ನಿಂ ಮಿಶ್ರೀ ಕರೋತಿ।

ಸವ್ಯ। ಓಂ, ಓಂ, ಓಂ ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯ ತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ವಿಧುರಾಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ, ಪ್ರೇತಾಯಾಃ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಮ್। ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಓಂ ಇತಿ ಪ್ರಣವೇನ ಅಗ್ನಿಮುದ್ಧೃತ್ಯ।

ಅನ್ವಗ್ನಿರುಷ ಸಾ ಮಗಮಖ್ಯದನ್ವಹಾನಿ ಪ್ರಥಮೋ ಜಾತವೇದಾಃ।
ಅನುಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಪುರುತ್ರಾ ಚರಶ್ಮೀನನುದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಆತತಾನ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಗ್ನಿ ಮಾಹೃತ್ಯ।

ಪೃಷ್ಟೋ ದಿವಿ ಪೃಷ್ಟೋ ಅಗ್ನಿಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪೃಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವಾ ಓಷಧೀ ರಾ ವಿವೇಶ। ವೈಶ್ವಾನರಃ ಸಹಸಾ ಪೃಷ್ಟೋ ಅಗ್ನಿಃ ಸನೋ ದಿವಾ ಸರಿಷಃ ಪಾತು ನಕ್ತಮ್ ॥

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ।

ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ। ಪ್ರಾಗಗ್ರೈರ್ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೈ ಶ್ಚ ದರ್ಭೈರಗ್ನಿ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ। ಪರ್ಯುಕ್ಷ್ಯ। ಅಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಮ್। ಆಜ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀಂಸ್ರುವಂಚಾಸಾಧ್ಯ। ಏಕದರ್ಭಪವಿತ್ರೇಣ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಂ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ತೂಷ್ಣೀಮ್ ಆಜ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ। ಸ್ರುವಂ ಸಂಮೃಜ್ಯ। ಅಲಂಕೃತ್ಯ। ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ।

ಓಂ ತತ್ಸವಿತುಃ....ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ಸ್ವಾಹಾ। ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ೧ ॥

ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವೃಣೀಮಹೇ ವಯಂ ದೇವಸ್ಯ ಭೋಜನಮ್। ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸರ್ವಧಾತಮಂ ತುರಂಭಗಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಮ್ ॥ ೨ ॥

ಓಂ ಅದ್ಯಾ ನೋ ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಜವತ್ಸಾವೀಃ ಸೌಭಗಮ್। ಪರಾದುಷ್ವಪ್ನ್ಯಂ ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಮ್ ॥ ೩ ॥

ಓಂ ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ ಸವಿತರ್ದುರಿತಾನಿ ಪರಾಸುವ। ಯದ್ಭದ್ರಂತನ್ನ ಆಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸವಿತ್ರ ಇದಮ್ ॥ ೪ ॥

ಅತ್ರ ಕೇಚನ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಷೋಡಶಾಹುತೀರ್ಜುಹ್ವತಿ ॥

ಪುರುಷಯೇವೇದಂ....। ಇತಿ ಸರ್ವತ್ರತ್ಯಾಗಃ।

ಪುನಃ ಪರಿಸಮೂಹನ ಪರ್ಯುಕ್ಷಣೇ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅನೇನ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿ ಹೋಮೇನ ಶ್ರೀ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಣಾತು।

ಇತ್ಯುತ್ತಪನಾಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರಃ ॥

ಅಥ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರಃ

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿಃ—

ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ....ನಮೋ ನಮಃ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ, ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿಂ ಉತ್ಪಾದಯಿತುಂ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲೋಭೂತ್ವಾ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು॥ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪದಸ್ತು।

ಸವ್ಯ। ಓಂ, ಓಂ, ಓಂ, ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ, ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿಂ ಉತ್ಪಾದಯಿಷ್ಯೇ।

ನೂತನ ಶರಾವಕಪಾಲಮ್ ಅಗ್ನಿಸಮಾನಂ ದಗ್ಧ್ವಾ। ಶುಷ್ಕ ಗೋಮಯ ತುಷಾದಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ। ತಮಗ್ನಿಂ ದೃಢೀಕರೋತಿ।

ಸವ್ಯ। ಓಂ, ಓಂ, ಓಂ, ಅದ್ಯಮಯಾ....ಪುಣ್ಯತಿಥೌ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ, ಶರ್ಮಣಃ ಪ್ರೇತಸ್ಯ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಪರಿಸಮಸೂಹನಾದಿ ಅಗ್ನಿ ಅಲಂಕರಣಾಂತಂ ಪೂರ್ವವತ್ಕೃತ್ವಾ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯ ಮಾದಾಯ।

ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಮ್।

ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ। ವಾಯವ ಇದಮ್।

ಓಂ ಸ್ವಾ ಅಸ್ವಾಹಾ। ಸೂರ್ಯ ಯೇದಮ್।

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ವಾ೧ಅಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಮ್॥

ಪುನಃ ಪರಿಸಮೂಹನ ಪರ್ಯುಕ್ಷಣೇ ಕುರ್ಯಾತ್।

ಅನೇನ ವ್ಯಾಹೃತಿ ಹೋಮೇನ ಶ್ರಿ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಣಾತು।

ಇತಿ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರಃ॥

ಕೂರ್ಚಲಕ್ಷಣಮ್

ಪ್ರಥಮಾಬ್ದೇ ಪಂಚದರ್ಭೈಃ ಪ್ರತ್ಯಬ್ದೇ ಸಪ್ತಭಿಸ್ತಥಾ।
ತೀರ್ಥೇ ಮಹಾಲಯೇ ಚೈವ ನವದರ್ಭೈಸ್ತು ಕೂರ್ಚಕಮ್ ॥

ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿವರ

ಪ್ರಥಮ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಬೊಂಬುಗಳು-೨, ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ-೬ ಮಾರು, ಸಣ್ಣ ಕಡ್ಡಿಗಳು-೮, ಶವಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರ-೩ ಗಜ

(ಕರ್ತೃಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ೩ ಗಜ ಹೊದೆಯುವುದಕ್ಕೆ ೨ ಗಜ, ಅಂಚಿರಬಾರದು)

ಚೆಂಬು ೧, ಪಂಚಪಾತ್ರೆ, ಉದ್ಧರಣೆಗಳು ಕರ್ತೃಸಂಖ್ಯಾಕ, ಗಡಿಗೆ-೧, ಗಂಧದ ಚಕ್ಕೆ-೧, ಮಡಿಕೆ-೧, ಮುಚ್ಚಳ-೧, ಒಣಗಿದ ತುಳಸೀ ಕಾಷ್ಠ, ಅಕ್ಕಿ ೧ ಕೆ. ಜಿ., ತುಪ್ಪ ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ., ಕರಿ ಎಳ್ಳು ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ., ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಸಗಣಿ, ಗಂಜಲ, ಸೌದೆ, ಬೆರಣಿ, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ, ತಿಲಪಾತ್ರದಾನಕ್ಕೆ ಪಂಚಪಾತ್ರೆ।

ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ

ಅಕ್ಕಿ ೧ ಕೆ. ಜಿ, ಹೆಸರುಕಾಳು ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಹಚ್ಚಿದೆಲೆ ೪, ದೊನ್ನೆ ೮, ವಸ್ತ್ರ ೧, ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ಅಥವಾ ಲೋಟ ೧, ಸುವಾಸಿನಿಯಾದರೆ ಮರದಜೊತೆ-೧, ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ, ಹೂವು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ೧, ಚಿಲ್ಲರೆ ದಕ್ಷಿಣೆ, ಪುರೋಹಿತರ ಸಂಭಾವನೆ.

ನಿತ್ಯವಿಧಿ ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಆದರೆ

ಅಕ್ಕಿ ೧ ಕೆ.ಜಿ., ಸೇರಕ್ಕಿ ಬೇಯುವ ತಪ್ಪಲೆ ೧, ಕರಿಎಳ್ಳು ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ತುಪ್ಪ ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಊಟದ ಎಲೆ ೨, ಹೆಸರುಕಾಳು ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ದೊನ್ನೆ ೪, ವಸ್ತ್ರ ೨, ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ೨, ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಾಗೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂಭಾವನೆ.

ಎರಡನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ

ಅಕ್ಕಿ ೧ ಕೆ. ಜಿ., ದೊನ್ನೆ ೮, ಹೆಸರುಕಾಳು ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಎಳ್ಳು ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಬದನೆಕಾಯಿ ೧, ವಿಳ್ಳೆದಲೆ ೫, ಬಟ್ಲಡಿಕೆ ೫, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ೫, ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು ೧/೨ ಪಾವು, ಹಳೇ ಬಟ್ಟೆ ೧ ಗೇಣುದ್ದ, ಎಳೆನೀರು ೧, ತುಪ್ಪ ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧, ತೆಂಗು ಅಥವಾ ಅಡಿಕೆಯ ಹೊಂಬಾಳೆ ೧ ಅಡಿ, ಬಾಳೇಕಾಯಿ ೧.

೨, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯ನೇ ದಿನಗಳಿಗೆ

ಊಟದೆಲೆ ೬, ದೊನ್ನೆ ೮, ಭತ್ತದರಳು ೧/೪ ಲೀಟರ್, ೧/೨ ಕೆ. ಜಿ. ಬೇಯುವ ಮಡಿಕೆ ೧, ಮುಚ್ಚಳ ೧, ಮತ್ತೊಂದು ಮಡಿಕೆ ಮುಚ್ಚಳ. ವಿಭೂತಿ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಗಂಜಲ, ಸಗಣಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಬೆಲ್ಲ ೧/೨ ಅಚ್ಚು, ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ೧, ಸುಣ್ಣ, ಮಾವಿನಸೊಪ್ಪು, ಚಿಲ್ಲರೆ, ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂಭಾವನೆ. ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ೫.

ಪ್ರತಿದಿನ ನಿತ್ಯವಿಧಿಗೆ

ಅಕ್ಕಿ ೧/೨ ಕೆ. ಜಿ., ತುಪ್ಪ ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಎಳ್ಳು ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಹಚ್ಚಿದೆಲೆ ೨, ಹೆಸರು ೧೫೦ ಗ್ರಾಂ, ದೊನ್ನೆ ೨, ೧/೨ ಕೆ. ಜಿ. ಬೇಯುವ ತಪ್ಪಲೆ ೧.

ಹುಣಿಸೇಹಣ್ಣು ನಿತ್ಯವೂ ಇರಬೇಕು (ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಲು)

ನವಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ೧, ೩, ೫, ೭, ೯, ದಿನಗಳು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ೧/೨ ಕೆ. ಜಿ ಅಕ್ಕಿ, ಎಳ್ಳು ೧೦೦ ಗ್ರಾಂ, ಹೆಸರು ೧೫೦ ಗ್ರಾಂ, ಲೋಟಗಳು ೫, ವಸ್ತ್ರ ೫, ತುಪ್ಪ ೧೦೦ ಗ್ರಾಮಿನಂತೆ.

ದಶಮೇಽಹನಿ (೧೦ನೇ ದಿನ)

೨ನೇ ದಿನದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮತ್ತು ದಾನಕ್ಕೆ ಛತ್ರಿ, ಬೀಸಣಿಗೆ, ಪಾದರಕ್ಷೆ, ಹಿರಣ್ಯ, ಚಾಪೆ.

ವಾರುಣ ಕಲಶಕ್ಕೆ: ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ೧, ವಸ್ತ್ರ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧, ನೆಲ್ಲಿಚೆಟ್ಟು ೨.

ಏಕಾಹಕ್ಕೆ (ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ)

೧ ಕೆ. ಜಿ. ಬೇಯುವ ಮಡಿಕೆ ೧, ಮುಚ್ಚಳ ೧, ಅಕ್ಕಿ ೩ ಕೆ.ಜಿ., ಎಳ್ಳು ೧/೨ ಪಾವು, ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು ೧/೨ ಪಾವು, ದೊನ್ನೆಗಳು ೮, ಎಲೆಗಳು ೮ (ಹಚ್ಚಿದ್ದು), ವಿಳ್ಯೇದೆಲೆ ೧೨, ಅಡಿಕೆ ೧೨, ಪಂಚೆ ೧ ಜೊತೆ, ಬೆಲ್ಲದ ಚೂರು ೬, ಹೋರಿಗರು (ಕರು) ೧, ಇದಕ್ಕೆ ಹೊದಿಸಲು ವಸ್ತ್ರ ೧, ರುದ್ರಕಲಶಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರೆ ೧, ಚರುವಿಗೆ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಬಟ್ಟಲು ೧ (ಸಣ್ಣದು), ತುಪ್ಪ ೧/೪ ಕೆ. ಜಿ., ವತ್ಸೀವತ್ಸಪೂಜೆಗೆ ವಸ್ತ್ರ ೧, ಅರಿಶಿನ, ಕುಂಕುಮ ಹೂವು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೫, ಮಾವಿನಸೊಪ್ಪು ೧ ಕೊನೆ, ಬಾಳೆಕಾಯಿ ೧, ಬದನೇಕಾಯಿ ೧.

ತಿಲಪಾತ್ರದಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರೆ ೧, ಉದಕುಂಭದಾನಕ್ಕೆ ಚಂಬು ೧, ವಾಸೋದಾನಕ್ಕೆ ೧ ಜೊತೆ ಪಂಚೆ.

ಗೋದಾನಾದಿ ದಶದಾನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಚಿಲ್ಲರೆ.

ಷೋಡಶ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ

೨೦ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಷೋಡಶೀ ಎಡೆಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ.

ಅಕ್ಕಿ ೨೦ ಕೆ.ಜಿ, ಹೆಸರುಕಾಳು ೫ ಕೆ.ಜಿ., ಬೆಲ್ಲದ ಅಚ್ಚು ೨೦, ತರಕಾರಿಗಳು, ವಿಳ್ಳೇದೆಲೆ ಅಡಿಕೆ, ಎಲೆಗಳು ೨೪, ದೊನ್ನೆಗಳು ೨೦, ಪಂಚಪಾತ್ರೆಗಳು ೨೦, ಉದ್ಧರಣೆಗಳು ೨೦, ಎಳ್ಳು ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ತುಪ್ಪ ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಸಂಭಾವನೆ, ಪಂಚೆಗಳು ೨೦.

ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ

ಅಕ್ಕಿ ೨೦ ಕೆ. ಜಿ.ಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇಳೆಗಳು, ಉಪ್ಪು ಹುಣಿಸೇಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿಗಳು, ಸಾಸಿವೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಸಾಮಾನುಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ, ಪಂಚೆ ೧ ಜೊತೆ, ಬಿಂದಿಗೆ ೧, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಎಣ್ಣೆಗಳು, ಪಾತ್ರೆ ಸಮೇತ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮೃತನಿಗೆ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ೩೬೫ ದಿನಗಳಿಗಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ಕಡಿಮೆ. ಅವರವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ನಡೆಸಬೇಕು.

ವೈಕುಂಠಸಮಾರಾಧನೆಯ ದಿನದ ದಾನಗಳು

ಉದಕುಂಭ, ವಸ್ತ್ರ ೧ ಜೊತೆ, ಛತ್ರಿ, ಪಾದರಕ್ಷೆ, ಚಾಪೆ, ಬೆತ್ತ, ತಾಂಬೂಲದ ತಟ್ಟೆ,. ದಧ್ಯಾನ್ನದ ತಟ್ಟೆ, ಪರಮಾನ್ನ, ಕ್ಷಿರ, ತಾಂಬೂಲದ ತಟ್ಟೆ, ಹಣ್ಣುಗಳ ತಟ್ಟೆ ಆಜ್ಯದಾನ ಪಾತ್ರೆ, ಗೃಹದಾನ, ಸಾಣೇಕಲ್ಲು, ಗಂಧದ ಚಕ್ಕೆ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಾದಿ ದಾನಗಳು, ಶಂಖ, ಘಂಟೆ, ಪುಸ್ತಕ, ಸುವರ್ಣ, ರಜತ (ಬೆಳ್ಳಿ), ಗುಡದ ತಟ್ಟೆ (ಬೆಲ್ಲ), ಉಪ್ಪಿನ ಪಾತ್ರೆ ೧, ಗೋದಾನ, ಭೂದಾನ, ತಿಲಪಾತ್ರ, ಧಾನ್ಯದಾನ.

ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನದವರೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಮೊದಲನೇ ದಿನದಿಂದ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮ ಪೂರ್ತಿ ಪರ್ಯಂತ **ಏಕದರ್ಭ** ಪವಿತ್ರಧಾರಣೆ. ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೂ ಸಹ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನದ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೂರು ದರ್ಭದ ಪವಿತ್ರ ಮತ್ತು ಏಕದರ್ಭದ ಪವಿತ್ರಧಾರಣೆ.

ಯತಿ ವ್ರತ್ಯೋಃ ಕಪಾಲಾಗ್ನಿಃ ತುಷಾಗ್ನಿರ್ಬಾಲ ಕನ್ಯಯೋಃ।
ವಿಧುರಂ ವಿಧಾವಾಂ ಚೈವ ದಹೇದುತ್ತಪನಾಗ್ನಿನಾ ॥

ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಮೃತರಾದರೂ ಮೊದಲು ಮೃತರಾದವರಿಗೆ ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹನ.

ವಿಧುರ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಉತ್ತಪನಾಗ್ನಿಯಿಂದಲೇ ದಹನ. ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ತುಷಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹನ (ಹೊಟ್ಟು).

ಪ್ರಥಮದಿನ ಕೃತ್ಯಂ

ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಂತರ ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನೂತನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನೆನಸಿ ಆ ಒದ್ದೆಯಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಪ್ರದಾನಾಂತ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು (ತತ್ಕಾಲದ) ಮಾಡಬೇಕು. ಮರಣಾತ್ಪೂರ್ವ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿಗಳು ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಚಮನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಪುರೋಹಿತನಿಂದ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಿನ ಅನಾಮಿಕಾ ಬೆರಳಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಸಂಕಲ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಮಾತುಃ ......ದಕ್ಷಿಣಾ ದಾನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿರಣ್ಯ ಗರ್ಭ....ಪ್ರಯಚ್ಛಮೇ ಪ್ರಿಯತಾಮ್ ॥ ಎಂದು ದಕ್ಷಿಣಾ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಮಂತ್ರ ಪಠನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ.

ಮಾಪ್ರಗಾಮ ಯತ್ತೇಯಮಂ ಪ್ರತಾರ್ಯಾಯುಃ ಆಜನಂ ತ್ವೇಷ ಸಂದೃಶಂ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಸೂಕ್ತಾನಿ ಪಠಿತ್ವಾ। ನಾರಾಯಣ ಸ್ಮರಣಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ। ನಂತರ,

ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಹರಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಶಿರಸ್ಸಾಗಿ ಶವವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ಅರಿಶಿನಾದಿ (ಪುರುಷನಿಗೆ ವಿಭೂತಿ) ಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು.

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಮಾತುಃ....ಪ್ರಯಚ್ಛತ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ವಾ ದಂಡವತ್ಪ್ರಣಮೇತ್।

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಪಂಚಗವ್ಯಮೇಳನ ಮತ್ತು ಶವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶನೆ. (ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷ)

ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಗೋದಾನಾದಿಗಳು ತಿಲಪಾತ್ರದಾನ.

ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ದಶದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಹಿರಣ್ಯದಾನ.

ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ....ಶವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ಣೇ ನಾರಾಯಣ ಸೂಕ್ತ ಪಠನ. ನಾರಾಯಣ ಮಂತ್ರಂ. ಶ್ರೀರಾಮ ಮಂತ್ರಗಳ ಪಠನ. ನಾರಾಯಣ ಸೂಕ್ತ (ಕರ್ಣಸೂಕ್ತ) ನಾನಾನಂ ವೈ ಶರ್ಯಣಾವತಿ ಇಂದೋಃ ಪವಮಾನಸ್ಯ। ಉಪನಿಷದಾದಿ ಸ್ತೋತ್ರಾದೀನಿ ಚ ಪಠೇತ್।

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನಾಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವನ್ನಿಟ್ಟು ವಪನಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೆ, ವಪನ.

ಸ್ನಾತ್ವಾ, ಆಚಮ್ಯ, ಶವಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಆ ಹೊದಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ವಾಸಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಛೇದನೆ. ಈ ವಾಸಸ್ಸು ೧೦ನೇ ದಿನ ಪರ್ಯಂತ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ೧೦ ನೇ ದಿನ ಆ ವಾಸಸ್ಸನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದು. ಆ ವಾಸಸ್ಸಿನ ಛೇದನೆಗೆ ಪುಷಾತ್ವೇತಃ ಮಂತ್ರ. ವಾಸಸ್ಸಿನ ಕೊನೆಗೆ ಹಿರಣ್ಯ, ತಿಲ, ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ವಾಸೋಧಾರಣೆ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಮಾತುಃ....ಹಿರಣ್ಯದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ।

ಕರ್ತಾ, ಏತೋನ್ವಿಂದ್ರಮಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ.

ಪ್ರೇತೌಪಾಸನ. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಹೋಮ.

ವಾಹಕಾವರಣ. ವಾಹಕಾದಿಗಳಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಗಳು. ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ.

ಯುವಕರಲ್ಲದವರೂ ಶಿಖಾಕೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದವರೂ ಆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಶಿರಸ್ಸಿರುವಂತೆಯೂ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಶವವನ್ನು ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. "ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕರ್ತನ ಮತ್ತು ಶವದ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೂ ಓಡಾಡಬಾರದು". ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶವವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಶಿರಸ್ಸಾಗಿಟ್ಟು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನಿಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾಣಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕರ್ತನಾದವನು ಸಂಧ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಘ್ಯಾಂತ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ಮಾಂಗ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಏಕದರ್ಭ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕರ್ಮಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. (ಪೈತೃಮೇಧಿಕ ಕರ್ಮ)

ಪ್ರಥಮತಃ ಕಂಟಕಾದ್ಯುದ್ವಾಸನೆ (ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು) (ಉಪಸರ್ಪ ಮಾತರಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ).

ಭೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ. ಗರ್ತತ್ರಯಂ (ಹಳ್ಳ) ಕೃತ್ವಾ। ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಬಿಡುವುದು. (ಅಪೇತವೀತ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಮೃತ್ಯೋಃ ಪದಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ) ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕಾಷ್ಠಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ದಹನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದು.

ಆರೋಹತಾಯುರಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಶವನಿಕ್ಷೇಪ. ದಕ್ಷಿಣ ಶಿರಸ್ಸು ಧನುರ್ಹಸ್ತಾದಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರೇತ ಖಟ್ವಚ್ಛೇದನ ವಿಸರ್ಜನ.

ಪೃಷದಾಜ್ಯ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತಿಗಳು.

ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿಹೋಮ—ಅನ್ವಾಧಾನ—ಪಾತ್ರಸಾಧನೆ.

"ಇಮಮಗ್ನೇಚಮಸಂ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಚಮಸಪಾತ್ರಾಭಿಮಂತ್ರಣ. ಹೋಮ. ಪ್ರೇತದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯ ಶಕಲ ಮತ್ತು ತಂಡುಲ ನಿಕ್ಷೇಪ. ಶವಕ್ಕೆ ಹೊದಿಸಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ಕಾಷ್ಠಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದು.

ಪಂಚಮೀ ಮುರಸಿ ಪ್ರೇತಸ್ಯ....ಮತ್ತೆ ಹೋಮ.

ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು "ಯೋ ಅಗ್ನಿಃ" ಕ್ರವ್ಯಾದಮಗ್ನಿಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಗ್ನಿಪ್ರದಾನ (ಚಿತೆ ಪ್ರಜ್ವಲನ)

ಚಮಸಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಲಹೆಗಲಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ತನು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಚಿತೆಗೆ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕರ್ತನ ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಅವನ ಚಮಸ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಳಿಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕುಟ್ಟಿ ರಂಧ್ರ ಮಾಡುವುದು. "ವಾತಾ ಸ್ತೇ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ.

ನಂತರ ಪ್ರೇತ ಶಿರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಜಲಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕುವುದು. ಇಮೇ ಜೀವಾ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ರಂಧ್ರ ಮಾಡುವ ಶಿಲೆಯು ದೊಡ್ಡ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಒಡೆದ ಕಪಾಲವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿಗೆ ತಿಲವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಪಾಲೋದಕವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡುವುದು. ಮತ್ತು ಪರ್ವತ ದರ್ಶನ. (ಈ ಕಪಾಲೋದಕವನ್ನು ಬಿಡುವುದೂ ಸಹ ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷ)

ಸೂರ್ಯಂಚಕ್ಷುಃ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸೂರ್ಯದರ್ಶನ.

ನಂತರ ಚಿತೆಯನ್ನು ನೋಡದೇ ಹಿಂದೆ ದೂರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸರ್ವರೂ ಅಳುವುದು. ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತಲೆಯು ಸೀಳುವವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಆ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಸರ್ವರೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬರುವುದು.

ರಾತ್ರೆ ಮರಣವಾದರೆ ದಹನ ಪರ್ಯಂತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಪ್ರಾತಃ ವಪನ ಮತ್ತು ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ದಹನ ಕರ್ಮವು ಸಮಾಪ್ತಿ.

ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಂಧತ್ವ ಬುಧಿರತ್ವ, ನಗ್ನತ್ವ, ಮೂಕತ್ವ, ಪಂಗುತ್ವ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿಯೂ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೂ ತಿಲೋದಕ ಆಮಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಪೂರ್ವಕ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕರ್ಮ. ಕರ್ಮಾಂತೇ ಸ್ನಾನ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಪನವು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದೊಳಗೇ ನಡೆಯಬೇಕು.

ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧವೂ ಅಷ್ಟೇ. ಮೃತದಿನ ಅಸ್ತಮಯಾನಂತರ ಕರ್ಮಾದಿಗಳು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಎರಡೂ ನಿಷಿದ್ಧವು.

ನಿತ್ಯವಿಧಿ ದಹನದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬಿಸಿ, ತಾಪ, ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿಯೂ ಪ್ರೇತ ಶರೀರೋತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿಯೂ ಕಪಾಲವನ್ನು ಒಡೆದ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರೇತ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ, ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ವಾಸೋದಕ, ತಿಲೋದಕ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ, ಇತ್ಯಾದಿ ನವಮದಿನಪರ್ಯಂತ.

ನವಶ್ರಾದ್ಧ ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಾನ, ಪ್ರೇತೋದ್ದೇಶ ಆಮಾದಿ ದ್ರವ್ಯ ಪ್ರೇತ ವಿಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನೆ.

"ನವ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಿ ಪಂಚಾಹುರಾಶ್ವಲಾಯನ ಶಾಖಿನಾಂ" ಎಂಬಂತೆ ಒಂದು, ಮೂರು, ಐದು, ಏಳು, ಒಂಬತ್ತು ಈ ಐದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನವ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನ/ಮೂರನೆಯ ದಿನ (ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷೇ) ....ದಹನ ದಿನ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದೊಳಗಾದರೆ ಕ್ಷೌರ, ನಗ್ನಪ್ರಚ್ಛಾದನ, ಶ್ರಾದ್ಧ. (ಇಲ್ಲವಾದರೆ ೨ನೇ ದಿನ ನಡೆಯಬೇಕು). ಮೊದಲನೆಯ ದಿನವೇ ನಿತ್ಯವಿಧಿಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

ನಿತ್ಯವಿಧಿ (೨ನೇ ದಿನವೇ) ಕರ್ತಾ ಆಚಮ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ ವಾಸೋಧಾರಣೆ, ಕುಂಭವನ್ನು ಛಿದ್ರಮಾಡಿದ್ದ ಶಿಲೆಗೆ ಆವಾಹನೆ—ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ,

ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ, ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ, ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ಸೂರ್ಯದರ್ಶನ, ಉದುತ್ಯ ಮಿತಿ ಮಂತ್ರೇಣ, ಉದ್ಧೃತಾಸೀತಿ ಮಂತ್ರೇಣ, ಸಹಸ್ರ ಶೀರ್ಷೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ಮೃದಾ ಶಿರಸಿ, ಅಕ್ಷೀಭ್ಯಾಮಿತಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಸರ್ವಾಂಗ ಲೇಪನ. ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ವಾಸೋದಕ, ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ತಿಲೋದಕಂತು ದಿನೇ ದಿನೇ ದಶವಾರಂ ದದ್ಯಾತ್।

ಪ್ರಥಮ ದಿನದಿಂದ ದಶದಿನ ಪರ್ಯಂತಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಒಟ್ಟು ಶತಾಂಜಲಿ.

ನಿತ್ಯಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ದರ್ಭಾಸನ, ತಿಲೋದಕ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ, ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ, ದಕ್ಷಿಣೆ ಪ್ರೇತಾಪ್ಯಾಯನ.

ನವಶ್ರಾದ್ಧ....ಆಚಮ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ.

ಕ್ಷಣ, ಪಾದ್ಯ, ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಅಪ್ಸದಿಕ್ಷು ತಿಲವಿಕಿರಣ. ಆಮಪ್ರೋಕ್ಷಣ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ....ಹಸ್ತೋದಕ, ಕ್ಷಣ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರ ಆಸಾಧನ, ಗಂಧ, ತಿಲ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಗಂಧ, ಆಭರಣಾನಿ, ವಸ್ತ್ರಂ, ದರ್ಭ, ಆಮಪ್ರೋಕ್ಷಣ, ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ. ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ.

ದ್ವಿತೀಯ/ತೃತೀಯ ದಿನೇ ಕರ್ತಾ ಸ್ನಾತ್ವಾऽಚಮ್ಯ, ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ವಾಸೋಧಾರಣ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಅಸ್ಥಿಸಂಚಯನಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ತದಂಗ ಕೃಛ್ರಾಚರಣೆ. ಊರ್ಣಾಸೂತ್ರೇಣ ದಕ್ಷಿಣಾಂಗುಷ್ಠಂ ಬಧ್ವಾ ಉಪಸರ್ಪಮಾತರಮಿತಿ. (ಊರ್ಣಾಸೂಕ್ತವೂ ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷ)

ಶೀತಿಕೇಶೀತಿಕಾವತೀತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಭಸ್ಮಾಸ್ಥಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ.

"ಇದಂತ ಏಕಂ" ಎಂದು ತಲೆಯ ಅಸ್ಥಿಯನ್ನೂ, "ಪರ ಊತ ಏಕಂ" ಎಂದು ದಂತಾಸ್ಥಿಗಳನ್ನೂ "ತೃತೀಯೇನ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಸಂವಿಶಸ್ವ" ಎಂದು ಹೃದಯಾಸ್ಥಿಗಳನ್ನೂ, "ಸಂವೇಶನೇತನ್ವಗ್ಗ್ಂ ಶ್ಚಾರುರೇಧಿ ಜನಿತ್ರೇ" ಎಂದು ಸರ್ವಾಂಗದ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಮಾಡದೇ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕುಂಭದೊಳಗಿಡಬೇಕು. ಮರದಿಂದ ಉಳಿದ ಭಸ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ದಹನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಕಾರವನ್ನು ಬರೆದು ಶಿರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೂರು ಬಿಳಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಬೇಕು. ನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀಯಿಂದ ಭಸ್ಮವೇದಿಕಾರಾಧನೆ. ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನೆ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರಗಂಧ ಅಕ್ಷತ ರಕ್ತ ಪುಷ್ಪ, ಪಾದುಕಾರ್ಪಣ ಧ್ವಜ, ಛತ್ರ ವ್ಯಜನ, ಕದಲೀಫಲಂ ನಾರಿಕೇಳಫಲಂ ಪನಸಾಮ್ರಾಪೋಪಸಮರ್ಪಣ ಉದಕುಂಭಂ ಛಿದ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಲಪಾನ ಸವ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪಿಂಡದಾನ. ಈ ಪಿಂಡದಾನಕ್ಕೆ ದರ್ಭಾಸನ ತಿಲೋದಕ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ತಿಲೋದಕ, ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ ದಕ್ಷಿಣೆ ಮಹಾಬಲಿ ದಿಗ್ಬಲಿ ಪ್ರೇತತ್ವ ವಿಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಏತತ್ಕರ್ಮ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ ಗೋದಾನ ದಶದಾನ ಅಸ್ತಿನಿಕ್ಷೇಪಣಾರ್ಥಂ ಜಲಾಶಯಂ ಗಚ್ಛೇತ್ ॥

ಅಸ್ಥಿ ನಿಕ್ಷೇಪಣ

ಆಚಮ್ಯ, ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ, ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅನುಜ್ಞೆ (ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಕ್ಕೆ) ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಣಕ್ಕೆ ಉಪಸರ್ಪ ಮಾತರಂ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಉಚ್ಛ್ವಂಸ್ವವರ್ಗದಿಂದ ಪಾಂಸುಪೂರ್ಣ.

ಸದ್ಯಃ ಗಂಗಾಂಭಸಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿ ನಿಕ್ಷೇಪ.

ಸ್ನಾನ, ಆಚಮ್ಯ, ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಪಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಅಸ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ.

ಅಕ್ಷೀಭ್ಯಾಂ ವರ್ಗದಿಂದ ಮೃದಾಸ್ನಾನ ಅಗ್ನಿರಿತಿ ಭಸ್ಮವಾಯುರಿತಿ ಭಸ್ಮವ್ಯೋಮೇತಿ ಭಸ್ಮಜಲಮಿತಿ ಭಸ್ಮಸ್ಥಲಮಿತಿ ಭಸ್ಮ ಇವುಗಳಿಂದ ಭಸ್ಮಸ್ನಾನ. ಆಪೋ ಹಿಷ್ಠಾ, ವಿಷ್ಣುಸೂಕ್ತ, ರುದ್ರಸೂಕ್ತ ಸ್ನಾನ. ಹರಿದ್ರ ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತದಿಂದ ಸ್ನಾನ.

ಶುದ್ಧವಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನಿಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಣ್ಣಿನ ಉಂಡೆ ಮಾಡಿಡಬೇಕು.

ನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಅಸ್ಥಿನಿಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ತದಂಗವಾಗಿ ಗೋದಾನ, ದಶದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಒಂದನ್ನು (ಮಣ್ಣಿನ ಉಂಡೆ) ಮಂಡಿ ಮುಳುಗುವವರೆಗೆ ಜಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪೃಥಿವೀಂ ಗಚ್ಛ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ಯಾವದಸ್ಥಿ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಜಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದು. ಮತ್ತು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಮತ್ತೆರಡು (ಮಣ್ಣಿನುಂಡೆ) ಪಿಂಡಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು.

ನಂತರ ಅಸ್ಥಿಯ ಕುಂಭವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಲದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾನದಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾತ್ರೆ ಭೋಜನ ನಿಷೇಧ.

ಸಂಚಯನ ವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ

ಪ್ರತಿದಿನ ಕೃತ್ಯಂ

ಕರ್ತನು ಎರಡನೇ (೨) ದಿನ ಕರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನಾಽಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪವಿತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವನ್ನಿಟ್ಟು ವಾಸೋಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂರ್ವಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿಡಬೇಕು. ಪಿಂಡಾರ್ಥವಾಗಿ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇತಶಿಲಾಸ್ನಾನ, ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ವಾಸೋದಕ, ತಿಲೋದಕ, ನಿತ್ಯಪಿಂಡಪ್ರದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ದಹನ ಜನಿತ, ತಾಪ, ತೃಷ್ಣಾ, ಪಿಪಾಸಾ, ಕ್ಷುದುಪಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರೇತ ಶಿಲಾಸ್ನಾನ, ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ವಾಸೋದಕ, ತಿಲೋದಕ ನಿತ್ಯಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿಲಾಸ್ನಾನ ಮೃದಾಸ್ನಾನ, ವಾಸೋದಕ ತಿಲೋದಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ದಿನವಾದ ಇಂದು ಚಕ್ಷುಸ್ಸು ಶ್ರೋತ್ರ, ನಾಸಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಗಾಗಿಯೂ ಕ್ಷುದುಪ ಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಈ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಪಿಂಡವನ್ನಿಡಬೇಕು. ಪಿಂಡವನ್ನು ವಾಯಸಗಳಿಗಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ತೃತೀಯ ದಿನ ಕೃತ್ಯಂ

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕರ್ಮಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರನೇ ದಿನವಾದ ಇಂದು ಕಂಠ, ಭುಜ, ಮುಖ, ವಕ್ಷೋವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿಯೂ ಕ್ಷುದಪಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಈ ಪಿಂಡವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಾಯಸಾದಿಗಳಿಗಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಬರುವುದು. ಈ ನಿತ್ಯಕರ್ಮವು ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ನವ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚತುರ್ಥ, ಪಂಚಮ, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ, ಅಷ್ಟಮ, ನವಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಷ್ಣಿ, ಕುಕ್ಷಿ, ನಾಭಿ, ಗುದ, ಲಿಂಗಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೂ **ಪಂಚಮದಿನದಲ್ಲಿ** ಊರೂ ಜಾನು, ಜಂಘಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೂ (ನವಶ್ರಾದ್ಧವೂ ಆಗಬೇಕು). **ಷಷ್ಠದಿನದಲ್ಲಿ** ಗುಲ್ಫ, ಪಾದಾಂಗುಲೀ ಚರ್ಮಾದ್ಯವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ, **ಸಪ್ತಮದಿನದಲ್ಲಿ** ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ, ಶಿರೋವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ, (ನವಶ್ರಾದ್ಧ).

ಅಷ್ಟಮೇಽಹನಿ ನಖ, ರೋಮಾದ್ಯವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ, **ನವಮದಿನೇ** ಮರ್ಮ, ವೀರ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಾವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ (ನವಶ್ರಾದ್ಧ).

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ದಿನದಿಂದ ಸಮದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತದವಯವ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗೂ ಕ್ಷುದಪಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂರನೇ ದಿನದಿಂದ ವಿಷಮದಿನಗಳಲ್ಲಿ (ನಿತ್ಯವಿಧಿ) ಮತ್ತು ನವಶ್ರಾದ್ಧವೂ ನಡೆಯಬೇಕು. **ನಿತ್ಯವಿಧಿಯು ಪ್ರತಿದಿನ ಕರ್ಮ.**

ಹತ್ತನೇ ದಿನವೂ ಸಹ ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ನಿತ್ಯವಿಧಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ದಶಾಹವಿಧಿ

ಕರ್ತನು ನಿತ್ಯವಿಧಿಯಾದ ನಂತರ ಸ್ನಾನಾಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶುದ್ಧ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕೋಣ, ವರ್ತುಳ, ಚತುರಶ್ರ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವನ್ನಿಟ್ಟು, ವಾಸೋಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ದಶಮೇಽಹನಿ ಕರ್ತವ್ಯ ವೇದಿಕಾರಾಧನ, ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನ, ಬಲಿಪ್ರದಾನ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಬೇಕು.

ನಂತರ ವೇದಿಕಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ವೇದಿಕಾರಾಧನೆಯೆಂದರೆ ಶಿಲಾಸ್ಥಾಪನ, ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಗಂಧ, ತಿಲಾಕ್ಷತೆ, ರಕ್ತಪುಷ್ಪ, ಧ್ವಜ, ಛತ್ರ, ವ್ಯಜನ, ಪತಾಕ, ಪಾದುಕಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು.

ಅನ್ನವನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಗ, ಪಿಂಡಾರ್ಥವಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ. ಬಲ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮೂರನೇ ಭಾಗ.

ಒಂದು ಭಾಗದ ಅನ್ನ, ಕದಲೀಫಲ, ನಾರಿಕೇಳಫಲ, ಪನಸಾಮ್ರಫಲ, ಅಪೂಪಗಳನ್ನು ಶಿಲಾರೂಪಿಗಳಾದ ಪ್ರೇತರಾಜ, ಯಮ ಮತ್ತು ರುದ್ರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು. ಶಿಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಳ್ಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವುದು.

ಅಮೃತಪಾನ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಉದಕುಂಭದಿಂದ ಜಲವನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಸಮುದ್ರೇ ಅಂತಃ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು.

ಸವ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾನಂತರ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ಮೂವರಿಗೂ ಏಕದರ್ಭಾಸನ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ತಿಲೋದಕ ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ ದಕ್ಷಿಣೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಸವ್ಯ। ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀಯಿಂದ ಜಲಾಧಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕಾ ಪೂಜಾ ಬಲಿಪ್ರದಾನ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೇತಕ್ಕೆ ಪ್ರೇತವಿಮುಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಲೆಂದು ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ಕುಂಭಕ್ಕೆ ಛಿದ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಮೃತಪಾನವಾಗಲೆಂದು ಬೇಡಿಕೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ದಶಾಹಕರ್ಮ ಸಾಂಗತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗೋದಾನ ದಶದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಪತ್ನಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಂಠಸೂತ್ರವನ್ನು ಇಡುವುದು.

ದಶಾಹ ವಿಧಿಯು ಮುಗಿದುದು

ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನೆ

ಕರ್ತನು ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವನ್ನಿಟ್ಟು, ವಾಸೋಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು, ಸವ್ಯದಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀಯಿಂದ ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ, ಕೃಛ್ರಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಿಂಡಪಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ಪ್ರೇತಶಿಲೆಯನ್ನೂ ವಾಸಸ್ಸನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನಾಭಿಪರ್ಯಂತ ಜಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ನಾಗಿ "ಸೂರ್ಯಂ ಚಕ್ಷುಃ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಜಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಸೆಯುವುದು. ಪಿಂಡಾರ್ಥ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, "ಇಮಂ ಜೀವೇಭ್ಯಃ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನು ನೋಡಿ "ಉದುತ್ಯಃ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೋದಾನ, ದಶದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸವ್ಯದಿಂದ ಧರ್ಮೋದಕಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುವುದು.

"ಉದಕ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯ ಕೂರ್ಚೆಯನ್ನಿಡಬೇಕು.

"ಧರ್ಮೋದಕಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮೈಕೈಗಳನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರು ದರ್ಭೆ ಪವಿತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ (ಮೃತನ) ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ಕೂರ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರಾವರ್ತಿ ತಮ್ಮ ಬೊಗಸೆಗಳಿಂದ ನೀರು ದಕ್ಷಿಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಧರ್ಮೋದಕವನ್ನು ಈ ಲೋಕದ ಋಣಾನುಬಂಧ ನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೊಡುವುದು. ನಂತರ ನೆಂದ ನೆಲ್ಲಿಚೆಟ್ಟನ್ನು ಚೂರು ತಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ವಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು.

ಕರ್ತನು ಮಾತ್ರ ಎರಡನೇ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಕಡಲೆಕಾಳೊಂದನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಗಿದು ಉಗುಳಬೇಕು.

"ಬಂದವರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಕೊನೆಗೆ ಕರ್ತನು ಕನಿಷ್ಠ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕರ್ತರು ಮಾತ್ರ ಆ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಧರ್ಮೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ."

ಒಂದು ದಿನ ಆಶೌಚಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಶವವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೀ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೂ, ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು ಹತ್ತುದಿನದೊಳಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವಾರುಣ ಕಲಶ ಪೂಜೆ

ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ. ಸವ್ಯ. ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಅಶುಚಿಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಉಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಯುಷ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೂ ವಾರುಣ ಕಲಶ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ। ಶುಭತಿಥೌ....ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಎಂದು ವಾರುಣ ಕಲಶ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಎಂದು ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೃತನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ "ನಿವರ್ತಧ್ವಂ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕರ್ತನಿಗೆ ಮಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ "ಜನಿಷ್ಠಾ ಉಗ್ರಃ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಮಾರ್ಜನೆ. ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಗಳಾವುದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಇತಿ ದಶಾವಿಧಿಃ

ಏಕಾದಶೇಹನಿ – ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ

ಈ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಕರ್ತನ ವಿನಾ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ತಾವು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ, ಪಾತ್ರಾದಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ನಾನಾನಂತರ ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ದಿನ ಕರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮುಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಕರ್ಮಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಕರ್ಮವು ಮುಗಿದು ಕರ್ತನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಇದ್ದು, ಕರ್ತನು ಹೊರಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಮನೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಭಾಂಡಭಾಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮನೆಗೆ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಗಿ ನಂತರ ಪಾಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವು ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯಾಹ ಮಾಡಿಸಿ ನಂತರ ಪಾಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಮೇತ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪುನಃ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಉಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಮಾಡಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು.

ಆದರೆ ಕರ್ಮವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿ ಅಥವಾ ನಡೆಯದಿರಲಿ ಕರ್ತನು ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವವರೆಗೂ ನೂತನ ಉಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಲೇಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗಕರ್ಮವು ಅಶೌಚದಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಖಂಡಿತ.

ಕರ್ತನು ಕರ್ಮಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಾಂತ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪುಣ್ಯಾಹವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ, ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಮೃತಾऽಶೌಚ ಪೂರ್ವಕ ಅಶುಚಿಯು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಉಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಯುಷ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲೆಂದೂ ಅಪಮೃತ್ಯುಪೀಡಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಲೆಂದೂ, ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗಕರ್ಮವನ್ನೂ, ಅಗ್ನಾವೇಕೋದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನೂ ಅದ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶೈಕೋದಿಷ್ಟಶ್ರಾದ್ಧ, ವಸುಗಣ, ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳನ್ನೂ, ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನೂ ಮಾರನೇ ದಿನ ಮತ್ತು ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಪುಣ್ಯಾಹವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು.

ನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗಕರ್ಮ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ.

ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲೀ ಪುರುಷನಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಮೃತರಾದರೂ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗವು ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಬೇಡವೆಂಬುವುದು ಕೆಲವರ ಮತ.

ಸ್ಥಂಡಿಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೇಖೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನ್ಯಾಹ್ವಾನ ಮತ್ತು ನಮಸ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು "ಅಗ್ನಿನಾಗ್ನಿಃ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ವೃಷಭ ಪೂಜೆ.

ಶಿವಸ್ತ್ವಷ್ಟರಿಹಾಗಹಿ....ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ, ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯಾದ ನಂತರ "ಋಷಭಂ ಮಾ" ಎಂಬ ವರ್ಗದಿಂದ ವೃಷಭೋಪಸ್ಥಾನ.

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ರುದ್ರಕಲಶ ಪೂಜೆ. "ಕದ್ರುದ್ರಾಯ" ಎಂಬ ಋಕ್ಕಿನಿಂದ ಉಪಸ್ಥಾನ.

ಸವ್ಯ-ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ, ಅನ್ವಾಧಾನ, ಪಾತ್ರಾಸಾಧನೆ, ಚರುಶ್ರಪಣಾಂತ ಚಕ್ಷುಷ್ಯಂತ ಮಾಡಿ, ಅವದಾನ ಧರ್ಮದಿಂದ ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಚರುಹೋಮ.

ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ.....ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಾಯಸ ಹೋಮ.

ಇಂದ್ರ ವೋ ವಿಶ್ವತ....ಮಂತ್ರದಿಂದ ಯಾವಕ ಹೋಮ.

ವೃಷಭಕ್ಕೆ ಲಿಂಗದ ಗುರುತು, ವತ್ಸತರೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ಎಂದು ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ.

ಪೂಜಾನಂತರ ಆ ವೃಷಭಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಜನೆ, ವೃಷಭದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ರಕ್ಕೆ ಹುತಶೇಷ ಆಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲಿಂಗಾಕಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು. ಮತ್ತು "ಋಷಭಂ ಮಾ" ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಉಪಸ್ಥಾನ.

ಆಮೇಲೆ ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಪೂರ್ವದಿಗುಪಸ್ಥಾನ.

ಇಮಾರುದ್ರಾಯ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದಿಗುಪಸ್ಥಾನ.

ಆತೇಪಿತರ್ಮರುತಾಂ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮದಿಗುಪಸ್ಥಾನ.

ಇಮಾರುದ್ರಾಯ ಸ್ಥಿರಧನ್ವನ ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಉತ್ತರದಿಗುಪಸ್ಥಾನ.

ಏತಂ ಯುವಾನಂ ಮಂತ್ರಜಪ—

ವೃಷಭದ ಪೃಷ್ಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಲ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ವೃಷಭ ವಿಸರ್ಜನೆ, ನಂತರ ಲಾಂಗೂಲ ತರ್ಪಣ.

ವೃಷಭದ ಚರ್ಮ, ಮಾಂಸಗಳ ದಹನದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ತಿಲಪಾತ್ರೆ, ಉದಕುಂಭ, ವಸ್ತ್ರ, ಹಿರಣ್ಯಾದಿಗಳ ದಾನವಾಗಬೇಕು.

ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ವಿಧಿಯು ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು.

ಅಗ್ನಾವೇಕೋದಿಷ್ಟಶ್ರಾದ್ಧ

ಲಾಂಗೂಲ ತರ್ಪಣಾನಂತರ ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಆಚಮನಮಾಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವನ್ನಿಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಾವೇಕೋದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ. ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ–ಅನ್ವಾಧಾನ, ಕ್ಷಣಪಾದ್ಯ, ಸ್ವಯಂ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ, ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಕಲ್ಪ, ತಿಲವಿಕಿರಣ, ಎಂದರೆ ಎಳ್ಳನ್ನು ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಥಳದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎರಚುವುದು. ಪಾಕಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಆಸನ, ಪಾತ್ರೈಕಾಸಾಧನೆ, ಅರ್ಘ್ಯ ವಿನಿಯೋಗ. ಗಂಧ, ತಿಲ, ವಸ್ತ್ರ ಆಭರಣಾದಿಗಳು, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಪವಿತ್ರ ಸವ್ಯ-ಸಂಕಲ್ಪ ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ.

"ಪ್ರೇತಾಯಾಽಮುಷ್ಮೈಯ ಮಾಯ ಚ ಸ್ವಾಹಾ" ಎಂದು ಒಂದು ಹೋಮ, ಪರಿಷೇಚನ, ಪೃಥಿವೀತೇ ಪಾತ್ರಮಿತಿ ಅನ್ನದತ್ತ, ಆಪೋಶನ, ಪಂಚಪ್ರಾಣಾಹುತಿ. ಅನ್ನವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಮಾಡಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕ್ಷೀರ, ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ದಧಿ, ಮೂರನೆಯದಕ್ಕೆ ಘೃತ, ನಾಲ್ಕನೆಯದಕ್ಕೆ ಗುಡಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ "ಉದೀರತಾಂ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಂಟುಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಆವರ್ತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅದೇ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಗ್ನಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಥಾನೀಯನು. ಬೇರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಛಿಷ್ಠ ಪಿಂಡವಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರಾಪೋಶನ, ಸವ್ಯ, ಸಂಕಲ್ಪ, ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ.

ಈ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಕ್ಕೆ ದರ್ಭಾಸನ. ತಿಲೋದಕ, ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ.

ತಿಲೋದಕ, ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಶ್ರಾದ್ಧ ಸಮಾಪ್ತಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಭೋಜನ ನಿಷೇಧ. ಕರ್ಮಾಂತೇ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಕರ್ತೄಣಾಂ ಸ್ನಾನಂ.

ಅಗ್ನಾವೇಕೋದಿಷ್ಟಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ

ಷೋಡಶೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧ

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನಾಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಪವಿತ್ರಧಾರಣೆ. ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ. ಸವ್ಯೇನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ, ಕ್ಷಣ, ಸವ್ಯ, ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ. ಷೋಡಶ ಮಾಸಿಕಗಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಥಾನೀಯರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ಷಣ. ಗೋಮಯೇನ ವೃತ್ತಾಕಾರ ಮಂಡಲ. ಪ್ರತಿ ಮಾಸಿಕ ಸ್ಥಾನೀಯರಿಗೂ ಪಾದ್ಯ. ಸ್ವಯಂಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಥಾನೀಯರನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕು.

ಸವ್ಯ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಾರಂಭ. ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ತಿಲ ವಿಕಿರಣ. ಕುಶೋದಕದಿಂದ ಆಮಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ.

ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಆಸನ ಕ್ಷಣ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಂದೆ ಭೂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಹದಿನಾರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಡಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹದಿನಾರು ಪಾತ್ರೆ (ದೊನ್ನೆ) ಬೋರಲು ಹಾಕಿ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿಡುವುದು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ತುಂಡು ದರ್ಭೆಯನ್ನಿಡಬೇಕು. ಎಳ್ಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಜಲವನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ತಿಲೋಸಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತಿಲಮಂತ್ರ ಗಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಸರ್ವತ್ರ ಅರ್ಘ್ಯ. ಅರ್ಘ್ಯಾನಂತರ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊನ್ನೆಯನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುವುದು.

ಸವ್ಯ. ಉದುತ್ಯಂ....ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನ.

ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಗಂಧದಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಅಂಗುಳ್ಯಾಭರಣಾದಿಗಳು. ಪವಿತ್ರ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ. ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರೇತಾಹುತಿ. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲೇ ಹಾಕಬೇಕು.

ಭೋಜನಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹುತಶಿಷ್ಟಾನ್ನ. ಪರಿವೇಷಣ–ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರೇತಾಹುತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ನಂತರ ಎಲೆಗೆ ಬಡಿಸಿದ ಪಾಕಾದಿಗಳನ್ನು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸರ್ವತ್ರ ಅನ್ನದತ್ತ. ಆಪೋಶನ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ. ತದ ನಂತರ ತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉತ್ತಾರಾಪೋಶನ. ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು ಪಿಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ತಿಲೋದಕ. ದಕ್ಷಿಣೆ, ತಿಲೋದಕ ಪ್ರದಾನ. ಪಿಂಡೋದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಿ ಗೃಧ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು.

ಷೋಡಶಶ್ರಾದ್ಧ ವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ

ವಸುಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧ

ಪವಿತ್ರ ಧಾರಣೆ. ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ. ಧರಾದಿ ಸಂಜ್ಞಕ ಅಷ್ಟವಸುಗಣ ಪ್ರೇತ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಥಾನೀಯನಿಗೆ ಕ್ಷಣ. ಪಾದ್ಯ, ಸ್ವಯಂ ಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಪವೇಶನ. ಸವ್ಯ. ಏವಂ ಗುಣೇತ್ಯಾದಿ.... ಪುಣ್ಯತಿಥೌ. ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ. ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮಾರಂಭ. ಅಪಹತಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಿಲವಿಕಿರಣ, ಉದೀರತಾಂ ಅಪವಿತ್ರಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ (ಇತಿ ಮಂತ್ರೈಃ ಪಾಕಾದೀನ್ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ). ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪಾಕ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಆವಾಹನೆ, ಗಂಧ, ತಿಲ, ವಸ್ತ್ರ, ಸರ್ವಾಲಂಕರಣ ಮಂಡಲಾದಿಯಾಗಿ ಪಾಕ ಪರಿವೇಷಣ, ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಪೃಥಿವೀತೇ ಪಾತ್ರಂ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅನ್ನದತ್ತ ಆಪೋಶನ, ಪಂಚಪ್ರಾಣಾಹುತಿ, ಭೋಜನಾ ನಂತರ ಪ್ರೇತ ತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉತ್ತರಾಪೋಶನ 'ಅಭಿರ ಮ್ಯತಾಂ' ಎಂದು ವಿಸರ್ಜನೆ.

ವಸುಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ

ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಃ

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾತ್ವಾಽಚಮ್ಯ. ಪವಿತ್ರಧಾರಣೆ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ. ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ, ಸಂಕಲ್ಪ, ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ, ಅಜೈಕಪಾದಿ ರುದ್ರಗಣ ಪ್ರೇತ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕ್ಷಣ, ಪಾದ್ಯ, ಸ್ವಯಂಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಪವೇಶನ, ಸವ್ಯ ಅದ್ಯಮಯಾ ತಿಲವಿಕಿರಣ ಉದೀರತಾಂ ಅಪವಿತ್ರಃ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪಾಕ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಆಸನ, ಕ್ಷಣ, ಆವಾಹನ, ಗಂಧ, ತಿಲ, ವಸ್ತ್ರ, ಸರ್ವಾಲಂಕರಣ, ಮಂಡಲಾದಿ ಯಾಗಿ ಪಾಕ ಪರಿವೇಷಣಾಂತ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ, ಪೃಥಿವೀತೇತ್ಯಾದಿ ಅನ್ನ ದತ್ತ. ಆಪೋಶನ, ಪಂಚಪ್ರಾಣಾಹುತಿ. ಭೋಜನಾನಂತರ ಪ್ರೇತತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉತ್ತಾರೋಪಶನ 'ಅಭಿರಮ್ಯತಾಂ' ಎಂದು ವಿಸರ್ಜನೆ.

ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಮಾಡುವ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ ಅಗ್ನಾವೇಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧ ಆದ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶೈಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಾದ್ಧ ವಸುಗಣ ರುದ್ರಗಣ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮಗಳು ಮುಗಿದವು.

ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧ

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನಾಚಮನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪವಿತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ ವನ್ನಿಡುವುದು. ನಂತರ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಿಂದ ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೆ, ಸವ್ಯ, ಸಂಕಲ್ಪ, ಕ್ಷಣ. ಗೋಮಯದಿಂದ ವರ್ತುಲಾಕಾರ ಮಂಡಲ ಪಾದ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ. ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪ. ಶ್ರಾದ್ಧ ಕರ್ಮಾರಂಭ. ಅಪಹತಾ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತಿಲವಿಕಿರಣ. ಉದೀರತಾಂ ಮಂತ್ರ ಸಹಿತ.

ಅಪವಿತ್ರಃ, ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆಮಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ.

ಆಸನ, ಕ್ಷಣ, ಗಂಧ, ತಿಲ, ವಸ್ತ್ರ ಸರ್ವಾಲಂಕರಣ ಸೋಪಸ್ಕರ ದಾನಂ. ಕೂರ್ಚ ವಿಸರ್ಜನೆ.

ಸೋದಕುಂಭ ಶ್ರಾದ್ಧ ಸಮಾಪ್ತಿ

ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಧಿಃ

ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ದೀಕ್ಷಾ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಪವಿತ್ರವನ್ನು "ಪವಿತ್ರ ವಂತಃ", ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಪಿಂಡೀ ಸಂಕಲ್ಪ, ಕಲಶಸ್ಥಾಪನೆ, ಸೂಕ್ತಪಠನ, ದಶಗಾಯತ್ರೀ ಜಪ ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿಗೆ "ಶಾರೀರ ಮಂತಃ" ಮಂತ್ರಜಪ 'ಅಪವಿತ್ರಃ' ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆತ್ಮಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಅಗ್ನಿಃ ಶುಚಿ ವ್ರತತಮಃ ಏತೋನ್ವಿಂದ್ರಂ" ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಥಳ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ, ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಮುಖ್ಯಕಾಲಕ್ಕೂ ಬೇಡಿಕೆ. ಸಂಕಲ್ಪ. ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅನುಜ್ಞೆ.

ಕಾಲಕಾಮಕವಿಶ್ವೇದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕ್ಷಣ

ನಿಮಿತ್ತಸ್ಥಾನೀಯ (ಪ್ರೇತ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕ್ಷಣ ಸ್ವಾಗತ

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ತ್ರಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕ್ಷಣ

ವಿಷ್ಣುವಿಗೂ ಆವಾಹನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನವುಂಟು.

ಸರ್ವರಿಗೂ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆ ಆದರೆ ವಿಶ್ವೇದೇವ ಪಿತೃಸ್ಥಾನೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು.

ನಿಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನೀಯವನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖನನ್ನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಯೇ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟದೇ ಒಂದೇ ಸಲ ಅವರ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ಸರ್ವರೂ ಎಂದರೆ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇದೇವರೂ ಪಿತೃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲೂ ಕರ್ತನು ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲೂ ಕುಳಿತು ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕರ್ತನು ಆಚಮನ ಮಾಡಿದನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು.

"ನಮ್ಮ ಋಗ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ಇದೇ ನಿಯಮ" ಯಜುರ್ವೇದಿ ಸಾಮವೇದಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಚಮನಾ ನಂತರ ಕರ್ತೃವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಚಮನಾ ನಂತರ ಕರ್ತೃವು ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾಕುವುದು.

ಪುನಃ ಪವಿತ್ರ ಧಾರಣೆ. ಓಂ ಓಂ ಅದ್ಯಮಯಾ .... ಕರಿಷ್ಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ.

"ಅಪಹತಾ" ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಳ್ಳನ್ನು ಎರಚಬೇಕು. 'ಉದೀರತಾಂ' ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಿತೃಸ್ಥಾನ, ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನ ಎಂದರೆ ಭೋಜನಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೂರ್ಚೋದಕದಿಂದ ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ವಿಶ್ವೇದೇವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲದೇ ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಮೂರು ತುಂಡು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಪಿತೃಸ್ಥಳವನ್ನು ಎರಡು ತುಂಡು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ದೇವ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಗುಡಿಸುವುದು.

ಪೈಶಾಚಿಕ ಬಾಧಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲ ಹೊಸ್ತಿಲ ಮೇಲೆ ಮೂರು ತುಂಡು ದರ್ಭೆ ಮತ್ತು ಎಳ್ಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು.

ತಾನು ಹೊದೆಯುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಳ್ಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಉಪವೀತದೊಂದಿಗೆ ಆ ಹೊದೆಯುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಶುಭಾಶುಭಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕರ್ತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

"ಉದೀರತಾಂ ತತ್ಸವಿತುಃ ಅಪವಿತ್ರಃ" ಈ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಪಾಕಗಳನ್ನು ಕೂರ್ಚದಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು.

ವಿಶ್ವೇದೇವಾರ್ಚನೆ. ಮಾತಾದಿಗಳ ಅರ್ಚನೆಗೆ ಆರಂಭ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಪ್ರೇತ ಸ್ಥಾನೀಯನಿಗೆ ಆಸನ. ಕ್ಷಣ.

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿತ್ರಯರಿಗೆ ಆಸನ ಕ್ಷಣ.

ನಿಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನೀಯನ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಎಲೆ ದೊನ್ನೆಯ ಪಾತ್ರಾ ಸಾಧನೆ. ಆ ದೊನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ತುಂಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನಿಡುವುದು. ಆ ದೊನ್ನೆಗೆ ತಿಲ, ಉದಕ, ಗಂಧ, ಕುಶಪತ್ರ ಭೃಂಗರಾಜಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು.

ಪಿತೃ (ಮಾತೃ) ಸ್ಥಾನೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಾಸಾಧನೆ.

ವಾಯವ್ಯದಿಂದ ಆಗ್ನೇಯ. ಸಂಪನ್ನಂ ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ.

ಕುಶ ತಿಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೇತತ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಆವಾಹನೆ ಪಿತಾಮಹೀ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ, ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಯರ ಆವಾಹನೆ, ಸವ್ಯ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಸಂಯೋಜನೆ, ಸವ್ಯ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ. ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಗೋ ಭೂ ಹಿರಣ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾದಿದಾನ (ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರ) ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ದರ್ಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೇತಪಾತ್ರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಧುವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಆ ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರೋದಕವನ್ನು ಉದ್ಧರಣೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪಿತಾಮಹಿಯ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕುವುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ವೃದ್ಧ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಯ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಹಾಕುವುದು. ಮೂರು ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಅರ್ಘ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಎಂದು ದೇವತಾಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ನಿಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತೋದಕ. ಅರ್ಘ್ಯ, ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹರಿದುಹಾಕುವುದು.

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ, ನಿಮಿತ್ತ ಸ್ಥಾನೀಯನಿಗೆ ಹಸ್ತೋದಕ, ಗಂಧ, ತಿಲ, ಧೂಪದೀಪಗಳಿಲ್ಲ.

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಧೂಪ, ದೀಪ. ತದರ್ಥ ಆಪಃ
ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರಃ ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ.
ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೀಯನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಗಳು.
ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಅಲಂಕಾರಗಳು.
ಪ್ರೇತನಿಗೆ ಪವಿತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ದರ್ಭೆ.
ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪವಿತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂರು ದರ್ಭೆ.

ಸರ್ವತ್ರ ಮಂಡಲಕರಣ. ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕೋಣ ಮಂಡಲ ಮಾತ್ರ. ಪಾಣಿ ಹೋಮಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ದೊನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸವ್ಯ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ, ಪ್ರೇತನಿಗೆ ಪಾಣಿ ಹೋಮ. ಸವ್ಯ. ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪಾಣಿ ಹೋಮ ಅಭಿವಾದನೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ. ಪ್ರೇತ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಆ ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನ್ನವನ್ನಿಡುವುದು.

ಪ್ರೇತ ಹಸ್ತದ ಪಾಣಿ ಹೋಮದ ಅನ್ನವನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಆ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರೇತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಪಾಣಿ ಹೋಮಾನ್ನವನ್ನು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ತೆಗೆದು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಅದು ದತ್ತಾಪಹಾರ ಅಂದರೆ ದಾನಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಪರಾಧ.

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳ ಪಾಣಿ ಹೋಮಾನ್ನವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಹಸ್ತೇಹುತಂತು ನಾಶ್ನೀಯಾದಬ್ಧಂ ಮುಕ್ತ್ವಾಽನು ಮಾಸಿಕಮ್ ।
ಅಗ್ನೌಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸಪಿಂಡೀ ಪ್ರೇತ ಕರ್ಮಸು ॥

ಆಬ್ದಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಸಾನು ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಣಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನ್ನಂ ಪಾಣಿತಲೇ ದತ್ತಂ ಯಚ್ಚಾನ್ನಮುಪಕಲ್ಪಿತಮ್ ।
ಏಕೀಭಾವೇನ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಪೃಥಗ್ಭಾವೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥

ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸಿರುವ ಅನ್ನದ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಣಿ ಹೋಮದ ಅನ್ನವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸದೇ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿಶ್ವೇ ದೇವಸ್ಥಾನೇ ಅನ್ನದತ್ತ, ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೇ ಅನ್ನದತ್ತ, ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಾನೇ ಅನ್ನದತ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣ. ಮಧು ಪರಿವೇಷಣ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಆಪೋಶನ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ. ತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ವಿಕಿರ. ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡ. ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಶೇಷ ನಿಕ್ಷೇಪ. ಪಿಂಡಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೌತೇಕಾಯಿ ಯಂತಿರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮೂರು ಮೂಸಂಬಿ ಗಾತ್ರ. ತಿಲೋದಕ. ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ. ಅಪಸವ್ಯ. ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ದರ್ಭಾಸನ. ತಿಲೋದಕ.

ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡ, ತಿಲೋದಕ, ಅಜನಾಭ್ಯಂಜನ ದಕ್ಷಿಣೆ.

ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಂಕಲ್ಪ.

ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ದರ್ಭಾಸ್ತರಣ ಪಿಂಡತ್ರಯ ನಿಕ್ಷೇಪ. ಸವ್ಯ. ಪಿಂಡಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ. ತದಂಗವಾಗಿ ಗೋದಾನ. ದಶದಾನಾದಿಗಳು, ಕುಶರಜ್ಜುವಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡವನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗ ಮಾಡುವುದು. ಮೊದಲನೇ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಪಿತಾಮಹಿಯ ಪಿಂಡದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಡುವದು.

ಎರಡನೆ ಭಾಗವನ್ನೂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಯ ಪಿಂಡದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು.

ಮೂರನೆಯ ಭಾಗವನ್ನೂ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಯ ಪಿಂಡದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಡುವುದು.

ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ,

ಅರ್ಘ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತ ಪಾತ್ರದ ಜಲವನ್ನು ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ (ಸಂಯೋಜನೆ).

ಪಿಂಡ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರೇತ ಪಿಂಡದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಮೂರು ಪಿಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕ್ರಮ.

ಆದರೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರೇತಪಿಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪಿತಾಮಹ್ಯಾದಿ ಮೂರು ಪಿಂಡಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸವ್ಯದಿಂದ ದೇವ ಪಿತೃಪ್ರೇತ ಸ್ಥಾನೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಉತ್ತಾರಪೋಶನ. ಅಪಸವ್ಯದಿಂದ ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಳನಾನಂತರ ಪ್ರೇತಸ್ಥಾನೀಯರಿಗೆ ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲದೇ ತಿಲೋದಕವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. "ಅಕ್ಷಯ್ಯ....ಅಭಿರಮ್ಯತಾಂ" ಎಂದು ಪ್ರೇತ ವಿಪ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ. ಪ್ರೇತ ವಿಪ್ರನು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಪ್ರೇತನೂ ಕೂಡ ಪ್ರೇತತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿರಂಜೀವಿತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಶುಭ ಪರಂಪರೆಗಳುಂಟಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡದೇ ಮುಂದೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಒಂದೆಲೆಯ ದೊನ್ನೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ದರ್ಭೆಯ ಪವಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಿಚ್ಚಿ ಹರಿದು ಹಾಕಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಪ್ರೇತ ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಲ್ಲ.

ಸವ್ಯ. ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ.

ಪ್ರೇತತ್ವವು ನಿವಾರಣೆಯಾದ ನಂತರ ಮೃತನು ಸುಖವಾಗಿ ವೈತರಣೀ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೋದಾನವನ್ನಾಗಲೀ, ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನಾಗಲೀ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಗೋದಾನವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿದ್ದವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಗೋದಾನವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನಾದರೆ ತತ್ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಹಿರಣ್ಯ(ದಕ್ಷಿಣೆ)ವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗೋಪೂಜೆ, ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ, ಗೋಸೂಕ್ತ ಪಠನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ ನಂತರ ಗೋದಾನ.

ಗೋದಾನ ಅಥವಾ ಅದರ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡುವುದು.

ದಶದಾನಾದಿಗಳ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಆ ಜಲವನ್ನು ಪಿಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾರನೇ ದಿನ ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆ ದಿನ ದಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಲ ಶ್ರಾದ್ಧದಂತೆ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ (ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ) ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವು ಮುಗಿಯಿತು.

ಈ ಶ್ರಾದ್ಧಾನಂತರ ಕರ್ತನು ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಜಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ತಾನೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಒನಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತೊವ್ವೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿಯೂ ಆಗ ಪುನಃ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶುದ್ಧವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ನವ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪುಣ್ಯಾಹ ಮಾಡಿ, ನಿರೀಕ್ಷಿತಾಜ್ಯ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಬಾಗಿಲಿಗೆ ರಂಗೋಲಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತರೇ ಆರತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಳಗಡೆ ಬರುವಾಗ ಮಡಿಕೋಲು ಮತ್ತು ಮಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಬಂಧುಗಳು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಶುಭಸ್ವೀಕಾರ. ನಂತರ ಭೋಜನಾದಿಗಳು.

ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧದ ದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೂ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರ ಭೋಜನಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಅಡಿಗೆಯಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಧ ಸೇರಕ್ಕಿ ಅನ್ನ, ಪಾಯಸ, ಮತ್ತು ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧ. ಉಳಿದ ಅಡಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಿತೃಶೇಷವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದ ಶೇಷವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಪಿತೃಶೇಷವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸರ್ವರೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆದರೆ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಬಹು ಜನರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವಾರು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಅಡಿಗೆಯೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕ್ಲುಪ್ತವಾದ ಪಾಕವನ್ನು ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ದೇವಪಿತ್ರೋರ್ವಿವಾದಃ

ಸರ್ಗಾದೌ ಪಿತೃದೇವಾನಾಂ ಪರಸ್ಪರ ಮಭೂತ್ಕಿಲ। ವಿವಾದ ಸ್ಸುಮಹಾನುಗ್ರೋ ಹವ್ಯಕವ್ಯ ಜಿಘೃಕ್ಷಯಾ॥ ಸೃಷ್ಟ್ಯಗ್ರೇ ಪ್ರಾತರೇವ ದ್ವೇ ಕರ್ಮಣಾ ಪಿತೃದೈವಿಕೇ। ಕಲ್ಪಿತೇಽವರ್ತತಾಂ ತದ್ವತ್ ನರಲೋಕೇ ದ್ವಿಜಾತಿಭಿಃ। ತಾವದ್ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಃ ಪರಸ್ಪರ ಮುದಾಯುಧಾಃ। ವಯಮಗ್ರೇ ಗ್ರಹೀಷ್ಯಾಮೋ ಹವ್ಯಂ ಕವ್ಯಮಿತಿಸ್ಮಹ। ಅಸ್ಮಾಕಮಗ್ರೇ ವಾಽಸ್ಮಾಕಮಗ್ರೇ ಇತ್ಯಭ್ಯಸೂಯಿರೇ। ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪಿತರೋ ದೇವಾ ಶ್ಚಾನ್ವ ಧಾವಂತ ಮಾನವಾನ್॥ ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ ಮಾಜಗ್ಮುಃ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃಮಾನವಾಃ। ಮರ್ಯಾದಾ ಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸರ್ಗಾದೌ ಹವ್ಯಕವ್ಯಯೋಃ। ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ಪಿತೄನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತೇಷಾಂ ಸಾಯಂ ದದೌ ಪ್ರಭುಃ। ಪ್ರಾತಃಕಾಲಃ ಸುರಾಣಾಂ ಚ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಚ ಮಧ್ಯಮಮ್। ತತೋ ನ ಸಾಯಮೈಚ್ಛಂತಃ ಪಿತರಃ ಸಾಂತ್ವಿತಾ ಅಪಿ। ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ತು ಕಾಲಂ ಚ ಪ್ರಾತರ್ದೈವಂ ವಿಸೃಜ್ಯತು॥ ತಂ ದೇವಾ ಅಪಿ ನೈಚ್ಛಂತ ಪ್ರಭುಣಾ ಭೃಶ ಚೋದಿತಾಃ।

ತತೋಽಧಿಕೃತ್ಯ ತಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸಮತ್ವಮಿವ ಕಲ್ಪಯನ್ । ತಾನುವಾಚ ಪಿತೄನ್ ದೇವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪ್ರೀತಮನಾ ಇವ । ಭೋ ಭೋಃ ಶೃಣಧ್ವಂ ಹೇ ದೇವಾಃ ಪಿತರಶ್ಚ ವಚೋ ಮಮ । ಯಸ್ಯಾಮಿನೋಸ್ತಮಭ್ಯೇತಿ ತೇಚ ತಸ್ಯಾಂ ನಿರೋತ್ತಮಾಃ । ತಿಥ್ಯಾಂ ಕವ್ಯಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಂತಿ ಪಿತೄಣಾಂ ತೃಪ್ತಿಕಾರಕಮ್ । ತತ್ಕಾಲಸ್ಯಾಸುರತ್ವಾತ್ತು ತಸ್ಯಾಂ ಚೈವ ಪರಾಹ್ಣಿಕೇ । ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಪಿತರಃ ಕವ್ಯಂ ಪ್ರಾಕ್ಸಾಯಂ ಕುತುಪಾದಿಕಂ ॥ ಸಾಮಾನ್ಯಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ರುದ್ರಾತ್ಮಾ ಹುತ ಭುಕ್ಕವಿಃ । ಸಾಯಾದ್ಯರ್ಚ್ಯೋಽ ಮಹಾಪ್ರಜ್ಞೈಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದೇರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ ಸಹಾಯಾರ್ಥಂ ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ । ಭೀತಾನಾಮಗ್ರ ಭೋಕ್ತಾರೋ ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯ ನಲಸ್ತತಃ ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವೈರಗ್ನಿನಾ ಚ ಸಹಿತಾ ವಸುರಾನ್ ಪಿತೄನ್ । ದಾಕ್ಷ್ಯಂತಿ ? ನೇಕ್ಷಿತುಮಪಿ ಕಿಂ ಪುನಸ್ತೇ ಪ್ರಬಾಧಿತುಮ್ ॥

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ಮುಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ವಿವೃತವಾಗಿದೆ.

ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧ

ಯಜ್ಞಾಚರಣೆಯಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹವಿಸ್ಸನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವಂತೆ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತಿಲೋದಕ ಪಿಂಡಾದಿಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವದೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಐಹಿಕವಾದ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂತೆಯೇ ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಕರ್ಮಗಳು ಪರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ತರ್ಪಣಾದಿಗಳು ಉಳಿದ ವಿಶೇಷ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ಪೂಜೆಗಳು ಇವಲ್ಲದೇ ವಿವಾಹಾದಿ ಶುಭ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಿತೃಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಿರಸ್ಸೇ ಮುಂತಾದ ಪೂರ್ವ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಯಾಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ನಾಂದೀಮುಖರೆಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಸಂತೋಷವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳವರೆಂದರ್ಥ.) ಹೀಗೆ ಪಾರ್ವಣಶ್ರಾದ್ಧ ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧ ಪೂರ್ತಶ್ರಾದ್ಧ ಇತ್ಯಾದ್ಯನೇಕ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕರ್ಮಗಳು ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿ ಶ್ರೌತಸೂತ್ರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಂತ್ರ

ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ವೈ ಭೂತಾನ್ಯುಪಾಸೀದನ್ । ಪ್ರಜಾ ವೈ ಭೂತಾನಿ ವಿ ನೋಧೇಹಿ ಯಥಾ ಜೀವಾಮೇತಿ ತತೋ ದೇವಾಯಜ್ಞೋಪವಿತಿನೋ ಭೂತ್ವಾ

ದಕ್ಷಿಣಂಜಾನ್ವಾಚ್ಯೋಪಾಸೀದಂಸ್ತಾನಬ್ರವೀದ್ಯಜ್ಞೋ ವೋऽನ್ನಮಮೃತತ್ವಂ ವ ಊರ್ಗ್ವಃ ಸೂರ್ಯೋ ವಾ ಜ್ಯೋತಿರಿತಿ ॥

ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರಜಾಪತಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟರಾದ ಸಕಲಭೂತಗಳೂ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು "ತಂದೆಯೇ ನಾವು ಜೀವಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿಸು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೂ, ಪಿತೃಗಳೂ, ಮಾನವರೂ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಮೊದಲು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬಲಗಡೆಯ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೂರಿದವರಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದರು. ಆಗ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ದೇವತೆಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ, "ಯಜ್ಞವೇ ನಿಮ್ಮ ಅನ್ನವು, ಅಮೃತತ್ವವೇ ನಿಮ್ಮ ರಸ. ಸೂರ್ಯನೇ ನಿಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸು" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಪಿತೃಗಳು ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಎಡಮೊಣಕಾಲನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೂರಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪತಿಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಲು ಪ್ರಜಾಪತಿಯು "ನಿಮಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಾಸವೂ ಅನ್ನವು ಲಭಿಸಲಿ, ನಿಮಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಸ್ವಧಾಸಂಜ್ಞಕವಾದ ಅನ್ನವೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೋವೇಗದ ಮೂಲವಾಗಿರಲಿ. ಚಂದ್ರನೇ ನಿಮ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಯು" ಎಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು.

ಪಿತೃಯಜ್ಞವನ್ನಾಚರಿಸಲು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಸುರರು ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾವ ಜನರನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹ ಈ ಯಜ್ಞವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಯಜ್ಞವನ್ನಾಚರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರೋ ಅದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಯಜಮಾನನೂ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪುನಃ ಬದುಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಗತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇತರ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಕರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದ ಅದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪಿತೃಯಜ್ಞವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಅಂಗಿರೋಭಿರಾಗಹಿ ಯಜ್ಞೇಯೇಭಿರ್ಯಮ ವೈ ರೂಪೈರಿಹ ಮಾದಯಸ್ವ ।

ವಿವಸ್ವಂತಂ ಹುವೇ ಯಃ ಪಿತಾ ತೇऽಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಾ ನಿಷದ್ಯ ॥

ಎಲೈ ಯಮರಾಜನೇ ನಾನಾರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪೂಜೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಅಂಗಿರಾಸಂಜ್ಞಕರೂ ಆದ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಈ ಪಿತೃಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡು. ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ವಿವಸ್ವಂತನನ್ನೂ ಈ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾತಲೀ ಕವ್ಯೈರ್ಯಮೋ ಅಂಗಿರೋಭಿರ್ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ಋಕ್ವಭಿರ್ವಾ

ವೃಧಾನಃ। ಯಾಂಶ್ಚದೇವಾ ವಾವೃಧುರ್ಯೇ ಚ ದೇವಾನ್ ಸ್ವಾಹಾನ್ಯೇ ಸ್ವಧಯಾನ್ಯೇಮದಂತಿ ॥

ಮಾತಲಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಂದ್ರನು ಕವ್ಯಭಾಗಿಗಳಾದ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿ. ಅಂಗಿರಸ್ಸುಗಳೊಡನೆ ಯಮನೂ, ಋಕ್ವರೊಡನೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೂ, ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿ. ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪಿತೃಗಳು ಪುಷ್ಟರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವರೋ ಆ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ವಾಹಾಕಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವರೋ ಅದೇ ಪಿತೃಗಳು ಸ್ವಧಾರೂಪವಾದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಿತರ ಏಹ ಗಚ್ಛತ ಸದಸ್ಸದಸ್ಸದತ ಸುಪ್ರಣೀತಯಃ। ಅತ್ತಾ ಹವೀಂಷಿ ಪ್ರಯತಾನಿ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಥಾ ರಯಿಂ ಸರ್ವವೀರಂ ದಧಾತನ ॥

ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತ ಸಂಜ್ಞಕರಾದ ಎಲೈ ಪಿತೃಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಈ ಪಿತೃಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ದರ್ಭಾಸನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿತವಾದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿರಿ. ನಮಗೆ ಸಕಲವಾದ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನಮಗೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರಿ.

ಆಚ್ಯಾ ಜಾನು ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿಷದ್ಯೇಮಂ ಯಜ್ಞಮಭಿ ಗೃಣೀತ ವಿಶ್ವೇ। ಮಾ ಹಿಂಸಿಷ್ಟ ಪಿತರಃ ಕೇ ನ ಚಿನ್ನೋ ಯದ್ವ ಆಗಃ ಪುರುಷತಾ ಕರಾಮ ॥

ಎಲೈ ಪಿತೃಗಳೇ, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಎಡಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಮ್ಮ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಮಾನವರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದಲೂ ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಕಲ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರಿ" ಎಂದು ದಿವ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಮೃತನಾದ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೆಂದರೇನು? ಶರೀರವೇ ನಾಶವಾದಾಗ ಯಾರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು? ಎಂಬ ಸಂಶಯವು ತಲೆದೋರುವುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಸಮಾಧಾನವುಂಟು. ಏನೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಮೃತನಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಶರೀರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಶರೀರವು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು

ಕ್ರಮೇಣ ಪಂಚಭೂತಗಳಾದ ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುವುದು. ಎಂದರೆ ಪಂಚಭೂತಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾದ ಶರೀರವು ಪುನಃ ಪಂಚಭೂತ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾಗುವುದು. ಪೃಥಿವೀ, ಅಪ್ಪು, ತೇಜಸ್ಸು, ವಾಯು, ಆಕಾಶಗಳೆಂಬ ಪಂಚಭೂತಗಳೂ ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರದಲ್ಲಡಗಿರುವುದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿದೆ. ಚರ್ಮ, ಮಾಂಸ, ಮೂಳೆ, ಉಗುರು, ಮೊದಲಾದ ಘಟ್ಟಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪೃಥ್ವಿಯ ಅಂಶಗಳು. ಮರಣಾನಂತರ ಅವು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿ ಮಣ್ಣಾಗುವುದು. ರಕ್ತ, ಜೊಲ್ಲು, ಮೊದಲಾದ ದ್ರವವಸ್ತುಗಳು ಅಪ್ಪಿನ (ನೀರಿನ) ಅಂಶವಾದ್ದರಿಂದ ಅವು ಜಲದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗುವುವು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಪರ್ಯಂತವಿರುವ ಶಾಖವು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೃತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಾಖವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮರಣಾನಂತರ ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸ ರೂಪವಾದ ವಾಯುಸಂಚಾರವು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ವಾಯುಗಳು ವಾಯುತತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬಾಹ್ಯವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಉಸಿರಾಟವು ನಿಂತುಹೋದ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಮರಣಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಆಕಾಶ ಅಥವಾ ಅವಕಾಶವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮೃತಶರೀರದ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋದಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಪುರುಷನು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಚಕ್ಷುರಾದಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾದ ವಸ್ತುವೊಂದಿದ್ದಿತು. ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾದ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಗೋಚರವಾದ, ಪಾರ್ಥಿವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಶರೀರವು ನಾಶವಾದರೂ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವೊಂದೇ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು. ಈ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರವು ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಶರೀರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರೇತಶರೀರವೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇದು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ದರಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಚಕ್ಷುಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಅಂಶಗಳಿರುವುವು ಎಂದರೆ ಸುಖ ದುಃಖಾದಿಗಳ ಅನುಭವವಾಗುವುದು. ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿನ ಪ್ರೀತಿ, ದ್ವೇಷ, ಸುಖ, ದುಃಖಗಳ ವಾಸನೆಯು ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಆತ್ಮನು ಮೃತಶರೀರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅಪರ ಕರ್ಮಾದಿಗಳು ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರೇತಶರೀರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅನಂತರ ತನ್ನ ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಆಗ ಈ ಪ್ರೇತ ಶರೀರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಶರೀರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಆಯಾ ಲೋಕಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರು ವುವೋ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಅದೇ ವಿಧವಾದ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿರುವುವು. ಪೃಥಿವಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪೃಥಿವೀ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿರುವುವು. ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕವು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತು ವಸ್ತುಮಯವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿರುವುವು. ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕವು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ದೇವ ಮನುಷ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಅತಿ

ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಶರೀರಾದಿಗಳಿರುವವು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಜನರು ಸ್ಥೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಬಲ್ಲವರಾದ್ದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂದಿರುವ ದೇವ ಲೋಕವನ್ನಾಗಲೀ, ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ನೋಡಲಾರರು. ದೇವಲೋಕವು ಎಲ್ಲಿರುವು ದೆಂದರೆ "ಅತರ್ಹಿತೋ ಹಿ ದೇವಲೋಕೋ ಮನುಷ್ಯಲೋಕಾತ್" (ತೈ. ಸಂಹಿತಾ) ಎಂಬ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯದಂತೆ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದೊಡನೆಯೇ ಓತ ಪ್ರೇತವಾಗಿ ಎಂದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವುದು. ಸ್ವರ್ಗದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪ ದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರವಾಹವು ತಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸ್ಥೂಲಶರೀರದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂದಿರುವ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೂ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಗಳು ಇಷ್ಟಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲರು.

ಸಂಗಚ್ಛಸ್ವ ಪಿತೃಭಿ ಸ್ಸಂ ಯಮೇನೇಷ್ಟಾ ಪೂರ್ತೇನ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ ।
ಹಿತ್ವಾಯಾ ವದ್ಯಂ ಪುನರಸ್ತಮೇಹಿ ಸಂಗಚ್ಛಸ್ವ ತನ್ವಾ ಸುವರ್ಚಾಃ ॥

ಎಲೈ ಪಿತೃವೇ, ನೀನು ಪಿತೃಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೃತ ರಾದ ಹಿರಿಯರಾದ ನಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳಿರುವರು. ನೀನೂ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಧಿಸಿ ಯಮನನ್ನು ಸೇರು. ಬಳಿಕ ಆ ದಿವ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನನುಭವಿಸು. ನೀನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳ ಯಾವ ಫಲವುಂಟೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸು. ನೀನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವಾರು ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯದಿದ್ದಕಾರಣ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸು. ಮತ್ತು ಈ ದಿವ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೀನು ಇದುವರೆಗು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ದುಃಖವನ್ನೂ ಸಹ ದೂರಮಾಡಿ ಈ ದಿವ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರಲು ಉತ್ತಮವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ತಮವಾದ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡು.

ಅಪೇತ ವೀತ ವಿ ಚ ಸರ್ಪತಾತೋಽಸ್ಮಾ ಏತಂ ಪಿತರೋ ಲೋಕಮಕ್ರನ್ ।
ಅಹೋಭಿರದ್ಭಿರಕ್ತುಭಿರ್ವ್ಯಕ್ತಂ ಯಮೋ ದದಾತ್ಯ ವಸಾನಮಸ್ಮೈ ॥

ಎಲೈ ಪಿಶಾಚಾದಿಗಳೇ, ಈ ದಹನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ದೂರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿರಿ. ನಾನಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಚದುರಿ ಹೋಗಿರಿ. ಮೃತನಿಗೆ ಪಿತೃಗಳು ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಮನೂ ಸಹ ಹಗಲುಗಳೊಡನೆಯೂ ಉದಕಗಳೊಡನೆಯೂ, ರಾತ್ರಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಸೇರಿರುವ ಈ ದಹನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೃತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಅತಿದ್ರವ ಸಾರಮೇಯೌ ಶ್ವಾನೌ ಚತುರಕ್ಷೌ ಶಬಲೌ ಸಾಧು ನಾ ಪಥಾ।
ಅಥಾ ಪಿತೄನ್ತ್ಸುವಿದತ್ರಾಙ್ ಉಪೇಹಿ ಯ ಮೇನ ಯೇ ಸಧಮಾದಂ ಮದಂತಿ ॥

ಎಲೈ ಪ್ರೇತವೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸು. ಸರಮೇಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದುವೂ, ವರ್ಣವೈವಿಧ್ಯವುಳ್ಳವೂ, ನಾಲ್ಕುಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವೂ ಆದ ಈ ಎರಡು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದಾಟಿ ಹೋಗು. ಅನಂತರ ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ಯಾವನೊಡನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹರ್ಷಯುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಯೋ, ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಆಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ಸೇರು.

ಯೌ ತೇ ಶ್ವಾನೌ ಯಮರಕ್ಷಿತಾರೌ ಚತುರಕ್ಷೌ ಪಥಿ ನೃಚಕ್ಷಸೌ। ತಾಭ್ಯಾ
ಮೇನಂ ಪರಿ ದೇಹಿ ರಾಜನ್ತ್ಸ್ವಸ್ತಿಚಾಸ್ಮಾ ಅನಮೀವಂ ಚ ದೇಹಿ ॥

ರಾಜನಾದ ಯಮನೇ ನಿನ್ನ ಗೃಹರಕ್ಷಕರಾದ ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾರ್ಗರಕ್ಷಕರಾದ ಪುರುಷರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಡುವ ನಿನ್ನ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರೇತವನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೂ ರೋಗವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡು.

ಯಮಾಯ ಘೃತವದ್ಧವಿರ್ಜುಹೋತ ಪ್ರಚತಿಷ್ಠತ। ಸ ನೋ ದೇವೇಷ್ವಾಯ
ಮದ್ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಪ್ರ ಜೀವಸೇ ॥

ಎಲೈ ಋತ್ವಿಜರೇ, ಯಮನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಆಜ್ಯೋಪೇತವಾದ ಹವಿಸ್ಸನ್ನರ್ಪಿಸಿರಿ. ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಯಮನು ಉತ್ತಮವಾದ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರಿ.

ಯಮಾಯ ಮಧುಮತ್ತಮಂ ರಾಜ್ಞೇ ಹವ್ಯಂ ಜುಹೋತನ। ಇದಂ ನಮ
ಋಷಿಭಿಃ ಪೂರ್ವಜೇಭ್ಯಃ ಪೂರ್ವೇಭ್ಯಃ ಪಥಿಕೃದ್ಭ್ಯಃ ॥

ಎಲೈ ಋತ್ವಿಜರೇ, ಪ್ರಭುವಾದ ಯಮನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರವಾದ ಹವಿಸ್ಸನ್ನರ್ಪಿಸಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಉತ್ಪನ್ನರಾದವರೂ ಪ್ರಾಚೀನರೂ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೂ ಆದ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಈ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ ಪ್ರಕಾರ ಮೃತರು ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಎರಡು ಬೆಂಕಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬೆಂಕಿಗಳು ಕೆಟ್ಟ ಜೀವವನ್ನು ಸುಡುತ್ತವೆ. ಉತ್ತಮರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಹೊರಟ ಉತ್ತಮ ಜೀವಗಳು ಪಿತೃಗಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ

ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನೋ ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. (ಶ. ಬ್ರಾ. ೧-೯-೩-೨) ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರಿಗೆ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳು ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವರ್ಗದ ದಾರಿ. ತಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಫಲ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಈ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ಬಂದು ಪುನಃ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮದ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದವರು ದುರ್ದೇವತೆಗಳ ಅಥವಾ ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ದುಷ್ಟರಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸ್ಸೋಮ್ಯಾಸಃ । ಅಸುಂ ಯ ಈಯುರವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸ್ತೇ ನೋಽವಂತು ಪಿತರೋ ಹವೇಷು ॥

ಕೆಳಗಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಪಿತೃಗಳೂ, ಉತ್ತಮಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಮಧ್ಯಮ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಆದ ಪಿತೃಗಳು ನಮ್ಮ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುವವರಾಗಿರಲಿ. ತೋಳಗಳಂತೆ ಕ್ರೂರಿಗಳಲ್ಲದವರೂ, ನಮ್ಮ ಯಜ್ಞಕರ್ಮಗಳನ್ನರಿತವರೂ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬಂದಿರುವವರೂ ಆದ ಈ ಪಿತೃಗಳು ನಮ್ಮ ಆಹ್ವಾನ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಇದಂ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವದ್ಯ ಯೇ ಪೂರ್ವಾಸೋ ಯ ಉಪರಾಸ ಈಯುಃ । ಯೇ ಪಾರ್ಥಿವೇ ರಜಸ್ಯಾ ನಿಷತ್ತಾ ಯೇ ವಾ ನೂನಂ ಸುವೃಜನಾಸು ವಿಕ್ಷು ॥

ನಮಗಿಂತಲೂ ಹಿರಿಯರಾದ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪಿತೃಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿರುವರೋ, ನಮಗಿಂತ ಕಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೃತರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರು ಪಾರ್ಥಿವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹವಿಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವರೋ, ಉಳಿದ ಪಿತೃಗಳು ಉಳಿದ ಧನವಂತರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವರೋ, ಅಂತಹ ಸಕಲ ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ ಈ ಯಾಗದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಂ ಪಿತೄನ್ತ್ಸುವಿದತ್ರಾಙ್ ಅವಿತ್ಸಿನಪಾತಂ ಚ ವಿಕ್ರಮಣಂ ಚ ವಿಷ್ಣೋಃ । ಬರ್ಹಿಷದೋಯೇ ಸ್ವಧಯಾ ಸುತಸ್ಯ ಭಜಂತ ಪಿತ್ವಸ್ತ ಇಹಾಗಮಿಷ್ಠಾಃ ॥

ಯಜಮಾನನಾದ ನಾನು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಯಜ್ಞದ ನಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ದರ್ಭಾಸನವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿ

ಸಿರುವರೋ ಅವರು ನಮ್ಮ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಧಾಸಂಜ್ಞಕವಾದ ಅನ್ನದೊಡನೆ ಹಿಂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸೋಮವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬರ್ಹಿಷದಃ ಪಿತರ ಊತ್ಯಾ ೧ ಅರ್ವಾಗಿಮಾ ವೋ ಹವ್ಯಾ ಚಕೃಮಾ ಜುಷಧ್ವಮ್ । ತ ಆ ಗತಾವಸಾ ಶಂತಮೇನಾಥಾ ನಃ ಶಂ ಯೋರರಪೋ ದಧಾತ ॥

ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಬರ್ಹಿಷದ ಸಂಜ್ಞಕರಾದ ಎಲ್ಲೈ ಪಿತೃಗಳೇ, ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವ ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಈ ಹವಿಸ್ಸುಗಳ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ್ನು ಸೇವಿಸಿರಿ. ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ನೀವು ಅತ್ಯಂತ ಸುಖಕರವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ನಮಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬನ್ನಿರಿ. ನಂತರ ನಮಗೆ ಸುಖವನ್ನೂ, ದುಃಖವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಪಾಪವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿರಿ.

ಉಪಹೂತಾಃ ಪಿತರ ಸ್ಸೋಮ್ಯಾಸೋ ಬರ್ಹಿಷ್ಯೇಷು ನಿಧಿಷು ಪ್ರಿಯೇಷು । ತ ಆಗಮಂತು ತ ಇಹಶ್ರುವಂತ್ವಧಿ ಬ್ರುವಂತುತೇಽವಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ ॥

ಯಾಗಾರ್ಹವೂ, ಪ್ರೀತಿಕಾರಕವೂ ಆದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಾವು ಯಾವ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಂತಹ ಪಿತೃಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬರಲಿ. ಈ ಕರ್ಮಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪಠಿತವಾಗುವ ನಮ್ಮ ಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಲಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಆಚ್ಯಾ ಜಾನು ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿಷದ್ಯೇಮಂ ಯಜ್ಞಮಭಿ ಗೃಣೀತ ವಿಶ್ವೇ । ಮಾಂ ಹಿಂಸಿಷ್ಟ ಪಿತರಃ ಕೇನ ಚಿನ್ನೋ ಯದ್ವ ಆಗಃ ಪುರುಷತಾ ಕರಾಮ ॥

ಎಲ್ಲೈ ಪಿತೃಗಳೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಮೊಣಕಾಲನ್ನೂರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಮ್ಮ ಈ ಯಾಗವನ್ನು ಹೊಗಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನೇ ನಾವು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬೇಡಿ.

ಆಸೀನಾಸೋ ಅರುಣೀನಾಮುಪಸ್ಥೇ ರಯಿಂ ಧತ್ತ ದಾಶುಷೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ । ಪುತ್ರೇಭ್ಯಃ ಪಿತರಸ್ತಸ್ಯ ವಸ್ವಃ ಪ್ರ ಯಚ್ಛತ ತ ಇಹೋರ್ಜಂ ದಧಾತ ॥

ಎಲ್ಲೈ ಪಿತೃಗಳೇ, ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ನೀವು ಹವಿಸ್ಸನ್ನರ್ಪಿಸಿದ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ. ಯಜಮಾನನ ಪುತ್ರನಿಗೂ ಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಿ. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ನೀವು ನಮ್ಮ ಈ ಯಾಗ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಿ.

ಯೇ ನಃ ಪೂರ್ವೇ ಪಿತರಸ್ಸೋಮ್ಯಾಸೋಽನೂಹಿರೇ ಸೋಮಪೀಥಂ ವಸಿಷ್ಠಾಃ। ತೇಭಿರ್ಯಮಃ ಸಂರರಾಣೋ ಹವೀಂಷ್ಯುಶನ್ನುಶದ್ಭಿಃ ಪ್ರತಿಕಾಮ ಮತ್ತು॥

ತಮ್ಮ ಸೋಮವನ್ನು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದವರೂ, ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರೂ, ಪೂರ್ವಜರೂ ಆದ ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸೋಮಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೋ ಅಂತಹವರೂ ಯಮನೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದವರೂ ಆದ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ಹರ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವವನೂ ನಮ್ಮ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವನೂ ಆದ ಯಮನು ನಮ್ಮಿಂದ ಅರ್ಪಿತವಾದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿ.

ಯೇ ತಾತೃಷುರ್ದೇವತ್ರಾ ಜೇಹಮಾನಾ ಹೋತ್ರಾವಿದಃ ಸ್ತೋಮ-ತಷ್ಟಾಸೋ ಅರ್ಕೈಃ। ಆಗ್ನೇ ಯಾಹಿ ಸುವಿದತ್ರೇಭಿರರ್ವಾಙ್ ಸತ್ಯೈಃ ಕವ್ಯೈಃ ಪಿತೃಭಿರ್ಘರ್ಮಸದ್ಭಿಃ।

ಎಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ ಕ್ರಮಬದ್ಧರಾಗಿ ದೇವತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರೂ, ಯಾಗ ಕ್ರಮವನ್ನರಿತವರೂ, ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋಮಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವವರೂ ಆದ ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ದೇವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವರೋ ಅಂತಹ ಯಜ್ಞಕಾರಕರೂ ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರೂ, ಸತ್ಯಾತ್ಮರೂ, ಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಆದ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ನಮಗಭಿಮುಖ ವಾಗಿ ದಯಮಾಡು.

ಯೇ ಸತ್ಯಾಸೋ ಹವಿರದೋ ಹವಿಷ್ಪಾ ಇಂದ್ರೇಣ ದೇವೈಃ ಸರಥಂ ದಧಾನಾಃ। ಆಗ್ನೇ ಯಾಹಿ ಸಹಸ್ರಂ ದೇವವಂದ್ಯೈಃ ಪರೈಃ ಪೂರ್ವೈಃ ಪಿತೃಭಿರ್ಘರ್ಮಸದ್ಭಿಃ॥

ಎಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ ಸತ್ಯಾತ್ಮಕರಾದ ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವವ ರಾಗಿಯೂ, ಸೋಮಾದಿ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡುವವರಾಗಿಯೂ, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರೋ ಅಂತಹ ಸಹಸ್ರಾರು ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿದವರೂ ಪರ ಮತ್ತು ಅಪರಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಯಜ್ಞಕಾರಕರೂ ಆದ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ದಯಮಾಡು.

ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಿತರ ಏಹ ಗಚ್ಛತ ಸದಸ್ಸದಸ್ಸದತ ಸುಪ್ರಣೀತಯಃ। ಅತ್ತಾ ಹವೀಂಷಿ ಪ್ರಯತಾನಿ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಥಾ ರಯಿಂ ಸರ್ವವೀರಂ ದಧಾತನ॥

ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಸಂಜ್ಞಕರಾದ ಎಲ್ಲೈ ಪಿತೃಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಈ ಯಾಗಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿರಿ. ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾದ ನೀವು ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ದರ್ಭಾಸನಗಳ ಮೇಲಿಟ್ಟಿರುವ ಶುದ್ಧವಾದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಅನಂತರ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಧನವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿರಿ.

ತ್ವಮಗ್ನ ಈಳಿತೋ ಜಾತವೇದೋಽವಾಡ್ಢವ್ಯಾನಿ ಸುರಭೀಣಿ ಕೃತ್ವೀ । ಪ್ರಾದಾಃ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಯಾ ತೇ ಅಕ್ಷನ್ನದ್ಧಿ ತ್ವಂ ದೇವ ಪ್ರಯತಾ ಹವೀಂಷಿ ॥

ಜಾತವೇದೋ ರೂಪನಾದ ಅಗ್ನಿಯೇ, ನಮ್ಮಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನೀನು ನಮ್ಮ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀಯೆ. ಮತ್ತು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೀಯೆ. ಆ ಪಿತೃಗಳು ಸ್ವಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಲಿ. ಎಲ್ಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ, ನೀನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸು.

ಯೇ ಚೇಹ ಪಿತರೋ ಯೇ ಚ ನೇಹ ಯಾಂಶ್ಚ ವಿದ್ಮಯಾಙ್ ಉ ಚ ನ ಪ್ರವಿದ್ಮ। ತ್ವಂ ವೇತ್ಥ ಯತಿ ತೇ ಜಾತವೇದಃ ಸ್ವಧಾಭಿರ್ಯಜ್ಞಂ ಸುಕೃತಂ ಜುಷಸ್ವ ॥

ಜಾತವೇದೋ ರೂಪಿಯಾದ ಎಲ್ಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ, ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವರೋ, ಯಾರು ನಮ್ಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯುವೆವೋ, ಯಾರನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೋ, ಅವರನ್ನೂ ಅವರ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ನೀನು ತಿಳಿದಿದ್ದೀಯೆ. ಸ್ವಧಾರೂಪವಾದ ಹವಿಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾದ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಸೇವಿಸು.

ಯೇ ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾ ಯೇ ಅನಗ್ನಿದಗ್ಧಾ ಮಧ್ಯೇ ದಿವಃ ಸ್ವಧಯಾ ಮಾದಯಂತೇ । ತೇಭಿಃ ಸ್ವರಾಳಸುನೀತಿಮೇತಾಂ ಯಥಾವಶಂ ತನ್ವಂ ಕಲ್ಪಯಸ್ವ ॥

ಎಲ್ಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ, ಯಾವ ಪಿತೃಗಳು ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿಯೂ, ಯಾರು ದಹಿಸಲ್ಪಡದೆಯೂ, ದ್ಯುಲೋಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವರೋ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಧಾರೂಪದ ಹವಿಸ್ಸಿನೊಡನೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿ. ಅವರೊಡನೆ ಕೂಡಿರುವ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶನಾದ ನೀನು ಪಿತೃಪ್ರಾಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ದೇವತಾ ಶರೀರವನ್ನು ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸು.

ಮೃತರಾದವರು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ಕೈಗೂಡುತ್ತವೆ. ದೇವತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಮ ಮತ್ತು ವರುಣರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ವಾರ್ಧಕ್ಯವೆಂಬ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ.

ಸುಂದರವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವರಾಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯರೂ, ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ನೋಡುವುದಲ್ಲದೇ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರಾದಿ ಗಳೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲ. ಶಾರೀರಕ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ರೋಗ ಉಪದ್ರವಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಬಿಡು ತ್ತವೆ. ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸೊಟ್ಟ ಅಥವಾ ಕುಂಟು ಇತ್ಯಾದಿ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲ. ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ದೇಹದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಥರ್ವವೇದ ಮತ್ತು ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೃತರು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿಯೂ, ಆನಂದವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರುಗಳ ಸೌಕರ್ಯವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಾರೂಪವಾದ ಆಹಾರವೂ, ತೃಪ್ತಿಯೂ ಉಂಟು. ಸಂತೋಷ, ಆನಂದ, ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಹೆಚ್ಚು ಸುಖಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸುಖವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳಾದವರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೇಣುನಾದವನ್ನೂ ಸಂಗೀತವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಸೋಮರಸ, ಘೃತ ಮತ್ತು ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಸ್ವಚ್ಛವಾದುವೂ ನಾನಾವರ್ಣದವೂ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದಗಳೂ ಆದ ಗೋವುಗಳು ಸರ್ವದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡವರು, ಶ್ರೀಮಂತರು, ದೊಡ್ಡವರು, ಚಿಕ್ಕವರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಸಂಹಿತೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಶಾಶ್ವತವೆಂದೂ, ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಮೃತದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯವೂ, ತಜ್ಜನ್ಯವಾದ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಮರಣಾನಂತರ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಅಥರ್ವವೇದ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಸ್ವರ್ಗವು ಈ ಲೋಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವೈಭವಯುಕ್ತವಾದುದು. ಅದು ಸತ್ಕರ್ಮಿಗಳ ಲೋಕ. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು, ಆನಂದದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಹೋಮ ಮತ್ತು ದಾನಗಳ ಫಲವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಹಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದವರು ಆದಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಲೋಕಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಇಂದ್ರ, ವರುಣ, ವಾಯು, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಇವರ ಲೋಕಗಳೊಡನೆ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಶ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ತೈ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಋಷಿಯು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದ ಬಂಗಾರದ ಹಂಸರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೂರ್ಯನೊಡನೆ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು (ತೈ. ಬ್ರಾ.) ಹೇಳಿದೆ. ತೈತ್ತಿರೀಯ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಫಲದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಭೌತಿಕ ದೇಹವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೇ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. (ತೈ. ಬ್ರಾ.)

ವೇದವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದವರು ಜನನ ಮರಣ ಭಯರಹಿತರಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಸಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು (ಶ. ಬ್ರಾ.) ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಹಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಪುನಃ ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ. (ಶ. ಬ್ರಾ.) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪಫಲ ಮತ್ತು ದೇಹಾಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಾದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಛಾಂದೋಗ್ಯ, ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ, ಕಠ ಮೊದಲಾದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿವೆ.

ಕಠೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಮ ನಚಿಕೇತರ ಸಂವಾದದದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದವರು ಪುನಃ ಮರಣಾಧೀನರಾಗಿ ಸಂಸಾರಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದೇಹದಾರಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ, ಜಡಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮ ಸಂಯಮನ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು ವಿಷ್ಣುಲೋಕವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲನು. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥ ರಾದವರಿಗೆ ನರಕವೇ ಗತಿಯೆಂದು ಯಮನು ನಚಿಕೇತನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಪೂಷಾ ತ್ವೇತಶ್ಚ್ಯಾವಯತು ಪ್ರ ವಿದ್ವಾನನಷ್ಟಪಶುರ್ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪಾಃ ।
ಸ ತ್ವೈತೇಭ್ಯಃ ಪರಿ ದದತ್ಪಿತೃಭ್ಯೋಽಗ್ನಿರ್ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸುವಿದತ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ॥

ಸಕಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನೂ ನಷ್ಟವಾಗದ ಪಶುಗಳುಳ್ಳವನೂ ಸಕಲ ಭೂತಗಳಿಗೂ ರಕ್ಷಕನೂ ಆದ ಪೂಷದೇವನು ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಲೋಕದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲಿ. ಅದೇ ಪೂಷದೇವನು ಈ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಿ. ಅಗ್ನಿಯು ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿ.

ಸ ಮೃತ್ಯುರ್ದೇವಾನಬ್ರವೀತ್ । ಅಥೈವ ಸರ್ವೇ ಮನುಷ್ಯಾ ಅಮೃತಾ ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯಥಕೋ ಮಹ್ಯಂ ಭಾಗೋ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ । ತೇ ಹೋಚುರ್ನಾತೋಃ ಪರಂ ಕಶ್ಚನ ಸಹ ಶರೀರೇಣಾಮೃತೋಽಸದ್ಯ ದೈವ ತ್ವಮೇತಂ ಭಾಗಂ ಹರಾಸೈ। ಅಥ ವ್ಯಾವೃತ್ಯ ಶರೀರೇಣ ಮೃತೋಽಸದ್ವಿದ್ಯಯಾ ವಾ ಕರ್ಮಣಾವೇತಿ। ಯದ್ವೈ ತದಬ್ರುವನ್ ವಿದ್ಯಯಾ ವಾ ಕರ್ಮಣಾವೇತಿ । ಏಷ ಹೈವ ಸಾ ವಿದ್ಯಾ ಯದಗ್ನಿರೇತದು ಹೈವ ತತ್ಕರ್ಮ ಯದಗ್ನಿಃ। ತೇ ಯೇ ಏವಮೇತ ದ್ವಿದುರ್ಯೇ ವೈತತ್ಕರ್ಮ ಕುರ್ವತೇ ಮೃತ್ವಾ ಪುನಸ್ಸಂಭವಂತಿ । ತೇ ತೇ ಸಂಭವಂತ ಏವ ಅಮೃತತ್ವಮಭಿಸಂಭವಂತಿ। ಅಥ ಯೇ ಏವಂ ನ ವಿದುರ್ಯೇ ನೈ ತತ್ಕರ್ಮ ನ ಕುರ್ವತೇ ಮೃತ್ವಾ ಪುನಸ್ಸಂಭವಂತಿ ತೇ ಏತಸ್ಯೈವಾನ್ನಂ ಪುನಃ ಪುನರ್ಭವಂತಿ ॥ (ಶ. ಬ್ರಾ.)

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಮನುಷ್ಯರೂ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಲೋಕಗಳಿಗೆ ಸಶರೀರವಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ:

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮೃತ್ಯುವು ಇಂತೆಂದಿತು. ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳಿರಾ, ನೀವು ಯಜ್ಞಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮರಣರಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಯಜ್ಞಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಮೃತತ್ವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಆಗ ನನ್ನ ಕೆಲಸವೇನು? ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾರೂ ಸಾಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎನ್ನಲು, ಅದಕ್ಕೆ ದೇವತೆಗಳು, "ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯರು ಉತ್ತಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಮೃತತ್ವ ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸಶರೀರಿಗಳಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತಾಗಲಿ. ನೀನು ಅವರ ಶರೀರವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸು. ಆದರಿಂದ ಅವರು ಮೃತ್ಯುವಶರಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಶರೀರದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಾಗಲೀ, ಸತ್ಕರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಮೃತತ್ವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯರು ಶರೀರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಮೃತರಾದ ನಂತರವೇ ಅಮೃತತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಮೃತರಾದ ನಂತರ ಅಮೃತತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು ಎಷ್ಟೇ ಕರ್ಮಮಾಡಲಿ ಅವರು ಮರಣಾನಂತರ ಪುನಃ ಪುನಃ ಜನ್ಮಗಳನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾ ಪ್ರತಿ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮರಣಕ್ಕೆ ವಶರಾಗುವರು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪರಂ ಮೃತ್ಯೋ ಅನು ಪರೇಹಿ ಪಂಥಾಂ ಯಸ್ತೇ ಸ್ವ ಇತರೋ ದೇವಯಾನಾತ್ । ಚಕ್ಷುಷ್ಮತೇ ಶೃಣ್ವತೇ ತೇ ಬ್ರವೀಮಿ ಮಾನಃ ಪ್ರಜಾಂ ರೀರಿಷೋ ಮೋತ ವೀರಾನ್ ॥

ಎಲೈ ಮೃತ್ಯವೇ, ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪರಾಙ್ಮುಖನಾಗು. ದೇವತೆಗಳ ಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹೋಗು. ಚಕ್ಷುಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ ಕಿವಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬೇಡ.

ಪರಂ ಮೃತ್ಯೋ ಧ್ರುವಂ ಮೃತ್ಯೋ ಧ್ರುವಂ ಪರೇಹಿ ಮೃತ್ಯೋ ಕಥಿತಂ ತೇನ ಮೃತ್ಯೋ ಮೃತಂ ಚ್ಯಾವಯತೇ ಭವತಿ ಮೃತ್ಯೋಮ ದೇವಾನ್ಮುದೇವಾನ್

ನಿರುಕ್ತ

ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಪರ ಕರ್ಮವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮೃತಾಶೌಚವು ಪರಿಹಾರವಾಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ, ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪಿತೃಮೇಧವೆಂಬ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶುಭವುಂಟಾಗಲಿ.

ಈ ಕರ್ಮವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ನಾವು ಮೃತನ ವಿಷಯವಾದ ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕ್ರೀಡಾ ವಿನೋದಗಳಿಂದ ಕಾಲಯಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಶ್ಮಶಾನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗೃಹಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದು ಬಹುಕಾಲ ಜೀವಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಗರುಡಪುರಾಣ ವಿಷಯ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ)

ಮನುಷ್ಯನು ಮೃತನಾದಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಯಾರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು "ಗರುಡಪುರಾಣ"ದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನಾದ ಗರುಡನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಮಾನವನು ಸತ್ತ ಮೂರನೇ ದಿನದಿಂದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳು ಪೂರ್ತ ಇದನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶೌನಕಾದಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ನಡೆಸುವ ಸತ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ವಿರಾಮವಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂತ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿರುವರು.

ಇಹ-ಪರ ದುಃಖಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ಪಾಪಿಗಳು ಯಾರು? ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ದುಃಖಗಳು ಏನು? ಮರಣ ಕಾಲದ ದೈವೀ ದೃಷ್ಟಿ, ಯಮದೂತರು, ಪ್ರಥಮ ನರಕದರ್ಶನ, ಪಿಂಡಗಳಿಂದ ದೇಹೋತ್ಪತ್ತಿ ೧೩ನೆಯ ದಿನ ಯಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಾರಂಭ ॥ ೧ ॥

ಯಮ ಮಾರ್ಗ

ಯಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಯು ಅನುಭವಿಸುವ ದುಃಖಗಳು ಅಸಿಪತ್ರವನ, ವೈತರಣೀ ನದಿ, ಪಾಪಿಯ ಪ್ರಲಾಪ, ಬಾಂಧವರ ಜೊತೆ, ಎಲ್ಲಿ, ಮಾಸಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶ ಪಿಂಡಗಳಿಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮ ಪರಿಹಾರ, ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರದಿಂದ ಯಮಪುರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ॥ ೨ ॥

ಯಮ ಯಾತನೆಯ ನಿರೂಪಣೆ

ಧರ್ಮಧ್ವಜ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ, ಶ್ರವಣರು, ಯಮನ ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪ ಪಾಪಿಯ ವಿಚಾರಣೆ, ನರಕ ಶಿಕ್ಷೆ, ೨೧ ನರಕಗಳು ॥ ೩ ॥

ನರಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ಗುರುತು

ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ವಿವರ, ಯಾವುದರಿಂದ ಯಮ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಯಾವುದರಿಂದ (ಪಾಪಕರ್ಮ) ವೈತರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪತನ, ಯಾವ ಪಾಪಕರ್ಮದಿಂದ ನರಕವಾಸ ॥ ೪ ॥

ಪಾಪ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ? ಯಾವ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜನ್ಮ? ಪಾಪದ ವಿಷಚಕ್ರ ॥ ೫ ॥

ಪಾಪಿಗಳ ಜನ್ಮಾದಿ ದುಃಖಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ಭ್ರೂಣದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿವರಗಳು, ಗರ್ಭವಾಸ ದುಃಖಗಳು, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಹೊರಬಂದೊಡನೆ ವೈಷ್ಣವೀ ಮಾಯೆ, ಶೈಶವ, ಬಾಲ್ಯ ಕೌಮಾರಾವಸ್ಥೆಯ ದುಃಖಗಳು, ಯೌವನದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳು, ಮುಪ್ಪು, ವ್ಯಾಧಿ, ಮರಣ ಮತ್ತು ನರಕ ॥ ೬ ॥

ಬಭ್ರುವಾಹನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರೇತಸಂಸ್ಕಾರ

ಸತ್ಪುತ್ರನ ಆವಶ್ಯಕತೆ, ತ್ರೇತಾಯುಗದ ರಾಜ ಬಭ್ರುವಾಹನನ ಇತಿಹಾಸ, ರಾಜನಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೇತದೊಡನೆ ಭೇಟಿ, ಪ್ರೇತತ್ವ ಏಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳೇನು? ಇತ್ಯಾದಿ ॥ ೭ ॥

ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ದಾನಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲಗ್ರಾಮ ಪೂಜೆ, ಭಗವನ್ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ, ದಾನಾದಿಗಳು ಎಂದರೆ ತಿಲ, ಲೋಹ, ಸುವರ್ಣ, ಕಾರ್ಪಾಸ, ಲವಣ, ಸಪ್ತಧಾನ್ಯಗಳು, ಭೂದಾನ, ಗೋದಾನ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ನನಿಗೆ ಮಾಡುವ ದಾನದಫಲ, ವೈತರಣೀ ಗೋದಾನ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾಲವೇ ಕಾಲ, ಧನ, ದೇಹ, ಬಂಧುತ್ವ, ಅನಿತ್ಯ ಧರ್ಮವೇ ಪರಲೋಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ, ಆತುರ ದಾನದಿಂದ ದಾನಿಗೆ ಮಹತ್ಪುಣ್ಯ ॥ ೮ ॥

ಮರಣ ಕಾಲದ ವಿಧಿಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ತುಳಸೀಗಿಡ, ಮಂಡಲ, ಗೋಮಯ ಲೇಪನ, ತಿಲವಿಕಿರಣ, ದರ್ಭೆಗಳು, ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲಗ್ರಾಮ ತೀರ್ಥ, ಗಂಗಾಜಲಪಾನ, ಭಾಗವತ ಶ್ರವಣ, ಉಪವಾಸ, ಆತುರ ಸಂನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ, ಇವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಾಣದ ನಿರ್ಗಮನ, ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೇವದೂತರೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ॥ ೯ ॥

ದಹನ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿ ಸಂಚಯನ ಕರ್ಮಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ಮುಂಡನ, ಶವಸ್ನಾನ, ಪೂಜೆ, ಅಂತಿಮಯಾತ್ರೆ, ಪ್ರೇತತ್ವ ಪ್ರಾರಂಭ, ಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ದಹನದ ವಿಶೇಷ, "ಸತೀ" ಆಗುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹಿಮೆ, ದಹನ ವಿಧಿ, ಮೃತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೀಪ, ಸಂಚಯನ ಕರ್ಮ, ಗಂಗೆಯ ಮಹಿಮೆ, ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಣ, ಗರ್ಭಿಣಿ ಮರಣ, ಗರ್ಭನಾಶ, ಶೈಶವ, ಬಾಲ್ಯ, ಕೌಮಾರಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣವಾದರೆ ಕರ್ಮದ ವಿಶೇಷಗಳು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಅಂತ್ಯಕರ್ಮ ॥ ೧೦ ॥

ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕರ್ಮ ನಿರೂಪಣೆ

ದುಃಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರ್ಮಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರಾದ್ಧಾಧಿಕಾರ, ದಶಗಾತ್ರವಿಧಿ ॥ ೧೧ ॥

ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮ ನಿರೂಪಣೆ

ವಿಧಿಗಳ ವಿವರ, ಪ್ರೇತಶಯ್ಯಾದಾನ, ಮತ್ತು ಇತರ ದಾನಗಳು, ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗ, ಷೋಡಶ ಶ್ರಾದ್ಧ ನಿರೂಪಣೆ, ನಾರಾಯಣ ಬಲಿ ॥ ೧೨ ॥

ಸಪಿಂಡನ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

ವಿಶೇಷ ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಮಾಸಿಕಾದಿಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧ, ಪಿತೃಗೀತೆ, ಪಿತೃಭಕ್ತಿ ಮಹಿಮೆ, ಪಿತೃಪೂಜಾ ಫಲಗಳು ॥ ೧೩ ॥

ಧರ್ಮರಾಜ ನಗರದ ವರ್ಣನೆ

ಯಮ ಲೋಕದ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದೇಶ, ವಿಸ್ತಾರ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನ ನಿವಾಸ, ರೋಗಗಳ ಮನೆಗಳು, ಧರ್ಮರಾಜನ ಅರಮನೆಯ ವರ್ಣನೆ, ಸಭಾವರ್ಣನೆ, ಪೂರ್ವ, ಉತ್ತರ, ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಮಾರ್ಗಗಳ ವರ್ಣನೆ, ಆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳು. ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಜನ ಸ್ವಾಗತ, ಅವರ ಪರಮಪದ ಸ್ವಾಗತ ಪ್ರಯಾಣ ॥ ೧೪ ॥

ಸುಕೃತಿ ಜನರ ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಣೆ

ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಖಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ ಸುಕೃತಿಗಳು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಗರ್ಭದಾನ, ಆತ್ಮಾನಾತ್ಮವಸ್ತುವಿವೇಕ, ಪಂಚಭೂತಗಳು, ಅವುಗಳ ಗುಣಗಳು, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು, ದಶನಾಡಿಗಳು, ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳು, ಪಂಚ ಉಪಪ್ರಾಣಗಳು, ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಶರೀರದ ವರ್ಣನೆ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಗುಣಗಳು, ೧೪ ಲೋಕಗಳು, ೭ ಪರ್ವತಗಳು, ೭ ದ್ವೀಪಗಳು, ೭ ಸಾಗರಗಳು, ೯ ಗ್ರಹಗಳು, ಷಟ್ಚಕ್ರ ನಿರೂಪಣೆ, ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ॥ ೧೫ ॥

ಭಗವದ್ಗರುಡ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮದ ನಿರೂಪಣೆ

ಬ್ರಹ್ಮ, ಜೀವ, ಮಾನವಜನ್ಮ ಮೋಕ್ಷದ ಸೋಪಾನ, ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ಧರ್ಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ದೇಹ, ಧನ ಮತ್ತು ಬಂಧುತ್ವ, ಅನಿತ್ಯ. ಮೃತ್ಯುಕಾಲ ಅನಿಶ್ಚಿತ, ಇರುವ ಆಯುಃಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ ದೇಹ ದಂಡನೆ, ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಶಾಸ್ತ್ರಪಠನ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಾಸಕ್ತಿ ವ್ಯರ್ಥ. ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ, ಗುರೂಪದೇಶದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷ. ತತ್ತ್ವಜ್ಞನ ದೇಹತ್ಯಾಗವಿಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಪುತ್ರನಾದವನು ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರಿಂದ ತಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಯಾಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಲೋಪಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಸುಕೃತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಸತ್ತವನಿಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ದ್ರವ್ಯ ಲೋಪವೆಂದರೆ ತನ್ನ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡವನಾದವನು ತನ್ನ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಮಾರಿಯಾದರೂ ಶುಭಾಶುಭ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಧನಿಕನು ಕೃಪಣತೆಯಿಂದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶುಭಾಶುಭ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ॥ ೧೬ ॥

ಇತಿಹಾಸ

ಯತ್ಕರೋಷಿ ಯದಶ್ನಾಸಿ, ಯಜ್ಜುಹೋಷಿ ದದಾಸಿಯತ್ ।
ಯತ್ತಪಸ್ಯಸಿ ಕೌಂತೇಯ ತತ್ಕುರುಷ್ವಮದರ್ಪಣಮ್ ॥

ನೀನು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ, ಏನೇ ತಿಂದರೂ, ಏನೇ ಹೋಮ ಮಾಡಿದರೂ, ಏನೇ ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಏನೇ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸು. ಅದರ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. "ಕರ್ಮಣ್ಯೇ-ವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ ಮಾಫಲೇಷು ಕದಾಚನ" ಮಾಡುವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡು, ಫಲದ ಕಡೆಯೇ ಗಮನವಿಡಬೇಡ ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನೇ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಋಣಮುಕ್ತನಾಗಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತವರಿಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೇ? ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತಿಹಾಸವೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಹೋದಯವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನೂ ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಯೂ ಆದ ಬಭ್ರುವಾಹನನೆಂಬ ರಾಜನು ಅನೇಕ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು

ಮಾಡಿ, ದಾನಿಯೂ, ಧನವಂತನೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯೂ, ಸಾಧು ಸಂತರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವವನೂ, ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತವಾದ ಕ್ಷತ್ರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡದೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದು ಸಲ ರಾಜನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ಜಿಂಕೆಯು ಬಾಣದ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಗಾಯಗೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಿ ರಾಜನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತಾಯಿತು. ರಾಜನು ಆ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ತುಂಬ ಬಳಲಿದವನಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದನು. ದಾಹತಾಪದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಹೋಗುವಂತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಕಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು, ಈಚೆಗೆ ಬಂದನು. ಸುತ್ತ ನೋಡಿ ಆಯಾಸ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಲದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಕುಳಿತನು.

ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅತಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಪ್ರೇತವೊಂದು ಬಂದು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿತು. ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಾಶವಾಗಿ ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೇ ಧನ್ಯನೆಂದು ಪ್ರೇತವು ಹೇಳಲು, ರಾಜನು ಆ ಪ್ರೇತದ ಮೂಲಕಾರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕುತೂಹಲಿಯಾದನು.

"ವೈದಶವೆಂಬ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೆನು. ಸುದೇವನೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ನಾನು ದೇವ ಪಿತೃಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿರುವೆನು. ನಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ದಾನ ಧರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಸಂತಾನವಾಗಲೀ, ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಾಗಲೀ, ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೇ ಔರ್ಧ್ವದೈಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡುವವರಿಲ್ಲವಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ಪ್ರೇತತ್ವವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನನಗೆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಉದ್ಧರಿಸು. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣದವರಿಗೂ ರಾಜನೇ ಬಂಧುವೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ನಾನು ನಿನಗೊಂದು ಮಣಿರತ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರಿಂದ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯುಂಟಾಗಲಿ" ಎಂದು ಪ್ರೇತವು ಹೇಳಿತು. ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರೇತತ್ವ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವೇದೋಕ್ತ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣದಾನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಹೇಳಿತು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಜನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ರಾಜನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದವು. ಆಗ ರಾಜನು ಪ್ರೇತನ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಪರಿವಾರನಾಗಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಧಿಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆ ಪ್ರೇತನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆ ಪ್ರೇತವು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಇರುವ ಪ್ರೇತನಿಗೆ ಯಾರೋ ರಾಜನು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನೆಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಗನೇ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ

ಕರ್ಮಾಂತರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಪಿತೃಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಈ ಇತಿಹಾಸವೇ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿರಿಯರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ವೇದ, ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ, ಸ್ಮೃತಿ, ಸೂತ್ರ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವುಗಳು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸಿದರೆ ನಮಗೂ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಆಗಿಯೇ ತೀರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಓದಲು ಅವಕಾಶವಾಗದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಓದಿದವರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೇ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಾ, ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ, ಯಾವುದನ್ನೂ ನಂಬದೇ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನೇ ನಂಬಲಾರನು.

ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಿರಿಯರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆನು? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆನು? ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದುಷ್ಟಾರಿಷ್ಟಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಪ್ತವ್ಯಾಧಾ–ವಸೀದಥ

ಹರಿವಂಶದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಪಿತೃಯಜ್ಞದ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಪಠಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಶ್ಲೋಕಗಳ ಶಬ್ದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೂ, ನಾವು ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂದು ವಾದಿಸುವ ನಾಸ್ತಿಕರಿಗೆ ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಗಂಭೀರವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಳು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಿವೇಕಸಂಪನ್ನರಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಒಂದು ಸಲ ಗೋಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಅವರು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು ತತ್ಪಾಪ ಪರಿಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಗೋಮಾಂಸವನ್ನು ಪಿತೃದೇವತಾ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಅದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆ ಏಳು ಜನರೂ

ಬೇಡರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಆದರೆ ಪಿತೃಯಜ್ಞದ ಫಲದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆಯಿತ್ತಾದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಕುಲದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಭೇಟೆಗಳನ್ನಾಡದೆ, ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಿರುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ನೀಗಿದರು. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಂಜನಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮೃಗಗಳಾಗಿಯೂ ಆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಶರದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹಂಸ ಗಳಾಗಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದಿಂದ ಪಿತೃಯಜ್ಞದ ಫಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ಜಾತಿ ಸ್ಮರಣೆಯಿದ್ದಿತು. ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಬಂದನು. ಅವನ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಹಂಸಗಳಲ್ಲೊಂದು ಹೀಗೆಂದಿತು. 'ಆಹಾ, ಕಾಲಿಗೆ ಕೈಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಜನ, ಕಾಮ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧ. ಸುಖದ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಜನ್ಮವೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವೆನು. ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಹೀಗೆ ರಾಜನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಂಸವು "ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ರಾಜನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದಾದರೆ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವೆನು" ಎಂದಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಹಂಸವು "ತಾನು ಉಪಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಹಂಸಗಳೂ "ಅಯ್ಯೋ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದ ಈಗ ಈ ವಿಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ಸಾಲದೇ, ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಗೂ, ಮೂಲಸ್ಥಾನವಾದ ಆ ರಾಜನ ಜನ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಮುಕ್ತಿಪ್ರದವಾದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಾರ್ಗವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನೇ ಪಡೆಯಲು ಆಶಿಸುವೆವು" ಎಂದವು. ಹೀಗೆ ಆ ಹಂಸಜನ್ಮದ ನಂತರ ತಾವು ಬಯಸಿದಂತೆಯೇ ರಾಜ, ಮಂತ್ರಿ, ಉಪಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿಯೂ, ಉಳಿದ ನಾಲ್ವರೂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವೇದ ಪಾರಂಗತವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದುವು. ಆದರೆ ಹಂಸಜನ್ಮವನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿದಾಗ ರಾಜ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಒಪ್ಪಂದದ ಸಾರಾಂಶವು.

ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಮಾರರೂ ಜಾತಿ ಸ್ಮರಣೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾವ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡದೇ, ಕೇವಲ ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ, ಇರಲು, ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಾದರೂ, ವಿವಾಹ ವಿಮುಖವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಮಾತಾಪಿತೃ ಗಳು "ಅಯ್ಯೋ ನೀವು ಹೀಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನು? ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೋಷಿಸುವವರಾರು" ಎಂದು ಗೋಳಾಡಿದರು. ಆಗ ಆ ನಾಲ್ವರೂ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು "ಇದನ್ನು ಈ ದೇಶದ ರಾಜನಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವನು ಮಾಡುವನು"

ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೂ ಜಾತಿಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿ ಉಪಮಂತ್ರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ, ಆ ಮೂವರೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೊರಟ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಮಾರರನ್ನೂ, ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟರು.

ಕಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವೆಂದರೆ ಪಿತೃಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕರ್ಮವೂ ಕೇವಲ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಫಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಆಶೌಚಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾವಿಚಾರ

ಉಪವೀತನಾದವನು ಕಾಲತ್ರಯದಲ್ಲೂ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ "ಅರ್ಘ್ಯಾಂತಾ ಮಾನಸೀ ಸಂಧ್ಯಾ ಸೂತಕಾದೌ ವಿಧೀಯತೇ" ಎಂಬ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಜಾತಾಶೌಚ ಮೃತಾಶೌಚಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅರ್ಘ್ಯ ಪ್ರದಾನಾಂತ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ "ಅರ್ಘ್ಯಾಂತಾಮಾನಸೀ" ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಘ್ಯದವರೆಗೆ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಮೃತರಾದಾಗ ಕರ್ಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯವಾದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಾಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕರ್ಮಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ **ಹತ್ತುದಿನಗಳವರೆಗೂ ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.**

ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನವೂ ಪ್ರಾತಃ ಕರ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಾಂತ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಧರಿಸಿ ನೂತನ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಾಮಾಡಿ ಹಣೆಗೆ ಗಂಧವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಿತ್ಯಕರ್ಮದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಜಮಾನನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಹೊರಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಶೌಚದ ವಸ್ತ್ರ ಪಾತ್ರಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧರಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಪುಣ್ಯಾಹ ಮಾಡಿಸಿ, ನಂತರ ಪಾಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿನವೇ ಸೋದಕುಂಭಶ್ರಾದ್ಧವು ನಡೆಯಬೇಕು.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಅಂದರೆ **ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ** ಕರ್ತನು ಪೂರ್ತ ಪ್ರಾತಃ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸ್ನಾನಮಾಡಿ "ಸೋದಕುಂಭ" ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಬೇಕು. (ಈ ದಿನ ಸೋದಕುಂಭಕ್ಕೆ ಕೇಚಿತ್ಪಕ್ಷ)·

ಈ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ೩ ಪಾವಕ್ಕಿ ಅನ್ನ, ಪಾಯಸ, ಕ್ಲೃಪ್ತ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉಳಿದ ಪಾಕಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೇ ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರಾದ್ಧವು ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಕರ್ತನು ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡು ನದಿ ಅಥವಾ ಕೆರೆ, ಬಾವಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಒನಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತೊವ್ವೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ತನು ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿ, ರಂಗೋಲಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಮಡಿಕೋಲನ್ನು ನೋಡಿ, ಶುದ್ಧವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ವಿಭೂತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಧ್ಯೆಯಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಪುಣ್ಯಾಹ ಮಾಡಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆಜ್ಯದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತನು ಕರ್ತನಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬಂಧುಗಳಿಂದ ವಸ್ತ್ರಸ್ವೀಕಾರ. ಒಂದೇ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂಧ್ವಾದಿಗಳೊಡನೆ ಭೋಜನ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡೋದ್ವಾಸನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋದಾನಾದಿ ದಶದಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಮ್ನಾಯ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದು ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ದಿನ ಕೊಡುವ ದಾನಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ದಿನ ದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪುನಃ ಸಂಕಲ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಭೋಜನಾನಂತರ ಊಟದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ನಂತರ ಕರ್ತೃಸಂಖ್ಯಾಕ ತಾಂಬೂಲ ಮತ್ತು ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಪುರೋಹಿತರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಚನವನ್ನು ಪಡೆದು ಕರ್ತರು ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭೋಜನಾನಂತರ ಅವರುಗಳೇ ಆ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಕರ್ತೃವಾದಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಕರ್ತೃಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ದಾನಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವುದು.

ಆದರೆ ವೈತರಣೀ ಗೋದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕರ್ತನು ಅಶಕ್ತನಾದರೆ ರಜತದ ಗೋವನ್ನಾದರೂ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ತನು ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೊದಲನೇ ದಿನದಿಂದ ಈ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಕರ್ತನಿಗೆ

ಒಂದೇ ಹೊತ್ತು ಊಟ, ರಾತ್ರೆ ಭೋಜನ ನಿಷೇಧ. ಸೂರ್ಯಸ್ತವಾದರೂ ಭೋಜನ ವಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬದಲು ಉಪಹಾರ.

ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಕವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿ ಮನೆಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಸೂರ್ಯಸ್ತವಾದರೆ ಕ್ಷೌರ, ಮತ್ತು ನಗ್ನ ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳು ನಿಷೇಧ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾರನೇ ದಿನ ಕ್ಷೌರವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುಬಹುದು.

ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧದಿಂದ ಕರ್ತೃಗಳು ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರಿದ್ದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬನ ಪತ್ನಿಯು ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾದರೂ ಆ ದಿನದ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಐದನೇ ದಿನದ ಸ್ನಾನದ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು. ಚತುರ್ಥೇಽಹನಿ ಬಹಿಷ್ಠೆಗೆ ಸ್ನಾನವಾದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ. ಮುಖ್ಯ ಪಕ್ಷವಲ್ಲ.

ಹಿರೀಕರ ಸಾವಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಶುಕ್ರವಾರಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಕೈಮಂಡೇ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅದೇ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಯಜಮಾನನು ಬದುಕಿದ್ದೂ ಅವನ ಕನಿಷ್ಠರ ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ಕೈಮಂಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೈಮಂಡೇ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವೈಕುಂಠಸಮಾರಾಧನೆಯ ಮಾರನೇ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನೆ....ದಶಮೇಽಹನಿ ಆ ದಿನದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಶಿಲಾಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿಲಾಪಾತ್ರೋದ್ವಾಸನೆಯಾದರೆ ಕೂರ್ಚವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು (ಒಂದು ದರ್ಭೆಯದು) ಅದರ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕರ್ತನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋದಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲೇಬಾರದು. ಶಿಲೆಯು ವಿಸರ್ಜನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮೋದಕ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಹದಿಮೂರನೇ ದಿನದ ಮಾಸಿಕದ ವಿಷಯ

ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿನದ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಾದ ಮಾರನೇ ದಿನ ಮಾಸಿಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪಕರ್ಷಮಾಡಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿನದ ಶ್ರಾದ್ಧವೇ ಮುಖ್ಯ. 'ಯೇತು ದ್ವಾದಶಾಹೇ ಸಪಿಂಡನಂ ಕೃತ್ವಾ ತ್ರಯೋದಶಾಹಾದೌ ಆದ್ಯ ಮಾಸಿಕ ಸಹಿತಾನಾಂ ಷೋಡಶಮಾಸಿಕಾನಾಂ ಆವೃತ್ತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ವಂತಿ, ತೇ ಭ್ರಾಂತಾಃ" ಎಂದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ವೈಕುಂಠ ಮತ್ತು ಆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಕೈಮಂಡೇ ಶಾಸ್ತ್ರಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಬಹುಜನರಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿನ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವಾದ ಮಾರನೇ ದಿನ ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಈ ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿನದ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧವೇ ಮುಖ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧವು. ಆದರೆ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಕೈಮಂಡೇ ಶಾಸ್ತ್ರವು. ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕರ್ತನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ (ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ) ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಂಜನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶುದ್ಧವಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ದೇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಳೆದು ಆ ಮನೆಯನ್ನೂ ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ದೇವತಾರ್ಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇವರಿಗೆ ತುಪ್ಪದ ದೀಪವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಚ್ಚಿರಬೇಕು. ದೇವತಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ, ಸಾರು, ಹುಳಿ, ಹೂರಣದ ಒಬ್ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿವೇದನ ಮಾಡಬೇಕು. ತೊವ್ವೆ, ಪಾಯಸಾದಿಗಳಿಲ್ಲ. ದೇವತಾರ್ಚನೆಯು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೈವೇದ್ಯಮಾಡಿಸಿ ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಇತಃಪರ ಅಶುಭವುಂಟಾಗದಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದು. ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೆ ಸಂಜೆಯಾದರೂ ದೇವದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ದಿವಸ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬಾರದು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ (೧೩ ದಿನ) ಆಶೌಚಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅಪರಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಶುಚಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೈಮಂಡೇ ಶಾಸ್ತ್ರದ ದಿನ ಅಭ್ಯಂಜನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕ, ದೇವತಾರ್ಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ದಿನ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಅಪರಾಧ.

ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು ಅಪುತ್ರವಂತರಾಗಿದ್ದು ಗಂಡನೂ ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಮಾಡಬಹುದು ಸಮೀಪದ ಜ್ಞಾತಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕ್ರಮವು.

ಪಿತಾಮಹಿಯು ಮೃತಳಾದರೆ, "ಪಿತಾಮಹೀ ತದ್ಭರ್ತುರ್ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಎಂದೂ, ಮಾತಾಮಹಿಯು ಮೃತಳಾದರೆ "ಮಾತಾಮಹೀ ತದ್ಭರ್ತುರ್ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ" ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ನಿತ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆಯಾಯ ದಿನ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಘ್ಯಾಂತ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಮಾಡಿ ವಿಭೂತಿ ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು. ತಂದೆಯಾದರೆ ಲಲಾಟ ಶೂನ್ಯವೇ.

ಕರ್ತನು ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಉಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪೂರ್ತಾ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ ಮಾಡಿ ಹಣೆಗೆ ವಿಭೂತಿ ಗಂಧಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಉಪವೀತ ಧಾರಣೆಯಿಲ್ಲ.

ಮಾತಾಪಿತ್ರಾದಿಗಳು ಸತ್ತ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಕರ್ತನು ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ವೃಷೋತ್ಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ

ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಣ್ಯಾಹ ಮಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ಪಾಕಾದಿಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾತಃ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು. ನಂತರ ಕರ್ಮಾಂಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ತುಪ್ಪದ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಡಬೇಕು.

ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ವೈಕುಂಠ ದಿನವೂ ದೇವರ ದೀಪವುಂಟು, ಪೂಜಾದಿಗಳಿಲ್ಲ.

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಮೃತರಾದ ವರ್ಷ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶುಭಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಕೂಡಿಸದೇ, ಕೂಡಿಸಿರುವ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಉಪವಾಯನ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಮರದ ಬಾಗಿನ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ನಿಯಮವು ಕರ್ತೃ ಪತ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಷಷ್ಠಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಅಂಗವಾಗಿ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದು.

ಕರ್ತೃವಿನ ನಿಯಮ

ಗುರುಗಳು, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರು, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು, ಸೋದರಮಾವ, ಸೋದರತ್ತೆ, ಹೆಣ್ಣುಕೊಟ್ಟ ಮಾವ, ಇವರುಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. (ನಿಯಮದಿಂದ) ಈ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೆ ನಿಯಮದಂತೆ ಶುದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು. ಲಗ್ನವಾಗುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಗ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಸಂಕ್ರಮಣ ದಿನಗಳು ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಸತ್ತು ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಸಹ ರಾತ್ರೆ ಭೋಜನ ನಿಷೇಧ. ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ನದ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವಾಗ ಸೂರ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ರಾತ್ರೆ ಭೋಜನ ನಿಷೇಧ. ಉಪಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳುಗಳ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಯು ಒದಗಿದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ, ದೀಪಾವಳೀ ಹಬ್ಬ, ಈ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂಜನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧವಾಯಿತೆಂದರೆ ಪ್ರಾತಃ ಅಭ್ಯಂಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಹೋದರರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆಶೌಚಾದಿಗಳು ಬಂದರೆ ಉಳಿದವರು ಮೃತದಿನವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಶೌಚಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ನಾನದ ದಿನವೇ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. (ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ)

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಮೃತರಾದ ದಿನ ಸಹೋದರರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠನು ಬರಲು ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠನೋ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನೋ ಯಾರಾದರೂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನದ ಕೆಲಸದವರೆಗೂ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿನದ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನು ಜ್ಯೇಷ್ಠನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಜ್ಯೇಷ್ಠನು ಆ ದಿನವೂ ಬರಲು ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೆ ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಎರಡನೆಯವನು ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹತ್ತು ದಿನದ ದಾಯಾದಿಗಳು ಮೃತರಾದರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಿರಬೇಕು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಯಾವ ದಿನವೇ ತಿಳಿದರೂ ಉಳಿದ ದಿನಗಳಿದ್ದು ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಅಂತರ್ದಶಾಹಾಶೌಚ

ದಾಯಾದಿಗಳು ಸತ್ತ ಹತ್ತುದಿನದೊಳಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೇ ದಾಯಾದಿಗಳು ಸತ್ತರೂ ಹಳೆಯ ಆಶೌಚದಲ್ಲೇ ಹೊಸ ಆಶೌಚಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಬಂದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಆಶೌಚವು ಮಾತ್ರ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಮುಂಚೆ ಗತಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರ ಆಶೌಚದಲ್ಲೇ ದಾಯಾದಿಗಳ ಆಶೌಚವು ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಾಯಿಯು ಸತ್ತು ಹತ್ತು ದಿನದೊಳಗೆ ತಂದೆಯು ಸತ್ತರೆ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದು, ನಂತರ ತಂದೆಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ತಾಯಿಯ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ದಿನ ಎರಡು ಸಪಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ಮಾರನೇ ದಿನ ತಂದೆಯ ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ದಿನವೇ ತಾಯಿಯ ಮಾಸಿಕವನ್ನೂ ಪೃಥಕ್ಪಾಕದೊಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ತಾಯಿಯ ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದಾಯಾದಿಗಳು ಮುಂಚೆ ಸತ್ತಿದ್ದು ನಂತರ ಎಂದರೆ ದಶಾಹದೊಳಗೆ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಗತಿಸಿದರೆ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಕರ್ಮವೇ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧಿಕಮಾಸ ಮರಣ

ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದರೆ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಧಿಕಮಾಸವು ಬಂದಾಗ ಆ ಅಧಿಕಮಾಸ ಮೃತ ತಿಥಿಯ ದಿನವೇ ಕಾಲಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಜಮಾಸದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

"ಮಲಿಮ್ಲುಚೇಮಾಸಿ ಮೃತಸ್ಯ ಪುಂಸಃ ತ್ರಯೋದಶೇತು ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕಂ ಸ್ಯಾತ್। ಮಧ್ಯಾದಿಕೇ ಚಾऽಪಿ ತಥೈವ ಕುರ್ಯಾತ್ ಅಂತ್ಯಾऽದಿಕೇ ದ್ವಾದಶಮಾಸ ಏವ" ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಅಧಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವನಿಗೆ ಹದಿಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವರ್ಷ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವು ಬಂದಾಗಲೂ ಹದಿಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಜಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ತಿಂಗಳು ಅಧಿಕಮಾಸವು ಬಂದರೆ ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕವನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ:

ಅಧಿಕ ಮಾಸದ ಮೃತಾಹಸ್ಸಿನ ದಿವಸ ಅಂದರೆ ೩೦ ನೇ ದಿನ "ಆದಿಪಾರ್ವಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ" ಎಂದು ಪಾರ್ವಣ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿಜಮಾಸ ೨೮ನೇ ಅಂದರೆ ಅಧಿಕದಿಂದ ೫೮ನೇ ದಿನ ನಿಜಮಾಸ ಊನಮಾಸಿಕ ಮಾಡುವುದು. ಅಪರ ದಿವಸ ದ್ವಿತೀಯ ಮಾಸಿಕ ನಿಜಮಾಸ ೪೦ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ೪೫ ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಅಂದರೆ ೭೦ ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ೭೫ ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ತ್ರಯ ಪಕ್ಷ ಮಾಸಿಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ: ಅಧಿಕ ಆಷಾಢ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಸಪ್ತಮಿ ದಿನ ದೇವದತ್ತನು ಮೃತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ನಿಜ ಆಷಾಢಶುಕ್ಲ ಸಪ್ತಮಿ ದಿನ "ಆದಿಪಾರ್ವಣ ಶ್ರಾದ್ಧೇ" ಎಂದು ತಿಂಗಳ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು.

೨. ಶ್ರಾವಣ ಶುಕ್ಲಸಪ್ತಮಿ, ತತ್ಪೂರ್ವ ಅಥವಾ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಊನ ಮಾಸಿಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಪ್ತಮಿ ದಿನ ದ್ವಿತೀಯಾ ಮಾಸಿಕ. ನಂತರ ತ್ರೈಪಕ್ಷ, ತೃತೀಯ, ತುರೀಯ ಅಥವಾ ಚತುರ್ಥ, ಪಂಚಮ, ಷಷ್ಠ (ಷಾಣ್ಮಾಸಿಕ) ಉನಷಾಣ್ಮಾಸಿಕ, ಸಪ್ತಮ, ಅಷ್ಟಮ, ನವಮ, ದಶಮ, ಏಕಾದಶ, ದ್ವಾದಶ ಅಥವಾ ಆಬ್ದಿಕ, ಊನಾಬ್ದಿಕ ಮಾಸಿಕಗಳು.

ತ್ರಯ ಪಕ್ಷ ಮಾಸಿಕವು ೪೦ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ೪೫ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಊನಷಾಣ್ಮಾಸಿಕವು ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಮುಂಚಿನಿಂದಿದೆ.

ಅಬ್ದವಿಮೋಕ–ಆಷಾಢ ಶುಕ್ಲ ಷಷ್ಠೀ

ಆಷಾಢ ಶುಕ್ಲ-ಸಪ್ತಮಿ ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕ

ಆಷಾಢ ಶುಕ್ಲ-ಅಷ್ಟಮಿ ವೈಕುಂಠ

ಮಲಮಾಸ ಶ್ರಾದ್ಧಂ

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಸತ್ತ ವರುಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮಾಸವು ಬಂದರೆ ಪಾರ್ವಣ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಕಲ್ಪ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಪ್ರೇತಸ್ಯ ತಾತೋ ಯದಿ ಜೀವತಿಸ್ಯಾತ್ ಪ್ರೇತಾರ್ಘ್ಯ ಪಿಂಡಸ್ಯ ಕಥಂ ವಿಧಿಃ ಸ್ಯಾತ್ । ಭಾಗದ್ವಯಂ ಸ್ಯಾತ್ತು ಪಿತಾಮಹೇನ ಭಾಗೈಕಶೇಷಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇನ ।

ದೇವದತ್ತನೆಂಬುವನು ಸತ್ತರೆ ಅವನ ತಂದೆಯು ಬದುಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಿಂಡಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸತ್ತವನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಪ್ರಪಿತಾಮಹನ ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸತ್ತವನು ದೇವದತ್ತ ಇವನ ತಂದೆ ಶ್ರೀಧರ ದೇವ, ಶ್ರೀಧರ ದೇವನ ತಂದೆ ಗುರುದತ್ತದೇವ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಿಂಡಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಪೈತೃಕಾದಿಷು ನಾಮಾನಿ ಕಥ ಮೇ ವೋಚ್ಚರೇದಿತಿಃ ದ್ವಿವಾರಂ ಪಿತೃನಾಮ್ನೈವ ಪೈತೃಕಾದಿಷು ವೈ ಯತಃ। ಪ್ರಪಿತಾಮಹನಾಮಸ್ಯೈಕವಾರ ಮಿತೀಹತು। ಅನೇನ ವಿಧಿನಾ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾಜ್ಜೀವತ್ಪಿತಾಮಹಃ। ದದ್ಯಾತ್ಪಿಂಡದ್ವಯಂ ಪಿತ್ರೇಹ್ಯಥೈಕಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇ ॥

ಸಂಕಲ್ಪ ಶ್ರಾದ್ಧಂ

ಆವಾಹನಾರ್ಘ್ಯ ಪಿಂಡಾಶ್ಚವಿಕಿರೋಚ್ಛಿಷ್ಟ ಪಿಂಡಕೌ । ಸ್ವಧೋಚ್ಯತಾಽಗ್ನೌ ಕರಣಂ ಸಂಕಲ್ಪೇ ಸಪ್ತವರ್ಜಯೇತ್ ॥

ಸಂಕಲ್ಪಶ್ರಾದ್ಧವೆಂದರೆ ಆವಾಹನೆ, ಅರ್ಘ್ಯ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ, ವಿಕಿರ, ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಪಿಂಡ, ಸ್ವದೋಚ್ಯತಾ ಋಗ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ಪಾಣಿಹೋಮ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅಗ್ನೌಕರಣ ಈ ಏಳು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರಾದ್ಧವಿಘ್ನಂ

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ ಭೋಕ್ತೃಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಕ್ಕು ಹೋದರೂ, ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ವಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಕರ್ತನು ಉಪೋಷ್ಯವಿದ್ದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧೋಪೋಷ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕರ್ತನು ಕ್ಷೀರ ಫಲಾಹಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಉತ್ತಮ.

ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಚೌಲ, ಉಪನಯನ, ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ನಾಂದಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಶೌಚವು ತಿಳಿದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನುಷ್ಠಾನವು ಕಳೆದು ಕಂಕಣ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾದ ನಂತರ ಆಶೌಚಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನಂ

ನಗ್ನಶ್ರಾದ್ಧೇ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಪಿಂಡೀ ಪ್ರೇತಕರ್ಮಸು ।
ತಿಷ್ಠತಃ ಕ್ಷಾಳನಂ ಕುರ್ಯಾದನ್ಯತ್ರೋಪ ವಿಶೇದ್ಭುವಿ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯಜ್ಞೇ ವಿವಾಹೇ ಚ ದೀಕ್ಷಾಯಾಮಾಗತೇ ಗುರೌ ।
ತಿಷ್ಠತಃ ಕ್ಷಾಳನಂ ಕುರ್ಯಾನ್ನಿರಾಶಾಃ ಪಿತರೋ ಗತಾಃ ॥

ನಗ್ನ ಶ್ರಾದ್ಧ, ನವಶ್ರಾದ್ಧ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಗಳ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಯೇ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು.

ಕಾಲ ಶ್ರಾದ್ಧ, ಯಜ್ಞ, ವಿವಾಹ ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧನಾದ ಗುರು ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಯೇ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೆ ಪಿತೃಗಳು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಮೃತರಾದ ವರ್ಷ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮಾಸವು ಬಂದಾಗ ಆ ತಿಂಗಳ ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ನಿಜಮಾಸಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ತಿಂಗಳ ಮಾಸಿಕದ ಹೆಸರನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಕ್ರಮವಾಗಿಯೇ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಕೂಡದು.

ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಶ್ರಾದ್ಧದ ದಿನ ಮೃತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ (ಕರ್ತೃಗಳಾಗಿ) ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯರು ಬಹಿಷ್ಠರಾದಲ್ಲಿ ಆ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಹಿಷ್ಠಾದಿನದ ಐದನೇ ದಿನ ಸಪಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ಅಂದರೆ ಬಹಿಷ್ಠಾಸ್ನಾನದ ದಿನವೇ ಪುನಃ ಐದನೇ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರ ಮಾತು (ಮುಖ್ಯಪಕ್ಷವಲ್ಲ).

ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧದ (ವರ್ಷ ಶ್ರಾದ್ಧ) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಶೌಚಾದಿಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಊನಾಬ್ದಿಕ ಮತ್ತು ಆಬ್ದವಿಮೋಕಶ್ರಾದ್ಧಗಳೆರಡೂ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನದ ದಿನವೇ ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಪ್ತ ಮಾಸಿಕದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮಾಸವು ಬಂದರೆ ಅಧಿಕದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಪುನಃ ಶುದ್ಧ ಮಾಸದಲ್ಲಿ (ನಿಜಮಾಸ) ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಿಕಾತ್ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ತ್ರಿಪಾದಿ ಮತ್ತು ಧನಿಷ್ಠಾ ಪಂಚಕ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಂಗಳವಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಊನಷಾಣ್ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಿಕವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಲವು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಸಪ್ತಮ ಮಾಸಿಕದ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮೃತರಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ಮವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಮುತರಾಗಿದ್ದರೂ ೧೧ನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ ಪೂರ್ವಮೃತರ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಹೊರಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬಾರದು.

ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕುರುತೇ ಕರ್ಮ ವೈದಿಕಂ ವಾಽಥ ತಾಂತ್ರಿಕಮ್ ।
ಕಟಿ ಬಂಧೇನ ಸಂಯುಕ್ತಃ ತತ್ಸರ್ವಂ ನಿಷ್ಫಲಂ ಭವೇತ್ ॥

ಶುಭಾಽಶುಭ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೊದ್ದಿರುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪವೀತ ದಂತೆಯೇ ನಿವೇತಿ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಅಥವಾ ಸವ್ಯ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುತ್ತದೆ (ವಂದನೇ ತರ್ಪಣೇ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಜಪಾದೌ ಚ ಸುರಾರ್ಚನೇ। ಕಟ್ಯಾಂ ವೈಧಾರಯೇದ್ವಸ್ತ್ರಂ ವರ್ಜಯೇದಾಶ್ವಲಾಯನಃ)

ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ: ಏತತ್ತೇ ಮಾತಃ ದೇವಿದೇ ಗೋತ್ರೇ ವಸುರೂಪೇ ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮತ್ರಾನು ಏತತ್ತೇ ಮಾತ್ರೇ ದೇವಿದಾಯ್ಯೈ ಗೋತ್ರಾಯ್ಯೈ ವಸುರೂಪಾಯ್ಯೈ ಯೇ ಚ ತಾಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತೇಭ್ಯಶ್ಚಾಯಂ ಪಿಂಡಃ, ತಸ್ಯೈತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಗಯಾಯಾಂ ದತ್ತಮ್ ॥ ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರ. ಎಂದು ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ (ತಾಯಿ) ಮಾಡುವಾಗ ಯಶ್ಚತ್ವಾಮತ್ರಾನು...... ಯಶ್ಚತ್ವಾಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತಾಭ್ಯಶ್ಚಾಯಂ ಪಿಂಡಃ ಎಂಬುದಾಗಿ ಊಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ: "ಇದಾನೀಂ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪಾಚ್ಛಾದನಾನಾಂ ಪ್ರದಾನಂ" ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಮುಂದು ತಿಳಿಯದೇ ತಿಳಿದವರನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಸವ್ಯದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಿತೃಸ್ಥಾನೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರತ್ರಯಗಳನ್ನು ಆಸಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಲವನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ 'ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮ ದೇವತ್ಯೋ ಗೋಸವೇ ದೇವ ನಿರ್ಮಿತಃ। ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ತಸ್ವಧಯಾ ಪಿತೃ ನಿಮಾನ್ ಲೋಕಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿ ನ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ' ಎಂದೇ ಮೂರು ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತೃಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾತೄರಿಮಾನ್, ಲೋಕಾನ್, ಪಿತಾಹೀಮಾನ್, ಪ್ರಪಿತಾ ಮಹೀಮಾನ್ ಎಂದೂ, ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಿತೄನ್, ಇರ್ಮಾ, ಪಿತಾಮಹೀರ್ಮಾ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀರ್ಮಾ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಊಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ನಡೆಸು ತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಆಶ್ವಾಲಾಯನರಿಗೆ ಈ ಊಹೆಯು ಕೂಡದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸೂತ್ರಕಾರರು ನಿಷೇಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಿತೃವಾಗಲೀ ಮಾತೃವಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಆದರೂ ಊಹೆ ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ತಿಲಾವಪನಕ್ಕೂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಕ್ಕೂ ಮಾತ್ರ ಈ ನಿಯಮವು.

ಪಿಂಡದ ವಿಷಯ: ಯದ್ಯದನ್ನ ಮುಪಭುಕ್ತಂ ತತ್ತತ್ ಸ್ಥಾಲಿಪಾಕೇನ ಸಹ ಪಿಂಡಾರ್ಥ ಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ

ಪಾಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಪಿಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಿಯಿದೆ.)

ವಿಕಿರ: ಪಿಂಡದಾನ ಪಕ್ಷೇ ಅನುಚಾಂತೇಷು ಪಿಂಡಂದತ್ವಾ ತತಃ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಾನಾಂ ಸಮೀಪೇ ಅನ್ನಂ ಪ್ರಕಿರೇತ್, ಸಾರ್ವವರ್ಣಿಕ ಮನ್ನಾದ್ಯ ಮಾನೀಯಾಽ ಪ್ಲಾವ್ಯ ವಾರಿಣಾ। ಸಮುತ್ಸೃಜೇದ್ಭುಕ್ತವತಾಮಗ್ರತೋ ವಿಕಿರನ್ ಭುವಿ। ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನದ ಎಲೆಯ ಮುಂದೆ ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ (ದಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ) ವಿಕಿರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಪಿಂಡದ ಸುತ್ತಲೂ ವಿಕಿರವನ್ನು ಹಾಕುವುದೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷವಿದೆ.

ಗ್ರಹಣದ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಸಂಕ್ರಮಣಗಳು ಅಂದರೆ ತರ್ಪಣದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರೆ ಹೊತ್ತು ಸೂರ್ಯಸ್ತಮಯಾನಂತರ ತರ್ಪಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಗಯಾ, ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಿದವರು ಪುನಃ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು ನಾವು ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಗಾಗಿ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಜೀವಂತರಾಗಿರುವವರೆಗೂ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ರತದಲ್ಲಿಯೂ "ವ್ರತನಾಮುತ್ತಮಂ ವ್ರತಂ" ಎಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಆ ದಿನಕ್ಕೆ ಆ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆ ಆ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆಯೆಂದು ಬೇರೆ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು. ಈ ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಿತೃಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.

ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರು ಅನುಮಾನ ಪಡಬಾರದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕರ್ತನ ಪತ್ನಿಯು ಮೃತಳಾದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮಗನ ಪಿತಾಮಹಿ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಜೀವಂತರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಯ ಹೆಸರನ್ನೇ ತ್ರಿರುಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ವೃದ್ಧಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಗೆ ಪಾಥೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ತನ ತಾಯಿಯು ಮೃತಳಾದಲ್ಲಿ ಅಬ್ದವಿಮೋಕ ಪರ್ಯಂತವಾದ ಮಾಸಿಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ಊನಾಬ್ದಿಕವನ್ನು ೮ ಅಥವಾ ೧೦ ದಿನಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು

ಅಬ್ದವಿಮೋಕದ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಕ್ರಮಪಾರ್ವಣ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅಬ್ದವಿಮೋಕ ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪಿತಾಮಹಿಯು ಗತಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ

ಮಾತೃಶಬ್ದ

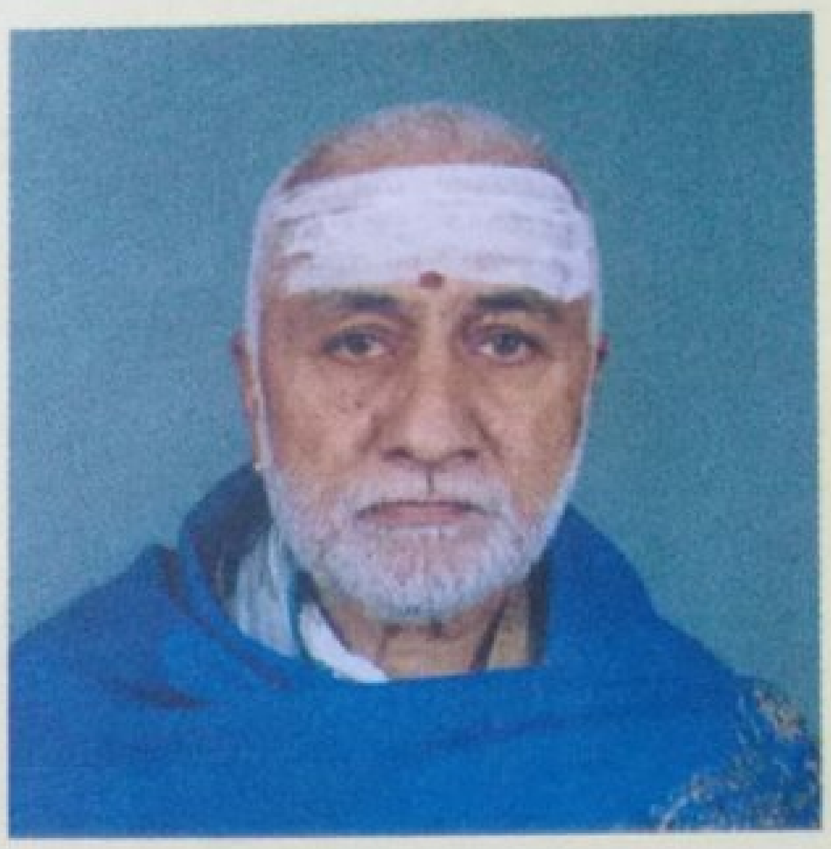
ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ = ಮಾತಾ (ದೇವಿದಾ) ನಾಮ್ನೀ-ಗೋತ್ರಾ ಪ್ರೇತಾ
ಸಂ. ಪ್ರ. ವಿಭಕ್ತಿ = ಮಾತಃ ನಾಮ್ನೀ ಗೋತ್ರೇ ಪ್ರೇತೇ
ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ = ಮಾತರಂ. ನಾಮ್ನೀಂ ಗೋತ್ರಾಂ. ಪ್ರೇತಾಂ.
ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ = ಮಾತ್ರಾ ನಾಮ್ನ್ಯಾ ಗೋತ್ರಯಾ ಪ್ರೇತಯಾ
ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿ = ಮಾತ್ರೇ ನಾಮ್ನ್ಯೈ ಗೋತ್ರಾಯೈ ಪ್ರೇತಾಯೈ
ಷಷ್ಠೀವಿಭಕ್ತಿ = ಮಾತುಃ ನಾಮ್ನ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ಪ್ರೇತಾಯಾಃ

ಪಿತೃಶಬ್ದ

ಪಿತಾ ದೇವಶರ್ಮಾ ಗೋತ್ರಃ ಪ್ರೇತಃ
ಪಿತಃ. ದೇವಶರ್ಮ ಗೋತ್ರಾ. ಪ್ರೇತಾ
ಪಿತರಂ ದೇವಂ ಶರ್ಮಾಣಂ ಗೋತ್ರಂ ಪ್ರೇತಂ
ಪಿತ್ರಾ. ದೇವ ಶರ್ಮಣಾ. ಗೋತ್ರೇಣ. ಪ್ರೇತೇನ
ಪಿತ್ರೇ ದೇವ ಶರ್ಮಣೇ. ಗೋತ್ರಾಯ. ಪ್ರೇತಾಯ
ಪಿತುಃ ದೇವ ಶರ್ಮಣಃ. ಗೋತ್ರಸ್ಯ. ಪ್ರೇತಸ್ಯ

ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

- ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಅವನ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳು
- ಶಿವ—ಒಂದು ಚಿಂತನೆ
- ದೇವಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ರೂಪಗಳು
- ಉಪನಯನ
- ಆಧುನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು—ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಿಹಾರಗಳು
- ಗಂಗಾ—ಒಂದು ಕಿರುಪರಿಚಯ
- ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ—ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ
- ತಂತ್ರಗಳು—ಒಂದು ವಿಹಂಗಮ ನೋಟ
- ಆದಿತ್ಯಹೃದಯಮ್
- ಶ್ರಾದ್ಧ
- ಧ್ಯಾನ—ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕೈಪಿಡಿ
- ದೇವರ ಪೂಜೆ
- ಶೀಲ–ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ
- ಆಲೋಚನೆ–ಪ್ರಚೋದನೆ
- ತಪಸ್ಸು–ಯಶಸ್ಸು
- ಹೀಗೊಂದು ಕಥೆ
- ಕಗ್ಗಕ್ಕೊಂದು ಕೈಪಿಡಿ
- ಜೀವ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ ದೀಪಿಕೆ
- ಶ್ರೀಮದಾಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ
- ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು!—ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತು
- Śrāddha
- The Philosophy of Viśiṣṭādvaita

ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ॥ ಧಾಳೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಭಟ್ಟ

ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಋಗ್ವೇದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೂ ಆಗಿದ್ದ ದಿ॥ ವೇ॥ ಬ್ರ॥ ಶ್ರೀ ಧಾಳೀಭೀಮಭಟ್ಟರ ಸುಪುತ್ರರಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 28-5-1927 ರಂದು ಜನಿಸಿ, ಗುರುಕುಲ ಪರಂಪರೆಯಂತೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಂದಲೇ ಸಲಕ್ಷಣಘನಾಂತ ಸಾಂಗ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಆರಣ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನುಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರಾದ ಇವರು ಋಗ್ವೇದ ವಿಶಾರದ, ಋಗ್ವೇದ ರತ್ನ, ಋಗ್ವೇದ ಭೂಷಣ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಮಠ, ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮಾಗಡಿ ಕರಣಿಕರ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಶೇಷಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವಾಲಯ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ವೇದಪಾಠಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಈಗ ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ "ನವಮಂತ್ರಾಲಯ ಮಂದಿರ"ದ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಯವೃಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಲೆ: ರೂ. 70/-

ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು 560 050